Volum îngrijit de MITZURA ARGHEZI şi TRAIAN RADU

TUDOR ARGHEZI

SCRIERI
45

VERSURI



ACADEMIA ROMÂNĂ
FUNDAȚIA NAȚIONALĂ PENTRU ȘTIINȚĂ ȘI ARTĂ
INSTITUTUL DE ISTORIE ȘI TEORIE LITERARĂ
„G. CĂLINESCU"

București • 2005

Redactor: DACIANA VLĂDOIU
Tehnoredactor: VASILE CIUCĂ

Cartea a apărut cu sprijinul MINISTERUL EDUCAȚIEI
ȘI AL CERCETĂRII

ISBN 973-7934-54-7

NOTĂ

În contractul general de editare a seriei *Scrieri*, Tudor Arghezi a inclus şi următoarea precizare: «În cadrul volumelor din seria *Scrieri* se vor adăuga lucrările noi, în versuri şi proză, ale autorului, apărute concomitent cu lucrările de acelaşi profil din seria de *Scrieri* sau ulterior».

Potrivit acestei clauze contractuale, prezentul volum cuprinde versurile antume şi postume din plachetele publicate după tipărirea volumelor *Scrieri 1–4*, cele publicate antum şi postum în periodice precum şi versurile pentru copii.

Secţiunea *Versuri pentru copii* cuprinde şi ciclul inedit *Şcoala «Puii de Găină»*.

În secţiunea *În volume*, într-o *Addenda* am grupat poeziile apărute numai în volumul *Versuri*, ESPLA, 1959 şi cele treisprezece *Agate negre*, publicate de noi în secţiunea *Inedite* a vol. *Opere II*, *Versuri*, Editura Univers Enciclopedic, 2000.

Editorii

ÎN VOLUME

CADENȚE
(1964)

BUNĂ-DIMINEAȚA, PRIMĂVARĂ!

A! Bună-dimineața, Primăvară!
Iar proaspătă te-ntorci în țară,
Tu fragedă, și ea întinerită.
În țara de răspântii verzi, fii binevenită.
Te aștepta cu cofa plină
De rouă nouă și lumină.
Te-ntâmpină-n cămașa de in și borangic,
Tivită cu chenare de iederă și spic,
Pe poale cu garoafe și cu văpăi de mac,
De boance și crăițe, și-albastre flori de ac,
Împodobită toată, de marea sărbătoare,
În așteptarea-n luncă a scumpei surioare.
Purtată-n umăr, cofa ți-o pleacă pân' la gură,
Să iei, ca-n sărutare, din ea, o sorbitură.

Băuși destule lacrimi într-altă primăvară,
Din ciutura cu sânge și-aghiazma lor amară.
Ți-au semănat în cale, aminte să-ți aduci,
Pământul cu morminte și cu păduri de cruci.

Dă-i mâna, copilandră de-a pururea fecioară,
Că vă-ntâlniți depline, acum întâia oară,
La început de vremuri, nădejdi și învieri,
Două-nfloriri de muguri și două primăveri.

«Gazeta literară», an. X, nr. 16, 18 aprilie 1963, p.1.

ASCEZĂ

Păianjenul visării parc-ar sui cu frică,
Parc-ar călca pe firul nădejdiilor întins,
Care-şi scoboară vârful, pe cât i se ridică
Un căpătâi în haos, de-o stea, de unde-i prins.

Singurătatea-n zale mi-a străjuit cavoul
Ales pentru odihna rănitului oştean,
Şi i-a cules auzul catifelat ecoul
Cu şase foi, al frunzei căzute din castan.

De mult păzeşte cripta şi pragul ce scoboară,
Dar vremea, nentreruptă de morţi şi crăci uscate,
Prin mâinile tăcerii, de ceară, se strecoară,
Ca un fuior de pulberi şi brume deslânate.

Puse-n vârtejul ritmic al unui singur vers,
Ar mai simţi Cadenţa, de-a pururi ascultată,
De valuri şi de ceruri, egale-n pasul mers,
Când s-ar opri secunda şi inima să bată?

«Gazeta literară», an. X, nr. 51, 19 decembrie 1963, p.1.
Datată: *Decembrie 1963.*

SUS

Bagă de seamă, omule de carne,
Că umblă orice zi să te răstoarne,
Că orice oră umblă să te frângă.
Dar lacrima durută nu ţi-o lăsa să plângă.
Ia seama bine, somn să nu te fure,
Nu te opri, înalţă-te vultùre.
Ajunge o secundă să şovăi. Chiar de azi

Ai şi-nceput să şchioapeţi şi să cazi.
Neadormit şi teafăr se cuvine
S-arunci şi trândăvia ispitei de la tine.
Primejdia s-o cauţi de-a dreptul, într-adins.
Nu te lăsa de semeni şi timp rănit şi-nvins.
Cu traista în spinare, cu câinele tău, leul,
Dă luptă nentreruptă cu ceasul rău şi greul.
Călătorind de-a pururi prin zări şi peste zare,
Să nu te afle viaţa culcat, dar în picioare.

«Steaua», an. XIV, nr. 3, martie 1963, p. 3.

AŞTEPTARE

Toată ziua-n drum mă uit
Şi-aştept ziua ca să uit.
Va veni ori nu mai vine?
Au trecut opt vremuri pline
Şi soroc după soroc.
Îl aştept să-şi facă loc
Sau prin apă, sau prin foc.
E un drum,
Ori o pârtie de fum?

Vezi că mi-a făgăduit
C-o să vie negreşit,
Nu mi-a spus cu gura lui,
Ci cu a ghiocului.
Toată lumea grăitoare
Având gura în zăvoare,
Am crezut ghiocului,
Lacătul norocului.

Noaptea ochii nu-i închizi
Colcăiţi ca de omizi.

Auzi fagurii din stup:
Se răscoc şi, plini, se rup.
Omul tace, gândul umblă
Ca un hoţ prin grâu şi-n umbră,
Şi-asculţi gândurile-n şoapte,
Târlă lungă-n pas de noapte.

«Revista Fundaţiilor Regale», an. XIII, nr. 3, martie 1946, p. 481.

IRODUL

Cela ce încă nu te-ai zămislit
Şi te târăşti prin beznă către soare,
Nainte de-a te fi-ncolţit
Chemarea lui din veac biruitoare;

Cela ce-mpins de oarba ta putere
Te plămădeşti în datini şi soroace,
Din scânteierea câtorva mistere
Şi din tăceri ai şi pornit încoace;

Cela ce poate-ai şi sosit şi te ridici
Şi sorbi cu mine vânt, fără să ştiu,
Din zarea mea, ivit printre pitici,
Desăvârşit şi frământat, şi viu;

Închis în pântec sau cuprins la ţâţă,
Te simt că te apropii şi că eşti,
Plod ticălos de câine, făt de mâţă,
Vierme de om în căile domneşti.

Până ce viaţa ta să nu m-ajungă
Să mă stârpească de puteri şi slavă,
Pun cu cuţitul meu ca să-ţi împungă
Prin întuneric ochii de otravă.

Copilărie care mişuni primprejur
Şi zvârli cu pietre-n morţii din icoană,
M-am înţeles cu umbra să te fur
Şi să te dau pământului pomană.

Sutaşii mei în taină dau porunci
Să bată grâul, papura şi floarea,
Şi-ngenunchindu-i, prinşi, pe prunci,
Să le reteze, ca la miei, înghiţitoarea.

Măreţ ca mine şi temut ca mine,
Viteaz în patru vânturi, nu-i pe
Întinsul meu, păzit amar şi bine,
Robul în vârstă, suliţa să-mi scuipe.

«Adevărul literar şi artistic», an. IX, nr. 388,
13 mai 1928, p. 3.

GHIERSUL ÎNGÂNAT

Nu te-am văzut la faţă, dar, vecine,
Te simt mereu alături, lângă mine.
Nu te aud când intri, ci, desluşit în şoapte,
Te-ntrezăresc de cum se face noapte.

Mă caută de-o viaţă-ntreagă,
Oriunde-ajung, fiinţa ta pribeagă,
De ceaţă şi de umbră sau de gând,
Şi-aştept să se-nsereze mai curând.

Aş iscodi cuvântul în zadar
Să te numesc: duh, înger, fum sau har,
Însă simţind că te apropii, psaltul,
Trezit pe foaia mută din teanc, se face altul.

O scăpărare fulgeră deodată
Nemărginirea lumii-ntunecată
Şi, ca un tibişir de aur, trage-o dungă
De scapără departe întreaga zare lungă.

Iar dacă pana psaltului dă spic,
Eu n-aduc la-ncolţirea lui nimic,
Că mâna mâna ta mi-o mână,
Şi ghiersul meu e-al tău; doar ţi-l îngână.

Obişnuit cu pasul, ţi-l aştept
Cu mâinile unite-a smerenie, la piept.
Un jilţ în dreptul rafturilor pline
Stă pregătit, nălucă, pentru tine.

Vream să-ţi sărut odată opinca de lumină,
Dar, ca şi mine, nu ştii ce-i tihnă şi hodină.

«Gazeta literară», an. X, nr. 24, 13 iunie 1963, p. 1.
Datată: *Iunie 1963*.

APRIL

Într-o ramură-nflorită
E-agăţat un cuib, în tei.
Ramura e legănată
Legănându-şi cuibul ei.
Vântul mùrmură prin floare.
Adormind-o cu descântul.
Pasărea surâde-n àripi,
Cunoscând că-i numai vântul.

Mi-a zburat de mult din floarea
Sufletului pasărea,
Àripi ca-ntre fulgi cicoarea,
Verde-n piept ca zarzărea.

O tot caut de atunci
Prin pădure, prin copaci.

Pasăre cu àripi lungi,
Unde eşti şi ce mai faci?

«Gazeta literară», an. X, nr. 27, 4 iulie 1963, p. 1.
Cu titlul: *Un april.*

DRAGOSTE TÂRZIE

Da, te-aş iubi cum mă iubeşti şi tu
Inim-ar spune da, cugetul nu.
Te-ai aşteptat vâlvoarea să mă ia
Şi să mă ardă în dogoarea ta.
De unde te-ai ivit să mă-mpresori
Cu-atâtea stele şi cu-atâţi fiori?
Nu ţi-ai dat seama, şi de-abia
Vedeam şi eu că ai putea
Să fii copila mea.
Simţirea dragostei, ades nebună,
Răzleţele streine le-mpreună.
Şi vârstele le face deopotrivă.
Femeie pătimaşă, aprinsă, uscăţivă,
Eşti tânără, trufaşe şi frumoasă.
Mă vrei al tău şi-atât, şi nu-ţi mai pasă
De toţi ai tăi, de toţi ai mei,
Jertfiţi unei femei.
Ai vrut să te desfaci dintre dantele,
Să mi te dai ca versurilor mele.
Beţia te prinsese deodată,
Şi vreai să fii a mea de tot şi toată,
Călcând o pravilă, uitând
Că ai ieşit din rând.

Şi te-am făcut să suferi, ştiu,
În ce aveai în tine mai zvâcnit şi viu.
M-am prefăcut că nu-nţeleg,
Ca să rămâi ce eşti, şi eu întreg,
Şi te-am jignit cu voie, să mă ierţi.
Poţi să blestèmi şi să mă cerţi,
Din depărtarea care îţi ascunde,
Cu plânşii ochi, şi coapsele rotunde.

«Gazeta literară», an. X, nr. 23, 6 iunie 1963, p. 1.
Datată: *Iunie 1963.*

O VIŞINĂ

A mai rămas în ramuri, neculeasă,
O vişină-n grădina de acasă,
Mărgăritarul roşu al pomului stufos.
De ce-l faci, Doamnă Fire, atâta de frumos?

Alături şi caişii,-ncărcaţi cu portocale,
Arată-mbelşugarea risipei Dumitale,
Şi-n mijlocul atâtor iviri, ar fi-n zadar
Să nu simt că zvâcneşte şi-n noi acelaşi har.

De-o seamă cu sămânţa de grâu şi cu porumbul,
Mi-năbuşe-ncolţirea pământul greu ca plumbul,
Dar sfarămă ţărâna, şi gingaşa tulpină
Se-nalţă mângâiată de boare şi lumină.

«Gazeta literară», an. X, nr. 23, 6 iunie 1963, p. 1.
Datată: *Iunie 1963.*

RÂVNĂ

Îngreuiate de pământul din răzoare,
Petalele au năzuit să zboare,
Cum nu fuseseră sortite la-nceputuri,
Desprinse de ţărână şi desfăcute fluturi.
Dar înşelate-n râvna cât mai sus,
Să se-nvârtească-n jurul lămpilor s-au pus.

Zace pe cărţi un fluture întins,
După ce candela şi mie mi s-a stins.
Nu se-aştepta că, rupt de pe tulpină,
Îl va ucide visul fanatic de lumină.

«Gazeta literară», an. X, nr. 27, 4 iulie 1963, p. 1.

TRÂNDĂVIE

Într-o lumină-a foc scăpărătoare,
Se-ntinde-amiaza zilei pe oraş.
Biserica, în coif, ca un ostaş,
O dogoreşte-n secetă arşiţa.
Ce bine-i stau pridvoarelor ei, şiţa
Şi petecul de prispă, de umbră şi răcoare!

De-aş fi biserica din poarta mea,
Încinsă cu picturi medievale,
Să-i mai deschid altarul n-aş putea,
Cu stranele mai şubrede şi goale.

Un vùltur în văpaie se ridică;
Pe cât se-nalţă mi-e mai frică.
Gândule înger, nu zbura. Noroc!
Să vezi că şi vultùrele ia foc.

«Gazeta literară», an. X, nr. 27, 4 iulie 1963, p. 1.
Datată: *Iunie 1963.*

PE O HARPĂ MEDIEVALĂ

Vino-mi iarăşi, lângă suflet, şi să plângeţi amândoi.
Voi pleca, şi către seară vei rămâne întristată,
Cătând pasul amintirii printre frunze şi-n trifoi.

Tu, de sufletul meu spânzuri ca o iederă-uscată
Dezlipită de fereastra turnului cu-ogive multe.
Cine-şi pune-n vânt urechea, şoaptele să i le-asculte?

Aşteptarea simţi că ţine cât un şes pustiu de viaţă.
Ai ghicit că-mbrăţişarea e zălogul cel din urmă.
Te zăresc într-o poveste cu cerdac şi cer în faţă,
Măsurând în fiecare seară ziua ce se curmă.
Şi tresari la-nvăluirea liniştilor dintre plopi,
Încercând din amintire umbra ei să ţi-o dezgropi.

Ceri văzduhurilor pâcla tainelor să şi-o despice
Şi să-ntoarcă drumul negru, aşternut ca un ploca t,
Însă ochii-n pleoape, umezi, vor veghea, ca două spice,
Până ultima nădejde le va fi şi secerat.

«Gazeta literară», an. XI, nr. 4, 23 ianuarie 1964, p. 1.
Datată: *1964*.

PRIVIGHETOAREA

Prinsă din zbor şi cântec, în crâng, privighetoarea,
I s-a cernit deodată toată zarea.
Dusă din lumea largă şi slobodă-n robie,
Se zbate, zi şi noapte, de moarte,-n colivie.

Milos în scris şi predici, la chin şi suferinţe,
Duhovnicu-i dă zilnic tainul de seminţe,

Dar spune, cu ţigarea pe buze: – «Nu-nţeleg:
Îl tot găsesc deoparte, cum i l-am pus, întreg.»

Zădarnică, o rază mângâie prin zăbrele
Amara nostalgie a tristei filomele.
Se-avântă, se răneşte şi se strânge.
El împăcat că-i cântă, privighetoarea plânge.

Hermance, 1963

PESTE LUMI

Dezlegată iar, aripa vrea să fie călătoare.
Stea de sus, te-am luat cu mine dintr-un vis într-o vâltoare.
Odihnit în peşteri, vântul pleacă iarăşi în prigoană.
Ia-mă, du-mă, smuls zăbranic de la sfânta din icoană.
Împrejurul meu urâtul zace ca un schit închis.
Racla moaştelor aşteaptă un pomelnic tot nescris.

Ia-l şi du-l să zboare-n zarea scăpărată, dintre sorţi,
Rătăcit peste beteala scânteiată-n mii de bolţi.

«Gazeta literară», an. XI, nr. 6, 6 februarie 1964, p. 1.
Datată: *1964.*

MONOTONIE PE VIOARĂ

De când nu mi-ai mai cântat
Sunt, vioară, întristat.
N-ai putea şti ce mă doare
De tot cad într-o-ntristare?
Întristat de ce să fiu?
Că-i devreme, că-i târziu?

Şi n-am cine să mă-nveţe,
De mi-e dor sau mi-e tristeţe,
Ca să ştiu, la întrebat,
Că ceva s-ar fi-ntâmplat.
Dor de ce-ar putea să-mi fie?
De-altă nevinovăţie?

Nu-mi dau seamă ce-ntristare
Negrăită, iar mă doare.
Întristările ţi-s multe.
Cine să ţi le asculte?
Cine ţi le înţelege
Întristările pribege?
Că nici eu nu le-nţeleg,
Să le-nşir, să le dezleg.
Te-ntristează când şi dacă
Alţii cântă, râd şi joacă?
Scripcă veche, mai de mult,
Doar tăcerea ţi-o ascult,
Nu-mi dau seama ce-ntristare
Decât altele te doare,
Oare trebuie să-mi pară
Că-a murit ceva-n vioară?
Ori, vioară, simţi mai bine,
N-a murit ceva din mine?

«Viaţa românească», an. XVI, nr. 9, septembrie 1963, p. 3.

VITEAZULE

Viteazul îşi opreşte calul
Unde se-ntunecă de noapte malul.
Însetoşaţi de goană, de două vieţi întregi,
Prin ţările uscate, de râpi şi ghimpi, pribegi.

Ia, vuietele undei sunt aproape,
Şi calul până-n şolduri intră-n ape.
Albastrul râu stingher
E plin de stelele din cer.

Viteazule, veghează, de se poate,
Să nu le soarbă calul tău pe toate,
Îmi trebuie şi mie una,
Că-mi piere din fereastră luna.

Ieşit în zori din lanţuri şi-nchisoare,
Îi sunt dator să-i fac scrisoare
De tot ce mă apasă şi mă doare,
Cui mă iubeşte-acasă şi nu mai m-a uitat.

Fusesem mort, viteazule, şi-am înviat.

«Gazeta literară», an. X, nr. 28, 11 iulie 1963, p. 1.
Datată: *Iulie 1963.*

PLECAREA

Se-naltă, iată-i, ridicaţi în zare,
Cocorii-n rânduri călătoare.
S-au adunat, când a-nceput să plouă,
Să plece către ţară nouă.
La noi e frig, şi zilele-s mai rare,
Mocnite-n şase luni de-ntunecare.
Şi vânturile-s aprigi.
Îi cheamă cerul caldei Africi.
La noi îngheaţă apele ca sticla,
Şi-n şesul mort împărăteşte sihla,
Şi vùlturii rămân pe creasta şuie.
Nici àripile lor, când suie,

Nu sunt mai slabe-n slăvi ca ale voastre.
Dar ei străpung văzduhurile-albastre
Mai sus ca voi, şi poate că prin vânturi
Să fi ajuns şi-ntr-alte noi pământuri,
Dar încruntaţi, scrâşniţi în plisc,
Înfruntă vremea-ncremeniţi pe pisc.
Voi părăsiţi clopotniţa din sat,
Cu nepăsare, şi-aţi zburat.
Eraţi aci, unde-i prăpăd şi moarte,
Şi astăzi, fericiţi, sunteţi departe,
Acolo unde-i bine,
Şi zilele cu soare sunt senine.
Când piaza-rea ne paşte,
Voi pescuiţi în zmârcuri, pe-acolo, şerpi şi broaşte.
Doar vrăbiile, bietele, sărace,
Rămân cu noi, cu gerul să se-mpace,
Flămânde şi gingaşe,
Şi tremurând, desculţe şi-n cămaşe.

PARCĂ

Închide cartea, rândul ţi se-ncurcă,
Nu mai deosibeşti ce urcă
Şi scade-n seva ei,
Ori dacă gândul cărţii are trei
Corzi în arcuş, sau şapte,
Că s-a făcut şi-n cartea asta noapte,
Ca şi-n grădină şi în casă.
Şi gândul cântecului vrea să iasă
Şi nimereşte-n câte părţi,
Ca fluturele,-ntr-alte nopţi, dintr-alte cărţi.

«Gazeta literară», an. XI, nr. 23, 6 iunie 1964, p. 1.

ÎNGÂNARE

Ziua-nfloreşte-albastră în noaptea din fereastră.
Zăbranicul perdelei trăsare-ncet şi rece
Şi, fragedă, lumina în sânul nopţii trece,
Întregul cer se-aşază la geamuri ca o glastră.
Mai treaz în cuibul lumii cu stelele-am durat
Şi-am priveghiat cu ele până-n apusul lor.
Mă simt mai tânăr parcă şi parcă mai curat,
Că timpul curge-n jghiabul veciei mai sonor.

Când mi-a murit nădejdea şi când a înviat?

«Gazeta literară», an. XI, nr. 12, 19 martie, 1964, p. 1.

PASTEL

Mai noua dimineaţă rămâne-n amintirea
Plutaşilor pe ape, din zori, la-ntâiul ceas.
Cântau, la deşteptare, cu toată omenirea,
Cu vâslele lăsate-n oglinda de atlas.
Făcând ecoul àripi de stoluri călătoare,
Venea ca de departe şi parcă din trecut.

S-au răzvrătit în clocot talazele-n vâltoare,
De s-a pierdut şi pluta şi vocile-au tăcut?

«Gazeta literară», an. XI, nr. 15, 9 aprilie 1964, p. 1.
Datată: *April 1964.*

FLUTURE, TU

Fluture, tu, pe unde prin perdea
Putuşi intra-n chilia mea?

Ce ştiri mi-aduci din primăvară,
Frumosule de catifea solară?
Echer plăpând te-ai şi prins de părete,
Uitându-te la cărţi şi la caiete
Cu ochii-aprinşi ca jarul de rubin.
Ai şi tu o chemare? Ai şi tu un destin?

Deschideţi-i fereastra dintre ramuri
Să nu-şi lovească frăgezimea-n geamuri.
Puiul luminii caută-ntr-afară.
Lovit în frunte poate să şi moară,
Aci, în foişorul nostru din cărare,
Unde nici nimeni, nici nimic nu moare,
Decât pe înserate vreo stea sau câte-o floare.

«Gazeta literară», an. XI, nr. 14, 2 aprilie 1964, p. 1.
Datată: *April.*

ÎNTOARCERE LA BRAZDĂ

Pământ al ţării mele şi al meu,
Nu m-ai uitat? E pasul meu. Sunt eu,
Cea mai nevrednică odraslă de plugar.
Primeşte-mă, preabunule, în braţe, la hotar.

Am hoinărit până la Marea mare,
Peste mai multe rânduri de hotare,
Cu fluierul, cu câinele-asmuţitul,
În brâu şi cu tovarăşul cuţitul.
C-am învăţat din vreme, de la tata,
Să-l sufăr fără teacă şi de luptă gata.

Am tras şi eu în tine o brazdă, nu degeaba.
Mă asuprea nevoia, mă-nghesuise graba.
Am pus altoaie-n spin şi mărăcine.
Primeşte-mă, Pământule, cu bine.

Fusei un pom hoinar în lumea toată.
Cu poamele mai rumene câteodată.
Simţindu-le din ramuri cum se coc
Şi-ntinerit, dar trist de-atât noroc.
Mai ridicat cu poamele-n lumină,
Copacul mă durea din rădăcină,
Căci scânteiat de stelele streine,
Pământule de-acasă, ea rămăsese-n tine.

«Gazeta literară», an. XI, nr. 11, 12 martie 1964, p. 1.
Datată: *Bucureşti, 9 martie 1964.*

BADE IOANE...

Bade Ioane, m-aş gândi să-ţi fac
Un cântec nou, de ţi-ar mai fi pe plac.
Dă-ţi de la buze buciumul deoparte,
Că sună prea departe.
Eu ţi-aş cânta muteşte, cu slove ca de carte...
Cum ţi-ar plăcea ca ghiersul să mai fie?
De bărbăţie şi de vitejie?
Bărbat ai fost, o spune
Pământul tău, muncit şi-n rugăciune.
Că ţi-ai purtat prin veacuri, greu, povara,
Mărturisesc ogoarele şi ţara
Clădită-n suferinţă şi răbdare.
I-ai dat şi sânge, şi sudoare.

Când ceasul dezrobirii ţi-a sunat,
Şi sânge şi sudori le-ai înviat.
Ţi-ai deşteptat şi morţii, şi cu toţii
V-aţi dovedit măreţi şi strănepoţii.

Să-ţi fac un cântec? Vorbele-mi sunt goale
Şi nu au frumuseţea din cântecele tale.

«Viaţa militară», an. XVII, nr. 3, martie 1964, p. 3.

INSCRIPȚIE PE CUTIA DE POȘTĂ

Scriitoru-i răsplătit
În ce scrie, omenește;
Nu că lumea l-a citit,
Dar că omul îl iubește.

Când te-ajunge vreo scrisoare
De la munca orișicare, —
Slove de necunoscuți, —
Gândul simte și tresare.
O deschizi și o săruți.

«Contemporanul», nr. 17, 24 aprilie 1964, p. 1.
Datată: *București, 22 aprilie 1964.*

CÂNTECELE MELE

Pe la geamurile voastre
Care-au stat întunecate,
Trec și astăzi, pe-nnoptate,
Și le văd acum albastre.

Pe la ușile-ncuiate,
Pe dureri și osemite
Se-aud voci și-aud cuvinte
Din cântările uitate.
Dar prin geamuri și prin uși,
Șchiopătând prin bătătură,
Cântecele mă murmùră
Din cimpoaie și arcuș.

«Contemporanul», nr. 18, 1 mai 1964, p. 1.

ROMANȚĂ DE MAI

Văzându-te plecată pe carte sau pe ac,
Gingaşe copilandră, la casa din dantele,
De câte ori pornisem şovăitor să-ţi fac
Mărturisirea mută-a neliniştilor mele!

Apropiindu-mi umbra de frunza ruginită
A pomilor de aur cu ciucuri de azur
Şi cu ciorchinii-n streaşini, simţeam o nesfârşită
Nevoie, cartea, acul şi ghemul să le fur,
Ca să te uiţi la lucru şi slovă mai puţin.

Căutătura numai de-o clipă, dimineaţa,
Nu mi-e de-ajuns, cu toate că gândul tău senin
Cu zâmbetul lui fraged îmi îmblânzeşte viaţa.

Îţi pregătisem parcă şi-un cântec în neştire,
Pe când suna cavalul departe, dintre Alpi,
Opriţi ca nişte cârduri, în şir, de coviltire,
Şi se jucau în aer, pe sus, vultùrii albi.

Dar ajungând în dreptul ferestrei cu glicine,
Mă încerca mustrarea căderii în ispită,
Că iar a fost lumină o noapte-n geam la tine
Şi-am mai pierdut o noapte întreagă nedormită.

Fribourg, 1906

«Gazeta literară», an. XI, nr. 18, 30 aprilie 1964, p. 1.

SILABE
(1965)

MAMĂ ŢARĂ

Maică, mulţi te-au duşmănit
Că eşti neam blagoslovit.
Unde sapă sapa locul
Sare din pământ norocul.
Ai pământ şi ape multe,
Vântul stă să ţi le-asculte,
Şi izvoare
Călătoare.
Crapii-n ele-s cât berbecii,
În pomi, piersici cât dovlecii,
Pepenii, de zahăr roşu,
În grâu, spicul cât cocoşu.
Pui un bob, din el răsare
Mia de mărgăritare:
Dulce binecuvântare.
Fiecare fir de vânt
Îl adie un descânt,
Fiecare stea de sus
Îl mângâie cum l-ai pus.
Noaptea-l coace şi ea, luna,
Caldă lui întodeauna
Şi pe câmp cu ceru-n faţă
Câmpul pletele-şi răsfaţă.
În adâncul lui tresare
Altă vatră de izvoare
(Ţi-a făcut destinul semnul)
Untul negru, undelemnul.

Florissant, 23 august 1964

«Gazeta literară», an. XI, nr. 36, 3 septembrie 1964, p. 1.

Cu opaiţ şi cu lună,
Ne-am scris nopţile-mpreună.
Şi la rău, ca şi la bine,
Nu prea m-am uitat la mine,
Ascultând numai povaţa:
Omul să-şi muncească viaţa.
Mi-am muncit-o — şi atât —
Ca să-mi treacă de urât.

21 mai, dimineaţa

«Contemporanul», nr. 21, 22 mai 1964, p. 1.

MULŢĂMITĂ

Mi-a ieşit în drum cu bine
Fata doniţelor pline,
Aducând de la izvor
Apă vie tuturor
De la seceră şi coasă
Fata ochiului frumoasă,
Zveltă, naltă şi uşoară
Cu glezne de căprioară.
Şi desculţă parcă zboară.
Mulţumescu-ţi, Păpădie,
Că mi-ai dat să sorb şi mie,
De-atunci mintea mi-e mai vie
Şi o nouă fericire
Mi se-aşterne pe psaltire.
Toate-mi ies mereu din plin,
Înmulţite cum îmi vin.

Şi am fost şi eu întâiul
De ţi-am sărutat călcâiul.

Otopeni

«Gazeta literară», an. XI, nr. 47, 19 noiembrie 1964, p. 1.

FATA DIN DAFIN

Dacă te muţi, aibi grije de aproape
Nimic din ce mângâie să nu-ţi scape.
Nici cărţile de stihuri şi poveşti
Pe care toată noaptea le citeşti,
Nici gândurile triste, vrând-nevrând,
Ivite dintre cărţi din când în când.
Să nu uiţi pisoiaşul culcat într-un târlig.
Nici pe căţel. Că-i frig.

Şi, mamă mică a lumii diafane,
Să nu laşi florile orfane.

«Gazeta literară», an. XI, nr. 51, 17 decembrie 1964, p. 1.
Datată: *Decembrie 1964, Otopeni.*

CALE FRÂNTĂ

De când m-alese viaţa drept martor şi drept sol,
Prinzându-şi o scânteie de insul meu de fum,
Şi-a hotărât din vatra tăcerii să mă scol,
Mi-a tras cu tibişirul prin râpi şi stânci un drum.

M-am încrezut într-însa supus ca de-o menire,
Dar viscolul şi vântul drumeacul mi l-au şters,
Şi m-am simţit mai singur, străin în omenire,
Cu o catapeteasmă, în drum, de univers.

Uitat între pământuri şi ceruri, în strâmtoare,
Nu mai ştiam cunoaşte nici calea nici solia
Şi-am doborât cu pumnii şi umerii stihia.

Căci căutând odihnă şi duhului repaos,
Intram prin constelaţii şi negură în haos.

«Gazeta literară», an. XI, nr. 48, 26 noiembrie 1964, p. 1.

SUFLETEASCĂ

Dau sufletului tău ocol
Prin spini uscaţi şi l-am găsit tot gol,
Şi pe la răsărit şi din apus —
Şi caut în deşert şi turlele, în sus.

Ceasornicul clopotniţii-i oprit
Că ceasurile toate i-au murit.
Pare că limbile — păcatele! —
Arată vremea de-a-ndaratele.

O sală-n suflet, şi ea goală
Cu bănci tot goale. Pare-a fi fost o şcoală.
O tablă neagră. Parcă era-ntr-un colţ şi-un vers
De tibişir, aproape şters.
Parcă şi numere şi parcă o formulă
Cu semnul infinitului şi-o nulă.
Aş descifra căznindu-mi ochii, poate,
Silabe de sentinţă, pe sfert, pe jumătate,
Un grai de semne mut,

Care-ar fi fost şi s-a pierdut.
Fusese un sfârşit? Un început?
De-aş fi găsit măcar
Vreo urmă — cine ştie? — de altar

Cu sfeşnicile sparte, cu strănile lui rupte,
Ca-n urma cu năvala unei lupte.

Nimic, şi-atât, o pulbere domoală
Se lasă lin într-o-ncăpere goală.

«Gazeta literară», an. XI, nr. 20, 14 mai 1964, p. 1.
Datată: *5 mai 1964.*

PE UN PRAG

Umblând prin holde-o zi întreagă şi-oprit în snopi cu seara-n loc,
Am scos din traistă cartea sfântă în care zilele se-nseamnă,
Ca să citesc pe întuneric prin paginile ei de foc,
Şi să zăresc ce mai rămâne ascuns în slove şi mă-ndeamnă.
Îngenunchiat cu codrii-n spate, clădiţi de stâlpnici şi Icari,
Păream un paznic de la templu, culcat pe treapta de intrare.
Şoptindu-şi rugăciunea nopţii în cântecele din stejari,
Cu ochii îndreptaţi la stele aprinse-n munţi ca pe altare.

«Gazeta literară», an. XI, nr. 42, 15 octombrie 1964, p. 1.

SCRISORILE

I s-a ivit o lacrimă-n neştire
Şi i-a căzut în carte. O gândire.
A plâns o amintire?
A fost odinioară.
Şi lacrima-i amară.
Ce suferă, ce-l doare?
Amarul n-are întrebare.
Sufletu-i călător, departe
De pleoape şi de carte.

Dar lângă gânduri strâns de-atâtea ori
Stă risipit un teanc de vechi scrisori.
Iscălitura de-o mai fi pe lume
Poartă-ntr-un colţ, mereu, acelaşi nume.
E încă auzită şi tot vie
Mâna de-atuncea care nu mai scrie?
Ar căuta să ştie.
S-a aşternut peste condei o viaţă,
O noapte fără nici o dimineaţă.
Pare-a fi fost şi pare că nici nu e
Şi se fereşte să şi-o spuie.
Pe şoapta inimii, ei nu mai sunt stăpâni,
Rămasă în scrisorile de altădată. Doi bătrâni.

«Gazeta literară», an. XII, nr. 3, 14 ianuarie 1965, p. 1.
Datată: *Ianuarie 1965.*

ORA RĂZLEAŢĂ

E către seară. Zarea stă grămadă
Şi goii arbori parcă vor să cadă.
Adorm şi-n sus şi-n jos, în lac,
Dormind şi lacul parcă de un veac.

Străbuni, strămoşi din zeci de neamuri,
Copacii au rămas doar trunchiuri între ramuri,
Giganţi în ruină: un trecut,
Morţi în picioare-ntregi, cum au crescut.

Nedesluşită, umbra te-mbie şi te cere.
Singurătate, ceaţă şi tăcere.

«Gazeta literară», an. XI, nr. 41, 8 septembrie 1964, p. 1.

SURÂSULE

Deodată, o clipită, tresari din nevăzut,
Ceva din licărirea unui surâs pierdut.
Al cui ai fost în lume, desprins şi fără glas?
Din cei pieriţi, atâta, surâsul, ne-a rămas.
De unde vii să tulburi şi te trimite cine
S-ajungi, trezit din moarte, tot proaspăt şi la mine?
Eşti semn că din lumina ei stinsă-n curcubeie,
A dragostei, rămâne pribeagă o scânteie.
Surâdeţi diafane, din dorurile mele,
Defuncte şi mutate în cerul vostru, stele.

«Gazeta literară», an. XII, nr. 2, 7 ianuarie 1965, p. 1.
Datată: *31 decembrie 1964.*

RITM CHIRILIC

Într-o lumină-a-tot-scăpărătoare
Se-ntinde miezul zilei pe oraş,
Pe holdă, văi, pe piscuri, pe izvoare.
Biserica, subt coif, ca un ostaş

A-ncremenit prin sate pe picioare,
Şi-i dogorăşte sufletul arşiţa.
Ce bine-i şade casei scunde şiţa,
Şi prispelor de subt învelitoare!

Zid lângă zid şi turle lângă turle
Oraşele oprite au rămas.
Cât ar putea palatele să urle
De-ar fi să aibă casele şi glas!
De-aş fi biserica din faţa mea
Cu patru turle-ncinse de rugină
Să stau pe loc de mult n-aş mai putea
Şi-aş fi plecat, biserica fiind plină.

PSALM

Am fost să văd pe Domnul bătut de viu pe cruce
Singur în câmp cu corbii şi-a cerului răşină
Uitându-se la soare cum sângerat se duce,
Cu care se simţise de-un fel şi-o rădăcină.

Şi soarele se duce. În zări un şir de care
În pulberea fierbinte plângea din roţi şi osii,
Iar pui de corbi cu pliscul deschis pentru mâncare
Săreau în jurul mumii prin spinărìi şi bozii.

Opaiţele nopţii s-aprind la mii de poştii,
Din ţări în ţări de stele, din ce în ce mai sus,
Din fundul Mării Moarte până-n văpaia Cloştii
Nu-i nimenea nemernic şi singur ca Isus.

Ne-am aşteptat un înger să-aducă-ne isòp,
Am aşteptat din ceruri un semn, o-mbărbătare,

De vreme ce-nţeleptul a fost trimis cu scop,
Să moară printre oameni vândut prin sărutare.

Şi se făcu-ntuneric, tăcere şi răcoare.

«Rampa», an. XII, nr. 3070, 13 aprilie 1928, p. 1.
Cu titlul: *Monotonie creştină.*

AŞTEAPTĂ

Aşteaptă ca prin mâna umbrii să treacă lucrurile toate...
Velinţa câmpului începe să se-nfăşoare-n vale sul.
Târât de bivoli, plugul nopţii va răsturna cetăţi şi sate
Şi somnul le va strânge-n fânul şi paiele dintr-un pătul.
Aşteaptă să-şi scurteze drumul îndelungarea şi să piară,
Să-ţi fie stâncile de smirnă şi paşii-n pietre ca de ceară,
Să se apropie vecia de noi şi-n şesuri să se verse,
În vreme ce din Tabla Legii prind grai şi rândurile şterse,
Aşteaptă să se piardă viaţa, care aţâţă şi-nfioară,
Urâtul să se tupilească pe după şurile din curţi,
Să-şi puie şi durerea noastră o coardă nouă la vioară
Şi stâlpii graniţelor negre să ţi se-arate strâmbi şi scurţi.
Atuncea, în odăjdii albe, prin plopii paznici de hotare,
Vom strecura comoara vie spre ceruri mai nemuritoare.

«Gazeta literară», an. XII, nr. 6, 4 februarie 1965, p. 1.
Datată: *1965.*

INSCRIPŢIE PE AMFORA LUI

Păşiţi încet cu grijă tăcută, feţii mei.
Să nu-i călcaţi nici umbra, nici florile de tei,

Cel mai chemat s-aline, din toţi, şi cel mai teafăr
Şi-a înmuiat condeiul de-a dreptul în luceafăr.

12 mai 1964

«Contemporanul», nr. 20, 15 mai 1964, p. 1.

POSTERITATE

Iar deasupra tuturora
Va vorbi vrun mititel,
Nu slăvindu-te pe tine,
Lustruindu-se pe el.
EMINESCU

Gătisem pentru tine averi de frumuseţe
Ca să te-ncing de-a pururi cu floarea lor de mai,
Dar te-am zvârlit în vântul furtunilor drumeţe
Ca singură cenuşa ţărânii lor s-o ai.

Grădina risipită pe şesul dintre ape
Am strâns-o adunată cu luni şi cu izvoare,
Să fie ca şi mine prin pulberi călătoare.

MĂRGELE DE PLOAIE

E ploaia, iarăşi ploaia. Comoara lui august,
Iscată pentru pure lumini şi unde-ntinse
Cu care străluceşte din florile aprinse,
Atârnă desfrunzită pe un pământ îngust,
Înăbuşită-i iarăşi cântarea muncii-naltă.
Ilăul mort, săcurea bolnavă-n grindă par.

Ne amintim în ploaie, veghiaţi de minutar,
Că şi-n tăcerea noastră munceşte o unealtă.
Ea zgârie metalul din noi necontenit.
Ca pe-o monetă vârful de-oţel, adânc şi fin,
Tăind înfăţişarea unui profil străin
Şi cu chenar de aur un cap de prinţ pocit.

«Contemporanul», nr. 47, 20 noiembrie 1964, p. 1.

MECENA

MECENA

Nu ştiu ce-o avea cu mine,
I-am făcut atâta bine
Încât, dragă, sunt mirat
Că-i pe mine supărat.
Fă şi tu acum o treabă:
Întâlneşte-l şi-l întreabă.

TETIS

Te bârfeşte şi te-njură
Cum îi vine lui la gură.
E de-ajuns să-i suni la scară
Că te face de ocară.
Şi să vezi că îl ascultă
Şi îl crede lume multă.

MECENA

Îl ştiam sfiios odată
Ca o fată ruşinată.
Când vorbea sufla din greu
Se-ncurca-n cuvânt mereu.

De-aş fi vrut aş fi crezut
Că-i şiret şi prefăcut.
Uite, sta în faţa mea
Unde stai şi dumneata
Şi scotea rar un cuvânt
Cu privirea în pământ,
Îi smulgeai o vorbă, ia,
Ca un cleşte o măsea.
Nu ştia nici câte-oleacă
De ce vine, de ce pleacă.
Da pe-aici din când în când,
Mai tăcând şi mai oftând.

CANINĂ

Câinilor din Otopeni

De-aseară latră, latră, latră.
E miezul nopţii, multe stele
Au ostenit în cer şi ele
Şi s-au întors în cuib, la vatră.
Nenumărat mi-a fost drumeţul
Care-a pierdut, nenumărate,
Pornirile-mi înverşunate
Să sfarm cu câinele coteţul.

El însă nu s-a ostenit,
E noapte neagră ca-ntr-o turlă.
Ceasu-i de urlet potrivit.
Şi câinele-a urlat şi urlă.

El o să latre până-n zori...
Adio gânduri şi luare-aminte!

Căţeii-au dreptul şi-s datori
Să latre şi de-aci-nainte.

Era un căţeluş cuminte...

«Contemporanul», nr. 41, 9 octombrie 1964, p. 1.

CUCUL

Din fereastra-n dreapta, sus,
Cucul meu bălţat s-a dus.
A plecat să mă-nsoţească
Până-n ţară franţuzească.
Dar lipsind, vreo săptămână,
Mi-este dor şi de ţărână.

Du-te, cucule. Noroc!
Ciclamena ia-o-n cioc,
Floarea-n Alpi cea mai frumoasă,
Du-o, cucule, acasă.
Zboară drept şi pune-o drept
Cititorului la piept.
Sau, mai bine, dă-i-o-n mână,
Stihurile când le-ngână,
Să şi-o puie el, mai nouă,
Proaspătă de somn în rouă –
Obicei de vreme veche –
Ca flăcăii, la ureche.

Geneva, 1964

«Contemporanul», nr. 28, 10 iulie 1964, p. 1.

OLTENEASCĂ

Sâmbătă, pe la Nagaica,
Îşi răsfaţă pruncul maica,
Pe când pruncul suge ţâţă
Lângă mâţă.

Oţul mamii, cel frumos,
Te daşi din copaie jos.

Oţ în sus şi oţ în jos,
I-a ieşit în creştet moţ.
Oţ voinic şi iscusit
Fără bâtă şi cuţit.

Foaie verde leuştean,
M-a făcut muica oltean,
Şi, cobzare, spune drept,
Muica m-a făcut deştept.

«Gazeta literară», an. XII, nr. 15, 8 aprilie 1965, p. 1.

POVESTE PENTRU ZGOMBI

Trei moşnegi
Cu bărbi întregi,
Trei măgari
Nici prea mici şi nici prea mari,
Şi vreo iepuri douăzeci,
S-au pierdut de prin poteci,
De nu mai puteai să treci,
Jucând leapşa toţi grămadă
În doi metri de zăpadă.
Unul gras, moş Niculaie,

Fără pat şi nici odaie,
Altul fuse moş Ajun,
Plin pe barbă de magiun
De pe fundul de ceaun
De-al celui de moş Crăciun.
Şi-a ajuns după trei zile
Şi de-alde moş câm Vasile.
Intrând moşii toţi în hora
Ăstora şi tuturora,
Cocoşaţii şi înalţii
Căzând unii peste alţii.
I-am zărit de dimineaţă
Dându-se de mâini, pe gheaţă.
Mă gândeam pe ger la tine.
Ursule,-mbracă-te bine
Şi fereşte-te de-albine.
Să te-ncalţi cu papucioii
Împletiţi din lâna oii,
Că e frig şi n-ai putere
Să furi stupii toţi cu miere.
Şi-ţi îngheaţă labele
De nu-s gata babele
Să-ţi coasă mânuşile
La jar cu păpuşile.

Însă, iată, astăzi nu-ş
De ce nu mai e gheţuş.

Decembrie 1964

«Contemporanul», nr. 50, 11 decembrie 1964, p. 1.

LA MULŢI ANI!

Cititor de vreme bună,
Să-ţi urez pe nai şi strună,

Lăutar şi de condei,
Ce-i mai bine din ce vrei.

Să-ţi trăiască toţi ai tăi
De prin munţi şi de prin văi,
De prin târguri, de prin sate
Risipite prin bucate
Semănate, secerate
Ţării tale-mbelşugate.
Jigniţele fie-ţi pline
Cât şi zilele senine,
Deie-ţi anul bună ploaie,
Târle lungi de oi bălaie
Şi frumoşi ca soarele
Căutând ogoarele
Fie-ţi, dragule, copiii
Struguri albi, ciorchini de vie,
Fetele, ca piersica.
Să-ţi trăiască vitele,
Cele cu copitele
Cât şi potcovitele.
Şi să aibi viţei câţi vrei,
Născuţi mulţi, tot câte trei,
Şi femeia ta din casă
Fie-ţi zveltă şi frumoasă
Ca vlăstarii pomului,
Bucuria omului.
Şi copii
Cu ochi căprii
Şi frumoşi ca soarele
Păzindu-ţi ogoarele.
Băieţii ca mugurii,
Fetele ca strugurii.
Piersicile să le cadă
În cămaşe, din livadă.

O urare pentru voi,
Cititori de slove noi.

Anul care, iată-l, vine
Să v-aducă numai bine.

1964-1965

«Contemporanul», nr. 1, 1 ianuarie 1965, p. 1.

COLINDEŢ

De la sorcova de flori
De hârtie-n cinci culori
Presărate cu argint
Printre bumbi de mărgărint,
Iaca strâng şi eu petale
Pentru Anul dumitale,
Cititorule!
Şi-un coş plin cu muşeţele
Cu tot felul de mărgele
Din grădina mea săracă
Cu miros de busuioacă.
Însă vezi că le-am cules
Dinainte mai ales,
Cititorule!
Voie dă-mi de Noul An,
Altoit cu măghiran,
Coşul plin cu grâu şi orz
Să ţi-l vărs cu fundu-ntors
Peste creştet, peste umeri,
Cu ani mulţi, să nu-i mai numeri,
Cititorule!
Fii în ţara mea lumină,
Şi când mergi ca o grădină
Ridicată în picioare
La ureche cu cicoare

Şi în buze cu o frunză
Doina ei să ne pătrunză,
Eşti în lume-o rădăcină,
Fă-te-n lume o tulpină
Printre seminţii şi neamuri,
Printre fluturi, printre flamuri,
Cititorule!

1964-1965

«Gazeta literară», an. XII, nr. 1, 1 ianuarie 1965, p. 1.

DESTINE

Nu ştiu cum se-mpreună stihiile cu sorţii,
Că blèstemul dreptăţii are puterea morţii.
De nu te ocroteşte norocul în delir,
Nu scapi să te ajungă nici mort în cimitir.
Oriunde te-ai ascunde, te caută cuvântul
De jale terfelită, şi-l duce-n lume vântul.
Că ai trăit din moarte, din ură şi minciună
Nu te cruci că ura se-ncinge şi răzbună.
Ai alungat săracul venit flămând la uşe
Să-ţi ceară o lipie târâtă prin cenuşe.
Stă-ţi sufletul pe-o cracă deasupra gropii tale
Şi croncăne-n pustiul suişurilor goale.
Ţi-au pus la cap o cruce gătită cu-o cunună
De ghimpi uscaţi şi putrezi şi-un snop de mătrăgună,
Şi-n creştetu-i o zdreanţă şi-un ciob de oală spartă,
Murdara pomenire nu uită nici nu iartă.
Păzeşte-te de rele, că-ntr-un bordei din zare
O văduvă blestèmă, şoptind la lumânare.
Ea ştie şi să lege în veac şi să dezlege,
Fără să ţie seama de pravilă şi lege.

Molitvele citite de preoţi la morminte
Nici slova pe hârtie nu le mai ţine minte.
Se duc cu tine-odată când te-au lăsat puterile
Şi neamurile strâmbe cu hoţii şi muierile.

1907

«Gazeta literară», an. XII, nr. 5, 28 ianuarie 1965, p. 1.
Datată: *Ianuarie 1965.*

1943

Pe când dormeaţi un somn zăcut de ani,
Un om a prăvălit o stâncă,
Nămiaza mare-n gloata de duşmani,
De vuietul se mai aude încă.

Pribeag şi-apòi şi călător în noapte,
Nu strigă, nu se bate-n piept, nu cere.
Dar voi, flămânzi de slavă fără fapte,
Isprava lui ştiută o treceţi sub tăcere.

Noiembrie 1943,
Lagărul Tg. Jiu, subt dictatură

SÂNGELE

I

Nici piatra, nici pământul n-au sânge. Numai ţie
Ţi-a dat ursita noastră această avuţie.
În veşnicia toată
A fost făcută cu vraje şi sfânt numai o dată,

Că sacra lui comoară
Nu se mai face-n lume, pe veci, a doua oară.
Când l-ai primit în taină, porunca ţi s-a dat
Să ţi-l păstrezi de-a pururi întreg, nevătămat.
Şi-n tot aceeaşi taină, purtat mereu în tine,
Să-l laşi drept moştenire şi celui care vine.
Şi ţi-a mai dat ursita şi lacrima, de-atunci,
Să ţi-o păstrezi de-aşijderi şi-n gol să n-o arunci.
Ţi-ai dat tu oare, seama, tu, omule, de-aproape,
Că lacrima-i tot sânge în roua strânsă-n pleoape?
Ce ai făcut cu ele, neomule, corcit
Dintr-un strigoi zănatec, pribeag şi chinuit?
Tu sângele sfinţirii alese l-ai vărsat:
Dureri peste durere, păcat peste păcat,
Şi jurământul vieţii uitate l-ai călcat.
Te-ai furişat prin noapte şi spada ta murdară
Neîntrerupt pândeşte în somn şi ne omoară,
Să prade şi să fure...
Blestèm asupra voastră, şi spadă şi săcure!

«Gazeta literară», an. XII, nr. 16, 15 aprilie 1965, p. 1.
Datată: *April 1965.*

DECEPŢIE

Unde să şed şi unde să rămâi
Ca să-mi desfac vioara şi să cânt?
De-ajung târziu sau de-am ajuns întâi
Nu mă găsesc la timpul meu că sunt.

MIEZUL NOPŢII

Fie nori, fie senin,
Noaptea gândurile vin,

Întrupate, nu în vis.
Nu ştiu cine le-a trimis.
Şi mă-ntreabă: «Ce-ai făcut
De când nu ne-am mai văzut?
Ce-ai făcut în timpul zilei?
Ai dat dajdiile milei?
Ai dat dragoste şi pace?
I-ai dat dragostei pomană?
Ai pus vrăbiilor hrană,
Florilor apă-n ghivece,
Îngrijat că ziua trece?
Ai cernut din praf şi tină
Vreo fărâmă de lumină? –
Strânse, gândurile-ntreabă,
Gând cu gând şi împreună, –
Spune de-ai făcut o treabă
Împlinită-n vreme bună?»
Să răspund la întrebare
Parcă vorba ei mă doare
Şi răspunsul vine greu:
Mi-am făcut puţinul meu.
O să caut să m-ascult
De pot face şi mai mult.
Însă mergeţi şi-ntrebaţi
Ce-au făcut şi ceilalţi fraţi.
Nu cumva furaţi de şoapte
Ziua lor e tot o noapte?

«Gazeta literară», an. XI, nr. 21, 21 mai 1964, p. 1.
Datată: *Mai 1964.*

ADIERE

Dacă uitat trecutul ţi-a mai rămas un dor,
Îţi mai aduce-aminte de el parfumul lor,

Amestecat în toamnă cu-al frunzelor ce cad.
Stă un platan pe luncă: fusese parcă brad...

Şi-n cartea răsfoită capitolul se curmă.
Aştepţi să i se-ntoarcă şi foaia cea din urmă,
Nu! Pune peste carte o piatră, că o ţine
Să nu se întoarcă alene de la sine.

«Tribuna», an. VIII, nr. 21, 21 mai 1964, p. 1.
Datată: *Mai 1964.*

DE ZIUA TA

De ziua ta, primişi o floare în ghiveci,
Ca să trăiască dulce şi cu tine-n veci,
Tot proaspătă şi nouă pe tulpină,
Dând câte-o floare zilnic la lumină.
Tot înmulţite florile,-ntrebai
Câte mai sunt că nu le mai ştiai.
În dimineţi, tu le găseai mai multe,
Ivite-n sus, de parcă să te-asculte,
De parcă să-ţi vorbească,
Într-altă limbă decât omenească,
Mereu mai pure şi mai înălţate,
Deschise-n rouă câte-o jumătate.

Dar într-o dimineaţă rumeoară
Văzuşi că florile-ncepeau să moară.
Mai câte una după câte una,
Le sărutase-n agonie luna.

Vezi, cel puţin că de-astă dată
Moartea se face fragedă şi delicată.

Otopeni

«Gazeta literară», an. XI, nr. 50, 10 decembrie 1964, p. 1.
Datată: *Decembrie 1964.*

POSTERITĂŢI

E-o prietenie caldă atunci când nu mai eşti,
Şi când te pierzi, începi pierind să creşti.
Fereşte-te la vreme,
Ţărâna ce-ţi rămâne să nu ţi se blesteme.
De te-a ales destinul cu literă sau piatră,
Să laşi din tine-n urmă măcar un jar de vatră.
M-ai duşmănit o viaţă, împrietenit cu mine,
Şi-ţi împlineşti chemarea precum ţi se cuvine.
Într-altfel îţi rămâne o inimă, şi-un nume
Trăind, în fapte bune,
Să fie amintite în gând şi rugăciune.
Fără o râvnă sfântă în milă şi iubire
Nu-ţi poţi lăsa, ca viermii, nimic în amintire.
Că timpul retrăieşte în fiecare ins
Când, amăgit să-ţi ardă, lumina ţi s-a stins.

«Gazeta literară», an. XII, nr. 8, 18 februarie 1965, p. 1.
Datată: *1965*.

CANTILENĂ

Trăindu-şi zilele şi anii,
Pier prietenii, pe rând, ca şi duşmanii,
La fel, şi legea ta nu cruţă.
I-ai încărcat de-a valma-ntr-o căruţă
Cu calul orb, bolnavi de boala vieţii
Şi proştii şi isteţii.

Le-ai dat şi-un gust de grea eternitate
Că-au fost ori buni, ori negri de păcate.

La fel, totuna ţi-e, şi viaţa şi neviaţa.
Începe noaptea. Unde-i dimineaţa?
E frig în suflet, sufletu-i sărac
Şi nu pot şti cu ce să-l mai îmbrac.
Mi-e mintea îngheţată.
Am fost cândva şi n-am fost niciodată?
Măritule, blajinule, tu poţi
Să mi-i ucizi în parte, ca eu să-i plâng pe toţi.

«Gazeta literară», an. XII, nr. 12, 18 martie 1965, p. 1.
Datată: *15 martie 1965.*

DISTIH

Te-ai luptat să fie viaţa tuturora mai frumoasă
Şi te sângeri, însă vieţii prea puţin de viaţă-i pasă.

April 1965

«Gazeta literară», an. XII, nr. 15, 8 aprilie 1965, p. 1.

RITMURI
(1966)

RECUNOŞTINŢĂ

Le-am sărutat odată, ei secera din mână
Şi lui ciocanul muncii, cu care se îngână;
Ea înotând în holdă, el potcovar şi faur –
Şi mi le dăruiră în giuvaier de aur.

21 mai 1965

«Gazeta literară», an. XII, nr. 23, 3 iunie 1965, p. 1.

LUI GHEORGHIŢĂ, MAMĂ

Primăvară, Primăvară,
Te-ntorseşi din nou în ţară
Şi cu cofele tot pline
Ai ajuns până la mine —
Şi cu sânul plin de poame,
Nu mi-e sete, nu mi-i foame.
Să te cânt că-mi eşti frumoasă
Lacrima nu mă mai lasă,
Şi din călimara ei
O tot scot şi pe condei.
Dintr-o şipcă mai uşoară
Încercai să fac vioară,
Dar arcuşul, cum l-aş duce,
El cu scripca face-o cruce.
Şi cu strunele de păr
Cântă mută şi-n răspăr.

Te-am cântat, duioasă fată,
Şi credeam, pe viaţa toată,
Într-ăst an vioara tace
Şi-ntre flori închise zace.
Ziua ta de sărbătoare
Mă-ntristează şi mă doare.
Scripca, de-obicei uşoară,
Îmi ajunge o povară.
Mi se frânge, că-i bolnavă.
Era lină şi suavă.
Cât aş încerca să cânt,
Între noi stă un mormânt.
Nu mai geme, nu mai sună
Din vioară nici o strună.

Dintre noi, un vânt nebun
L-a furat pe omul bun.
De prisos orice cântare
S-a pierdut în noaptea mare.
Făcătoareo de minuni,
Stinge-n rouă trei cărbuni,
Încolţeşte cucuruzul,
Pleacă-ţi într-aci auzul
Să asculţi pe înserate,
Inima că nu mai bate.
Parc-am fi pe moarte toţi,
Şi străbuni şi strănepoţi.
Şi dă-mi cu descântecul
Scripca mea şi cântecul.

«Gazeta literară», an. XII, nr. 23, 3 iunie 1965, p. 1.
Datată: *1 mai 1965.*

MARILE TĂCERI

La geamul sufletului tău
Se-ngrămădesc părerile de rău.

Le uiţi un timp, dar ele se adună
Şi se şoptesc alături împreună.

Voiai să uiţi de tot, să uiţi de toate,
Şi, încercând, văzuşi că nu se poate.
Să fie leac? Să ţi-l aducă cine?
Că morţile, şi ele, se-ngrămădesc în tine.

Şi lacrima-i amară,
O lacrimă de rouă şi-o lacrimă de ceară.
Că am aprins în geam o lumânare
Şi-o candelă, la ce-a mai fost şi doare.

Au tremurat ca două stele,
Într-o-ngânare mută între ele,
Mâhnirilor şi vieţilor trecute,
Răbdate pe tăcute.

De câte ori, trăite, ai murit?
Mâhnirile ascunse le-ncepi şi n-au sfârşit.

«Gazeta literară», an. XIII, nr. 2, 13 ianuarie 1966, p. 1.
Datată: *1966*.

CREION

Printre castanii puşi la rând
Bolnavii cască meditând
În vânăta lumină ştearsă,
De faclă şi feştilă arsă.

Ei se mai sprijină de viaţă
Urziţi în sita firului de ceaţă,

Şi-i sorb încet, în moalele părete,
Văzduhurile sure, de burete.
Ce caută subt negură şi frunză,
Ţine să tacă-n lut şi să se-ascunză.

Mi-a fost cândva şi mie dor
De lucrul sufletului lor.

«Magazinul», an. II, nr. 24, decembrie 1932, p. 22.

PIŢIGOII

Piţigoi, piţigoi,
Nu mai treci şi pe la noi?
Umbli prin copaci streini
Şi te văd pe la vecini.
Aveam două rândunele
Şi-au plecat din cuib şi ele.
Vă feriţi de prispa mea
Parcă v-am făcut ceva,
Pe când eu, mereu deştept,
Toată noaptea vă aştept,
Toată ziua, toată vara,
Să v-ascult ciupind vioara.
Piţigoi, mă simt sortit
Să mă ştiu tot părăsit.

«Gazeta literară», an. XII, nr. 24, 10 iunie 1965, p. 1.
Datată: *3 iunie 1965.*

ICOANĂ

Vă regăsesc în Alpi,
Lăstuni din ţara noastră...
Cum părăsirăţi coasta ei albastră?
Mă-ntâmpinaţi cu ţipet ascuţit
De ţitere şi scripci, de «bun-venit».

De peste lac şi graniţa franceză
Se-aude o fanfară cu cor de Marseilleză,
Strigată de poporul, trezit când cei sătui
Benchetuiau din pâinea şi suferinţa lui.

La întâlnirea, zilnic, de amiezi,
Vă adunaţi în jurul meu grămezi,
Veţi face iarăşi slujba rândunelelor în goană,
Căzute şi-necate în Mediterană?
Că berzele-ostenite de-aripile-ncărcate
Nu le puteau, sărmane, purta-n furtuni pe toate.

Florissante, Geneva, 14 iulie 1964.

«Contemporanul», nr. 29, 17 iulie 1964, p. 1.

INSCRIPŢIE PE EVANTALIU

Îţi rupe floarea nouă, plăpândă, din grădină,
Fără să-i fie milă copilei de tulpină,
Şi când îţi culci pe sânii tăi virginali buchetul,
Ea suferă-n crepuscul şi moare pe încetul.

«Gazeta literară», an. XII, nr. 24, 10 iunie 1965, p. 1.
Datată: *7 iunie 1965.*

ŢIE

Ceahlăul e statuia ta...
Luceafărul te aştepta
De veacuri vechi, mai multe sute,
Piscul în creştet, cald, să ţi-l sărute.
S-a întâlnit adâncul cu înaltul
Şi nu mai scăpărase din piatra ţării altul.
Fusese noapte-n cerul aşternut
Pân-ai primit botezul de sărut.
Singură luna, sfânta, v-a văzut,
Fecioara scumpă de tristeţi şi jale
De peste toate dragostele tale.

Eşti al pământului tu, Doamne, dintre lunci,
Ori ai rămas în ceruri ostatec de atunci?

«Contemporanul», nr. 25, 19 iunie 1964, p. 1.

PSALMUL MUT

Sătul de ce se vede, flămând de nu se vede,
Ai încercat ţâţâna şi lacătul, aede.
Dar cheile de-ncuie făptura şi-o descuie,
Ascunse la-ntuneric, le ţii bătute-n cuie.
Le-am descântat să cadă în pulbere, grămadă
Îndată ce-nlăuntru dă ochiul tău să vadă.

De cum îl ia ispita, rănit de-ncuietoare
Nici n-o atinge omul cu mintea, că şi moare.
Te poţi făli cu slova şi graiul. Nu mă tem.
Am pus pe tot ce pare, pecete şi blestem.

Ai vrut să umbli-n minte şi degetele-ncete
N-au dezlipit, din câte-am strivit, nici o pecete.
Pribeag prin cimitirul a tot ce nu se ştie,
Ţi-ai prins mantaua-n criptă, crezând că de stafie,
Că mortul de sub tine te trage îndărăt.
Vreai să mă vezi prin lucruri şi nu vreau să m-arăt.
Ţi-ajunge câtă minte ţi-am dat şi-o vreai mai mare,
Nimicule, că mintea zburdalnică te doare.

«Gazeta literară», an. XII, nr. 45, 4 noiembrie 1965, p. 1.

MIREASMĂ

O viaţă-ntreagă te-am păstrat;
Ce mai îmi ceri, buchetule uitat?
Te tot fărâmi de câte ori te mut,
Vrei să-mi aduci aminte de trecut,
Murind şi el secundă cu secundă
Şi căutând în tine să se-ascundă?
Mi te-a întins, ţii minte,-o dansatoare.
Smulgându-te din şold şi cingătoare
În seara darului juca
Un ritm din poezia mea.
O clipă doar l-a dus la gură,
Ca să-ţi sărute floarea de răsură,
De tufănici, garoafe şi iacint
Încinse cu o panglică de-argint.
Tu ţi-ai pierdut parfumul din verbine,
Dar mirosul stăpânii n-a mai plecat din mine.

DOUĂ STEPE

O stepă jos, o stepă neagră sus.
Se-apropie-mpreună şi sugrumă

Calul de lut şi câinele de humă
Şi omul lor, din umbra de apus.

Drumul s-a strâns din lume ca o sfoară,
Gheme de drumuri zac în heleşteu.
Hambarul n-a lăsat nimic afară.
Noaptea-ncuiată e, cu lacăt greu.

Noi, singuri trei, dăm lumii-nchise roată,
Cercăm, strigăm... Nici un răspuns.
Că oboseala pribegiei ne-a ajuns
Şi n-avem loc să stăm şi noi odată.

Unde ne ducem? Cine ne primeşte?
În poarta cui să cerem crezământ?
Hai, calule, hai, câine, pământeşte,
Să batem, frânţi, cu pumnii în pământ.

«Revista Fundaţiilor Regale», an. XIII, nr. 5,
mai 1946, p. 3.

CE MAI NĂVALĂ!

Ce mai năvală, Doamne, peste mine,
Ce-nvălmăşeală de maimuţe şi jivine,
Cu graiul năduşit şi-ntărâtat!
De se mângâie, pare că se bat
Pe demâncare şi simbrie,
Şi ocărăsc răstit când se îmbie.
Strâmbi şi la gând şi la căutătură,
Nasul turtit le stă lipit de gură.
Şi nările sleite pe măsele
Arată neamul rar, ca la căţele.
Peltică-n buze, limba lor trândavă
Frământă vorba grea, ca o potcoavă.

Gingia, rozătoare din părinţi,
Rânjeşte şi surâde furiş, cu patru dinţi.
Şaşie mintea şi-n deşert şireată.
Te linge şi-mbălează totodată.

Mărite Doamne, un duşman
Mă-nfruntă-aproape-n fiecare an
Şi n-am avut, din leat în leat,
Nici un cules netulburat,
Mânjind mereu cu săbiile scoase
Tărâmul de porumburi cu mătase.
Suntem, e drept, viteji din vrej în vrej,
Dar nentrerupt să fim viteji,
Fiindcă pofteşte fiara la bucate,
Din toate uscăciunile nesemănate?

Din *Letopiseţi*.

«Revista Fundaţiilor Regale», an. VIII, nr. 10, octombrie 1941.

A apărut cu titlul *Aici, la noi*, cu diferenţe nesemnificative.

BLESTEME DE BABĂ

Mânce-te viermii, hoitule, din viaţă,
Viermii mărunţi de dimineaţă,
Să-ţi sfredelească, după-prânza,
Limbricii rânza şi osânza;
În toată vremea şi-n tot ceasul
Viermii de câine să-ţi mistuie nasul
Cu zgârciurile, până-n rădăcină,
Şi să-ţi rămâie-o gaură, jivină.
Să colcăie-n tine, ca într-o căldare,
Odraslele lungi ale viermelui mare,

Gângania cu-o mie de picioare.
Libarca şi căpuşa
Să-ţi cuibărească guşa.
Din ochi şi urechi
Să-ţi curgă copturi de buboaie vechi.
Broaşte, lipitori şi râme
Să te-aştepte-n pat şi să te râme.
Ca-ntr-o mocirlă aşternută,
Şi să le simţi că vin câte o sută.
Norii de muşte
Să-ţi cânte-mprejur, să te muşte.
La subsuoară şi pe şale
Furnicile să-ţi dea târcoale.
Urcioare, hârdaie şi oale
Să-ţi sece şi să-ţi rămâie uscate, de goale.
Să fugă apa proaspătă de tine,
De scârbă, de greaţă şi ruşine.
Când pipota de sete ţi se-aţâţă,
Să-ţi dea izvorul, ud de mâţă.
Şoarecii să-ţi pipăie seara
Buzele, ceafa şi nara.
Omizile negre să ţi se adune
În sân, spurcăciune.
Şi noaptea să visezi, de ţi-e încă permis,
Un vis:
Că te suge
Păianjenul cât tine de mare, şi fuge
Ca o maimuţă neagră pe stârvul tău culcat,
Şi că te-a dumicat.
Mânjit să-ţi fie tot ce e curat,
Şi puturos.
Tot ce miroase dulce şi frumos.
Când ai iubi şi tu să te trezeşti că-ţi trece
Pe frunte-o mână moartă, cu mângâierea rece,
Să te trezeşti că buza ţi-o prinde s-o sărute
O hârcă jumătate cu carne, şi că pute.
Să te agaţe spinul şi să te scuipe floarea,
Îngheţe-te căldura şi arză-te răcoarea.

În tot ce-ncerci să faci
Să-ţi mişune muşiţă şi gândaci,
Şi-n ciorba ta din străchinile-adânci
Să fii silit de foame să-i mănânci.
Să-ţi zboare ciori şi cucuvăi
Prin odăi,
Să nu poţi să te aperi şi să dai în ele,
În ciori şi cucuvele.
Să te batjocorească măgarii, porcii, vitele,
Şi să te-alunge râtul şi copitele.

Ai vrea în deznădejde s-auzi un cântec şi tu
Să-ţi mângâie sfârşitu'.
Nu, fiară, nu! Nu pieri atât de iute.
Ticăloşiile`ţi-s multe mii şi sute,
Le vei plăti cu chinuri, chibzuit,
Călăule nelegiuit.
Blestemul te ajunge şi se ţine
Ca umbra după tine,
Venit din puşcărie, din cimitire şi spânzurători,
Şi n-ai muri să vrei să te omori.
Să nu vrea să-ţi încapă
Stârvul nici o groapă
Curată sau murdară,
Că te-ar zvârli din el pământu-afară.
El nu te vrea culcat într-un sicriu,
Ci aruncat în groapa lui, de viu.

Din *Letopiseţi.*

DU-TE VINO...

Împărăţia face sărbătoare
De zeci de ani întruna, lăutare.

Luminile din geamuri nu se sting
Şi alte hore nentrerupt se-ncing.
Mii de părechi se duc şi vin.
Palatul e întodeauna plin
De dansatori şi dansatoare,
Care sfarâmă vremea în picioare.
Pleacă pe rând şi alţii vin la rând.
Îi văd pe cei ce pleacă lăcrămând
Şi cei ce vin să le ia locul
Încearcă, şi ei veseli, nenorocul.
Toţi ştiu, o scară intră şi-alta iese,
Dar vin mereu noi miri şi noi mirese,
Treptat cu ceialalţi coboară,
Târându-şi oboselile pe scară,
Cocoloşiţi şi trişti şi speriaţi.
Nu-i mai opriţi şi nu-i mai întrebaţi,
Căci dedesubtul nunţii nentrerupte,
Adânc, la fund, duc trepte rupte
Şi-n loc de zgomotul de sus, de danţuri,
Se-aud în vaiet murmure de lanţuri,
Şi geamătul aproape mut
Al celor ce, uitând, au petrecut.
A! cum roiesc în cârduri lungi şi-n cete,
O noapte să se-nvârte, să se-mbete,
Nădăjduind un vis de bucurie.
Ca fluturii de noapte la făclie.

Dar toţi se duc grămezi, de parcă-i ia furtuna
Şi nu se mai întorc nici unul şi nici una...

Monaco

«Gazeta literară», an. XII, nr. 17, 22 aprilie 1965, p. 1.

A FOST...

Scumpi copii, după vacanţă
Vă mai amintiţi de Zdreanţă,
Cel cu ochii de faianţă,
Cum l-am scris şi l-aţi citit?
Câte unul, câţi aţi fost,
L-învăţa şi pe de rost.
Răsfăţat şi mult iubit
Zdreanţă-al nostru a murit.

Rămăsese din frumosul
Prieten bun, pielea şi osul.
Îşi pierduse şi mirosul
Şi vederea, şchiopătând
Şi căzând din când în când.
Mă striga din glod şi apă
Să-l mai scot din câte-o groapă.
Aducându-şi poate-aminte
De un drum de mai nainte,
O lua strâmb printre strujani
Dând cu botu-n bolovani,
Pentru ca întâi şi-ntâi
Să-l ridic şi să-l mângâi.
Zdreanţă, fără să mă vadă,
Mă ştia cam prin livadă.
Sufăr de atunci cumplit
Să ştiu Zdreanţă că-a murit.

Plânge sufletul din mine.
Îl aştept şi nu mai vine.
Mai aflaţi, şi nu e bine,
Că ce fuse nu mai vine.

Vremea deapănă şi toarce
Şi ce-a fost nu mai se-ntoarce.

Mărţişor, septembrie 1965

«Gazeta literară», an. XII, nr. 39, 23 septembrie 1965, p. 1.

DE ZIUA TA

Se-ncinsese sărbătoare
Şi subt munte horă mare,
Pentru mirii viitori,
Din ţinut şi călători.
Care mari şi coviltire,
Pentru fiecare mire,
Cu belşug şi multă zestre.
Nechezau caii-n căpestre,
Capre, târle, oi în turmă
Erau zestrele din urmă,
Şi cirezi întregi de vaci,
Câini, ciobani, berbeci şi baci,
Mânzii, copilandri noi,
Adunaţi de prin zăvoi,
Se jucau sărind cu mieii
Nu mai mari decât căţeii,
Şi pe lături cu viţeii.
Gospodarii şi primarii
Încărcaseră măgarii
Cu tot felul de mândreţi
Pentru fete şi băieţi,
Unii buni dar sărăcuţi
Şi la vârstă mai trecuţi.
Fetele purtau pe sâni
Salbele de la bătrâni,

Şi, ca solzii de balaur,
Icusari şi sfanţi de aur.

Un fruntaş cu plete dese
Zise: – «Fata-i pe alese».
Tineretul se-mbulzea
Către zestrea cea mai grea.

Mă bătea de mult un gând...
Luasem fetele la rând
Şi strigai când am sfârşit,
Să fiu bine auzit:
– «Eu aleg pe uscăţiva
Fără zestre, Paraschiva.»
– «Paraschivă, fă-te-ncoace.
Ţie mirele îţi place?»
– «Ce să zic? – zâmbeşte,– parcă
Ceva nou mă şi încearcă.»

Se-arătau cu scăpărare
Nişte fel de degetare.
Scăpărau şi stelele
Mândre, ca inelele.

– «Marea binecuvântare»,
Zise preotul cel mare,
Şi, din hora lui, cuvântul
Şi-a zidit aşezământul.

Câtă vreme-i de atunci,
Peste noi şi peste prunci?
Seară, cât şi dimineaţă,
A trecut şi vine-o viaţă.

14 octombrie 1965

«Gazeta literară», an. XII, nr. 42, 14 octombrie 1965, p.

MURMURE DE PLOP

Pentru Mitzura

Trunchiu-i geme în pământ,
Sufletu-i se zbate-n vânt,
Că se zbate-n
Patru vânturi deşteptate.

Fără piatră de mormânt
Plopu-i cedrul nostru sfânt.
A trecut prin dreptul lui,
În genunchi, omul silhui,
Fost copil al nimănui
(Plopul n-a ştiut să spuie)
Pironit în patru cuie,
Pe o cruce,
Neputând-o-ntr-altfel duce
Am aflat, precum a spus
Scrisul, că era Iisus.

Plopii ce grăiau az-noapte
În murmur de-atâtea şoapte?
Cânta parcă un norod
Stihurile de prohod...
Cânta-n cer, până departe,
Parcă bocete de moarte.
Toată noaptea mi-au vorbit
Cu murmur neliniştit.
L-auzişi? Se frământa
Plopul pe durerea ta.

Inimile ni s-au strâns:
Plopii n-au cântat, au plâns,
Între fulgere şi ploaie
Corbii trec prin ei convoaie.
Plopii-ar da să se-ncovoaie

Dar nu pot atâta vreme,
Rădăcina cât le geme.

25 octombrie 1965

«Gazeta literară», an. XII, nr. 44, 28 octombrie 1965, p. 1.

PIŢIGOII MEI

Mi-era tare dor de voi,
Piţigoaie, piţigoi.
I-aşteptam mereu să vină
Pe subt streaşini şi-n grădină.

Cam de mult n-am auzit
Glasul vostru ciripit.

Am să-i caut – însă unde
Ceata lor se mai ascunde?

Şi căzuse jos, în praf
Sârma şi de telegraf.

Înşiraţi la rând pe fir
Veneau şi plecau în şir,
Tot în zbor, mereu în zbor,
Adunându-se sobor.

Îi vedeam cum se adună
Să vorbească împreună
Şi să puie-n ramuri goale
Şi câte ceva la cale.

Dar aşa, din întâmplare.
De-a venit ceva scrisoare,
Mă uit, ca de-atâtea ori.
În cutia de scrisori.

O deschid, şi ce să vezi?
Nici nu ţi-ar veni să crezi.
Dau de şase piţigoi,
Doi părinţi cu puii noi.
Tată, mamă,
Înveliţi cu-o telegramă.
Într-un plic
Doarme puiul cel mai mic.

M-au certat cu toţii-n cor
Că am dat de cuibul lor.
Mă iertaţi, răspund atunci,
Nu ştiam că-aveţi şi prunci.

Cum se-nghesuiau în cuib,
Ca să nu-i deochi, îi scuip.
Şi, încet, c-avui noroc,
Închid cutia la loc.

«Gazeta literară», an. XII, nr. 47, 18 noiembrie 1965, p. 1.

LACRIMA

Lacrima e sfântă, fată.
Îi-e sufletului dată,
Când graiul a încetat
Şi tăcută, pustniceşte,
Numai lacrima vorbeşte,

Cu oftatul mut şi sfânt,
Despărţită de pământ.

Dar cu seara împreună
Îţi urează noapte bună.
Vii tu, lacrimă, din lună?

«Gazeta literară», an. XII, nr. 46, 11 noiembrie 1965, p. 1

BALADA UNIRII

Maica mare are mii
De ani mari între vecii,
Dar mai tânără mereu
S-a-ntrecut cu Dumnezeu.
Omul când credea că moare
Da dintr-însa altă floare,
Pentru lumea trecătoare.
Ea venind şi pe la noi,
A dat florile-i mai noi.
A intrat cu ochii-n cer
Pe la Porţile de Fier,
Alegându-şi cale grea:
Muntele şi Dunărea,
Şi trecând-o fără pod,
Fără drum şi nici norod,
Între munţi de cremene
A făcut să-i semene,
Trei fecioare gemene.
Le-a făcut şi-apoi s-a dus
Să se-ntoarcă într-Apus,

Şi-a rămas sora cu sora
Vrajbă-n calea tuturora,
Câteştrei şi câte una
Duşmănite-ntodeauna.
Doritoare să se vadă,
Din livadă în livadă,
Se uitau doar între ele
Printre spini şi prin zăbrele,
Alergând prin ghimpi oprite,
Obosite şi rănite,
Numai cântecele toate
Puteau negura străbate,
Şi trăiau îndurerate.
La fântâna dintr-o zare
Se-ntâlneau, cu trei urcioare,
Sorbind visuri şi răcoare,
Într-o zi s-au sfătuit,
Cumpăna de răstignit
S-o dărâme negreşit.
Secerându-şi rapiţa
Două-au spart şi graniţa.
Şi din seceră scânteia
O trezi pe cea de-a treia.
Suferinţă cu noroc,
Au luat graniţele foc.
Şi-mprejur de munţi şi ţară
Se făcuse foc şi pară,
Lanţurile li s-au rupt
Cu duşmanii dedesupt.
Şi în fostul cimitir,
Peste spini şi peste pir,
Se încinse hora mare
Pentru Sfânta Sărbătoare
A frumoaselor fecioare,
Cu grădinile de brâu,
Pisc cu pisc şi râu cu râu,
O cunună, o brăţară,
Curcubeu culcat pe ţară.

Şi d-acù veciile
Vor trăi cu miile.

Otopeni, 14 ianuarie 1966

«Gazeta literară», an. XIII, nr. 3, 20 ianuarie 1966, p. 1.

OMUL MEU

Mi-ai dat un trup şi mie, înalt şi zvelt, de floare,
Ca fragile de fraged, uşure şi plăpând,
Dar ridicat spre ceruri şi-mpiedecat să zboare
Se leagănă-n călcâie, voind şi încercând.

Fusese parcă gândul, desprins, ieşind din humă
Să-i faci un drum spre stele, în care-i oglindit,
Căci nu-nţeleg făptura, un joc a fi din glumă,
Când talpa de ţărână şi lui i-ai dezlipit.

M-ai fi uitat mai bine legat de-o rădăcină,
Să mă prăvale timpul, trunchi putred, peste ea,
Şi candela pribeagă-a scânteii de lumină
Să nu mi-o duc purtată de vânt din stea în stea.

Mă zgârie şi spinul şi cremenea şi fierul,
Şi rabd în veac ispita vicleanului meu vis.
La ce mai foloseşte făpturii giuvaierul
Ce scapără-n cutia în care l-ai închis?

«Gazeta literară», an. XIII, nr. 8, 24 februarie 1966, p. 1.

DOI FLĂMÂNZI

E gheaţa ca de piatră şi piatra ca de gheaţă.
Se-ntunecase de cu dimineaţă
Şi, pe la prânz, gângàv şi mohorât.
Nici orologiul turlei nu ştie ceasu-i cât.
Tot somnoros, mai bate
Cu orele-ngânate, din timp redeşteptate.

Era pe la amiază,
Într-un ajun cu ger de Bobotează.
Ca din văzduh, taman
Când se ivi un câine căzuse şi-un ciolan.
Drumeţ în pribegia prigoanei duşmănoase.
La temniţă cu tihna odihnei se-nvăţase
Şi se-arăta, din când în când,
Mai frânt în osteneală şi flămând.
Venea din depărtare mare
Părând o arătare
Zbârlită din spinare.
Călit la-ncăierare cu lupii de la stână,
Dulău cu blana sură, purtată prin ţărână,
Cu ochii-n frunte crunţi.
Ii e-nnădită fruntea parcă din două frunţi.
Împiedecat ciolanul, căzând din cracă-n cracă,
Ciobanul îl aşteaptă şi-l înşfacă
Şi, tăbărât pe pradă,
Se-aşterne să o roadă.

Un osândit pe viaţă
Văzuse că-l înhaţă,
Şi, socotind ciolanul al câinelui că nu-i,
Se chibzuia, pesemne, că i se cade lui.

Ar fi sărit la câine, dar nu poate,
Călcâiele fiindu-i în fier încârligate;
Căci o ghiulea cu lanțuri i-atârnă de picioare,
Târând-o crăcănat prin închisoare.

Îl huidui să fugă, dar câinelui nu-i pasă,
Știa, de cățelandru, ce-i un chiabur, de-acasă,
Tichia pe ureche şi hainele-i vărgate
Nu-l fac să-şi lase dreptul, la os, de-ntâietate.
Cioban şi baci bătrân,
Nu vrea să-şi recunoască asemenea stăpân.
Dar ațâțat şi omul şi-a zis: ce-o fi să fie,
Tot rabdă puşcărie şi-osândă pe vecie.
Se-aruncă peste câine, ca un buştean, şi iată,
Se-ncinge, om şi câine, o luptă încleştată.
Tâlharul vrea să-i fure ciolanul gras, cu zgârci,
Târându-se pe brânci.
Se zvârcoleşte omul, prins între colți şi zbiară,
Şi câinele şi-aduce aminte că e fiară.
Când îl trânteşte omul, când câinele-l doboară.

Cu foamea-ntărâtată,
Câinele-l şi apùcă, pe om, de beregată.
Îşi vâră-ntr-însa botul,
Îi rupe şi obrajii şi buzele, cu totul.
Până atuncea sânge de om nu mai gustase.
Simțind înghițitoarea în dinți cum se descoase,
Se cască, se desface,
Sângele omului îi place.
Roată-mprejur, întreaga închisoare
Îndeamnă trânta-n huiet, făcând pe om prinsoare.
«Băieți! care pe care?»

Spre noapte, după toacă,
Murmùrele se-opresc, să tacă.

Clopotnița adoarme treptat, din trepte-n trepte.
Și-ncep să se deștepte
Bufnițe, huhurezi și cucuvele.

Și-n cerurile sfinte luminile din stele.

Din *Flori de mucigai*

«Gazeta literară», an. X, nr. 20, 16 mai 1963, p. 1.
Mențiune: *Dintr-un viitor volum «Flori de mucigai».*

TECLA

Pe poarta închisorii a intrat
Convoiul adunat
Al celor prinși hoinari, de prin oraș.
Doi câte doi, un prins și un ostaș. –
De la o vreme-ncoace, suspecții, strânși grămadă,
De osteneli și foame sunt slabi și stau să cadă –
Cu baioneta-n țeavă și țeava puștii-ntinsă
Pășește greu, bătrână, desculță, și o «insă»
Se uită speriată, ca o cățea bătută.
Câți ani să aibă? Poate vreo nouăzeci, vreo sută.

Era cam pe la toacă, cam pe la scăpătat...
– «Ați întrebat-o, mă, ați cercetat?
Ce-i cu muierea asta și cine-i și de unde?»
– «Tot întrebăm de-az-noapte. Trăsare, nu răspunde.
Mută ca moartea, geme, nu vorbește,
Nu știe boacă rumânește.
La tot ce-o-ntrebi e „Tecla", și pe urmă tace.
Tecla mereu, și pace.
Hârtii, am scotocit-o, n-are neam.»

Șeful cu trese multe are la ochi un geam.
Grăiește rar și cu accent: e cărturar.
Zice-n sfârșit: – «Bizar!»

Şi cu o voce cântăreaţă, de artist:
– «Orice suspect ca ăştia-i spion ori comunist.»

Dă ordinul să se desprindă, la celule, zece.
– «Lăsaţi-o pe bătrână, să mă iertaţi, că-*o trece*
Adăoga soldatul, – lăsaţi-o lângă mine.
Săraca e bolnavă, şi-abia de se mai *ţine.*»

Cu şovăială dulce o ia uşor de mână
Şi-o-ndeamnă să-nţeleagă, pe bătrână:
– «Fii bună, te-aş ruga frumos,
Şi pune-te acilea jos.
Nu-i lucru de ruşine, nu-ţi fie nici o teamă,
Că ai putea să-mi fii şi mamă.»

Din *Flori de mucigai*

«Gazeta literară», an. X, nr. 13, 28 martie 1963, p. 1.

MONOPOL

Un scriitor ilustru ajunse proprietar
Pe scris şi pe tipar.
Da tuturora aspre mustrări, dojeni şi lecţii,
Învierşunat, la pândă în sute de direcţii, –
Politică, ştiinţă, guvern, literatură, –
Nu-i da răgaz să sufle cu pana nimănui
Străin de tămâierea şi de pulpana lui.
Cine voia să-i placă, şi ca să-i meargă bine,
Era silit condeiul la idol să-şi închine,
Căci îi plăcea, de-a lungul, de către orice ins,
Frecat cu mirodenii, să fie-ntins şi lins.
Te-nchiriai pe lună
Peniţa-ţi era bună,

Colegii lui de meserie,
Desigur, au făcut vreo murdărie.
De vreme ce sunt puşi în slujbe mari,
Fără a fi cât el de cărturari.
S-ar consola că geniul e-o fiinţă
Făcută pentru greu şi suferinţă.
Vieţile mari au parte de puzderii
Copleşitoare, de mizerii.
Citeşte seara câte-o poezie
Sau câte o biografie.
Dar n-are nici tutun şi nici cafea.
Nevastă-sa e iarăşi grea
Şi-l cam priveşte în tăcere,
Că n-are-n casă ce se cere
S-aducă un bărbat.
De i-ar vorbi,-l găseşte mereu mai supărat.
I-a mai crăpat o gheată peticată,
Mai e un rest cizmarului de plată,
Li s-a închis şi apa de trei zile.
Lucreţia, Jermena şi Bazile
Nu prea-nţeleg ce se petrece
În căsnicia lor cu plita rece,
Când ronţăiesc pe un jurnal
O coajă mucedă de caşcaval.

Ce mai încoa şi-ncolo? Hotărât,
Lumea-l urăşte, lumea l-a urât.
Te-aşteaptă mojicii şi persecuţii.
Nu ţi-s permise nici discuţii,
Nici atitudini pentru proşti şi răi
Cum sunt egalii şi mai-marii tăi,
Geloşi de calitate.

Dar o să vie şi-o posteritate
Cu o statuie pe un soclu mare,
Ameninţând prostimea în picioare,
Căci viitorul ştie ce-i răsplata.
Urmaşii lor vor zice: «Ăsta-i tata»,

Bătrâni atunci, şi ei, în dăscălie,
Îi trebuie deocamdată şi o pălărie,
Nişte pantofi, ciorapi şi o cămaşă,
Cu număr mic, că nu se mai îngraşă.

Dar ce-are domnul profesor suplinitor
Că le displace tuturor?
I-a cam lipsit ceva de la născare.
Un lucru de nimic, anume care?
O alianţă mută-l înconjoară,
O màfie din ţară, şi una de afară
Îl urmăresc mereu şi pas cu pas,
De-o lună, două, nici nu s-a mai ras.

Tot o să vie însă şi ziua glorioasă,
C-aşteaptă ziua unei răzbunări în masă.

BILETE DE PAPAGAL [I]

1

Când se-adună la un loc
Se admiră reciproc.

2

Între clipele sublime
Umblă după ritm şi rime.

3

A uitat să mai lucreze,
Ştie numai să creeze.

4

E un «capodoperă»,
Vino şi-l descoperă.

5

Nici nu poţi să te mai mişti
De talente şi artişti.

6

Numai zâmbetul şi laba
Le mai dai şi tu degeaba.

7

Vreţi să-i faceţi o plăcere?
N-o refuză dar n-o cere.
Nu ştiu cum se potriveşte:
Altul cere, el primeşte.

8

Cu priceperea şi treaba,
De ne-ai lua-o înainte,
Ţi s-ar înţelege graba.
Dar te-nghesui la plăcinte.

9

Nu purta căciulă mare,
Că-ndeobşte, nesătulă,
Nu ştii muştii ce-i năzare,
Că se pune pe căciulă.

10

Bizuit pe-nghițitoare,
Ai ales bucata mare!

«Gazeta literară», an. XIII, nr. 53, 30 decembrie 1965, p. 1.

ZINTÂI DE MARTIE

Îți zice lumea Moartea, domnișoară,
Și-ai fost și ești de-a pururea fecioară.
De când colinzi pământul n-ai aflat
Vrednic de dumneata nici un bărbat.

În noaptea nunții rupi cu fiecare,
Mâhnită de aceeași remușcare,
C-ai șovăit în recile virtuți
Și te-ai lăsat bărbatul să-l săruți.

De-altminteri, împăcată-ntre mâhniri,
Iei și miresele, pe lângă miri,
Și te-nfrățești cu ele de aproape,
Până le sufli somnul peste pleoape.

De câtva timp, la geam, scrutându-i zarea,
Văd că te uiți cum îmi fumez țigarea,
Și-i o sclipire-n ochi și, tulburat,
Fac semne că nu sunt încă om de însurat.

Mai uită-mă o vreme, te-aș ruga,
Și-o să-mi aduc aminte eu de dumneata.
Și lasă, cea mai castă din fecioare,
Să-ți pun de gât un șir de mărțișoare.

– «Domnul, Sfântul, mă cunoaşte.
Îs Ilie care paşte
Lunca mare prin răchite,
Fără oi şi fără vite,
Cu un câine după el.
I-am trimis un porumbiel
Să-i dau veste că sosesc
Pe pământ dumnezeiesc,
Dând, pesemne,-n cer, de orz,
Văd că nu s-a mai întors.
I-am trimis şi-un cocostârc,
Şi s-a dedulcit la zmârc.
Nu ştiu de-a sosit cu bine
O păreche de albine.
Le-am trimis de-acum vreo lună
Cu doi saci de miere bună,
Şi-am trimis şi-un brotăcel
Verde ca de pătrunjel.
Nici unul, vreau să-ţi arăt,
N-a mai venit îndărăt.
Dă, te rog frumos, de ştire
Că-s aci, la mânăstire,
Şi c-am rupt pe drumuri cinci
Părechi groase de opinci.
Pân' te-ntorci, Sfinţia ta,
Dă-mi ceva a îmbuca.
Sunt lihnit de foame, frate,
Şi-am slăbit la jumătate.»

Ce să vezi? Acolo-n poartă,
O să-mi vie, Doamne iartă,
Un ospăţ ca o gustare,
Nemaipomenit de mare,
Cât clipeşti, subt frunza deasă,
S-a-ntins un pogon de masă
Cu bucate şi fripturi
Ca pentru cinzeci de guri.
Zece bucate cu sos,

Pâine albă, vin vârtos,
Şi o ploscă de rachiu
Iute ca argintul-viu.
De ştiam aşa, vezi bine,
Te luam, Zamfiră, cu mine.
Parcă văd, în stoluri, mii
De sticleţi şi de scatii,
Vor veni ca să cuteze
Şi ei să se ospăteze,
Şi de-a buşile prin iarbă,
Căţelandri mici cu barbă,
Iară stareţa, băbuşca,
Îi alungă cu biciuşca.
La şerbet de trandafiri
Vin şi alţi noi musafiri
Cu`arìpile subţiri,
Moi şi mici ca nişte pleoape,
Mierea crudă să o pape.

Popa-n drum, la cap de sat,
S-a-nvrăjbit că l-am «tăiat».
Nu ştiu de la cine-aflase,
Că-l văzui că mă descoase:
Ce-am de spus şi ce-am să cer
Şi ce caut eu în cer?
Am uitat ce-au zis părinţii
Că-n drum te mănâncă sfinţii?
Nu-s destul de mulţumit
Că sunt viu şi zămislit?
Ce-mi lipseşte, ce îmi vine?
Nu e-n sat destul de bine?
Nimeni nu a cutezat
Să se ducă nechemat.
– «Doamne! câtă îndrăzneală!
Tu nu simţi nici o sfiială?»

– «Dar ce-ţi vine-aşa de greu,
Nu-i şi Dumnezeul meu?

Chiar de la Sfinţia ta
Aşa sfat n-aş aştepta.
Eu mă duc cum sunt, Ilie,
Fie ce o fi să fie.
De-oi da greş, cum văd că-ţi place,
O să mă întorc, şi pace.»

– «Spune-mi, sunt adevărate
Şoaptele din sat, bărbate?
Prinde vorba în norod
Că Ilie-ar fi nerod.
Lumea vorbeşte de ieri
Că ai vrea să mergi la ceri.
În cer nimeni n-a mai fost.
Popa te tot face prost.
Zice că o să-ţi citească
Molitfă arhierească.
Protopopul din Vaslui
Este de părerea lui.
Doftorul se chibzuieşte
Care leac îţi trebuieşte.
Dascălul nostru de şcoală
Crede c-ai, – şi el, – o boală.
Dar a zis primarele
Că tu faci pe marele.
Şi, cu el, încă vreo trei,
Că ţi-ai bătut joc de ei.
Numai cei cu ochelari
Şi chelie-s oameni mari.
Şi-au lăsat, ca să se facă,
Să le crească-ntâi o floacă.
De-ăi cu burtă şi cărunţi
Spun că umbli să-i înfrunţi.
Orişice ar fi şi-ai vrea
Nu e după voia ta.
Trebuie să iei hârtie
Scrisă, de la primărie.
Nu poţi fi nici viu, nici mort,

Fără nici un paşaport.
Ca să mergi la Dumnezeu
Să te faci protoiereu.
Stareţ sau arhiereu,
Şi, pe urmă, s-o vedea
Cine voie o să-ţi dea,
Episcopul, prefectura?
Pân-atuncea tacă-ţi gura.
Ştii, bărbate, lumea toată
E pe tine supărată.
Fii blajin şi înţelege:
Să nu cate să te lege.»

– «Fată dragă de nevastă,
Nu-i nici glumă, nici năpastă,
Şi n-am pus de gând să râd
De nici un posomorât.
Că mi s-a făcut de cer,
Bolnav sunt, rău şi stingher?
Le vorbeşti de Dumnezeu
Şi-i vine şi popii greu.
Sunt cu-atâta vinovat,
Că am stat şi-am judecat.
Primarul, de multă burtă,
A făcut la minte scurtă.
Popii sufletul îi zace
Ca broscoii din băltoace.
Îmbuibat, ca la suhat,
Şi boierul s-a-ngrăşat.
Cine se uită la mine
Să mă-ntrebe de mi-e bine,
De mi-e rău?
Fată, numai ochiul tău.
Cât eram flăcău frumos
Am fost, ştiu, cam somnoros.
Mă uitam la tine-n gene
Şi simţeam că mi-e alene.
Iar de când m-am însurat

Boii nu i-am dejugat.
Noi pusesem an săcară,
Şi-a ieşit neghină-amară.
Am pus grâu de-l mare-n bob:
Parc-am pus ţăndări de ciob.
Numai plugul licăreşte,
Şi secera rugineşte.
Parcă intră în pământ
Un blestem şi-un jurământ;
Tot ce pui n-are prăsilă,
Şi brazda primeşte-n silă,
Lacomă, după tipic,
Numai la trup de voinic.
Şobolanca-şi pune plozii
Cuibăriţi în spini şi bozii.
Coropijniţa, omida,
Scaietele, pălămida,
Mărăcinele, mohorul
Rod şi-năbuşe ogorul.
Şi, fără izlaz şi vite,
Ţărinii negunoite
Îi e sete de feciori
La un veac de două ori.
Cât vezi: ciorile în stol
Şi movile de sobol.
Când am pus în ea porumb
A dat tot ştiuleţi de plumb.
Pui ovăz şi iese pir,
Semeni ca în cimitir.
Cu vreo şase-şapte ţoale
Tot mi-s picioarele goale,
Şi m-am încăpăţânat
S-ajung şi eu om bogat,
Să îţi fac fote de joc,
Catrinţă de iarmaroc,
Fuste noi de borangic,
Salbă grea de aur mic
Şi brăţări încolăcite.

Vreau să cumpăr cai şi vite.
O să-i cer lui Dumnezeu
Să îmi dea şi dreptul meu.
Că, de seamă am băgat,
Mi l-a cam înstrăinat.
De o fi să tot aştept
Mi-ajunge nasul la piept.

O să-i zic: „Doamne, vecine,
De vrei, bine – şi tot bine
De nu vrei, că mi-i totuna“,
Şi-o să plec la drum ca luna.
Însă n-o să zic aşa,
O să-i zic: „Măria ta“,
Şi-o să-i spui vreo linguşire
Din Mineie şi Psaltire,
Vorba dulce, ca oricui,
I-o plăcea şi Dumnealui.
Că de mare este mare,
Dar supus la alintare.
Ici-colea câte-un cuvânt
Am învăţat să-l şi cânt.
Apoi, poate, pe-ndelete,
Scot şi fluierul din bete,
Că de n-oi mai avea grai
Tot am o ţeavă de nai.

Dă-mi şi tu câte-o povaţă
Să nu fac vreo boroboaţă.
Dacă mă primeşte bine,
Viu să te iau şi pe tine.
Că de-o fi cum este-n grai,
Ne mutăm cu toţii-n Rai.
Dacă-i precum povesteşte
Popa pe biericeşte,
Sus, la Dumnezeu, în Rai,
Todeauna-i luna mai.
Vremea zilelor şi anul

Sunt cu carul şi toptanul.
Nici nu vin, nici nu se duc,
Că stau prinse în văzduc
Păzite de Sfântul Duc.
Toate, nemaipomenite.
Sunt călare ocolite.
Auzi clopotul că bate
Care veac şi jumătate.
Muşeţelul altul nu-i
Decât floarea-soarelui,
Boaba neagră din ciorchin
Ţine cât plosca de vin,
Că ciorchinele având
Vin cât zece buţi la rând,
Cu o prună nu prea mare
Umpli rasă-o zăcătoare.
Şi-i atât de mult borhot
Că nu-ncape-n ceruri tot,
Şi-i dospit, ca-ntr-o căldare,
Într-o albie de mare.
Că măsura
Este pâlnia şi gura.
Baniţa şi chilele
Sunt cât toate zilele,
Strachina e cât copaia,
Lingura cât altă aia,
Friptura cât mătura,
Lipia cât pătura,
La pofta mâncării ţoiul
Cât bobocu-i şi răţoiul.
După ochi, după sprinceană,
La prânz, vin, o damigeană,
Ori un boloboc,
Dacă mai rămâne loc.
Ce priveşte apa, apă
Cred că nu e nici în groapă.
Când e nevoie de ea
Ploaia vine pe cană.

A fost vinul încercat
La spălat şi la-mbăiat,
Dar Părinţii, droaie, claie,
Toată ziua făceau baie,
Aşa parcă mi-ar fi spus,
Rătăcit, un zvon de sus.
Chiar ocaua rânduită,
Ar avea fundul de sită,
Şi, de-asemenea cu vadra,
Numeri numai pe a patra.
Că, bătu-l-ar să-l mai bată,
Îl miroşi că şi te-mbată.
De băut bei câte vrei
Vedre, una, două, trei,
Socotind la patru una,
De băut ai todeauna,
Pe mâncate, nemâncate,
Pe dormite, pe sculate.
Până ce-au cântat cocoşii,
Beau cu toţii, moşi-strămoşii,
Şi-nţelegi cu cerul gurii
Toate tainele Scripturii,
Că şi gura are cer,
Păcătosului stingher.

Două sute de ceaune
Cu gura cât o păşune,
Unul la câte cinci poşti,
Păzite de sfinţii proşti,
Fierb la rând pe pirostrii,
Proştii povestind prostii.
Mii de căruţe cu cai
Toarnă-n mămăligi mălai,
Şi catârii în spinare
Aduc dăsagii cu sare.
De-altă parte, şi acuşa
Boii iau şi duc cenuşa.
Scormonite, vetre mari

De uncheşi mămăligari,
Se văd noaptea din cătune
Cu scânteia pe tăciune.
Carul Mare s-a golit,
Carul Mic s-a-mpleticit,
Luna, maica stariţa,
Scarmănă cu răriţa.
La Cloşca şi Puii Cloştii
Ne uităm şi noi ca proştii,
Când în ceaunele berci
Făcăleţele-ntorc terci.
Că, pesemne, nici în Rai
Nu mai scăpăm de mălai.
Dar vezi că, de mult belşug,
Omul ia şi beteşug,
Şi-amintindu-şi de la sat,
Vine pofta de păsat.
Dumnezeu cel negrăit
La de toate s-a gândit.»

– «Nu cumva tu eşti Păcală
Care umblă traistă-goală
După mere şi ciuperci
Şi-ai venit să mă încerci?
Umbli de la tinereţe
După pere pădureţe.
Nici nu stai, nici nu te duci,
Nici desculţ, nici în papuci.
Umbli doar aşa, hai-hui.
Altceva n-aveai să-mi spui?
Ai venit şi ai trecut,
Şi eşti tot la început,
Dând şi pravila-n uitare,
Cum ar fi în Postul Mare,
Când îţi întăreai puterea
Aşteptând şi Învierea.
Şi te lasă de tutun.
Ce găseşti că-n el e bun?»

– «Ce să fac, Tată Părinte,
Să mă-nvăţ cu cele sfinte
Învăţat a mă-ndopa?
Nu-s ca Preasfinţia ta,
Învăţat cu alte rosturi,
Răbdător în patru posturi,
Şi cum naiba o fi fost:
Miercuri post şi vineri post.
Şi mai agăţai şi lunea,
Să ne ierţi deşertăciunea,
Dar şi asta o să treacă,
Vremea vorbelor de clacă.
Te rog dă-mi certificat
Că nu am nici un păcat.
Carne nu am prea mâncat
Şi să ştii că am răbdat.
Doar măligă cu păsat.
Să mai scrii, te rog fierbinte,
De fasole şi de linte,
Te-aş ruga să nici nu minţi
C-am mâncat în post plăcinţi.

Ăsta-i dreptu,-n sfântă jale,
Numai al Sfinţiei tale.»

POSTFAŢĂ

Obiceiul ne învaţă
Să încep cu o prefaţă.
Bănuiesc că se pricepe:
Nu începe unde-ncepe.

Că prefaţa a venit
Tocmai după isprăvit,

Începutul la sfârşit,
Asta s-a mai pomenit.
Lucruri şi mai minunate
Merg de obşte de-a-ndarate,
Căci avem învăţăminte,
Coada când o ia-nainte,
Capul, ca să nu se vadă,
Să fie mutat la coadă,
O greşeală de născare
Primind astfel îndreptare.

Aş avea de povestit
Altceva: cum a ieşit
Dintr-un joc, dintr-o prinsoare
Cartea mea povestitoare.
Slove, glasuri, vorbe, stihuri,
Scame, aţe şi nimicuri.
Toţi, bătrânii şi copiii,
Dascăli ai academiii
Noastre din gospodărie,
Au pus pana pe hârtie.
Babe, fete, unchi, băieţi,
Şapte zile cântăreţi,
Ghiersul s-au luptat să-l sune
Din arcuşuri fără strune.
Şi-ntr-o săptămână-ntreagă
Trebuia să se aleagă.
La hotărâtul soroc,
Am cântat toţi la un loc,
Şi taraful, vai de mine!
S-a făcut şi de ruşine.
Trebuieşte povestit
Balamucul ce-a ieşit.

Unul însă, cum e dat,
Se cădea încununat,
Că nu suntem, mici şi mari,
Noi de-a surda cărturari.

Celui ce a fost ales,
Mai pleşuv, i s-a pus fes,
Şi-mprejur, ca un turban,
Un covrig fără susan;
Pregătisem, în zadar,
Tichii de mărgăritar,
O manta, ca pentru fapte,
Dintr-o cămaşe de noapte,
Şi, ca la sultani, alături,
Doi harapi cu două mături
Autorul, în picioare,
A primit o cuvântare,
Pentru care, într-ascuns,
Pregătise şi-un răspuns.
Şi ca un mai mare dar
I-am dat cartea la tipar,
Şi răsplată, la condei,
Nişte bani, trei-patru lei.

Ce-i mai vechi e-adevărat:
Între orbi chior e-mpărat.

NOAPTEA
(1967)

TAINUL MEU

Citeţi necunoscuţi, din două căpătâie
De ţară,-mi scrieţi că scrisul meu mângâie.
Durerile de viaţă sunt pentru voi alean,
Oltean şi moldovean,
Că tineri şi bătrâni găsiţi în ele şoapte
Din depărtări de ziuă şi de noapte.
Isuşii mei sunt şoapte de Isus.
Nu-s numai ale mele, că vin cumva de sus.

Nu vreau răsplată alta, cuvintele-mi ajung,
Că rănile din suflet cu şoaptă vi le ung.
E undelemnul candelelor sfinte
Şi-s mângâiat de-asemeni, ca frate şi părinte.
Poporul va purcede cu frică de pierzare,
În inimă şi-n mână cu-o stea: o lumânare.

Plugarule-al ţărânii, pe-ntinsul tău pământ,
Cuvântul ţi-este sfânt:
Te recunosc din gloată. Scriptura veche zice
Că-n umbra lui, cu Domnul, smulgeai, de foame, spice.

Mai 1966

«Gazeta literară», an. XIII, nr. 20, 19 mai 1966, p. 1.

MOLIFTUL

Ţi-aduci aminte, bradule şi frate?
Erai în munţi o maiestate.
Acopereai cu slavă şi cerul şi pământul
Erai în culmea ta Preasfântul.
Se odihneau din zbor şi lungă cale
Şoimii-osteniţi pe ramurile tale.
Erai şi cuib de veveriţe sure
Crescute în pădure.
În umbra ta, de-ţi mai aduci aminte
Citeam şi căutam cuvinte.

În frumuseţea ta de chiparos
Ieşea cuvântul mai frumos.
Mă ajutai, când nu puteam găsi
Încrucişarea lor de miazăzi.

Cum te simţeşti cu braţele tăiate,
Ajuns un stâlp cu stâlpii din cetate,
Când şoimul se roteşte deasupra sfintei moaşte
Şi nu te mai cunoaşte?

23 mai 1966

«Gazeta literară», an. XIII, nr. 21, 26 mai 1966, p. 1.

NU

Nu căuta în sufletul cuiva
Că pătimeşte de iubit cândva.
Să nu îi schimbi credinţa lui cinstită
Fie că-i rea şi oropsită.

Legile inimii curate
Nu vor să fie-mpiedecate
Şi osândite ca nişte păcate.

Tu suferă şi înţelege
Şi nu-i mai porunci o altă lege.
Că mintea ta nu ştie ce cuprinde
Decât puţin, cât cumpără şi vinde.
Păzeşte-ţi cugetul la vreme,
Să dojenească strâmb sau să blesteme.
Chiar dacă inima te doare
De aşteptare şi răbdare.

Viaţa ne rabdă, împliniţi ori goi.
Să o răbdăm şi noi.
Ea pretutindeni e deplină
Şi risipită-n umbră de lumină.

30 mai 1966

«Gazeta literară», an. XIII, nr. 22, 2 iunie 1966, p. 1.

LATIUM

În toată vremea mă gândesc la tine,
În ceasul bun ca şi în ceasul rău,
Fără să vreau, fără să ştiu, străine,
Chemat de mutul sfântul glasul tău.
E un nărav cu-obârşie străveche
Şi în deşert voiam cu el să lupt.
Te-am moştenit în sânge şi-n ureche,
Şi te-am băut cu laptele meu supt.
Şi gândul meu ca urletul de fiară,
Flămând de ceruri şi de ţară,

Mă zdruncina din milă şi păcate,
În goala mea singurătate.

E-o moştenire care vine
De mii de ani până la mine.

5 iunie 1966

«Gazeta literară», an. XIII, nr. 23, 9 iunie 1966, p. 1.

APELE TĂCUTE

Râuri gemene fecioare,
Vă primim de la izvoare.

Curgeţi, ape moi şi line,
Curgeţi fără de-ncetare
În văpaia lunii pline,
Dintr-o zare într-altă zare.

Limpezi cum le-am cunoscut,
Şapte văi au străbătut,
Şapte neamuri le-au băut,
Pline ca şi la-nceput.
Argeşul şi Oltul meu,
Vă păzeşte Dumnezeu.
Din adânc cine vă mână,
Ce stăpân sau ce stăpână?

Fiţi beteală pe vecie-n
Fericita Românie.

12 iunie 1966

«Gazeta literară», an. XIII, nr. 24, 16 iunie 1966, p. 1.

PAUZA MEA

N-auzi? E două noaptea. E vântul prin grădină,
Şi în fereastra ta e tot lumină.
Ce-aştepţi? Odihna lumii a şi-nceput de mult.
Şirul de ore moarte să treacă mi-l ascult.
S-au deşteptat cocoşii, s-a destrămat şi ceaţa,
Îţi cântă deşteptarea şi bună-dimineaţa.

Mai fuge după mine un gând, cel mai ascuns.
La mine încă somnul odihnei n-a pătruns.
Ca să te simţi mai ager în ziua care vine,
De dormi câteva ceasuri ai să te simţi mai bine.

Pierdute-n adormire n-am ceasuri câştigate,
Am vreme să-mi dorm somnul cât o eternitate.
Eu nu ştiu ce-i odihnă. Mă ştie cucuvaia
Care-mi păzeşte noaptea, fereastra şi odaia.
Tovarăşa de noapte, de fiecare clipă,
Acoperit de blânda şi gingaşa-i aripă.

Geneva, 25 iunie 1966

«Gazeta literară», an. XIII, nr. 28, 14 iulie 1966, p. 1.

CAUT CHEIA PE-NTUNERIC

Sunt în mine nişte doi
Şi-ncerc chei mai vechi şi noi
Pentru taine, să descuie.
Uşile-s bătute-n cuie.
Şi vâr cheile în broască
Poate-or fi să se cunoască.

Încercai şi alte chei
De rugină şi scântei.
Cheie mică sau prea mare;
Am verigi la cingătoare.
Ele sună ca un glas
Când le scot şi când le las.

Genève, Hôpital Cantonal,
8 iulie 1966

«Gazeta literară», an. XIII, nr. 29, 21 iulie 1966, p.

BALADA PARASCHIVEI
DIN BUNEŞTII BUCOVINEI

Fata mea, de când ne-am luat
Vremea tot ne-a tulburat.
Am trăit, după cum ştii,
La-nchisori şi-n puşcării.
Dar de cum ne-am cunoscut
Dorul nu ne-a descrescut,
Între lanţuri, dus şi strâns,
Tu răbdai tăcut şi-ai plâns
Zile negre, ceasuri grele,
Ne vedeam printre zăbrele.
Viaţa noastră-ntodeauna
Şi-ntreruptă ne-a fost una.
Ni-era vremea veninoasă,
Duşmănit şi tu frumoasă.
Dar durerile-ndurate
Le-mpărţeam pe jumătate.
Poate-aşa ne-a fost şi scris:
Suferinţă, chin şi vis.

Visul însă-n timp cumplit
Nesimţind ni s-a-mplinit.

Ţara ta din Miazănoapte
Tăia spicele necoapte.
Vaca voastră nu da lapte
Fincă soarele greoi
N-ajungea până la voi.
Cu Moldova-n graniţă
Casa ta de draniţă
Se uita în ţara mea
Unde grâul meu cocea
Tremurând şi suspina.

Între ţara ta săracă
Şi Moldova cea buiacă
Curge-ngustă cât un brâu
Pârtia unui pârâu
Trecut lesne cu piciorul
După apă, cu urciorul.

Dar pe graniţă-mpăratul
Îşi pusese stâlp soldatul,
Cu o puşcă, fată dragă,
Încărcată doar să tragă.
Şi trăgea şi-n ziua mare
Pusă ca din răzbunare,
Că, vezi bine, noi eram
De-altă vatră şi de-alt neam.
Altcum ţara vi-era goală
De biserici şi de şcoală.
Primeaţi binecuvântare
La cinci poştii depărtare,
De la un protoiereu
Uitat şi de Dumnezeu —
La botez şi-nmormântare.

Zgriptorul împărăției
Era semnul datoriei
Stând cu pliscurile-ntoarse
Peste pajiștele arse
Și primindu-și fiecare
Partea lui de-amenințare.
Vreai să treci, soldații lui,
Nemții împăratului,
Te ocheau ca vinovat
Pentru ei și împărat.
De la crucea lui Profir
Începea și-un cimitir.
Vinovații
Erau maicile, bărbații,
Mergând să-și sărute frații
De dincoace de izvor,
Clăcași pe cenușa lor.

Într-o zi, mai mare milă,
Tu erai de-abia copilă
Și Măicuța te-a trimis
Pe un timp de soare-nchis
Să-i aduci câte nițică
Smântioară-ntr-o ulcică.
Satul aștepta-nvierea
Și-ncepuse privighierea.
Vezi că,-n marea-mpărăție,
Dreptul se chema hoție,
Că-i furai din avuție.

Te-au văzut finanții ei
Și te-au dus cu pușca trei.
Ca să scapi de cimitir
Trebuia plătit un bir.
Cine să plătească vama,
Cine altul decât Mama?
Maică-ta, uscată iască,
Și-a vândut ca să plătească

Şi bondiţa strămoşească,
Dar păstra într-o cutie
Slovele de răzeşie
Moştenite de când veacul
De la moşul ei, săracul,
Scrise, nu ştiu în ce an,
Chiar de mâna lui Ştefan.
Date-n grijile păstrării:
Semn al vitejiei ţării.

De atunci aţi blestemat
Graniţa şi pe-mpărat.
Blestemul a biruit,
Graniţa s-a prăbuşit
Şi cu ea deodată, mamă,
Zidurile de la vamă.

Eu, balada mea târzie
Ţi-o citii cu lacrimi ţie,
Fată dragă,
Prin vecìi acum pribeagă.
Ţi-am citit suspinul vie
În spital, în agonie.
Stihurile înjghebate
Le-ai simţit adevărate:
Te-ai trezit şi-ai tresărit,
Era ghiersul desluşit.
Tu mă laşi acum nătâng
Să-mi scriu stihul şi să plâng.
Pan' ce şi zilele mele
Se vor stinge printre stele.
Când prin zări din marea noapte
Te-oi chema-n frânturi de şoapte.

N-am crezut când ne-am jurat
Că de-atunci ne-a şi-mbrăcat
Cununaţi, sub bolta porţii,
Steagul adiat al morţii.

Lin şi furtunatec vine
Linguşind până la mine,
Timpul, vraja tuturora;
O aştepţi şi sună ora.
Vremea mi-a venit şi-mi vine
Să te port de-acum în mine.
În zăbranic, dragă fată,
Inima mi-e-nfăşurată.

August 1966

«Gazeta literară», an. XIII, nr. 34, 25 august 1966, p. 1.

MANUSCRISUL

Ar fi vrut să nu mai spună,
Că plângând mereu la lună,
Umblă-n gol şi în furtună,
Noaptea fără de hodină,
Ziua fără nici lumină,
Sufletul meu, părăsit,
De ce-a fost şi-a fost iubit.

Frântă-n cârje subsuoara,
Căutase primăvara.
Lacrimile mele-amare
Mi le-adun pe fiecare
În condei şi călimară
Drept aghiazmă funerară.
Şi-acest plânset mut, închis,
Mi se cheamă manuscris.

«Gazeta literară», an. XIII, nr. 35, 1 septembrie 1966, p. 1.

RĂZVRĂTIRE

Începe, Doamne, iar să-ți pară rău
Că m-ai ales un timp să-ți fiu al tău?
Îmi dăruiseși un crâmpei de har
Și-mi dovedeai că harul fusese în zadar.
Îngenunchiat nainte-ți cu frică și sfiială
Mă încerca mereu și câte-o îndoială,
Și tulburat de taine și murmure cerești
Te-am întrebat odată, cine ești?
Să-mi fie singurul păcat
Pe care socoteam că l-ai uitat?

Născutul fără àripi, ca oamenii mai proști,
Nădăjduiam că tu mă recunoști,
Dar trebuia păcatul să-mi fie și mai greu
De care-mi cerci sfârșitul de-a pururea mereu.
Dar n-așteptam pedeapsa să-mi fie-atât de grea,
Când judecași fărâma de viață fost-a mea.

La câte-o cotitură rămânem față-n față,
Și asta se numește în pravila ta viață.
Ți-ai săvârșit Adamii și Cainii în Satani
Nu-i mai iubești pe oameni că-ți trebuiesc
dușmani.

«Gazeta literară», an. XIII, nr. 36, 8 septembrie 1966, p. 1.

PRIBEGIE

Pribeag prin noaptea lunii, neliniștea mă fură.
M-am întâlnit cu mine la câte-o cotitură.

M-am despărţit în două cu-o pravilă-nţeleaptă:
Unul colindă lumea şi celălalt aşteaptă.

Ce-aştepţi între morminte de piatră şi statui?
Vorbirea şi cuvântul din urmă-al nu ştiu cui.

S-a luminat de ziuă, ce faci? Nu ştiu ce fac.
Îmi sună parcă ceasul, lăsaţi-mă să zac.

La mine aşteptarea-i a trâmbiţii din porţi.
Mă voi scula odată cu cei răniţi şi morţi.

N-ai auzit cântarea sunând în alăute?
Aud o alăută: cântarea nu se-aude.

Veni în goană calul să ne aducă veste.
Aş vrea să mângâi calul că vine din poveste.

De când te-aştept e-o viaţă, tu, calule, să vii,
Eu nu mai ştiu povestea. Tu poate o mai ştii.

Ar fi ca o poveste de noapte-ntr-un proverb.
Eu mi-am ales de stemă pe steagul meu un cerb.

Hai, calule-mpreună, să colindăm o dată
Prăpăstiile negre din culmi şi lumea toată.

«Argeş», an. I, nr. 4, septembrie 1966, p. 1.

ISCĂLITURĂ PE OGLINDĂ

Ascuns în straie scumpe, de ochii mei profunzi
Şi largi cât zarea mare, tu nu ştii să te-ascunzi.

Te dai cum eşti pe faţă, întreg, fără sfiială,
Şi-nzorzonat şi mândru, chiar trist şi-n pielea goală.
În spaţiile mele, de vis şi de lumină,
N-a fost neruşinare să-mi fi rămas streină.
Ai bălăcit în mine ca-n baltă. Se poate mai cunoaşte
Prin aşternutul undei înotul unei broaşte?
Am harul şi candoarea seninătăţii sfinte:
Nimic nu mă mânjeşte ca să-mi aduc aminte.

«Gazeta literară», an. XIII, nr. 38, 22 septembrie 1966, p. 1.

PORTRET

Mă uit la el şi-l mai ascult.
Face nimic dar vrea tot mult.
Intenţii câteodată potrivite.
Aprobă, se codeşte şi admite,
Şi bun la suflet ca un miel,
Ar trebui şi-o minte-n el.
Şi nu e niciodată mai fudul,
Nici mai puţin, nici mai destul.

17 octombrie 1966

«Gazeta literară», an. XIII, nr. 42, 20 octombrie 1966, p. 1.

INSCRIPŢIE PE SCRIPCĂ

M-aş împăca mai bine, bunăoară,
Să te socot de scândură şi sfoară.
Tu eşti de lemn, dar glasul vostru nu e
Numai un şir de coarde prinse-n cuie.

Ca şi vioara singură, tăcută
Şi coarda e o strună mută.
E duh în voi, dar peste vieţi şi moarte
Şi sufletul vă vine de departe.
Vioara-ncepe să semene cu mine,
Însufleţită-n grai de nu văd ce şi nu ştiu cine.
Când începeam să cuget la ceva
Se strecura parcă-n gândire cineva.
Gândul meu nu-i de pe pământ, nu-i vântul,
Parcă desprins din ce fusese cândva Cuvântul,
Plutind naintea Vremii, peste ape.
Şi-acum întreg în tine-ncape.

«Gazeta literară», an. XIII, nr. 43, 27 octombrie 1966, p. 1.

ÎNTRE ZODII

O voce umblă-n crucea nopţii, poate-o şoaptă,
Parc-o aud şi parcă nu
Vorbind cu «dumneata» şi «tu»,
E singuratecă şi depărtată.
Mă strigă câteodată.
Se-aude, se arată
Suspinată.
E poate un ecou, un semn, un funigeu
Al unui gând de prin trecutul meu
Rămas pe lângă vreo fântână,
Într-un salcâm ori în ţărână,
Care mă caută crezând că m-a pierdut.

Căţelul amintirilor mă latră,
Mă caută-n văzduh şi-n piatră.

Octombrie 1966

«Gazeta literară», an. XIII, nr. 44, 3 noiembrie 1966, p. 1.

ALUATUL

Nemulţumiţi de naiuri, de scripcă şi de flaut,
Mă-ntreabă cei de-alături de ce te tot mai caut,
Că ei au ştiri mai bune că nu eşti, nici n-ai fost
Şi dintre toţi cuminţii rămân eu cel mai prost.
Pe când ei după carne şi butii pline umblă,
Cel mai sărman cu duhul, eu umblu după umbră.

Vezi, am citit în cartea de aur dintre cărţi
Că tu eşti făcătorul-a-toate-n patru părţi.
Nu ştiu, dormeam citind-o când ascultam pădurea
Sunându-mi, în pridvoare, sau mă gândeam aiurea.

Dar neputându-mi gândul de om să mă ajute,
Mă las în voia şoaptei din fagi pe neştiute.
Aş vrea să ştiu, privindu-ţi Tăriile cu zimţi,
Dar ce-i a şti? De-ajuns e-atât: numai să simţi.
Te căutam prin lume să mă-ntâlnesc cu tine,
Să-ţi spun că ce făcuseşi putea ieşi mai bine.

Când maică-mea frământă aluatul, mă-nţelegi?
Ea scoate-ntodeauna din vatră pâini întregi.

Noiembrie 1966

«Gazeta literară», an. XIII, nr. 46, 17 noiembrie 1966, p. 1.

BINE ŞI RĂU

Între nădejde tristă şi-ndoială,
Te-am căutat prin bolta siderală.

Te-am căutat pe unde şi neunde
Îţi bănuiam făptura că se-ascunde.
Te căutam în tainica ta lipsă
Prin Testamente şi Apocalipsă.
Să fi rămas un loc nemaiumblat
Pe unde nu te-am căutat?
Când socoteam că te-am găsit,
Se şi-nălţa în dreptul tău un zid.
Simţindu-te zvâcnind în rădăcini
Te mai simţeam în spice şi-n tulpini.
Te-am şi cântat pe corzi, şi noi şi sparte,
Şi peste vieţi şi peste moarte.
Tu rămâneai mereu departe.
Auzul tău nu vrea s-audă
Cântec de nai, de cobză şi-alăută?
Într-o-nserare, în sfârşit,
Mi se păruse că te-aş fi zărit
În mantia de aur a unui asfinţit,
Prinzându-ţi-o, târâtă prin ţărână.
Mi-a şi rămas un ciucure în mână
Şi l-am vârât în sân, ca un pribeag
Un bun de furtişag.
Dă-mi voie, negăsită arătare,
Să-ţi pui acum o veche întrebare:
Că ai făcut atâtea frumuseţi blajine,
Fără-ndoială, mulţumescu-ţi bine,
Clădiri de piscuri, cuiburi de izvoare,
Timpuri şi valuri călătoare
Şi oamenii în sărbătoare;
Bărbaţi viteji, domniţe la harfă şi la furcă.
Mutând pe strune mâna, fuiorul când
se-ncurcă.

Dar, mare-aprinzătorule de stele,
Cum de-ai făcut şi-atâtea lucruri rele?

Noiembrie 1966

«Gazeta literară», an XIII, nr. 47, 24 noiembrie 1966, p. 1.

PSALM DE TINEREŢE

Cu ochii, Doamne,-n turla-ţi milostivă,
Dau tot ocol stâncoasei catedrale.
O crizantemă-ţi tremură-n ogivă,
Luceafărul cu mia-i de petale.

Ţi-aş mulţumi de darurile toate,
Plugar în brazda ghiersului săracă,
Slova s-a rupt şi graiul nu mai poate
Cu bunătatea ta să se întreacă.

Aş încerca să-ţi fac un spic mai strălucit
În snopi încinşi cu fire de beteală.
Dar, Doamne, încă nu a izbutit
Să-mi încolţească boaba de cerneală.

Să-ţi cânt aş vrea şi-s tot neputincios,
În vis şi cobza mi s-a destrămat.
Uită-te, Doamne, jos de tot, în jos,
Se roagă către tine cel îngenunchiat.

(Vechi manuscrise)

«Viaţa românească», an. XIX, nr. 11, noiembrie 1966, p. 11. Titlul iniţial a fost *Rugă de Crăciun*. Pe manuscris se află dedicaţia *Lui N. M.* şi este datat *Crăciunul anului 1937*.

BALADA SÂNGELUI

II

De unde-a fost menirea să-ţi înceapă,
Că nu eşti nici pământ, nici aer şi nici apă.

Ascuns şi tăinuit între zăvoare,
Eşti ca o floare curgătoare
Ieşită din nu ştiu ce feluri de tulpină
Dintre-ntuneric, neguri şi lumină.

Când s-a născut din mâl întâia oară,
Omul primi şi-ntâia lui comoară
În dar de taină noului-născut,
Tezaur nemaicunoscut.

Păstrează-l încuiat în inimă la tine
Odraslei viitoare, care vine,
Că-i sfânt, că-i aur înfrăţit cu soare;
De unde nu, pedeapsa-i că te doare.

«Gazeta literară», an. XIII, nr. 50, 15 mai 1966, p. 1.

DE ÎNVIERE

Ştiam că sunteţi vechi şi buni creştini,
Că vă-nchinaţi la sute de altare
Şi, puritani şi càndizi şi blajini,
Purtaţi subt redingotă aripioare.

Duminica, la predică, şi-acasă,
Citiţi Scriptura şi cântând Psaltirea,
Le-mprăştiaţi în lume, că vă pasă
A creştina întreagă omenirea.

Din Indii, Gibraltar, Suez şi Malta,
Stăpâni peste oceane şi pe mări,
Aţi creştinat de-aproape, până una, alta,
Cu glonţul, zeci de neamuri şi de ţări.

Acù, pe noi, în slava lui Hristos,
Când, înviat din moartea lui, renaşte,
În jug prusac, făcurăţi mai frumos:
Ne-aţi răstignit şi ars de vii, de Paşte.

Carnet 1944

«Gazeta literară», an. XIII, nr. 51, 22 decembrie 1966, p. 1.
Menţiune: *Din Carnet 1944. Vechi manuscrise.*

TRÂMBIŢELE DE ARGINT

Ies cu noaptea, la colind,
Trâmbiţele de argint.
Câte trâmbiţi, câte stele,
Îngânându-se-ntre ele,
Între graniţele lumii
Trezind viii şi postumii,
Nou-născuţii şi strămoşii
Cântă-n lume toţi cocoşii.
Pare-ntinsă bolta-naltă
Până-n lumea ceealaltă.

Decembrie 1966

«Argeş», an. I, nr. 7, decembrie 1966, p. 1.

PSALM

Când m-ai făcut, mi-ai spus: de-acum, trăieşte.
Şi am trăit, aşa se povesteşte.

Trăirea mea se cheamă viaţă, şi omoară.
Dar tu mi-ai spus odinioară
Că ne ucide moartea, nu viaţa şi iubirea;
Atât a învăţat la tine omenirea.

Nu mi-ai vorbit de lacrimi niciodată;
Dar lacrima-i în mine adunată.
M-ai îndemnat să joc, să cânt,
Şi nu mi-ai pomenit şi de mormânt.

Tu n-ai făcut pământul din milă şi iubire.
Îţi trebuia loc slobod, întins, de cimitire.

Ianuarie 1967

«Gazeta literară», an. XIV, nr. 4, 26 ianuarie 1967, p. 1.

LITANIE

Vream să-l înţeleg mereu
Pe prea bunul Dumnezeu.
L-am chemat un veac întreg,
Dar nici azi nu-l înţeleg.
Poate i s-a căşunat
Că prea mult m-a răsfăţat.
În sfârşit,
Mult prea greu m-a pedepsit.

Nu ţi-am cerut nimic, şi niciodată,
Şi nu-ţi pricep mânia răzbunată.
Aş desluşi că-n gândul Tău
De multul bine-ţi pare rău.

Arìpa mare mi s-a-nchis,
Ce-mi fu mai scump mi l-ai ucis...

Februarie 1967

«Gazeta literară», an. XIV, nr. 6, 9 februarie 1967, p. 1.

NEÎMPLINIRE

Nu pot trece peste tine,
Nici să-ţi dau ocol, Destine.
Orice pas încerc să-l fac
E curmat în Zodiac.
Deşi marginea-i răzleaţă,
Nu-i nici cât un fir de aţă.
Cine-mi spuse, parcă ieri,
Marginea că-i nicăieri?
Ca un om, şi eu, de rând,
Am câte ceva de gând,
Să-mi găsesc o meserie,
Care-anume, naiba ştie!
Să cioplesc, nu sunt în stare
De folos la fiecare.
Luasem sculele la rând
Şi mă pomeneam cântând,
Şi necunoscând ciocanul,
Amânam mereu la anul.
Căutai să fiu dogar,
Un ciubăr să-nchei măcar.
Aş fi vrut şi eu să fiu
Potcovar, giuvaiergiu...
Mai la urmă gândul fuse
Să fac linguri, albii, fuse,
Rogojini de păpuriş,
Marfă de alişveriş...

Vai de mine! vreau să zic,
Nu sunt bun mai de nimic,
Ca un greiere-n pustie
Fără har de meserie.

Şi-osândit, de-atunci, de soartă,
Rămăsei cu-o scripcă moartă.

Februarie 1967

«Gazeta literară», an. XIV, nr. 7, 16 februarie 1967, p. 1

M-AI UITAT?

Amintirile grămadă
Vin în cârduri să mă vadă
Că li-i dor şi lor şi mie
De condei şi de hârtie,
Ele neştiind să scrie.
Nici condeiul nu mai poate
Să le prindă-n zbor pe toate.
Singur, nici eu nu mai pot
Să le-nşir la rând de tot,
Şi de-ncerc s-adun vreo câte,
Îmi vin cele mai urâte,
Mai bolnave, mai schiloade.
Una şovăie şi cade...
Vor de mine să se lege
Şi-amintirile pribege,
Dar uitându-mă mai bine,
Văd pe cele mai străine,
Vin ca nişte cerşetoare,
Şi condeiul meu mă doare.

Numai una din grămadă
N-a-ncercat să mă mai vadă.
Draga mea din nesfârşit,
M-ai uitat, ori ai murit?

Februarie 1967

«Gazeta literară», an. XIV, nr. 8, 23 februarie 1967, p. 1.

REMEMBER

Anii treceau tiptili ca nişte şoapte.
Unul venise de prin Miazănoapte
Şi celălalt dintr-un Apus.
S-au întâlnit
Şi-au mulţumit.
S-au luat de mână şi s-au dus în sus,
Se cunoşteau din presupus.

Unde mai sunt? Poate-au pierit.
Ţărâna le miroase a pulberi de argint:
Miresmele nu mint.
Mormântul pare-n asfinţit,
Era pe-aci pe-aproape
Între scântei şi ape.

Martie 1967

«Gazeta literară», an. XIV, nr. 9, 2 martie 1967, p. 1.

ȚIE, CĂREIA

Crăp uşa cu sfiială,
Odaia ţi-este goală.
În perini se păstrează încă
O urmă-a capului adâncă.
La pat, stingheri, pantofii tăi de catifea.
Şi pe cearşaf o pată de cafea.
M-am întâlnit prin casă
Cu-o umbră vaporoasă.
De când pierişi, mi te-arătai întâi.

Măcar ca umbră, rogu-mă, rămâi.

Martie 1967

«Gazeta literară», an. XIV, nr. 11, 16 martie 1967, p. 1.

RESURREXIT

Lui Galileo Galilei

Biciuit şi îngropat,
M-am căznit şi-am înviat,
Fără giulgii şi sicriu,
Mă-ngropaserăţi de viu,
Dar, uituci, nu v-aţi gândit
Să mă fi şi răstignit.

Ar fi fost recunoscute
Toate cuiele bătute
Pe-ntuneric, pe tăcute,
Cu ciocane, noaptea, mute.

De-ar mai fi rămas pământ
Felul ăsta de mormânt!
L-am schimbat, întins pe ele.-n
Lespezi vii de peruzele
Cu păreţi de ametist:
Să nu fiu şi mort şi trist.

Groapa chinurilor mele
Stă-ntr-un pisc, într-un ungher.
Făr' să vreţi, nici să vă cer,
M-aţi înmormântat în cer,
Între stele mari şi noi
Şi-aţi luat cheile cu voi.

Dar mi-ajunse un cuvânt
Uşa criptei s-o descânt.

23 martie 1967

«Gazeta literară», an. XIV, nr. 12, 23 martie 1967, p. 1.

NEANT

Astupă fluierul, vioara
Opreşte-o să mai sune.
Vreau s-amuţească tot ce cântă,
Flaute, naiuri, orgi şi strune.

Vreau să adoarmă toate,
Să nu răzbată nici o şoaptă.
Să văd că viaţa-i spânzurată
Într-un albastru fund de noapte.

Tăceți copaci, tăceți fântâni,
Ca şi cum viața n-a-nceput.
Pământul nostru să rămâie
În cer şi soare, orb şi mut.

Căci ar ajunge o silabă
Rostită nu pot şti de cine.
Ca să se prăbuşească iarăşi
Tăcerea veche peste mine.

Martie 1967

«Gazeta literară», an. XIV, nr. 13, 30 martie 1967, p. 1.

ÎN AMURG

Prin spicele cât ține țara mare
Îşi taie drumul, drept peste hotare,
Om după om, urmaşi, înaintaşi,
Un rând, de-a curmezişul, de cosaşi.

Cei mai dincoa, înalți, iar cei din zare
Pitici, îşi încovoaie sfoara călătoare,
Albi în cămeşi, cu mùrmur depărtat.
Coasele lor deodată-au scăpărat.

Talazele în tremur îi îneacă,
Şi câte-o floare, fragedă, săracă.
Pribeagă-n holde, le-a trecut de brâu
Prin undele de aur şi de grâu.

Arìpelor asemeni, de cocoare,
Coasele par, lucind, că vor să zboare.

April 1967

«Gazeta literară», an. XIV, nr. 14, 6 aprilie 1967, p. 1.

MODERNITATE

Ce nu ar da Sofocle sau Virgil
Pe lampa cu petrol şi cu fitil
Şi pe cutia noastră cu chibrituri!
Şi purpură, şi lauri, şi nimb-oval, şi mituri.

Opaiţul e rânced, de fum opac, de seu.
Ei poate ar râvni chiar la condeiul meu
Cu teacă şi cerneală, şi la caiet, în stare
A fi păstrat nescris între sertare,

Ca marmura cu pagini şi despicată foi.
Latini şi greci n-au fost sporiţi ca noi.
I-am întrecut şi cu lumina rece.
Feştila lor cu fumul gros ne-ntrece.

Hai pensule, condeie şi dălţi la noua şcoală,
Să încăpeţi de-a valma în iscusinţă goală.

April 1967

«Gazeta literară», an. XIV, nr. 15, 13 aprilie 1967, p. 1.

TENDRESSE

M-am chinuit să-i dau acestei vorbe înțeles,
Un înțeles subtil și tânăr mai ales.
E-o vorbă ca dantela de ușoară
Și care toată vremea înfășoară,
Ca o nuanță de lumină
Și face duioșia mai senină.
Ea se rostește numai într-o limbă,
Într-altfel se pocește și se schimbă.
E vorba-n limbă nouă să-nfioare,
Că e-al femeii scumpe în cântec de izvoare.
Eu am făcut plăpânda să stăpânească viața,
Ca roua dimineața.
Femeie și fecioară,
Fii fragedă și nouă ca-n vis și-ntâia oară
Și dorul sfânt de tine e murmur de vioară.
Fii purtătoarea pură de fiecare clipă
A dragostei, și-anină-ți pe suflet o aripă.
În patima curată
Și binecuvântată,
Când ți-ai ales bărbatul
Se pierde și păcatul.

Aprilie 1967

«Gazeta literară», an. XIV, nr. 16, 20 aprilie 1967, p. 1.

NELĂMURIRE

Mitzurii

Când vom putea opri din zbor
Umbra de sus cu ape-albastre,

Norii-n dantele-n jocul lor
Trecând prin sufletele noastre?
Când vom putea încremeni-n tulpini
Floarea ce piere cum se naşte
Şi-a cărei umbră de lumini
O simţi şi nu se mai cunoaşte?
Când vom ajunge, în sfârşit,
Pe noi să punem jug de stăpânire?
Că auzim atâtea şoapte
Cum se strecoară-ntr-un ecou
Din adâncimile de noapte:
Necazul răsăritului cel nou.
Că stearpa duşmănie, scumpă fată
Nu ştie, ca parfumul, să moară niciodată.

Aprilie 1967

«Gazeta literară», an. XIV, nr. 17, 27 aprilie 1967, p. 1.

FRUNZELE TALE
(1968)

FRUNZELE TALE

Ca tine, pom cu-atât belşug de frunză,
Aştept un fir de vânt să mă pătrunză.
Frunzele tale sunt simţirea mea
Fremătătoare, ca şi ea,
Un simţământ, o frunză legănată,
Mişcându-se tot pomul dintr-o dată.

Tu câtă frunză ai şi câte crăci
Eu tot atâtea am, însă ascunse,
Atâtea crăci, atâtea frunze.
Când mă frământă îndoiala sunt
Înfiorat, din vârfuri până la pământ,
De unde alte ramuri se-mpăreche
Şi caută o lume să iasă-ntr-însa, veche.

Iunie 1967

«Gazeta literară», an. XIV, nr. 23, 8 iunie 1967.

INSCRIPŢIE

Gândul meu mâhnit mă-ntreabă:
Încă nu te-ai dumirit
De-ntârzii şi-ai rătăcit
Din silabă în silabă?

Ploile m-au tot bătut.
N-au sfârşit, nici început.

PSALM

Doamne, tu singur văd că mi-ai rămas...
Dar şi tu văd că-ncepi glumi cu mine.
Nu mai am suflet, nici inimă, nici glas.
Îs buruiană. Sunt un mărăcine.
Tu rabzi să m-asuprească greu duşmanii.
Aştept eu ceasul şi tu rabzi cu anii.
Mă ocolesc, privind încoace toţi,
Parcă-aş fi fost o gazdă de derbedei şi hoţi.

«Tribuna», an. XII, nr. 21, 23 mai 1968, p. 1.
Menţiune: *Poezie inedită din volumul în curs de apariţie «Frunzele tale».*

SUFLETELE MELE-S DOUĂ

Sufletul mi-e un jucător pe sfoară.
Dar sufletele mele-s două.
Unul întinde sfoara şi o desfăşoară
Necontenit, tăioasă, vie, nouă,
Şi celuilalt «ridică-te şi du-te»-i spune,
Şi celălalt, rânjind i se supune.
Ochii acestuia de fiară sunt
Şi-l găuresc uitându-se-n pământ
Şi seacă apa şi-ard pe sus
Şoimii de vii, în zborul din apus.

Monstrul din aer poate să se lase
Purtat în bici pe firul de mătase,

Cu talpa lui de piatră şi pământ,
Parcă purtat şi legănat de vânt.
Scrâşneşte. S-a oprit. Nu-i dau răgaz.
Biciul meu greu îi cade pe grumaz,
Pe umere, pe pulpe, pe picioare.
Răcneşte, urlă, vrea să se scoboare.

Nu-i nici o clipă de repaos.
Aruncă-te şi cazi în haos,
Şi ameţit, precipitat în el,
Sfărâmă-ncuietoarea de oţel.

«Luceafărul», an. XI, nr. 21, 25 mai 1968, p. 5.

ÎNTR-O ZI

Blestemul fuse-nceput,
Că şi-alte ziduri au căzut,
Printre luni şi săptămâni
Ridicate de stăpâni
Nu pe graniţi, dar din ţară,
Că boierii le-nălţară
Între domni şi-ntre popor
Pentru bună tihna lor.

Într-o zi, pe negândite,
Fură toate prăvălite.
Că intră şi soarele
Luminând ogoarele,
Sufletele, minţile
Înmiind credinţele.
V-aţi rugat pe neştiute
Pentru vremile-ncepute,
Şi cu ele s-a ivit
Visul vostru împlinit.

Fată, când te-am luat de mână,
Încă nu erai stăpână.
Haide, ochii-n țara mare
Bat verzui în sărbătoare
Și din fiecare om
A ieșit bogat un pom.
Sunt al tău și ești a mea.
Două flăcări într-o stea.

NUNTA MARE

(Fragment)

Fusese sorocit odată
Nunta pentru țara toată.
Să ne-alegem, zise Banul
De Craiova, Bărăganul,
Că-ncăpem în el cu toții,
Moș-strămoșii, strănepoții,
Învârtind cu toate,
Soacre mari și strănepoate.
Loc mai larg pământul n-are
Pentru sfânta sărbătoare,
Între Mare și Carpați
Pentru noi și împărați,
Împărați, cât ține hăul
Ni-s Bucegii și Ceahlăul
Cu soții de prin mlădița
Dunării cu Ialomița,
Care-n platoșe cu scuturi
Peste șesuri și ținuturi
Vor veni de braț cu ei
Câte patru, câte trei,
Oltul, Argeșul și Jiul,
Ori cu fiica, ori cu fiul

Şi cu droaie de copii
Toţi de-o mamă, fraţii Jii.
Vecii când s-au împlinit
Era totul pregătit.
Fiecare rând de mese
Cu o mie de mirese
Şi o mie de flăcăi
Blânzi în sat, şi-n luptă răi.
Fetele-mbrăcate-n stele
La grumaze, drept mărgele.
Mirii blânzi, din câmp şi munte,
Aveau steaua lor în frunte
Şi cuţitul în chimirul
Migălit ca trandafirul.
Mai frumoasele oltence
Erau fetele gorjence
În mantale de dimie
Cu ceaprazuri şi cu iie
Şi-n năframe-nfăşurate...

BĂIETANUL

Băietanul din pupitru
E feciorul lui Dumitru,
Neam de neamul lui cioban,
E un zdravăn băietan.
Are, pe nemăsurate,
Cam un cot şi jumătate
Din căciulă la opinci,
Însă minte cât vreo cinci.
Cu iţari şi cu suman,
El e-ntreg om şi ţăran
Dar, încins cu brâu şi bete,
E tot mic şi tot juvete.

Tudor, sau cum îl cheamă, este
Bun de faimă şi poveste.
Vara umblă după vite,
Iarna-i numai pe citite.
Când se culcă sau se scoală,
Gândul lui e dus la şcoală.
Şapte zile-n săptămână
Cartea n-o lasă din mână,
Zile rele, zile bune,
Chiar în câmp şi la păşune,
Îl găseau cu ochii-n carte,
Că de cărţi nu se desparte.
Şi le pune în dăsagă
Şi străbate lumea-ntreagă.
Atârnată-n grajd, în cui,
Stă biblioteca lui.

Încă de la şase ani,
Între vaci şi-ntre plăvani,
Era singur ascultat,
El, de taurul din sat.
Printre troscot şi scaieţi
Îl urmau şi alţi băieţi.
Cu viţele,
Cu purcele,
Care zburdă, sar şi pasc
Şi vorbesc de cum se nasc;
Că, mai răsăriţi, mai pui,
Erau toţi prietenii lui,
Şi-n izlazul de la baltă
Se-adunau toţi laolaltă,
Ascultând ce zice el
Şi strigându-l: Tudorel.
În cătun şi pe imaş,
Tudor le era fruntaş.

Uriaşul dintre vite,
Ale căruia copite,

La necaz, sorbeau o groapă,
Într-o clipă, cât o apă,
De cum da ochii cu el
Se-mblânzea ca un căţel
Şi venea încovoiat,
Ca pisica, la băiat,
Că, de mare era mare,
Nalt şi lung: o arătare!
Când ieşea din bătătură,
Pas cu pas, în călcătură,
Fiara turmei, fioroasă,
Nu mai isprăvea să iasă.
Nicăieri, de căutai,
Nu aflai aşa buhai,
Ca un zimbru, lat în frunte
Cât pe Jijia o punte,
Şi din frunte, ridicată,
Moţ, o horbotă bogată.
Tudor îi zicea: – «Vlăjare,
Hai cu taica la plimbare».
Şi, blajin blând şi supus,
El o lua pe drum, în sus.
Tudor sta pe el călare
Sau dormindu-i pe spinare,
Tauru-l păzea din coarne,
Îngrijit să nu-l răstoarne
Şi-ascultând, ca-ntr-o visare,
Când citea cu glasul tare,
Ca şi ciurda să-l audă
Rumegând păşunea crudă –
Fără să se mai oprească,
Ghiers şi limbă românească.

Tudor, trebuie să spui,
Îşi iubea mult limba lui,
Graiul ţărinii, rostit
La săpat şi la plivit;

Că din muncă şi unelte,
Braţe tari şi trupuri zvelte,
Din murmurul care cântă
Doina omului, în trântă
Cu pământul; din rindele,
Din ciocane, mari şi grele,
Din cuptoare, fierăstraie,
Mari de fier, din vâlvătaie
Şi din staulul de-acasă
Vine limba mai frumoasă –
Din cireadă, de la boi,
De la capre, iezi şi oi,
Cu miros
Mai sănătos
De fân nou şi bălegar,
Între bârne de stejar.
Şi sudoarea de la vatră
Are iz de pom şi piatră,
E cinstită şi curată,
Că-i pe brazdă semănată.
Intri-n grâu până la brâu
Şi-n fraged miròs de râu.

Când îşi puse traista-n băţ,
Zise: – «Eu mă duc să-nvăţ,
Ca să ştiu ce n-au ştiut
Oamenii de prin ţinut.
Carte multă, carte mare,
Să mă simt şi eu în stare
Să dau minte şi poveţe
Cui la mine-ar vrea să-nveţe.
Pune, maică, să se frigă
Câţiva bozi de mămăligă
Şi-n dăsagi şi-un colţ de caş;
Să ajung pân' la oraş,
Că acolo mă descurc,
Şi de-o fi să urc, mă urc.

Drumu-i greu, pe jos, şi lung,
Dar odată tot ajung.
Când o fi şi m-oi întoarce
Între vite şi mioarce,
Învăţat în grai străbun,
Să le cânt şi-n grai mai bun.
Mai sfătos,
Mai de folos;
Fără carte, cum a fost,
Omul e sărac şi prost;
Să fac stihuri şi poveşti
Din cuvinte strămoşeşti,
Să fac limba românească
Şi mai bine să grăiască.»

Din cătun, cu Tudor, iacă,
Şi-alţi flăcăi mărunţi că pleacă,
În iţari şi în opinci,
Sunt vreo douăzeci şi cinci.

Azi, feciorul lui Dumitru
Stă cuminte în pupitru.

1953

PE COBZĂ

Vi-i necaz că nu aveţi
Şi voi, două tinereţi.
Zgândărind aiurea struna.
Nu ştiţi ce face cu una.

1967

«Luceafărul», an. XI, nr. 21, 25 mai 1968,
Facsimil.

VESTITORUL

Mai spuse Vestitorul: – «Lipseşte rânduiala.
Ca să pornească bine, se-ncepe-ntâi cu şcoala.
Cu toate că noi nu ştim nici iscăli citeţ,
Cultura, cum îi spunem, la noi e-n mare preţ.
Atâta doar, condeiul şi gândul să nu sară
De marginea plăcută stăpânilor pe ţară.
Că nu este nici carte aceea, nici cultură,
De pildă, care nu ştii: te laudă, te-njură?
Cultură-adevărată e-atunci când orice zice
Şi face stăpânirea e bine şi ferice.
O bună rânduială, se vede, niciodată
N-aţi zis că e şi dreptul obştesc la judecată,
Cu număr, cu ştampilă, citaţii şi dosar.
Sunt fericiri, în viaţă, de care n-ai habar,
Când ai trăit sălbatec, de capul tău, nedus
De mână, părinteşte, blajin sau luat pe sus.
Noi v-arătăm anume,
Câte chemări şi rosturi avem, de sus, pe lume,
Ce datorii ne-apasă şi ce dregătorie,
Pe ranguri, ni se cade în noua-mpărăţie.
Zic, deci, judecătorii de pace şi de pâră:
În ce netrebnicie ei mintea nu şi-o vâră?
Lor sarcina de frunte
Le stă în puricarea măruntă-n amănunte.
Cătându-le gâlceavă celor ce ai să-nfrunţi.
De nu se lasă-n voie, te duci şi îi denunţi.
Iei pildă de la lupul din fabulă şi miel,
Că-i tulbura pârâul, păscând mai jos de el,
Şi vinovat că moşul, strămoşul lui, pe-al tău
L-a clevetit odată şi l-a vorbit de rău.
Sau poate, mai curând,
C-ar fi avut de gând.
Ascuns după perdele, vecinul, pe-ndelete,
S-asculte cu urechea lipită de părete.

Cu-o şoaptă, ca o cheie furişe, eu mă bag
Să dau nebănuite secrete în vileag.
E-o vină şi aceea că-n timpuri fericite,
Găseşti de trebuinţă vorbirea pe şoptite.
Cu-o şoaptă, ca o coastă străveche,-n timpul nostru,
Şi dezgropată-aiurea, poţi întregi un monstru.
Că iese capu-n coadă sau altuia-i e coada,
Nu supără pe nimeni, iei târgul cu grămada.
Din toată întâmplarea înveţi ce-i o pricină,
Deprinderea sporeşte şi prinde rădăcină.
O viaţă fără pricini e-o viaţă ca de vită
Şi nu poate să fie, ca oamenii, trăită.
Începe numai una şi vezi că vin o sută:
Te dedulceşti pe-ncetul, deprinderea-i făcută.
Aduci la judecată pe cine vrei, târâş.
Pârât, din pâră-n pâră, ajungi şi tu pârâş.
Bărbatul pe nevastă, nevasta pe bărbat
Se scuipă-n privelişte, scuipând şi-un advocat.
Părintele-şi pârăşte odrasla: nu te mire
Că s-a sculat odrasla, şi ea, la moştenire.
Doi soţi se plâng că socrul bogat e un năuc:
Un procuror şi-un medic îl vâră-n balamuc.
Până acum domneşte prostescul obicei
Ca-mpricinaţii să se împace între ei.
Tot ei se-nfruntă, unii, şi tot ei se şi-mpacă.
Dreptatea-i pentru dânşii o glumă şi o joacă?
O pricină se-mparte-n destoinicii mai multe:
Unii-s plătiţi să-ntrebe, alţii sunt puşi s-asculte.
O pricină nu poate să-nceapă fără Cod,
Dosar, grefier, arhivă, registru şi aprod.
Un om în toată firea e greu de înţeles
Să n-aibă-n an o dată cu-ai lui nici un proces.
Se poate cetăţeanul să nu stea niciodată,
Cu viii sau cu morţii, aduşi la judecată?
Să nu fie o dată măcar legat şi-nchis?
Învaţă legea, frate, că vei avea de scris:
Să nu-ţi rămâie goală nici o hârtie albă.
De cum îţi cade-n mână o foaie, fă-o jalbă.

Nici n-ai să simţi că viaţa, cu pana care scrie,
Te-mbogăţeşte, fraged, cu-o nouă meserie,
Căci orişice tocmeală-i plătită cu dobânzi
Şi, când pârăşti pe semen, îl drămuieşti şi-l vinzi.
O ţară chibzuită c-aceea care are
Mai multe temniţi decât spitale şi altare.
Pot să mai fie neamuri atât de păcătoase,
Să nu-şi dea socoteală de noile foioase?
Treziţi-vă-n lumina cea nouă: nu vedeţi
Că viaţa vi-i lipsită de mii de frumuseţi?»
Unul de-alături zise, că-l apucase mila:
– «Au dreptul, bieţii oameni, să-nveţe cu de-a sila.»

«Luceafărul», an. XI, nr. 20, 18 mai 1968, p. 5.
Menţiune: *Din «Caietul albastru».*

O CEATĂ CU FIRETURI LA CAP

Intrară după-aceea călări pe armăsari
O ceată cu fireturi la cap, de ghinărari,
Spumând zăbala strânsă, scurtată din căpestre,
În urma lor trecură şi iepele buiestre,
Şi mânjii albi şi caii fugari cu coama-n vânt,
Târând pe roate tunuri pitite la pământ.
– «Aceştia, – zise glasul, – vă sunt învăţătură,
Puteţi voi cere pace, mă rog, şi da din gură.
Poporul are dreptul să strige în neştire,
De-aci-nainte însă vă duceţi la oştire.
De-acum e-o datorie, o poruncesc şi-o scriu,
Să puneţi cizme, pinteni, curele şi chipiu.
Şi cerşetori de pâine, s-ajungeţi ca şi noi,
Rânduitorii lumii îndureraţi, *eroi.*»

PE O CARTE

Când gunoi şi când ţărână,
Tinereţea ţi-e bătrână.

1967

«Luceafărul», an. XI, nr. 21, 25 mai 1968, p. 5.
Facsimil.

SERENADA

Simţisem că aveai undeva
Un fluture negru, de catifea
Sau o viespe, nu mai ştiu
Acum când o scriu.
Într-o zi, adormind,
Am încercat să-l prind.
Şi l-am prins,
Căutat într-adins
Prin dantelele de mătase
Impalpabile şi sfiioase.
Ce să fac? Doară nu-i păcat
Că l-am sărutat.
Să-mi fie cu iertăciune,
Gândeşte-te, tremură şi nu spune.
Să ştim numai noi
Amândoi.

«Gazeta literară», an. XIV, nr. 22, 1 iunie 1967, p.
Menţiune: *Din «Caietul albastru».*

NOAPTE-BUNĂ

Să te sărut de noapte-bună
Că poate mâine n-om mai fi-mpreună.
Noaptea aduce câteodată moarte
Şi pe furiş ucide şi desparte.

Oricum pe întuneric se răzbună.
Şi pentru somn de veci, tot noapte-bună.

15 mai 1967

«Luceafărul», an. X, nr. 20, 20 mai 1967, p. 1.

DOI FRAŢI

O zi din celelalte-n săptămână,
Scot ciutura mea plină din fântână
Pe cumpăna grădinii. Mereu ca-ntâia oară,
Ea se înalţă şi scoboară.
Mă uit în undă chipul să-mi cuprindă,
Că n-am, în câmp, la sapă, o altfel de oglindă.
Dar ieri venind şi boul, dintr-însa să se-adape
Ne-am oglindit alături în tremurul de ape.
Joian mi-e frate galeş, iubit, în arătură.
În ciutură se vede-ndoita sorbitură.

16 mai 1967

«Gazeta literară», an. XIV, nr. 20, 18 mai 1967, p. 1.

GLASUL PUSTIEI

Pe seară ascultasem o vioară
Şi parc-o auzeam întâia oară.
Deodată învia o coardă,
Cu o vibrare pân-atuncea moartă.
Un sunet ca un fulger de departe
Din strunele părute sparte
Parcă ghiceau, într-însa, de-ar fi vrut să fie
Glasul veciei din pustie.
Se deşteptară parcă deodată
Basmele toate şi reveria toată.
Cum poate un oftat, de numai o vioară,
Să zbuciume suspinul de-acum şi-odinioară?
Din mărăcini, din spini şi din scaieţi,
Zădărnicea o mie de poeţi.

21 mai 1967

«Gazeta literară», an. XIV, nr. 21, 25 mai 1967, p. 1.

VRĂBIILE MAMII

Plouă pe voi, în arbori adunate...
V-aş apăra şi nu ştiu cum se poate.
Strigaţi cu toate către cer să stea
Că nu puteţi zbura,
Şi vă e frig şi foame,
Căci în april nu sunt ţânţari, nici poame.
Unde-aş găsi, vai mie, vai de ele,
O mie de mantale de-o palmă şi umbrèle?
Când le-a făcut cin' le-a făcut
S-a dovedit croitor nepriceput.

Uituc de timpuri, fără de-ndoială,
Le-a pus să zboare aproape-n pielea goală.

Mai 1967

«Gazeta literară», an. XIV, nr. 18, 4 mai 1967, p. 1.

TREBUIE

Realizează-te deplin.
Posteritatea-i buna amintire
Ce-o laşi în lume după tine.
E-o nouă vieţuire şi o reîntinerire.
Fă, omule, în viaţă numai bine.
Şi semenului, dacă-ţi cată rău,
Dă-i binele în schimb şi bunul gândul tău.

Iunie 1967

«Gazeta literară», an. XIV, nr. 24, 15 iunie 1967, p. 1.

PATRU VERSURI

Suferi şi înduri şi gemi.
Fii cinstită când blestemi.
Blestemul, ia seama bine,
Că te-ajunge, strâmb, pe tine.

RĂSCOALA SUFLETULUI

Nu te juca de-a blestemul, părinte,
Că este foc blestemul şi nu minte.
Nedrept, te fulgeră pe tine
Şi nu-nţelegi de unde focul vine.

Câţi mi-au făcut rău, au căzut
Loviţi de Nevăzut,
Ardeau cu vite, staule, pătule
Şi flăcările nesătule
Îi mistuiau pe toţi,
Nedrepţi, tâlhari şi hoţi.
Era destul să mă mâhnesc şi să mă-ncrunt,
Că-i scufunda o piatră în mormânt.
I-aş blestema şi-acuşa,
Dar se alege praful şi cenuşa.
Nu mai blestem.
Mă tem.

Iunie 1967

«Gazeta literară», an. XIV, nr. 26, 29 iunie 1967, p. 1.

UŞA CARE SCÂRŢÂIE

Ca şi tine, găunoasă,
Merg în frunte şi nu-mi pasă.
Ca şi tine, vreau să zic,
Fac mult zgomot cu nimic.

O FABULĂ

– «Testamentu-i fals, se ştie,
Este vorba de-o moşie.

Însă am o clauză
Pentru orice cauză.

Ca să iasă bine,
O-mpărţeşti cu mine.»

– «Domnule, esti un escroc.
Dar cu mine ai noroc.»

– «Testamentul dumitale
Nu face două parale,
Dar câştigi de pe acum
Dacă-n poliţe dai suma.

Am sistem asigurat:
Todeaun-am câştigat.»

VERSURI DE ABECEDAR

Aşteptăm pe îndeletele
Să ne vie fetele.
A venit şi-o coţofană
Să ia parte la pomană.
Cât de mare-i, ele-s mici,
Ca un şoim între furnici.
Toate-n curte se adună
Să mănânce împreună.
Cele mari, pe mici le-aşteaptă
Să-şi ia-n ciocuri partea dreaptă.
N-am văzut, cred, niciodată,
Puii noştri să se bată.
Vrăbiile sunt făptură
Fără pizmă, fără ură.

Numai oamenii se-njură
Şi ucid pentru friptură.

*

V-a pus mama pe balcon
Apă proaspătă-n castron
Dumicaţi de cozonac
Cu stafide şi cu mac,
Ciuguliţi-le-mpreună,
Că mâncarea-i foarte bună...
Ce vă speriaţi de noi,
Că scrim versuri pentru voi,
Stând la masă amândoi?
Vă păstrăm în amintire
Pentru Cartea de Citire.

Iunie 1967

«Gazeta literară», an. XIV, nr. 27, 6 iulie 1967,

SĂGEATA

Oştenii tăi şi zidurile tale
Te-au apărat de tot ce-i rău
Şi-ntrucâtva de blesteme şi boale,
Întârziind mormântul tău.
Dar împotriva mea, Mărite Mare,
Cu neputinţă-i orice apărare.
Săgeata ce-o aruncă înţeleptul
În suflete, îşi face drum de-a dreptul
Ca o pedeapsă şi o răzbunare
Pentru păcatul nu ştiu care.

Prinde-o din zbor, ochită către noi,
Şi-aruncă-i-o, pe fulger, săgeata înapoi.

Iulie 1967

«Astra», an. II, nr. 7, iulie 1967, p. 1.

LITANII

Mă chemi din depărtare şi te-ascult,
N-am să te fac, pierduto, să mă aştepţi prea mult.

12 iulie 1967

«Gazeta literară», an. XIV, nr. 29, 20 iulie 1967, p. 1.

CRENGI
(1970)

VERSURI DESCĂLȚATE

Ce stai, omule, în ruinele acestea singuratice și
plângi?
Plâng berzele zilelor ce trec cu-o àripă neagră,
cu-o àripă albă
Plâng zilele care trec moarte.
Plâng copiii fără părinți,
Plâng ființele flămânde în pădurile nopții, fiarele
șerpii, vietățile crude și blânde
Plâng femeile înșelate, plâng bărbații mințiți.
Plâng oamenii supuși
Plâng oamenii fără speranță.
Plâng păsările și vitele ucise, ca să fie mâncate.
Și-mi plâng toate multele subtimpuri pierdute,
Îmi plâng păcatele. Plâng că timpurile nu se mai
întorc
Plâng că omul se duce și se întoarce uitându-se
numai în pământ,
Ca și cum își caută mormântul.
Mă plâng pe mine, cel cântat de tine.

1960

«Luceafărul», an. XII, nr. 11, 15 martie 1969, p. 1.

INSCRIPȚIE

Ai trăit destul, maestre,
Scriind măgării de-aceste

Cum citesc și se îngână
În fitece săptămână —
Ba le crezi și geniale
De prostești și de banale.
Nu-ți rămân zile prea multe
Tălpile să mai te-asculte.
Lasă versurile baltă
Până-n lumea ceealaltă.

Că acolo nu-i măcar
Nici o urmă de tipar.

Lagărul Târgu Jiu, 1943

ÎMPĂRATUL

Un zgripțore arată pe-mpărat
Cu două pliscuri mari și ghiare,
Pe steaguri, pe hotare, ridicat
A încruntare și amenințare.

Un plisc în răsărit și altul în apus
Vor să-nsemneze, bine să se vadă,
Că două pliscuri năzuiesc mai sus
Decât un cioc de pasăre de pradă,

Și mai departe, cât pământul tot.
Dar de se-nalță-n cer adânc, leșină,
Căci àripile-a-l duce mult nu pot,
Și se întoarce la coteț, găină.

1947

«Luceafărul», an. XII, nr. 16, 19 aprilie 1969, p. 1.
Mențiune: *Inedită.*

CIORBA

– «Când îmi cade-o muscă-n ciorbă,
Arunc ciorba, fără vorbă»,
Spune unul. – «Eu, – răspunde
Altul, – nu mă pot ascunde,
Am alt soi de meşteşug.
Eu scot musca şi o sug
Şi-o arunc pe ea, nu ciorba.
Asta fiindcă vine vorba.»

1947

«Luceafărul», an. XII, nr. 17, 26 aprilie 1969, p. 3.
Menţiune: *O fabulă inedită.*

CREION

E-o burtă fiecare, îmbrăcată,
Şi burta-ncepe de la beregată,
Subt altă burtă-ntre urechi,
Osânză nouă pe slănini mai vechi.
A treia burtă şi a patra burtă
Făptura lor mai lată decât scurtă
Se poartă în nădragii de la spate
Ca doi dăsagi de mare sănătate.
Sătui şi graşi între flămânzi,
Din ce în ce mai plini şi mai rotunzi.
Când toată lumea-i pielea de pe oase
Lor li se fac şi buzele mai groase
Şi pleoapele şi nasul, şi ochii blegi agale,
Intră-n desenul altor animale,
Căci şi surâsul pripăşit pe gură
Nu se mai ţine de figură

Şi parcă rătăceşte nevăzut
Pe zâmbetul mai strâns, de la şezut.

1947

ORA CONFUZĂ

Nu aş voì nici să mă plâng şi nici să gem,
N-aş mai voì acum nici să blestèm,
Nici duşmănia făr-asemănare
Nu mă mai turbură şi doare.
Nu mi-e mânie, nu mi-e deznădejde.
Cu alte umbre ceasul se-nnădeşte,
Nelămurit; şoptit a rugăciune,
Şi nu pot şti nimic din ce-am a spune
Şi nu am cui, căci nu-nţelege nime
Cum nici eu nu-nţeleg ce e cu mine.
Te iau duhovnic, suflete,-n tăcere
Eşti tu măcar, sau sufăr de-o părere?
Ca să te am eu, bobule de rouă,
M-am împărţit ca zìua, pe din două,
Şi m-am gândit că partea pământească
Celeialalte poate să se spovedească.
Dar ce să-ţi spui? Că n-am nimic de spus.
O ceaţă mă pătrunde, pare că de sus,
Şi alta vine nu ştiu de unde a venit,
Parc-aş trăi şi parcă-aş fi murit,
Parcă aş fi şi parcă aş fi fost,
Parcă-s pribeag şi fără adăpost,
Un pai, o pleavă, un scaiete,
O uşe fără de părete
Sau o fereastră-n gol.
Nu pot nici să mă culc, nici să mă scol
Şi mă trezesc cu cineva umblând, -
Şi zic că poate-ar fi un gând,

Dar gândul mi-e şi el nedesluşit,
De cine a intrat, de cine a ieşit
Din camerile mele, călcate pe furiş
Fără păreţi şi-acoperiş.
Mi-e frică de ceva. Pe-aci, pe undeva,
Se tot petrece, tot câte ceva,
Taine ursuze, chipuri de secunde.
Nimicul se-mpleteşte şi se-ascunde.
De când mă ştiu şi m-am simţit mă-mbie
O viaţă petrecută-n agonie
Un început fără sfârşit ştiut
Şi un sfârşit mereu fără-nceput.

1950-1953

UN OM

Câtu-i de mare el şi ea de mică
Pe om îl duce-n gură o furnică.
El e spătos şi îndrăzneţ pe faţă,
Dar tremură ca un crâmpei de aţă,
Şi e făţarnic şi mişel,
Când sfinx, când taur, când căţel,
În viaţă,-n stihuri şi în proză
Şi-n nentrerupta lui metamorfoză.
Şi are, şi nu are nume,
Dar are-o mie de costume
În sufletu-i ca un dulap
Pentru un singur şi acelaşi cap.
Lingău, obraznic, mistic sau păgân,
E şi strein şi-i şi român.
De câte ori poruncă-i este dată
Te spurcă, te mânjeşte, te arată.

Fiinţa lui în carne şi postumă
S-a încleit din bale, zgârci şi gumă.
După stăpâni şi-mprejurare,
Se face minuscul şi mare
Şi-ncepe să se-ntindă
Că-i dau urechile de grindă.
Dar deodată iar îţi vine
Pe brânci, pe burtă sau pe vine,
Frecându-se şi mângâindu-se de tine.
Ieri nu erai nimica,
Azi îl apucă frica
Să nu învii, din vatră, după uşe,
Din pulbere şi din cenuşe,
Şi să nu-nceapă pajura crăiască
Din cer senin, hulit, să te-ndrăgească.
Atuncea, groaza, pe de-a-ndoase
Îi intră şi îi clănţăne în oase.

Ce poţi să faci cu-asemenea potaie?
Duminica o sfântă de bătaie.

1950-1953

DA, EŞTI TU

Adesea, nu ştiu care Orişicine
Jigneşte când un zbor, când o nuanţă
Şi se trudeşte dintre el şi tine
A micşora legitima distanţă.

Nu-i prost de tot şi nici de tot deştept
Dar, totuşi, reprezintă un total
Care-l opreşte, crede, pe nedrept,
Să-ţi fie-n gloată cel puţin egal.

E-ncredinţat că-n râvnă şi solie
Eşti pezevenchi şi tu câte niţel,
Că învârteşti şi tu o şmecherie
Şi că-n principiu eşti meschin ca el.

Ar fi putut ieşi mai bun ca tine,
De n-ar avea şi altă meserie,
Şi-ar potrivi silabele mai bine,
Căci Orişicine într-ascuns şi scrie.

Îi pare rău că n-a zvâcnit la vreme
Ţinut în loc, de-o slujbă, de un socru,
Şi bietul sterp surâde însă geme
De a se şti ajuns, dar mediocru.

Înfricoşat că eşti şi că el nu-i
Te-aşteaptă, ca păianjenul, pitit,
Şi-având nevoie de micimea lui
Te face să pricepi mai desluşit.

Corci lepădaţi de steaua călătoare
Mi-aţi amărât o viaţă zi de zi.
Eraţi cu toţii puşi pe îngrăşare
Convinşi că vlaga nu va putrezi.

Am ostenit de-a lungul şi de-a latul
Purtând povara geamănă a crucii.
V-am înghiţit în pâine şi scuipatul
Şi-n fundul ceştii v-am gustat şi mucii.

Cel care vede umbra prin părete
E răzbunat că tace-n el şi scrie.
De n-am puteri, am cel puţin caiete
Şi petice tăcute de hârtie.

Te recunoşti pe ici, pe colo, ins,
De ţi se taie pofta şi dezmăţul?
Atât voiam şi-am vrut-o într-adins,

Nu să te-arăt în iarmaroc cu bățul,
Ci să-ți restitui, iartă de zăbavă,
Un strop dintr-o căldare de otravă.

1950-1953

LENEŞUL

Deşi-l cheamă Peneş,
Era mic şi leneş.
Nu s-ar fi dat,
De somn, jos din pat.

Seara cum venea,
Căsca, moțăia,
Şi de-atât căscat
S-a mai şi-ngrăşat.

Când cânta cocoşul
Sta de-a cocoloşul.
Nici nu se trezea
Că iar adormea.

Tata, mama, baba
Îl strigau degeaba:
«Haide, maică, scoală,
C-a sunat la şcoală».

Până ce-ntr-o zi,
Uite ce-l trezi:
Un țânțar cu glas
L-a ciupit de nas.

Şi-a sărit, vezi bine,
Din pat, de ruşine,
Că-l râdea, sărmanul,
Până şi curcanul.

Şi-şi trase iţarii,
Dacă şi ţânţarii
S-au sculat la treabă.
Haide! şi degrabă.

Şi de-atuncea, Peneş
Nu mai este leneş.
Şi cred c-o să iasă
Cel dintâi din clasă.

Sprinten, mititel,
Râde-acuma el,
Dacă somnoroşii
Nu aud cocoşii.

1953

ŞCOALĂ NOUĂ

Fabulă

În vreo două-trei judeţe,
Mama Tinca,-n tinereţe,
Ştiu c-a fost învăţătoare
Pe la şcolile primare.
La vreo şaptezeci de ani,
S-a mutat lângă Focşani
Fosta veche profesoară,
Într-un sat, pensionară.
Şi acolo s-a silit
Visul ei neîmplinit
Şi stingher, de-o viaţă-ntreagă,
Satul să i-l înţeleagă
Şi să-i vie-ntr-ajutor,
Bun şi binevoitor,
Cu şcolari de altă teapă,
Alte clase să înceapă –

Şcoala ei de mult visată,
Ne-ncercată niciodată.
Baba,-n viaţa trecătoare,
Vrea s-aducă o schimbare.
Să pornească de la mare
Maica Tinca nu-i în stare
Şi n-ar duce la nimic.
A pornit-o de la mic.
«Oamenii de nu vor pace,
Vrând de-a puşca să se joace,
Findcă pacea nu le place,
Să-ncercăm pe dobitoace»,
Zise-n sine şi-ntr-o doară
Noua veche profesoară.

Orătăniile-n curte
Zile au destul de scurte.
Pentru ce, pe o bucată
De mălai să se mai bată?
Când cocoşul, prin zăbrele,
Jerpelit până la piele,
Se întoarce plin de sânge,
Ea oftează greu şi plânge.
Ce fel? Viaţa e făcută
Ca să fie tot bătută?
De ce tremură de frică
Şoarecele de pisică?
Este drept? Nu este drept.
Inima-i se zbate-n piept,
De să-l spargă
Când zărindu-l îl aleargă.
Dar motanul şi Grivei?
E-o dihonie-ntre ei,
Zi de zi mai aţâţată:
N-o să piară niciodată?
Să mai căutăm apoi,
Să-mpăcăm pe lupi şi oi.

Oile, cu firea moale,
Nu ştiu ce-i să se răscoale,
Şi sfiioase, din păcate,
S-ar lăsa pe veci mâncate.
Ticălosul obicei
Să mănânce lupii miei
Trebuie înlăturat
Din păduri, neapărat.
Nu e iarbă dindestul
Pentru cine nu-i sătul?
Mielul alb de la otavă
E al nostru, copt la tavă.
Mai târziu, or să se-mpace
Dobitoci şi dobitoace,
Împăcarea lor se-amână
Cu ce-avem mai la-ndemână.
Leacul care scade ura
Crede că-i învăţătura.

Maica Tinca, amărâtă,
Este bine hotărâtă
Să-şi deschidă şcoala nouă
La coteţele de ouă,
Unde strânge, de subt cloşti,
Puii aurii şi proşti,
Să-i înveţe să trăiască
Fericirea omenească.
A dat zvon şi adunat
Toate gâştele din sat
Şi găinile la sfat,
Împărţindu-le, în dar,
Câte un abecedar.
Rânduri de boboci şi raţe,
Calcă rar, ca nişte ţaţe.
Bibilicile moţate,
Toate bine pieptănate,
Şi-au ales, după model,
Uniformele la fel,

Ajustate şi pestriţe,
Tocmai ca de şcolăriţe.
Vor avea şi ele parte
De cerneală şi de carte,
Să citească şi să scrie,
Învăţând şi-o poezie.
Sunt vreo douăzeci şi şase
Porumbieii de mătase
Licărită, feţe-feţe.
Ce-or mai vrea şi ei să-nveţe?
Nu ştiu ei de toate, oare,
Dac-au învăţat să zboare?
Au venit şi-alte părechi,
De prin fabulele vechi,
Iar curcanul, soţul curcii,
Cu turban şi fes, ca turcii,
Fu ales, rotit în coadă,
Toboşarul de paradă.
Vom vedea noi, mai târziu,
Cum silabisesc şi scriu
Şi ce ştiu pe dinafară –
La examenul de vară.
Fiecare cârd, mă rog,
E strigat din catalog.
Şi-i examen cu serbare
Şi-o să facă vâlvă mare,
Şi-o să cânte caterinca.
Numai dacă mama Tinca,
Ajungând până atunci,
Dup-atât amar de munci
Cu programul şi şcolarii,
Nu şi-ar pierde ochelarii.

1954

MĂRĂCINE

Te-ai chinuit atâta, mărăcine,
Să scoţi o floare şi din tine.
Te-am aşteptat un an, doi ani, cinci ani...
Şi te-am ferit de sapă şi cazma
Întru-nflorirea ta.
Toţi oamenii spuneau: «Să-l dăm afară»,
Şi-am lăsat vară după vară.
M-ai răsplătit de lunga aşteptare,
Dându-mi cea mai frumoasă floare.

5 martie 1958

«Luceafărul», an. XII, nr. 9, 1 martie 1969, p. 1.
Menţiune: *Inedită.*

TABLETE PESTRIŢE

Prefaţă

Dacă niscai cititor
Ţanţoş ori bănuitor
S-ar simţi, mă rog frumos,
În vreo slovă de mai jos.
Trebui' spus de la-nceput
Cunoscut, necunoscut,
Într-un fel sau într-alt fel,
Că nu-i vorba despre el,
Cum nu-i nici de cozi de mături,
Ci de altul de alături.

[1]

Cutare, zici, că-odată, dimineaţa,
A scris ceva, de şi-a jucat şi viaţa,

Îmi ceri acum, la bine, un răspuns.
Aveam şi eu un manuscris ascuns.

[2]

Viteaz în timpurile bune
A scos şi surlele să-l sune.
La vreme rea, se trage în găoace,
Gândeşte-adânc, înflăcărat, şi tace.

[3]

– «De ce nu te-ai rostit la timp şi mai curând?»
– «E că slujisem viitoru-n gând.»

[4]

Ai tradus? Ai scris? Depinde!
Lăbărţează şi întinde.

[5]

Decât grai de vorbe goale
Şi un ifos vehement,
O fărâmă de sfiială
Şi-un crâmpei şi de talent.

[6]

Orişicât ar da din gură
Şi-ar zbiera fără ruşine,
Singura iscălitură
Literară-i iese bine.

[7]

Tinereţea, din grămadă
Nu ajunge, frăţioare,

Să-şi arate, drept dovadă,
Numai actul de naşcare.

[8]

După cum te-ai învăţat
Linge unde ai scuipat,
Apoi, când te-ai mai cuprins,
Scuipă iar unde-ai mai lins.
Nu degeaba ţara cere
Mai cu seamă caractere.

[9]

Vino, taica să te-nveţe
Cum să aibi şi două feţe,
Una-ncoace, alta-n spate,
Jumătăţi şi jumătate.
Cugetul de-o vrea s-asculte,
O să-ţi facă şi mai multe.

1962

MÂNDRA

La pridvorul dintre Danubiu şi Carpaţi
Îi cântă pe ghitare flăcăii adunaţi;
Flăcăi de vârste multe, de-o mamă şi doi taţi,
Când mai bălani la piele, când alţii mai bălţaţi.
Cei mai bătrâni dintr-înşii, nu ştiu cum să-i mai
chem,
Vor Mândra de pe munte s-o aibă în harem,
Şi pentru că-i frumoasă, dar mai ales bogată,
Poftind să-i fie zestrea, muncită greu, cărată.
Are grămezi de salbe, iar cele peţitoare
Ar vrea de fiştecare măcar câte-o căldare.

A buciumat Ceahlăul, s-audă lumea bine:
Nu-şi mai nunteşte Mândra nici el cu
orişicine.

20 mai 1964

«Luceafărul», an. XII, nr. 6, 8 februarie 1969, p. 1.
Menţiune: *Inedită.*

CEAHLĂUL

Aflând şi ei odată de om şi de poet
Se-nghesuie cu dalta să-i facă un portret.
Vedeţi-vă de treabă, nu-i dreptul nimănuia,
Că i-a cioplit Ceahlăul portretul şi statuia.

Iunie 1964

«Luceafărul», an. XII, nr. 15, 12 aprilie 1969, p. 1.
Menţiune: *Inedită.*

STIHURI

Mitzurii

Într-o zi, copila mea,
Să mă scol n-oi mai putea.
Sărutarea din ajun
De pe frunte,-n ceasul bun,
Va zbura naintea mea
Să se culce într-o stea.

11 septembrie 1965

Mai trecuse-o săptămână.
Ziua pare mai bătrână,
Lanţurile obosite
Mai le-auzi ca pe şoptite,
Şi ciocanul de pe fiare
A tăcut în închisoare.
Se-nserează în spital.
Intră umbra ca un val,
Negură de ceaţă deasă.
Câte-un suflet vrea să iasă
Şi se zbate-n câte unul
Frate Iancului nebunul.
Câte doi s-au răsturnat
Culcaţi câte trei în pat,
Câte unul parcă moare
De lingoare.
Şi se scarpină-ntre ei
De păduchi, câte doi, trei.
De-ar trăi două-trei zile
Ion, Pătru sau Vasile
Vor fi liberi înainte,
Că pedeapsa e pe viaţă.
Dar la ocnă n-are parte
De nădejdi, până la moarte.
Strigă toţi urlând o dată
De o spaimă tremurată,
Vine noaptea! Vine noaptea,
Pe la ora şase,-a şaptea.
Gardienii la celule
Vin cu puşcă şi-alte scule,
Pentru broaşte şi zăvoare.
Director şi Directoare.
– «Spuneţi ce v-a apucat
De-aţi urlat? V-aţi speriat.»

A buciumat Ceahlăul, s-audă lumea bine:
Nu-şi mai nunteşte Mândra nici el cu
orişicine.

20 mai 1964

«Luceafărul», an. XII, nr. 6, 8 februarie 1969, p. 1.
Mentiune: *Inedită.*

CEAHLĂUL

Aflând şi ei odată de om şi de poet
Se-nghesuie cu dalta să-i facă un portret.
Vedeţi-vă de treabă, nu-i dreptul nimănuia,
Că i-a cioplit Ceahlăul portretul şi statuia.

Iunie 1964

«Luceafărul», an. XII, nr. 15, 12 aprilie 1969, p. 1.
Menţiune: *Inedită.*

STIHURI

Mitzurii

Într-o zi, copila mea,
Să mă scol n-oi mai putea.
Sărutarea din ajun
De pe frunte,-n ceasul bun,
Va zbura naintea mea
Să se culce într-o stea.

11 septembrie 1965

Mai trecuse-o săptămână.
Ziua pare mai bătrână,
Lanţurile obosite
Mai le-auzi ca pe şoptite,
Şi ciocanul de pe fiare
A tăcut în închisoare.
Se-nserează în spital.
Intră umbra ca un val,
Negură de ceaţă deasă.
Câte-un suflet vrea să iasă
Şi se zbate-n câte unul
Frate Iancului nebunul.
Câte doi s-au răsturnat
Culcaţi câte trei în pat,
Câte unul parcă moare
De lingoare.
Şi se scarpină-ntre ei
De păduchi, câte doi, trei.
De-ar trăi două-trei zile
Ion, Pătru sau Vasile
Vor fi liberi înainte,
Că pedeapsa e pe viaţă.
Dar la ocnă n-are parte
De nădejdi, până la moarte.
Strigă toţi urlând o dată
De o spaimă tremurată,
Vine noaptea! Vine noaptea,
Pe la ora şase,-a şaptea.
Gardienii la celule
Vin cu puşcă şi-alte scule,
Pentru broaşte şi zăvoare.
Director şi Directoare.
– «Spuneţi ce v-a apucat
De-aţi urlat? V-aţi speriat.»

Tot spitalul geme.
Vine noaptea!

1965

ZLĂTARII

Pe drumul lung la-ntors din târg în sat
Căruțele în șir s-au adunat.
Șapte la număr veneau acasă goale
Vânduseră ciubere, donițe și oale
Și se-ntorceau la pas
Din când în când cu câte un popas.
De la fântâna de-adăpare,
Din arșița fierbinte, treceau ca prin cuptoare.
Cai și inși
Osteniți și aprinși.
Însă pe unde se-ndesau stejarii
Li s-au ivit în pândă, la-ntoarcere, zlătarii.
Țigani înalți, cu plete,
Porniți la jafuri cu muieri și fete.
Că îi știau că vin cu punga plină.
Se desfăcuse ziua de lumină.

Căruțele mergeau de-acum răzlețe
Se destrămase rândul
Și caii-naintau mai mult cu gândul,
Și ei speriați că nu e cin' să-i mâne
Mergeau târâș cu hamuri și cu frâne
Și zăpăciți cu toții, dragă,
Simțeau că n-au ce să mai tragă.
Cătând anapoda să înțeleagă
Însă deștepți își aduceau aminte
Cum că șoseaua merge înainte.

Dar ce să vezi, intrând convoiu-n sat,
Toţi negustorii-aveau gâtlejul retezat.
Şi sânge în căruţe, numai sânge
C-aveau găleţi a strânge.

Făptaşii prinşi se văietă la închisoare
Că le-a bătut ciolanele cu fiare.
Şi câte unul şchiopătând nebun
Cere foiţă şi tutun.
De la ciocan scânteia i-a găurit vederea,
Tutunul şi foiţa le-aduce joi muierea,
Şi-un pumn de lei bacşiş
De dat pe furiş.
Căci privitor la câte un judecător
Zlătarii-au pus de-o parte tacâmuri şi covoare
Furate ziua la nămiaza-mare.
Şi la mai-mari, cu voia dumitale,
Napoleoni şi giuvaiericale.
Că magistratul uns mai înţelege,
Că mai închide ochii peste fapt şi lege.
Că omul, de! în temniţă nu-i vită,
Şi viaţa lui se cade îndulcită.
Tâlharul ţine să se ştie
Că el e om de omenie.

Din *Flori de mucigai*
1965-1966

«Luceafărul», an. XII, nr. 20, 17 mai 1969, p. 1.

INSCRIPŢIE PE GHIOZDAN

Zeci şi sute de dosare
Mi-au trecut prin buzunare,

Sunt umflat şi plin destul
Şi ca maestrul de nul.

1965

«Luceafărul», an. XII, nr. 22, 31 mai 1969, p. 2.
Menţiune: *Inedită.*

VEZI?

Vezi?
Inima-i greu să ţi-o păstrezi
Şi fiecare lucru aşteptat
Îţi lasă fără ştire un oftat.
Cât ai căta să nu mai simţi
Sufletul nu poţi să ţi-l minţi.
Trăind mereu în clipe şi în treacăt
Nu poţi rămâne rece ca un lacăt.

1965

«Luceafărul», an. XI, nr. 52, 28 decembrie 1968, p. 1.
A apărut cu titlul: *Stihuri.* Menţiune: *11 septembrie 1965.*

PASĂREA NECUNOSCUTĂ

Frumoasa pasăre pribeagă
Mi s-a oprit pe-o cracă neagră
La geam, acoperită cu zăpadă,
Şi ciugulea prin ramuri, în livadă.

Era trandafirie şi vioaie.
Aş fi poftit-o în odaie
La cald, să o feresc de ger,
Muşcată din pământ şi cer.

Cum te-a chemat? De unde ai venit?
Ţi-e cuibul undeva, prin asfinţit,
Tu, singuratecă, gingaşă şi streină,
Noaptea pe frig şi ziua pe lumină?

Te-aştept să te iveşti din nou zglobie,
Nebănuitul sol al meu de bucurie,
Să joci pe craca pomului uscat.

Ai fost şi tu odată şi-ai plecat.

Geneva, 1965

«Luceafărul», an. XI, nr. 24, 15 iunie 1968, p. 5.

MI-E DOR DE TINE

Paraschivei

Mi-e dor de tine, zvelta mea femeie,
De gura ta de orhidee,
De sânul tău cu bumbi de dude,
De buzele-ţi cărnoase, dulci şi ude,
Mi-e dor de tot ce se ascunde,
De şoldurile tale tari, rotunde,
De genunchii tăi mi-e dor,
Să-mi strângă capul înlăuntrul lor.
Dă-mi pe limbă să le bea
Balele tale calde, mult iubita mea,
Femeia mea, durerea mea şi viaţa mea.

Tu nu ştii că, la rău şi bine,
Inima, gândul meu lipite sunt de tine,
Ca iedera te înfăşoară
Sufletul meu, cu frunza lui uşoară.
Tulpina ta se-nalţă până' la stele
Strânsă de vrejul gândurilor mele.
Tu nu ştii că eşti totul pentru mine.
Lumina mea şi zările senine,
Văzduhul nalt şi apa ce o sorb,
Sufletul meu fără de tine-i orb,
Mâna tânjeşte, mintea se-ncovoaie
Ca spicul de săcară fără ploaie.
Pământul meu te cere, cerul meu,
În care-aud şoptind pe Dumnezeu.
Grădina mea cu poame delicate,
Fântâna mea cu ape ridicate
Ţâşnind în sus în soare
Şi-aducătoare de răcoare.

Vino, femeia mea, să te mângâi
De-a lungul până la călcâi
Cu buzele, cu ochii, cu visarea.
Mă uit la tine, te frământi ca marea,
Din spume de dantele, din talaze,
Cu peruzele, cu smaralde şi topaze.
Strecoară-te subt luntrea mea şi lină
Du-mi-o-n adânc şi în lumină.

Te cânt ca un copil bătrân,
Lasă-mă să mi te-adorm pe sân,
Lasă-te-ntreagă să îţi leagăn moale
În luntre farmecele tale
Şi frumuseţile tăcute.
Bijuteria mea cu pietre neştiute
Decât de robul tău care te cântă,
Vino încet şi mă-nveştmântă
Cu sufletul, cu carnea ta,
Pe care nu o pot uita.

Tu eşti iubita mea,
Stăpâna mea,
Durerea mea şi bucuria mea.
Noi suntem unul amândoi
Ca un altoi lângă un alt altoi
Şi-n lumea toată suntem numai noi,
Ca două cărţi legate într-o carte,
De-a pururi, zi cu zi, până la moarte.
Să nu mai ştiu de nimeni, de nimic,
Puiule mic,
Nufărul meu deschis
Plin de parfume rare şi de vis.
Vino, grădino,
Vino, senino.
Vino încet ca zborul tiptil de rândunea
Iubita mea, femeia mea.

(După Petrarca)

LITANII

Paraschivei

1

Mi-e dor amar de tine,
Să cred că ai murit nu-mi vine.
Cum ai ştiut să fii atâta timp cu mine
Şi la noroc şi nenoroc,
Şi-acum să nu mai fii deloc?
Te adormeam pe braţul meu
Şi-acuma dormi la Dumnezeu.
Desigur, lângă el te simţi mai bine
Decât fuseseşi lângă mine.

El e-mpărat, şi graţia ţi-o porţi
Sus, în haremul lui cu morţi.

1967

2

Ne căutam destinul în trifoi
Şi-l căutam în câte patru foi.
Dar tot ghicind în frunza adunată
Mi s-a uscat buchetul dintr-o dată.

1967

3

Lăsându-mi ochii-n tine să te culce
Te-am poreclit din toate cea mai dulce.

1967

4

Te sărutai culcată, dar buzele ţi-s reci:
O sărutare fără de răspuns în veci de veci.

1967

5

Când am făcut logodna la bine şi la rău
Eu mă gândeam la tine, nu la mormântul tău.

1967

«Argeş», an. III, nr. 7, iulie 1968.

XC
(1970)

IA AMINTE

Dansează stihul ritmul şi pas cu pas îl sună.
O rimă-i mai scâlcie, o rimă e mai bună,
Dar trebuie o rimă şi-o pauză la vers,
Cum e şi călcătura la horă şi la mers.
Căci, de se frânge stihul strâmbat şi dă în gropi
Şi jocul pare-o horă ca de ologi şi şchiopi.
Să crezi că vor răspunde mai bine la ureche
Când rimele-s mai strânse, păreche cu păreche.
Ce fel de danţ e-acela? de surzi? de muţi? de orbi?
De cucuvăi? de stoluri de bufniţe? de corbi?
În care joacă strâmbe picioarele de lemn
Şi ghebele din cârcă, fără opriri la semn?
Oricât ar fi şi mirii şi oaspeţii de dârji,
Ş-ar auzi un tropot de piedici şi de cârji.
Gătit de sărbătoare cu fir, să luăm aminte
Că stihul e o nuntă de graiuri şi cuvinte.

E BINE A TRĂI

E bine a trăi şi la-ndemână
Oricărui ins măreţ, deştept ori prost,
Fie că are umbra lui un rost
Fie că trece ca un fulg de lână.

Dar a fugi cătând alt adăpost,
De ţară, de obârşii, de ţărână,

E că, mai tânără sau mai bătrână,
Mai scumpă rânza decât ele-a fost.

Când în oglinzi te uiţi ce eşti, la tine,
Nu te apucă, patriote, greaţa?
Şi nu-ţi roşesc obrajii de ruşine?

Cela ce vrea domnie peste ţară,
Nu e de-ajuns să-i caute dulceaţa.
El trebuie să ştie să şi moară.

VOCE DIN PĂMÂNT

Lumină pe catarge şi dedesubt lumină,
Corabia plutise-ndelung pe marea lină.
Purta cu ea nădejdea şi visurile voastre,
Alunecând uşoară pe-oglinzile albastre.

Pornind curată, nouă, spre zări, printre meleaguri,
Cu vùlturi pe catarge, trei pânze lungi, trei steaguri
Se desfăcuse albă din negură şi veacuri,
Să caute avânturi şi noi nădejdi şi leacuri.

Dar obosiţi de spaţii, de ţintă şi de zare,
Uitaseră cârmacii de cârmă şi chemare,
Şi beţi de băutură, corabia bogată
Umbla şi ea pe mare anapoda şi beată.

Iscându-se furtuna, bătută şi pribeagă,
Cârmacii nu ştiură primejdia s-o treacă.
Ei au fugit în luntre, vâslind spre alte ape,
Corabia să piară-n adânc, doar ei să scape.

O! dacă vreodată furtuna se va sparge,
Să spânzuraţi fugarii de steaguri şi catarge!

RĂZBOI ŞI PACE

Cât ai răbdat în cârcă să duci un maimuţoi
Care-ntr-o zi te-aruncă de-a surda-ntr-un război?
A dat porunci din trâmbiţi, v-aţi văietat, v-aţi plâns,
Şi pân' la urmă gloată, ca oile v-aţi strâns
Şi aţi pornit de-a valma, oşteni din două oşti,
Să te ucizi cu oameni pe care nu-i cunoşti,
Chemaţi şi ei cu trâmbiţi şi tobe, ca şi voi,
Şi apăsaţi de-aceleaşi metehne şi nevoi.
Trăind în prietenie la grăniţi, ani şi ani,
V-aţi pomenit deodată, şi ei şi voi, duşmani.
Paiaţa ta-mbătată cu proasta lui paiaţă,
S-au dumirit subt masă vrăjmaşi, de dimineaţă,
Şi tăvăliţi în drojdii, spurcata vărsătură
V-o vâră cu de-a sila în suflete pe gură.
Te-ai chinuit în mlaştini de sânge, şi-n sfârşit,
Ţi-ai biruit vrăjmaşul sau el te-a biruit.
Nu ţi-a şoptit pământul mânjit, că din măcel
Ieşiţi sleiţi pe viaţă, cerşind şi tu şi el?
Un mâzgălici va scrie că slava vă-ncunună,
Adăogând în cronici minciuna la minciună.
O zi, de sărbătoarea eroilor, te scoate
Să defilezi cu trunchiul rămas la jumătate,
Ca toată gură-casca să vie să te vadă
Împins în căruciorul vopsit pentru paradă.
Şi de abia începe tocmeala cât la sută
Eşti invalid şi face şi vlaga ta pierdută,
Şi jertfa inimoasă, de sine, pe furiş,
Alunecă-n tăcere şi trece-n mărunţiş.
Ţi-o fi ruşine ţie, lor nu le e ruşine
Să-şi reazăme-nălţimea pe oasele din tine.
Ciolanele rămase gunoi printr-alte ţări
Ca să se-nalţe domnii îşi fac din ele scări,
Că orice-mpărăţie se sprijină, băiete,
Pe temniţe, pe sânge şi schelete.

Cu ce te-alegi din luptă tu, ca şi el, vrăjmaşul
Când s-a sleit ogorul şi v-a pierit sălaşul?
Sau v-aţi ales cu-o cruce la cap, sau o să fiţi
Strânşi în spitale triste, cu medici plictisiţi.
Rămaşi desculţi pe zloată copiii tăi şi-ai lui
Nu ţin de nici o vatră şi sunt ai nimănui.
Rămân pentru obşteasca uitare şi-amintire
Schilozi de panoramă şi bâlci, şi cimitire
Şi fie-le uşoară vitejilor ţărâna,
Paiaţele se-mpacă la urmă dându-şi mâna –
Te poţi uita din stradă, în cârji sau frânt pe băţ,
Că domnii de-mpăcare petrec şi fac ospăţ.
Apropie-te, Stane, să te întreb, încoace,
De ce-a mai fost războiul? Ca să se facă pace
Şi maimuţoii noştri să poată să se joace?
Nu mai fusese pace şi până la război?
Ne bagă-n foc stăpânii şi-şi bat şi joc de noi.
Că după pace vine război şi-ntr-alte părţi,
Cum ies un as de pică, valeţi ori popi la cărţi.

Din *Cântare Omului*

OSPĂŢ

Limba lui Vodă spânzură moartă,
Grea de mocirla marelui chef.
Cupa de fildeş e spartă
În cioburi punctate cu-argint şi sidef.
Urcioarele sparte-s ca nişte dovleci,
Boierii-n sofale şi-n perini dorm ţepeni
Ca-n câmp o grădină de pepeni.
Un ciucure acru, de vărsătură
Le-atârnă din gură.
Cinstitele bărbi şi musteţi
Au drojdii de vechi castraveţi.

Şi-a tronului sală
Miroase a borşuri şi-a var de spoială.
Tunica de aur cu stele şi cruci
O-mproaşcă strănutul cu bale şi muci
Şi până la zori când se usca
Se zbate gustate de muscă.

PUŢOIUL

Boleşniţa se-ntinde mereu, din ţară-n ţară.
Au căpiat stăpânii, se prind şi se omoară,
Minţindu-se-ntre dânşii în gânduri şi cuvinte.
E veacul împlinirii al celor slabi de minte.

Proorocind în timpuri, Ecleziastul spune
Că viaţa strălucirii e tot deşertăciune,
Dar în cuprinsul vremii şi al deşertăciunii
El a uitat să puie ţicniţii şi nebunii.

Stricaţi de la născare, din mâzgă, toţi nerozii
Fac pe cuceritorii, Cezării şi Irozii,
Dar tu, popor cuminte, cum nu ştii să-i împiedi
Şi să-i trimiţi să fie cătaţi la cap de medici?

În loc de tron şi sceptru, măcar de cauciuc,
Închide-i între regii-n halat, din balamuc.
Un prost, un bleg şi-un gângav păstraţi pe tron, şi v
Şi ţara vi-i purtată de nas de un puţoi.

TATĂ

Eşti tată în sfârşit şi tu, şi poţi,
Jucându-te în pat cu-o dinastie,

Răspunzător de marea nebunie,
Să calci copiii altora subt roţi.

Stropit cu sânge fraged, de iloţi,
Îţi vei aduce-aminte? Cine ştie!
C-au lins-o câinii proaspăta piftie,
Lăsată-n drum, ca de tâlhari şi hoţi?

Pe morţii din război îi uiţi şi tu.
Te lepezi şi de taică-tu pe moarte.
Ţi-e lista nesimţirii lungă. Nu?

Săltându-ţi pruncii, fost şi nefost rege,
Te poţi gândi că şi ei mai departe,
Vor fi îndreptăţiţi să te renege.

BALADĂ

La-nceput de primăvară
Aţi lăsat să intre-n ţară
Slobodă cumplita fiară.
Sau prin grâu sau prin pădure
Pe-nnoptate să ne fure,
Într-un ceas, de timp, nebun,
Dintre noi pe cel mai bun.

Staţi pe graniţi de priveghi
De prin veacurile vechi
Alungându-ne duşmanii
Şi uneltele Satanii,
Voi, oşteni cu căpitanii
Şi cu furcile, ţăranii.
Biruinţele trecute
Câştigate pe tăcute

Iureş, umăr lângă umăr,
N-aş putea să le mai număr.
De-astă dată-n fel şi chip
Vă scriţi slava pe nisip.
Printre litere silite
Labele-s întipărite
Ca de haită prin ogradă
Urmele – de pe zăpadă.
Dar, siliţi de pază lungă,
Putea somnul să v-ajungă.
Pe când ne furase Domnul
Vă fura şi pe voi somnul.
Spuneţi-mi ce s-a-ntâmplat
De-aţi dormit, şi ce-aţi visat?
Că nu mai aveaţi ce face
Credincioşi în sfânta pace?
Fiara morţii ne-a răpit
Ce-i curat şi mai cinstit
Şi l-a dus prin râpi deşarte
Peste cerurile sparte,
Peste plânsetul de jale,
Cale neagră, moartă cale.
Fiecare, să şi-o ştie,
Are-o nouă datorie.
Trebuie într-adevăr
Luată ţara în răspăr.
Căutaţi-o,-i încă vie,
Stă ascunsă prin pustie,
Prin pustiul de pe munţi
Fiara cu mai multe frunţi,
Chibzuind prin găuri sure
Ce şi cum să ne mai fure.
Prindeţi-o printre ponoare,
Puneţi-o-n spânzurătoare,
Ştreangul trageţi-i pe gât
Că prea greu ne-a amărât.
Să se afle pân' departe
Că şi Moartea are-o moarte.

ȚEPEȘ DOMNUL

Întinzându-i un buchet
Avea-n mijloc un stilet,
Și curteanul cel mișel
Credea să-l înfigă-n el.
Însă Vodă, de Crăciun,
Sta păzit de câine bun.

OBÂRȘIE

Faci cu mine tot ce poți
Că mă știi că-s neam de hoți.
Neamul meu, unde te duci,
Dă o droaie de haiduci.
Tot pe stânci și-au ascuțit
Vârfurile de cuțit.
Pentr-o baniță de grâu
Îl și scot vioi din brâu,
Și pentru câte o fată
De la horă, înșelată.

OMULE, TU

Tot cătându-i vieții-n coarne
A-nceput să ți-o răstoarne.
Ești fricos că te-abătu
Lenea să ți-o răstorni tu.
Omule, fricos bătrân,
Nu te-nduri să n-ai stăpân.

Ţi-e mai bine să fii slugă
Măduva să ţi se sugă.
Ia-ţi uneltele de muncă
Le ridică şi te-aruncă.

NU ŞTIA

Chirilă mutul nu ştiu ce-a făcut
Că noaptea nu mai este mut.
De cum adoarme lângă noi
Vorbeşte cu nişte strigoi
O limbă nemaiauzită, nemaiscrisă,
Cu nişte morţi de demult,
Îl tot întreb, îl tot ascult.
Chirilă e şi surd şi mut
Şi încă nu a priceput
De ce l-au luat de-acasă între puşti şi dus.
De ce l-au judecat boierii mari, de sus,
De ce s-a şi lăsat pe mâna lor.
L-a întrebat trei luni un domnişor
Care vorbea şi auzea uşor.
Întors pe toate părţile şi tuns
Chirilă nu a dat nici un răspuns.

Chirilă, într-o zi din Postul Mare
A fost băgat la închisoare;
Legat şi pus în lanţuri cu cătuşi.
Şi-a tot trecut din uşi în uşi,
Din tribunale-n tribunale, din procurori în
procurori.
Un an întreg, de vreo zece ori.
Era-ntrebat şi n-auzea nimic
Şi drept răspuns tăcea chitic.
Jigniţi judecătorii că tace întrebat,
Tâlhar neruşinat,

I-au îndoit osânda fiecare.
Tot cu alţi ani mereu de închisoare.
El da din cap, se ploconea
Şi nu ştia că-i osândit pe viaţă,
Cum nu ştia că are
La grefă câteva dosare
Şi că-i tâlhar de drumul mare –
Asasinate, jafuri, câte şi mai câte
Numai isprăvi din cele mai urâte.
Când se citea pedeapsa, zâmbind a
mulţumire,
Părea că i se pare
Că trebuia pedeapsa să-i fie şi mai mare.
Spunea un preşedinte când se sfârşea
şedinţa:
– «El ştie mult mai bine şi-l mustră
conştiinţa».

Din *Flori de mucigai*

FABULA MĂGĂDĂULUI

Într-o răspântie, într-adins aleasă,
Se-nghesuia mulţime deasă,
Ca la gâlceavă şi bătaie,
Să vadă ce se-ntâmplă în forfota greoaie.
Răcnind câteodată
În gălăgia zvăpăiată,
O namilă păroasă de jivină
Juca sărind pe tălpi, la tamburină,
Dusă de-o javră de ţângău cu lanţul. –
Şi bucura mulţimea şi namila şi danţul,
Şi ce spunea ţângăul pornit şi pe discurs.
Era, cum se-nţelege, un măgădău de urs,

Împins şi aţâţat şi tras
Şi dus prin târguri cu belciug de nas.
– «Ce vă miraţi atâta? – zic nişte târgoveţi. –
Noi cunoşteam pe vremuri sus-puşii mai
măreţi,
Jucaţi cu tamburina, cu ghiersuri şi palavre
Şi duşi de nas, ca ursul, tot de ţângăi şi
javre.»

MĂSEAUA MINŢII

La pragul încăperii mele
S-a măturat o ladă de dinţi şi de măsele.
Gunoiu-n putregaiuri părea să mai păstreze
Printre carii şi-abcese şi câteva proteze.
Alunecând pe-o falcă sleită cu piciorul,
– «Sunteţi dentist?», mă-ntrebă uimit măturătorul
Ştiam de prin ziare de un dentist complet
Adăogând la plombe vocaţii de estet.
– «L-admir, făr-a-l cunoaşte mai mult decât în scris
Dar îl citesc, şi proza lui mintea mi-a deschis,
Îşi leagănă gândirea între „să vezi" şi „dacă".
Şi cugetând artistic mai pune câte-o placă.
Cum vrei să nu îmi placă?»
– «Credeam că locuieşte aci, te rog mă iartă.
E-a dumnealui, crezusem, măseaua asta spartă.
De unde-atâtea oase, atunci, aci grămadă
De am umplut cu ele goşgogeamite ladă?»
– «Să vezi, venise-odată-ntr-un stol adânc de muşte
O ceată să mă spurce, speriată, să mă muşte.
Mi-a dat ocol o vreme, nerăbdători s-aştepte
Şi repeziţi, eroii au dat cu gura-n trepte.
Crezând să-mbuce carne, au dat de ceasul morţii
Zdrobindu-şi căscătura de cremene, cu colţii,

Şi fără să mai poată, căzând, să se mai scoale
Cu gurile căscate şi cu gingia moale.
Tu dă-le de pomană, le fie cu noroc,
Să-şi spele şi să-şi puie măselele la loc.
Dar ţine-ţi-l făraşul cu măturile-alături
Că poate-o fi nevoie, zic şi eu, să mai mături.»

DEDICAŢIE

Pizmaşul scuipă-n lacrimile mele,
Usca-i-s-ar gingia cu măsele,
Batjocorind oftatu-meu cinstit,
De cum a tremurat şi s-a ivit.
Intra-i-ar mucegaiurile-n oase,
Îmi pizmuia şi florile frumoase.
Rămâne-i-ar şi limba-n gât,
De ce, întodeauna făţarnic, m-a urât?
Pentru că mie-mi plouă pe grădină?
Că mi-e spălată casa cu lumină?
El suferă bolând şi-l doare
Că dau ştiuleţii mei mărgăritare
Şi grâul spic mai gros şi bobul mare?
Că plugul mi-e tot nou şi tot curat,
În dimineaţa sură, la arat?
Vedea-l-aş spânzurat.
Că-mi sunt mai iuţi şi mai deştepţi plăvanii
Şi mânjii plini în şolduri, ca bostanii?
Că mi-e nevasta sprintenă şi ciută?
Că-i harnică şi pricepută?
Că-mi sunt copiii zdraveni şi cuminţi?
Pizmaşule, te cred şi când mă minţi.
Ne-ai aruncat otravă şi-n izvor,
Spurcându-ne şi pâinea lor.

Dar nu m-am plâns şi-am îndurat,
Că ştiu să rabd nemângâiat,
Şi murdării şi nedreptăţi.
Eu mi le-ascund şi tu m-arăţi.
Ce-s vinovat, dacă-n tot locul
Mă-ntâmpină belşugul şi norocul?
Te-am blestemat, pizmaşule Cutare,
Să putrezeşti de viu şi pe picioare.

«Luceafărul», an. III, nr. 6, 15 martie 1966, p. 1.
Menţiune: *Din «Antepostume».*

FABULĂ

– «Pe profeţi, ca pe omizi,
Îi pândeşti şi îi ucizi.»

– «N-am nevoie de profeţi,
Ci de oameni mălăieţi.»

– «Vreau ca omul să ia foc,
Nu-l vreau stins şi dobitoc.»

MITITEII

Iar deasupra tuturora
Va vorbi vrun mititel,
Nu slăvindu-te pe tine,
Lustruindu-se pe el.

Dacă stai să-i mai asculţi
Mititeii-s mult prea mulţi.
Rostuiţi adeseori
Ţi-au ajuns şi autori.

PURICILE

Purice afurisit,
M-ai întors mereu în pat.
Două nopţi m-ai zgândărit,
M-ai lucrat şi m-ai mâncat.

Purice nelegiuit,
Cu un deşti muiat în gură,
Pe cearşaf te-am urmărit,
Să te prind din săritură.

Şi-ai sărit şi resărit.
Uite-l vine, uite-l suie.
Te-am pierdut, iar te-am zărit.
Uite-l iarăşi, iarăşi nu e.

De-ai putea sări ca el,
Ţi-ar ajunge, ca-n poveşti,
Cinci minute şi niţel
Din Predeal la Bucureşti.

MUSAFIRUL

Un păianjen mi se lasă
Din tavan, pe fir, pe masă.
Şi se-ntoarce iar pe fir.
– «O să ai un musafir»,
Mi-a prezis bucătăreasa.
Pe când el îşi ţese plasa,
Suind de-a-ndaratele,
S-au adus bucatele.

Musafirul e de faţă,
Că jucând mereu pe aţă,
Se desprinde, se agaţă
Şi-nnodând să nu şi-o rupă,
Ţi-a căzut de sus în supă.

«Caiete-program. Teatrul Naţional I. L. Caragiale».
Stagiunea 1969-1970, p. 4.

CUCUL

An de an, în primăvară,
Noi spoiam pe din afară
Şi-n odăi, casa cu var
Şi-o făceam mărgăritar.

Dintr-o salcie şi-un nuc
Ne cânta un glas de cuc,
Şi, venind ca din strămoşi,
L-ascultam muncind, voioşi.

Cucul cel obişnuit
Anul ăsta ne-a lipsit.
Salcia iar s-a-nflorit,
Nucul iarăşi a-nverzit,
Cucul nostru a murit?

«România liberă», an. XXXVIII, nr. 1106[?]
21 mai 1980, p. 2.

INSCRIPŢIE PE MASA DE PRÂNZ

Părinţi, copii, surori şi fraţi
Să vă găsesc întodeauna adunaţi

În jurul meu pe alba faţă-a mesii
Cu un buchet al florilor miresii.
Băgaţi de seamă că astăzi ca şi mâine
Mâncarea-ncepe de la pâine
Sfinţită cu strădanii şi sudoare.

LITANII

Ştergeţi-mi numele –
El nu mai are rost să fie citit.
Eu niciodată nu mi l-am iubit.
Mi l-am urât şi-atunci când era aplaudat.
Aveam cu cine scri şi pentru cine.
Acuma slovele-mi rămân streine,
Că nu mai este cine să mă-ndemne,
Şi las hârtiei nişte semne.

Tovarăşa de-o viaţă,
Topită-ncet, a intrat în ceaţă.
Nu mai e seară, nici dimineaţă.

21 iulie 1966

DOAMNĂ MOARTE

Mă ispiteşti de-o viaţă-ntreagă
Să-mi cazi prin farmecele-ţi dragă
În mantii şi dantele şi belşug.
Şi m-am trezit dormind cu tine-ntr-un coşciug.

DISTIHURI

1

TEATRU

Tot jucând lachei şi regi
Nu mai ştii cu ce te-alegi.

2

Sus te-aşteaptă-n lume slava,
Tu, pândeşte-i jos otrava.

3

Pe la clopotul chindiii
Roma-şi strigă-n vânt copiii.

CĂLĂTORIE ÎN VIS
(1973)

S-A SPULBERAT

Trecutu-l ştim atât cât l-am aflat
C-a fost trăit şi că s-a spulberat.
Acumul se trăieşte tot la fel.
Se spulberă-n tăcere şi nevăzut şi el.
Nu-l înţeleg de noi cum se desparte,
Trăind cu noi şi totuşi mult departe.
Că viaţa-şi pierde şi văzută drumul,
Ca umbra şi ca fumul.
Au fost frumoase şi trăite toate.
Fireşte, zice gândul, şi se poate.

Trăieşte-ntr-adevăr tot ce se vede?

1966

«Contemporanul», nr. 7, 11 februarie 1972, p. 1.
Cu titlul general: *Tudor Arghezi – inedit.*

NU ŞTIU

Mi-e frică.
Nu ştiu de ce mi-e, mamă, frică.
Mi-e frică de umbră şi de soare,
Mi-e noaptea prea lungă şi ziua prea mare.
Orele trec încâlcite şi-ncete
Parcă bolnave şi parcă bete

Şi se opresc toate la mine,
Se uită zgâite ca nişte măşti şi chipuri străine.
Mă cercetează, mă întreabă, fără chemare,
fără cuvinte.
Sunt ca un om care ascunde şi minte
Şi nici eu şi nici ele, nici una,
Nu ştiu care-mi este minciuna.
Am minţit
Că m-am născut, că am trăit?
Şi eu m-am născut? Şi eu am trăit?
Nu-i dovedit.
Mai mult m-am iscat,
Ca pirul uscat.
Ca un coşar, plecat să măture azurul.
Dar am trăit suind mereu o scară
Care iese din lume afară
Îngreuiat mereu de o povară
Simţită însă nevăzută.
Am numărat treptele, o sută,
O mie, mii multe şi număr şi-acum
Că nu mă pot opri din drum,
Că dacă m-aş opri, ca ins ce sunt, de sânge,
Scara e şubredă, se-ncovoaie şi s-ar frânge
Şi mi-e frică şi să nu cad
În cine ştie ce lume de Iad.
Şi orele, măştile m-aşteaptă
La fiecare treaptă,
Frumoase sau schimonosite,
Presimt că-mi caută o vină
De pe când nu eram în lumină
Să mă acuze, să mă judece
De pe când eram încă în scutece.

1953

«Contemporanul», nr. 52, 24 decembrie 1971, p. 1.
Menţiune: *Inedită.*

SOROC

Când îmi face noduri aţa
Să te joci mă-ncepi de-a viaţa.
Când îmi scapă din mâini cartea
Pari să mi te joci cu moartea,
Învăţaşi atât să poci
În vecie, să te joci?

Studioul de poezie (Radiodifuziunea Română), 1972.

GRAVURĂ-N LEMN

Pământul arde negru, brazda grasă
Şi-aşteaptă încolţirile să iasă.
Câmpia pregătită pentru rod,
A fost lucrată-n dungi, ca un năvod.
Şi măgurile vinete din zări
Duc scoarţe şi plocate pe spinări.
Pogoanelor urzite cu-mpletituri de plasă
Le mai lipsesc mătasea de ţesătură deasă
Şi florile uşoare, pe care cu un ac
De sticlă luna, noaptea, le-anină de-un arac.
Nu trece nici o lună şi cucul o să vadă
În sălcii, spânzurată de crăci, câte-o broboadă.
Pe mostiştea de mâluri, zăcută de zăduf
Se va întinde lunca de lănci şi pămătuf.
Un şir de plopi purcede: un clopot poate-i cheamă:
Călugări lungi, cu părul vâlvoi şi în dulamă.
Amurgul le încearcă jur-împrejur, în schimb,
Odăjdii şi stihare şi chivăre de nimb.

Un şarpe se strecoară prin lintiţile crude
Şi nici nu se aude.

1943

«Manuscriptum», an. III, nr. 1, 1972, p. 70-71.

LA UN CONAC

Vorbeam cu un confrate, poet şi vânător.
Trecuse peste noi o mierlă-n zbor.
În loc să prindă, cum era mai bine, muşte,
Era mâhnit că n-a putut s-o-mpuşte.
Că îşi uitase puşca s-o ia din cui, de-acasă.
Se frământa ca mâţa nervoasă pe picioare
Că nu putuse mierla s-o doboare.
Că s-ar fi bucurat de fericire
Să-i prăbuşească zborul în plutire.

Cum le-ascultam cântând odinioară
Simţii că amintirea suavă mă-nfăşoară.
Şi îi spusei că mierlele îmi plac.
Stăteam pe prispa unui vechi conac.
El mi-a răspuns, lumina se-nserase,
– «Da, e ştiut că toamna sunt mai grase.»

1965

«Contemporanul», nr. 4, 21 ianuarie 1972, p. 1.
Cu titlul general: *Tudor Arghezi–inedit.*

NĂLUCA

Înghite, omule, înghite,
Toate paharele-otrăvite
Pe care ţi le-aduce fiecare
Şi toată ziua câteva pahare,
Că vremea trece numai pe-mbătate,
Pe fund, întreg sau gol pe jumătate.
De aur, de argint ori de cleştar,
Paharul e frumos, dar e amar.
Şi cine ţi-l aduce pus pe tavă
Ştia sau nu ştiuse că-i fiere şi otravă.
Dar a surâs şi te-a-mbiat atât
Că trebui' sărutat şi dat pe gât.
Veninu-i dulce, moale şi frumos,
Când mai subţire, când ceva mai gros
Şi nu ţi-e dat întreg şi dintr-o dată:
O picătură zilnic strecurată
La sete, osteneală şi sudoare,
Şi de te bucuri sau ceva te doare.
Îţi arde capul sau ţi-e rece,
Mai ia o gură, poate că-ţi mai trece.
Lucrează nesimţită doctoria
Ca mulţumirea şi ca bucuria.
Paharul zboară tot din mână-n mână
Şi-o zi pe alta numai se amână.
Se-ntoarce cupa fermecată,
Să mai încerci şi să mai bei o dată.
Veninul, lin, dospeşte-n toate
Şi-n cele necurate şi curate
Şi-n ură şi-n înţelepciune.
Primeşte-l nentrerupt şi te supune.
El nu lipseşte vârstelor nici una,
Ca din oricare adevăr minciuna.
Te minţi şi tu şi vremea ta te minte
Cu năluciri, icoane şi cuvinte.
Mă doare, dar otrava se duce înainte,

Îţi scapără privirea şi gura ţi-e bolnavă
Ai mai băut o spumă de otravă.
Că-o iei fierbinte sau ţinută-n ghiaţă
Otrava din pahare se cheamă-n carte viaţă.

9 noiembrie 1954

«Almanahul literar», 1971, p. 65

PENTRU ASEMENEA SMINTEALĂ

Ce ţi-e frate, ce ţi-e vere,
Mut şi fără de putere?
Când eşti galben, când eşti verde.
Ce te-apasă? Ce te pierde?
Aş vrea mult să-ţi dai de leac.
Dar nu ştiu ce să-ţi mai fac.
Aş vrea-ntâi să înţeleg
De nu pot să te dezleg,
Doar descântecul de poate
Să-ţi aducă sănătate.

Să-ţi fac poate vreo fiertură,
Să-ţi dezleg vreo făcătură.
Că-i la gât ori subsuoară,
Boala nu ţi-e prea uşoară.
Însă parcă mi se pare
Că-ntr-alt loc ascuns te doare.
Un cârcel încolăcit
Făcut nod în el, cu zgârci
Ca la şerpi, ca la năpârci.
Pentru asemenea sminteală
Leacul nu-i nici în cerneală.
Am un petec de grădină
Cu fărâme de lumină.

NĂLUCA

Înghite, omule, înghite,
Toate paharele-otrăvite
Pe care ţi le-aduce fiecare
Şi toată ziua câteva pahare,
Că vremea trece numai pe-mbătate,
Pe fund, întreg sau gol pe jumătate.
De aur, de argint ori de cleştar,
Paharul e frumos, dar e amar.
Şi cine ţi-l aduce pus pe tavă
Ştia sau nu ştiuse că-i fiere şi otravă.
Dar a surâs şi te-a-mbiat atât
Că trebui' sărutat şi dat pe gât.
Veninu-i dulce, moale şi frumos,
Când mai subţire, când ceva mai gros
Şi nu ţi-e dat întreg şi dintr-o dată:
O picătură zilnic strecurată
La sete, osteneală şi sudoare,
Şi de te bucuri sau ceva te doare.
Îţi arde capul sau ţi-e rece,
Mai ia o gură, poate că-ţi mai trece.
Lucrează nesimţită doctoria
Ca mulţumirea şi ca bucuria.
Paharul zboară tot din mână-n mână
Şi-o zi pe alta numai se amână.
Se-ntoarce cupa fermecată,
Să mai încerci şi să mai bei o dată.
Veninul, lin, dospeşte-n toate
Şi-n cele necurate şi curate
Şi-n ură şi-n înţelepciune.
Primeşte-l nentrerupt şi te supune.
El nu lipseşte vârstelor nici una,
Ca din oricare adevăr minciuna.
Te minţi şi tu şi vremea ta te minte
Cu năluciri, icoane şi cuvinte.
Mă doare, dar otrava se duce înainte,

Îţi scapără privirea şi gura ţi-e bolnavă,
Ai mai băut o spumă de otravă.
Că-o iei fierbinte sau ţinută-n ghiaţă
Otrava din pahare se cheamă-n carte viaţă.

9 noiembrie 1954

«Almanahul literar», 1971, p. 65.

PENTRU ASEMENEA SMINTEALĂ

Ce ţi-e frate, ce ţi-e vere,
Mut şi fără de putere?
Când eşti galben, când eşti verde.
Ce te-apasă? Ce te pierde?
Aş vrea mult să-ţi dai de leac.
Dar nu ştiu ce să-ţi mai fac.
Aş vrea-ntâi să înţeleg
De nu pot să te dezleg,
Doar descântecul de poate
Să-ţi aducă sănătate.

Să-ţi fac poate vreo fiertură,
Să-ţi dezleg vreo făcătură.
Că-i la gât ori subsuoară,
Boala nu ţi-e prea uşoară.
Însă parcă mi se pare
Că-ntr-alt loc ascuns te doare.
Un cârcel încolăcit
Făcut nod în el, cu zgârci
Ca la şerpi, ca la năpârci.
Pentru asemenea sminteală
Leacul nu-i nici în cerneală.
Am un petec de grădină
Cu fărâme de lumină.

De cum dă din ea o floare
Tremuri ca de gălbinare.
Suferi greu şi te usuci.
Te-nfiori şi ai năluci.

Într-o zi de sărbătoare
Când venise-ntregul soare
Să mă-ndemne, să mă vadă
În grădină şi ogradă,
Sufletul ţi-a leşinat
De un rău necăutat.
Buba sufletului, frate,
Ţi-a crăpat pe jumătate,
Îmi e milă, frăţioare,
Buba să nu te omoare.

Studioul de poezie (Radiodifuziunea Română), 1972.

DA

Da, doctore, mă doare dar nu unde m-apeşi,
Mai dedesubt, năuntru, mai departe,
Durerea mea, din mine, e dincolo de mine.
Nici eu nu ştiu de unde vine.
E-o luptă între îngerii şi diavolii din mine.

Mă tem să nu se-mpuţineze îngerii în lupte.

Genève – Hôpital Cantonal

«Caiet-program. Teatrul Naţional», 1972, p. 3.

INSCRIPŢIE

Nu-i nimic de pus în loc,
Ori îl ai, ori n-ai noroc.
Am trecut ades prin foc
Ca un vânt. Aveam noroc.
Nici talentul, arză-l focul
Nu te ţine cât norocul.
O fi prost
Cum e şi-a fost
În ce face, dobitoc,
Dar a-nvins. Avea noroc.
Du-te-n neguri şi furtună
Ai noroc: ţi-e vremea bună.
Şi te-ntoarce sănătos.
Ai noroc. Eşti norocos.

Din *Caietul albastru*

«Steaua», an. XXIII, nr. 15, 15 august 1972, p. 21.

MÂNGÂIERI

La toate relele, bunica
Răspunde: «Maică, nu-i nimica».
Şi nici un fel de norocire
N-o scoate nicidecum din fire.
Gându-i cuminte şi blajin
«După furtună, spune, e senin.
E timp urât şi timp frumos,
Că viaţa are sus şi jos».

Mă uit la buze şi sprincene,
La ochii ei, cu pleoapele alene.

Tare-a mai fost frumoasă şi bunica!
Dar zice că nici asta nu-i nimica.

Când îşi strecoară ochii verzi, agale,
Ca printr-o crăpătură de migdale,
Îmi spune-n şoaptă: «Ce mai pui de lele
Fusesem în zilele mele!
Zvâcneau în mine nişte draci!...
Nu e nimic! Ce poţi să faci?»

Aprilie 1956

INSCRIPŢIE

Dintre sutele de prieteni
Îngropaţi, tu nici te cletini.
Mândru că urcai prea iute
Ai căzut pe nevăzute.

Nu te-ai grozăvit destul
Să îmbătrâneşti fudul?
Să-i răspund ceva nu pot.
Poate totul, ştie tot.

Din *«Caietul albastru»*

«Caiet-program. Teatrul Naţional», 1972, p.3.

CELA CE ZIDI STATUIA

Pe o bancă se gândeşte un bunic spoit de soare,
Cu copacii daţi în leagăn de un vânt duios şi lin.

Dimineață preacurată dulce ca o sărbătoare
Și-ntristată nu se știe pentru ce câte puțin.

Ager între noi pe soclu-i un fecior de bronz privește
Beat, cu mâna ridicată, cerul ca un ochi de mare.
Și pe șoldu-i gol și fraged ochiul ni se odihnește
Lângă câte o insectă sau omidă zburătoare.

Cela ce zidi statuia a slăbit plecat pe daltă.
Tânăr și vioi și dornic ca izvorul ce se naște
I-a dat viața lui întreagă scursă caldă prin unealtă
Și-a murit cu dânsa-n brațe făr-a se putea cunoaște.

Cel ce-a zămislit moșneagul, i-a dat viața cu măsură
Și vecia pentru sineși s-o păstreze a știut.
El a fost întâi și fi-va cel din urmă din natură.
Oh, de câte ori, Părinte, trecătorul te-a-ntrecut!

«Contemporanul», nr. 25, 16 iunie 1972, p. 1.
Cu titlul general: *Tudor Arghezi–inedit.*

CHILIA

Scrisă pe albumul actorului
din «Seringa», Ion Isaia

Mai nainte de lumină
Clopotarul s-a sculat.
Luna-i încă prin grădină
Când s-a dat el jos din pat,
Bâjbâind ca o albină.

În chilie lampa lui
Răsări prin geam în cui.

Clopotaru-i cocoşat.
Mai visează lângă pipă.
Casa-i stă-ntr-un dâmb surpat,
Ca un corb într-o arìpă.

Turla se ridică-naltă
Până-n lumea cealaltă
El se pleacă, se îndreaptă,
Suie scara ca burghiul,
Cu cocoaşa, treaptă-n treaptă,
Parcă-şi duce-n sus sicriul.

Când va fi acolo, sus,
Stelele se vor fi dus.
Peste dânsul o să cadă
Raza proaspătă de soare.
Raza însă n-o să-l vadă
C-a tocat de sărbătoare.
Deşi limpede şi albă,
Frate-meu, lumina-i oarbă.

25 februarie 1959

«Contemporanul», nr. 51, 17 decembrie 1971, p. 1.

PACTUL ATLANTIC

Vaporul ancorat în marea mare
De două zile-n larg, e-n aşteptare.
S-a hotărât, nainte de-a mai scădea elanul,
Să fie mărturie, în spaţiu, şi oceanul.

Se iscăleşte astăzi jurământul
De înfrăţire-a păcii cu pământul

Şi se-ntâlnesc pe bord, nitam-nisam,
Doi negustori, John Bull şi Onkel Sam.

Asociaţi în duh să se afirme,
Ei reprezintă, totuşi, două firme
Şi două contabilităţi,
Scrâşnind din dinţi subt rasele mustăţi.

Că nu s-a rupt gingia-n strâns engleză
E că măselele din fălci sunt de proteză
Şi, că şi Sam, vioi sau pesimist,
E cunoscut ca un dibaci dentist.
La bridge, după gustare, lăsându-se cortina,
Dolarul se va bate la sânge cu sterlina.

Dar ceasul e solemn, şi-ncetişor
Cei doi cumetri urcă pe vapor;
Vulpoi bătrân, aproape nişte babe,
Ei mestecă în chewing-gum silabe.

Unul şi altul vin pe punte-agale
Din două părţi, cu călcătura moale,
Citind în câte-o carte, în Biblie, ce spune
Un psalm de-nsufleţire,-o rugăciune.

E vorba să se afle în lume şi să-nveţi
Că Biblia mai are doi sfinţi şi doi profeţi.

EPITAFE

[1]

Cimitir dintre pustii
Celor îngropaţi de vii.

[2]

Pentru-o ceată de caiafe
Scris-am rând de epitafe.
Crima trebui să mi-o ştii
Că i-am îngropat de vii.

[3]

Câinele-şi desface cracul
Şi drept plâns de rugăciune
Pe mormântul lor se pune.

[4]

Dante-mi spuse dintre popi,
«Eu i-am pus în iad, tu să-i îngropi».
Se ivise printre plopi,
«Tu, pe-ai tăi să ţi-i îngropi!»

DISTIHURI

1

Zise, după ce i-ai dat,
El că te-ar fi-mprumutat.

2

Când îi dai un cap de aţă,
L-ar dori fără povaţă.

3

Te ispitise gândul şi pofta visătoare,
Dar nu intra în jocul contrastelor vulgare.

4

Vreai să fii stăpân şi Domn,
Trage-ntâi un pui de somn.

5

Neputând să te sarut
Îţi fac versuri de urât.

6

Cât mai sunt pe lume viu,
Nu trăiesc decât când scriu.

7

Măcar în ziua ultimei mişcări
Scutiţi-mă de tâlcuri şi-ntrebări.

PLAJA

Într-o vară, astă-vară,
Mii, cu zecile de mii,
Tăbărâseră pe ţară
Sumedenii de copii.

Pe câmpia de nisip,
Dintre Dunăre şi Mare,
Nicăieri nu era chip
Să mai dai de omul mare.

Parcă mamele şi taţii,
Sfătuiţi de un bunic,
Se vorbiseră, ca fraţii,
Să dea loc omului mic.

Încât ţara se umpluse
De puştani întinşi pe brânci,
De bălţate catrafuse
Şi de pici zglobii şi ţânci.

Ni se pare, spuneau unii,
Cocostârcii şi lăstunii,
Că, trecând pe ghioi un tren,
S-a-ntâmplat un fenomen.

Oamenii de pân-atunci,
Într-un ceas, pe ne-aşteptate,
Au scăzut, din mari şi lungi,
La mai mult de jumătate.

Şi pitcocii, aşadară,
În dogorile nămiezii,
Se-nvăţau numai să sară,
Ca lăcustele şi iezii.

Plaja-ntinsă, mişunată
De scântei, ca de beteală,
Ajunsese dintr-o dată
Furnicar şi tăvăleală.

Vrăbii, rândunici şi peşti
Bănuiau că-i o năvală,
Pogorâţi ca din poveşti,
De pitici în pielea goală.

Forfotele de ştrengari,
La Mamaia şi Constanţa,
Nu ştiau că-s de şcolari
Şi că se-ncepea vacanţa.

Vasile Roaită, 1953

«Cravata roşie», nr. 17, septembrie 1953, p. 2.

ŞCOALA

Ei plecaseră-ntr-o seară,
Mai bondoci şi mai lungani,
Şi porniseră din gară
Când mai smezi, când mai bălani.

Dar pârliţi a turtă dulce,
S-au întors de ciocolată.
Lăsând marea să se culce,
C-ajunsese zvăpăiată.

S-au întors băieţii-acasă,
Ca să intre-ntr-altă clasă.

Din talaze răscolite,
Cer în ele, ele-n cer,
Ei aduc, pe-nsufleţite,
Muşchi de bronz şi tălpi de fier.

Că strădania le cere
Cerbicie şi putere.

Se-mbulzesc la şcoli grămadă,
Mândri, sprinteni şi vioi,

Rând pe rând, ca la paradă,
Câte patru, câte doi,
Vrând să intre toţi mai iute,
Sunt la poartă vreo cinci sute.

De-a broscoiul şi de-a racul,
Capra, leapşa s-au trecut,
Cu căderi de-a berbeleacul
Şi nădragul descusut.
Vine ceasul să le placă
Altă trântă şi-altă joacă.

Lupta-i numai întreruptă.
Mai frumoasă pentru ei,
Se încinge altă luptă,
Între carte şi condei;
Între minte mai ales
Şi-nţelesul de-nţeles.

Căci la trupul sănătos
Va răspunde, mulţumită
Că-i de bine şi folos,
Mintea nouă şi-ascuţită.

Ziua şcoalei: sărbătoare.
O-nsemnăm în călindare.

Septembrie 1953

«Cravata roşie», nr. 17, septembrie 1953, p. 3.

PICIU SE ÎNSOARĂ

Piciu are patru ani
Şi a strâns optzeci de bani.
Are şi el capital.
Vrea să cumpere un cal
Ca să umble-n târg călare.
Iar cu restul să se-nsoare.

După sfatul şi-al pisicii,
I-a propus s-o ia, bunicii,
Dar bunica-a refuzat
Să mai creadă la bărbat,
După soţul decedat.

Piciu-atunci s-a supărat,
Însă, peste un minut,
Supărarea i-a trecut.
Şi şi-a zis cu nepăsare:
«Dacă nu vrea mama-mare,
Asta-nseamnă că-i o proastă;
Iau pe mama de nevastă».
Maică-sa răspunse-ndată,
Curios, că-i măritată.
A-ncercat la tinere
Dacă-l vor de ginere.
Domnişoarele peţite
Au răspuns că-s logodite,
Şi-n cele mai multe cazuri
Se-ngâmfau, făcând şi nazuri.

Şi, ca mama, nici o rudă
Nu voia măcar s-audă,
Fierbând laptele cu griş,
De bărbat şi măritiş.

Bombănea în urma lor:
– «Dacă nu vreţi să mă-nsor
Şi nici una n-aţi primit,
Nu mă-nsor, dar mă mărit».

După toate ce-a păţit,
Dus în braţe la peţit,
Bietul Piciu a rămas
Tot flăcău şi de pripas.
Şi-n ajun de sărbători
Văduv de vreo şase ori.

Dar şi-a luat şi el răsplata
Şi s-a însurat cu tata.

1952

ŞOARECELE DEZMOŞTENIT

Unui copil

S-a ivit un şoricel.
Nu te supăra pe el.
Nu e nici el vinovat
C-a intrat la tine-n pat.
Fără blană, vai de el!
N-are cel puţin flanel,
N-are cel puţin o bască
Şi-a venit să se-ncălzească.
Şi apoi, din moşi strămoşi,
Umblă tot fără galoşi.

Dătătorul de cojoace
A uitat să-l mai îmbrace.
Iarna, vara, an de an,
E desculţ şi-i tot golan.
Barem s-ar fi dat la şoareci
Un iţar sau nişte cioareci,
Ori s-ar fi-mpletit de mână
Niscaiva ciorapi de lână.
Pe ninsoare şi pe ploaie,

Dintr-o staţie-n odaie,
Eu le-aş fi făcut, odată,
O cale mică ferată
Pentru trenuri şi-un tramvai,
Ca să nu ia guturai.

Uite-l, mişcă din mustaţă.
Ia-l în palmă şi-l răsfaţă,
Că atât aşteaptă bietul.
E gingaş. Ia-l cu încetul
Şi-nveleşte-l binişor,
Să nu-i frângi vreun picior,

Între perini, lângă tine,
El se simte tare bine.
Cugetă, din când în când,
Că-i copil şi că-i flămând
Şi apropie-i de gură
Câte o firimitură
De salam sau prăjitură.

Însă, vezi, să nu ia seama
Nici bunica şi nici mama
Sau mătuşa,
Când or să-ţi deschidă uşa,
Că îngălbenesc de frică
Spăimântate, va să zică
Şi, ca de un beteşug,
Ţipă, tremură şi fug.

Octombrie 1952

«Caiet 47. Teatrul Naţional», Stagiunea 1977-1979, p.
Menţiune: *Inedit.*

MELCULE

Melcule melc
Codobelc.
Scoate coarne boiereşti
Dar de ghimpi să te fereşti.
Du-mi-te la baltă,
Unde-i apa caldă.
Vezi pe unde trece
Unda cea mai rece,
Creaţa şi-mpletită
Cu sfori de răchită

Şi când şi tu treci
Vezi să nu te-neci.

Nu te du la Dunăre
Că-i e apa turbure
Şi numai la faţă
Râde şi răsfaţă.
Şi-n adâncu-i toată
Apa e şireată
Sforile-i se-ascund
Şi te dau la fund.

Nu ştiu cum te cheamă,
Codobelca mamă.
Însă ce-o să zică
De-o băga de seamă
Ică sau Ionică,
Diseară, la masă,
Neîntors acasă,
În bordeiul ei,
Dac-ar fi să piei?

«Manuscriptum», an. III, nr. 2 (aprilie–iunie 1972).
Pliant

DESLUŞIRI
(1980)

ÎNDOIALA

O zburătoare mică a făcut popas
La cărturarul nostru, pe compas,
Pornită-ncoa din cine ştie
Care stihie de hârtie,
Îndrăgostită de cristale
Şi pogorând pe masă în spirale,
Gângania, de patru ori la fund,
Şi-a tăvălit mitul rotund,
De patru ori, cu àripa murdară,
Fu scoasă teafără din călimară,
Şi, cărturarul dacă nu veghea,
Ar fi murit în ceaşca de cafea.
El o scrutează cu nedumerire
Zburând între garoafe şi psaltire
Şi întocmită ca un giuvaier,
O platoşă de smoală şi de fier,
Încondeiată cu cinabru, strânge
Felul de minte, felul ei de sânge,
Chirilică, duhovnică, străbună
Ca o-ntreită consună
Din «Tatăl nostru carele»
A tras de-a pururea zăvoarele
Infinitului bizantin
Şi-n vecii vecilor. Amin.
Închide lampa, dragă cărturare,
Şi cărţile cu proze literare
Şi pune-ţi perini capului, pe pat.
Gândacul minuscul te-a tulburat.

1925

«Cetatea literară», an. I, nr. 1, 19 decembrie 1926, p. 2.

[CINE TE-A FĂCUT, CIOCANE...]

Cine te-a făcut, ciocane,
Ca să baţi pe nicova
Necurmat câte ceva.
Lanţuri, lacăte, piroane,

Săbii, suliţi şi topoare?
Orice om a fost menit
S-aibă cheie şi cuţit
Negreşit, în cingătoare.

Furând fierul din izvor
Îţi fusese însă scris
De hoţit şi de ucis,
Să te faci uneltitor?

Insului cu braţe goale
Îi faci vârfuri şi tăiş
Să le-mplânte pe furiş
Mâna, dulce-n carnea moale.

1935

«Luceafărul», an. XX, nr. 29, 16 iulie 1977, p. 7.
Menţiune: *Inedită.*

CONFIDENŢE

(Variantă)

Abia trezită dintr-un vis grădina,
Din somnul ei curat dintru-nceput
Că o şi tulbură cu fulgere lumina
Şi tâlhăria roiului limbut.

Ca nişte ochi se-ndreaptă către mine
Cu genele subţiri trandafirii
Floarea deschisă a tulpinii pline
De căutări sfiioase de copii.

Fieştece răsad, cu îndoială,
Îşi spune visul lui sau şi-l ascunde.
Bobocii tari cu moţuri de beteală,
Mugurii albi cu gulere rotunde.

Mărturiseşte, puică micşunea,
Şoapta ce stă pe buza dumitale
Şi-ţi lasă sufletul de catifea
Să-şi scoată tot oftatul din petale.

Voi bate-albinele de la prisacă
Şi vă voi apăra de soare şi de stele,
Căci eu sunt tatăl vostru, dacă
Şi voi sunteţi fetele mele.

1936

«Muzică şi poezie», an. I, nr. 9-10, iulie-august 1936, p. 12.

CE-A MAI RĂMAS

Muşiţa, musca, viermele limbut
L-au murdărit cu cât sânge-au băut,
Fălindu-se cu ghiersul şi scriptura.
Unde vi-i slava, unde vă e gura?

Mai ştie cineva că-n neamul lor
Limbricul cu hrisoave era nemuritor?
Şi că din fugă, clipa, seminţia
Şi-au luat tovarăş toată vecinicia?

Stăpâne prea slăvit, isteţ ori prost.
Ce-a mai rămas din cât ai fost,
Şi-n care drojdii siderale
Zac semnele puterniciei tale?

1944

«Contemporanul», nr. 50, 8 decembrie 1972, p. 1.

MASCA LUI

Schimbă mască după mască,
Mai uşor să se târască.
Spune după care mască
Ai vrea faţa să-ţi cunoască?

1945

«Contemporanul», nr. 52, 22 decembrie 1972.
Menţiune: *Vechi manuscrise.*

[BUJORII RÂND PE RÂND SE RĂSFIRARĂ...]

Bujorii rând pe rând se răsfirară
Căzând pe masă-n luciul ei oval,
Neştiutori c-au început să moară
În blidul lor albastru, de cristal.

S-ar fi părut că fiecare clipă
Îi risipeşte, foaie după foaie.
Trecând prin flori, a timpului alică
Le tremură, le scutură, le taie.

Vom mai putea, destine vegetale,
Privi-mprejur că viaţa ni se lasă
De pe tulpină, moale şi frumoasă,
În palide conture de petale?

1950

«Contemporanul», nr. 41, 10 octombrie 1975, p. 1.
(*Tudor Arghezi–inedit.*)

LASĂ-MĂ, NOAPTE...

O copie pentru camar
Eliezer Fre

Lasă-mă, noapte, ţie să mă-nchin.
Când ochii toţi ai lumii-au adormit
Şi-auzul ei a fost pecetluit –
Ziua pribeag, bezmetic şi strein.

Înviorat în àripile grele
Îţi turbur leacurile de pe unde.
Iată-l că intră-n ape Cel-ce-se-ascunde
Scrutărilor şi gândurilor mele.

Durerea mea e mult nemăsurată
Şi toţi bolnavii-n pâlcuri, din Scripturi,
N-ar suferi cât râpa de vultùri
Trezită-n mine deodată,

Când toţi betegii, frânţii şi aiurii
S-ar învoi să plângă laolaltă,
Din lumea ceasta şi din ceealaltă,
În seceta livezii şi-a pădurii.

Noapte de fier, cu săbiile noi,
Vameş luntraş al apelor stinghere,
Îmbracă-mă cu zale de putere
Şi dă-mi odăjdii grele, de război.

Mărţişor, 12 octombrie 1948

«Luceafărul», an. XXII, nr. 7, 17 februarie 1979, p. 1.

E FRIG!

Cade alba ei funinge,
Ninge, de o lună ninge
Prin zăpadă ori omăt
Te dă vântul îndărăt.
Zi-i omăt ori zi-i zăpadă
Cresc nămeţii ei grămadă.

Maică-ta nu te mai scoală
Să te duci pe ger la şcoală
Să-ţi îngheţe zece deşte
În mânuşi – Doamne fereşte –
Şi să degeri, aşadar,
Pentru un abecedar
Şi pentru o petică
De nişte-aritmetică.

Ţi-aş da şi eu o povaţă
Care-n şcoală nu se-nvaţă:
Dă-mi-te mai des pe gheaţă,
Mai scrânteşte-ţi câte-o mână
Şi-un picior pe săptămână.
Vezi că sâmbetele nu se
Duce nimeni cu o tuse,

Iar duminica,-n sfârşit,
Scoală-te înzdrăvenit.
Lunea, când îţi tragi ciorapul,
Ia durerile de-a capul.

Cea mai bună-nvăţătură
Lângă vatră, la căldură,
Potrivită pe nevoi
O dă dascălul pisoi.

1948

«Luceafărul», an. XXII, nr. 20, 19 mai 1979,
(*Tudor Arghezi–inedit.*)

[CINE VINE LA RĂSCRUCE?...]

Cine vine la răscruce?
Cine vine şi se duce,
Cin'se duce, cine vine?
Doniţi goale, doniţi pline?

Azi e plină, azi îi seacă,
Şi fântâna vine, pleacă,
Vrea să plece, vrea să treacă.

1950

«Contemporanul», nr. 1, 2 ianuarie 1976, p. 1.
(*Tudor Arghezi–inedit.*)

[ADESEORI, DE-MI TRECE PRIN AUZ...]

Adeseori, de-mi trece prin auz
Cântecul cui, nu ştiu, din depărtare,
Sufletul meu din somnul lui trasare
Şi se ridică pare că-n picioare
Şi cercetează zarea până sus.

În ochii sufletului deodată
Arde Tăria strânsă-n fundul lor,
Şi ochii sufletului meu mă dor.
Rănile vechi sunt vii şi vor
Să le rămâie urma-n veci nevindecată.

1950

«Contemporanul», nr. 8, 20 februarie 1976, p. 1.
(*Tudor Arghezi–inedit.*)

BUCOLICĂ

–Poţi începe!...
Frunza vocea şi-o ridică peste munte.
Zece mii de catedrale au pornit cu glasul lor,
Şi pădurile-n picioare, dedesubtul zării crunte,
Iau, din piscuri şi adâncuri, parte geamănă la cor.
Ca să fie dulce însă axionul de-ncercare
Pasările bât în cobze, în cimbale şi viori.
Ca pe-o catifea conturul albelor mărgăritare,
Le rămâne-n murmur ghiersul singuratec uneori.

Cântăreţul semn pădurii cu o pană neagră face
Şi pe când el scrie-n carte, frunza,-nţelegându-l, tace.

-Vântul!...
Își croiește drumul cu săgeți și lănci de ploaie,
Cu copitele amurgul armăsarii lui l-au rupt,
Și năvala risipește rândurile de cimpoaie
Sparte-n haosul molatec și cu somnul întrerupt.
Trâmbiți, clopote, lăute, tobe, flaute, tipsii,
Laolaltă-ntărâtate, răscolesc pământul mut.
Noaptea s-a târât prin ceață, printre hăuri și vecii,
Prăbușită pe o râpă, ca un giulgiu desfăcut.

Iar un semn și iar o slovă, pe genunchi, într-un caiet.
Și se potoli furtuna vântului, încet, încet.

După vânt și după frunză, s-a-ntrecut și el să cânte,
Cântărețul, între turme, pe imașurile frânte.

1950

«Contemporanul», nr. 18, 30 aprilie 1976, p. 1.
(*Tudor Arghezi–inedit.*)

NICIODATĂ

Nesimțitor rămâne și sufletul în ploaie
Ca vârful de scânteie al suliții de casă,
Din care se va șterge sticlirea luminoasă
Atunci când se va stinge și-ascunsa lui văpaie.

Și azi, neclătinată pe umărul strivit,
Povara te-ncovoaie, a orei, din grumaz:
O amforă zidită (la gură), de granit,
În care-nchis muncește lăuntricul talaz.

Dar între steaua sfântă şi cremenea călcată
Nici pâlpâirea tainei nu trebuie uitată
Nici urna răsturnată din loc, nici aplecată.

Ia seama, om de pleavă, m-auzi tu? Niciodată!

1959

«Luceafărul», an. XXII, nr. 19, 12 mai 1979, p. 1.
Menţiune: *Inedit.*

TATA

Nici nu ştii ce dascăl bun
Cu lulea şi cu tutun
Este tatăl meu, săracul,
El dă cărţile la dracul.

Cu-o ţoală de pătură,
Atârnată-n mătură,
Iarna, face în ogradă
Oameni (colea) de zăpadă.

Un ardei la nas le pune,
Pune ochii de cărbune,
Răsuceşte un trabuc
Din trei, patru foi de nuc
Şi le vâră-n colţ, în gură.

Tata e burduf de carte.
Trage fum şi stă deoparte.

Sorcova tot el o face:
Taie florile şi tace.

Le anină şi-ncârligă
Cu pap, ca o mămăligă.

De-aia tată-meu îmi place,
Că pricepe să se joace
Şi nu-ncruntă din sprâncene
Alţii zbiară, lui i-e lene.

Pe la Paşte, cu cocoşii,
Ne aduce ouă roşii.
Ne face şi zmeiele
Tot el, cu condeiele.

Să-l auzi, făcând, băiete,
Pe-nserat ca un sticlele.
Să-l auzi, ca la Floreasca,
Făcând cu gura ca broasca.
Şi pe lângă mama Chiva
Făcând ca locomotiva!

Cu-aşa tată cine cască?
Poate să ţi se urască?
Şi să-l vezi sărind prin casă!
Cu-aşa tată ce-mi mai pasă?

1953

«Luceafărul», an. XXII, nr. 43, 27 octombrie 1979, p. 1,
Menţiune: *Inedit.*

LENEŞUL

Au sunat şi clopotele,
Au trecut şi ropotele

De potcoave, pe şosea,
Şi el nu se mai scula.

Ceasurile au bătut
Ceas cu ceas, şi au tăcut.
Prânzul zilei începea
Şi el tot nu se scula.

Bătând toaca-ntr-o căldare
Nu-l văzui nici că tresare.
Şi s-a-ntors ca broasca-n baltă
Doar pe partea ceealaltă.
Şi în vis, zâmbea, râdea.
Şi el nu se mai scula.

Pe la ceasurile zece
L-am trezit cu apă rece.
Dar sculat de pe saltea
El umbla şi mai dormea.

1953

«Luceafărul», an. XXII, nr. 44, 3 noiembrie 1979, p. 1.
Mențiune: *Inedit.*

DEZRĂDĂCINARE

Din depărtări de zări, dintr-o cetate,
Ne-aţi lins cu vorbe dulci şi ne cruţaţi,
C-am fost totuna şi că suntem fraţi
Şi ne-nşiraţi la verzi şi la uscate.

Tânjiţi de dorul ţării lepădate
Şi-al mulsului ei darnic, din Carpaţi?

Ne daţi şi sfaturi, bravi neruşinaţi,
După o viaţă neagră de păcate.

Câţi n-aţi lungit cu meşteşug silaba,
Ca să păreţi de-obârşie valacă,
Întortochind finalele degeaba!
De dedesubt filtrează, cald şi fin,
Mirosul de plăcintă, ca să placă,
Amestecat cu jegul levantin.

1955

«Viaţa românească», an. IX, nr. 5, mai 1956, p. 18.

STIHURI

Totul se petrece acolo sus
Vânt, stele, răsărit şi apus.
Departe, peste oameni, peste sate,
În ceruri de cocori şi şoimi umblate.

1956

«Manuscriptum», an. V, nr. 2 [aprilie-iunie], 1974, p. 68.

ŞI NU ŞTIU...

Pasăre mică,-n pomi pierdută,
Tu cânţi de-acolo nevăzută.
Din graiul tău cu vocea mică
Îmi pari aproape-a fi cât o furnică.
Ai fost lăsată singură în toată

Această nesfârşire depărtată,
Plăpândă, trecătoare şi amară,
Şi nu ştiu de trăieşti până diseară.

14 august 1957, Geneva

«Steaua», an. XXIV, nr. 5, 15 martie 1973, p. 1.
(*Tudor Arghezi–inedit.*)

VRĂBIILE

Mă cheamă vrăbiile la fereastră
Să le împart mălai şi mei
Că am uitat să le mai pui
Ca de-obicei.
Mă simt dator să mă-ngrijesc de ele
Că sunt prietenele mele.
Răbdând cu noi şi ger şi ceaţă,
Că ducem împreună negură şi viaţă.
Nedespărţite nici de om şi nici de casă
Şi împărţind cu noi firimituri la masă.

1960

«Contemporanul», nr. 19, 4 mai 1973, p. 1.
(*Tudor Arghezi–inedit.*)

[ADIO, POATE NU NE-OM MAI VEDEA...]

Adio, poate nu ne-om mai vedea,
Că mă întorc în ţara mea,
Poate că niciodată.

Adio flori, albine, viespi, furnici,
Gâze mici,
Vrăbii şi ciori de printre Alpi,
Veneaţi cu toatele-n balcon,
Adio tuturora.
V-a îngrijit pe toate Paraschiva,
Albinele şi viespile cu miere şi dulceaţă,
Furnicile şi vrăbiile pe subt ceaţă
Cu miezuri şi cu firimituri.
Pe voi, flori galbene-nsetate
V-a adăpat cu apă zi de zi.
Adio că plecăm departe
Balcoanele rămân deşarte,
Şi nimeni nu vă mai hrăneşte vii.
Balcoanele rămân pustii,
Pământul se usucă
Şi toamna, ca şi noi, crăiţe, e pe ducă.
Şi tu, pisică?

1961, La Résidence, Genève

«Tribuna României», an. II, nr. 16, 1 iulie 1973, p. 1.

HORĂ DE POEŢI

Blestemată călimară,
Câţi în tine se-necară!
Şi câţi cred că nu se-neacă
Şi în călimară seacă!

Aruncaţi colac rotund
Să nu cadă toţi la fund.

1963

«Contemporanul», nr. 38, 15 septembrie 1972, p.
(*Tudor Arghezi–inedit.*)

[RĂSPUNS FĂRĂ-NTREBARE...]

Răspuns fără-ntrebare:
Nimeni nu-i
Om însemnat și mare
Pentru valetul lui.

(La Bruyère) 1963

«Contemporanul», nr. 52, 22 decembrie 1972, p. 1.
Mențiune: *Vechi manuscrise.*

[TANTI,-N DOUĂ GEAMANTANE...]

Tanti,-n două geamantane,
Are câteva romane,
Şi mai are-ntr-alte patru
Câteva piese de teatru.

Nimenea nu mai lucrează
Că de-o vreme toţi creează
Şi să vezi, Doamne mă iartă,
Fac şi câte-o altă artă.

1963

«Urzica», an. XXVI, nr. 9, 15 mai 1974, p. 1.
(*Tudor Arghezi–inedit.*)

[MĂ-NTREBI DE CE PLÂNG?...]

Mă-ntrebi de ce plâng?
Am ascultat un poem.
Mă-ntrebi de ce plâng?
Am auzit un cântec.
Mă-ntrebi de ce plâng?
Mi-a povestit un nevoiaş suferinţa lui.

De ce am plâns?
Toate au atins răspântiile vremii cu
tâlmăcirea frumoasă
în cuvinte, vioară şi suspin, a durerii de a simţi,
de a nu şti şi de a te întrista.
Am plâns de frumuseţe.

Geneva, 1963

«Luceafărul», an. XXII, nr. 9, 3 martie 1979, p. 1.
Menţiune: *Inedit.*

INSCRIPŢIE PE O CARTE DE BIBLIOFIL (AVUT)

În biblioteca lor
De cristal cu broaşte grele
Stai bogat legată-n piele.
Ai fi carte. Eşti cotor.

1964

«Contemporanul», nr. 52, 22 decembrie 1973, p. 1.
Menţiune: *Vechi manuscrise.*

DEDICAŢIE DE MECENAT

Pe foaia cărţii, pare-mi-se,
Mai vreai şi versuri manuscrise.
Nu m-aşteptam, la darul ce-l primişi,
Să mai aştepţi dobândă la bacşiş.

1964

«Contemporanul», nr. 52, 22 decembrie 1972, p. 1.
Menţiune: *Vechi manuscrise*.

CE-AI FĂCUT?

Unde vântul mă aruncă
Cautu-mi odihna-n muncă.
– «Tu ce faci?» – l-am întrebat,
Mi-a răspuns că stă în pat.
– «Esti bolnav, mă rog frumos?»
– «Nicidecum, sunt sănătos.»
– «Sănătatea să te ţie
Teafăr până-n agonie,
Că pe urmă, ca în vis,
Ai un post în Paradis.»

1964

«Contemporanul», nr. 17, 19 aprilie 1974, p. 1.

SIXTINE

I

I-a fost scris să nu rămâie
Nici o boabă de tămâie

Din strădania măreață
Fără nici o dimineață.

Doamne, nu-i lăsași nimica,
Măcar ce-a păstrat furnica.

1964

II

Câte-o vorbă roade-ncet
Visu-i să fie «poet»,
Ce-i și artă nu prea știe
De poeți și poezie.
E poet oare, ori nu-i?
Omu-și are titlul lui.

1964

MÂNGÂIERE

Dacă din întâmplare
Găsești asemănare
Și vreun stih te doare
Mângâie-te cu gândul că vorba nu-i de tine,
Și-o să te simți mai bine.

1965

«Contemporanul», nr. 38, 15 septembrie 1972, p. 1.

SÂNGELE ȘI AURUL

E foarte-adevărat că te-aș fi frământat
Din tină rușinoasă și scuipat.

Eşti supărat desigur de bale şi ţărână,
Dar n-aveam alte cleiuri şi prafuri la-ndemână.
Ţi-am dat în schimb prea sfânta şi singura comoară
De sânge, pus în viaţă atunci întâia oară.
Şi sângele fierbinte şi aurul cel rece
S-au zămislit o dată, pe veci, şi-a doua oară
Nu-i cine să mai facă asemenea comoară.
Ţi-am dat-o spre păstrare. Ce ai făcut cu ea?
Că i-ai uitat şi preţul, cât şi porunca mea.
Tu preacuratul sânge l-ai cheltuit vărsându-l
Cu sabia, cu focul, batjocorit cu gândul.
Când ţi se nasc alături, pe fraţi, ca pe omizi,
Nerăbdător îi cauţi, îi prinzi şi ţi-i ucizi.
Pământul dat de zestre e plin de cimitire
Şi de prăjini înfipte în capete: izbânzi.
Cei răi fără-de-lege sfâşie pe cei blânzi.
Când mai răsai, lumină, de dincolo de nori
Dai peste zeci de graniţi de noi spânzurători.

Februarie 1965
Din poemul *Sângele*

«Contemporanul», nr. 45, 3 noiembrie 1972, p. 1.

MI-E MILĂ

Nu mi-e de ajuns să iubesc viaţa făpturilor tale,
pe care le-ai făcut ca să le ucizi.
Mi-e milă, omule, de tine.
Mi-e milă de copiii tăi plăpânzi.
Mi-e milă că te istoveşti muncind.
Mi-e milă de caii care cad subt povară.
Mi-e milă de câinele pribeag.
Mi-e milă de pasările care plâng iarna în codrii
îngheţaţi.

Mi-e milă de cerbi, căprioare şi iepuri ucişi de omul
de care mi-e milă.
Mi-e milă de vita blândă, faţă-n faţă cu ucigaşul topor.
Mi-e milă de stejarul doborât din rădăcina lui.
Mi-e milă de toată carnea, de toată vlaga, de toată
slăbiciunea.
Mi-e milă şi de tine, canalie perfidă – javră cu
inima seacă şi cu creierul murdar.
Mi-e milă şi de tine, înfumurat şi prost.

1965

«Contemporanul», nr. 9, 23 februarie 1973, p. 1.
(*Tudor Arghezi–inedit.*)

INSCRIPŢIE

Nici târziu, nici la-nceput
Zilele nu le-am pierdut.
De-am făcut în grai o schismă
Nu mi-a fost necaz şi pismă.

Într-ascuns, smerit şi mut,
Am făcut ce am putut.

1965

«Luceafărul», an. XVI, nr. 20, 19 mai 1973, p. 1.
(*Tudor Arghezi–inedit.*)

PITPALACUL ÎN GRÂU

Peste tot îmi plimb copacul,
Unde-i placul şi neplacul,

Plin de cuiburi şi de pui
Cu toată podoaba lui.
Însă frunzele-i tot cad
De pribeag şi de nomad.
Rădăcina-i îngropată
În ţărână depărtată.
Şi-ar dori din nou copacul
Să asculte pitpalacul
Cântând în amurg prin grâu
Lung în spice peste brâu...

1965

«Luceafărul», an. XVI, nr. 20, 19 mai 1973, p. 1.
(*Tudor Arghezi–inedit.*)

DISTIHURI

[1]

Din nimicuri
Faci distihuri.

[2]

Noi suflăm pe-acelaşi flaut:
Laudă-mă să te laud.

[3]

E scriitor ştiut, de meserie,
Dar trebuia să-nveţe şi să scrie.

[4]

Binişor ia-l şi încet:
Tot ce vrea-i că e poet.

[5]

Te aud în grai şi şoapte
Şi te-aştept prea mult la fapte.

[6]

Un crâmpei şi-atât, de vlagă,
Să urăşti o viaţă-ntreagă.

[7]

Tot căzând din pizmă-n ură
Ai ajuns o căzătură.

[8]

Ai căzut: te uită bine,
Ai căzut ca-n groapă-n tine.

[9]

Fierte-n toate ciorbele,
Ţi-au rămas doar vorbele.

[10]

Hai, bârfeşte-mă la toţi
Că eu pot ce tu nu poţi.

[11]

Jubilaţi în grai şi port
Pe când stam ascuns şi mort.

[12]

Numără-ţi păcatele
Acum de-a-ndăratele.

1965

«Manuscriptum», an. V, nr. 2, [aprilie-iunie], 1974, p. 68.

[TU PETRECI ŞI ZGOMOTOS...]

Tu petreci şi zgomotos
Ai luat viaţa pe din dos.
Între pături de pământ
Eu mă străduiesc să cânt.

1965

[FII DULCE ŞI BLAJINĂ...]

Fii dulce şi blajină în tot ce vrei să faci.
De când începe ziua şi până te dezbraci.
O mângâiere fie-ţi cuvântul şi necazul
Şi să-ţi surâdă ochii, şi gura, şi obrazul.

1965

«Manuscriptum», an. V, nr. 2 [aprilie-iunie], 1974, p. 67.

[UN ELOGIU SĂ-I ADUC?...]

Un elogiu să-i aduc?
Om de treabă, dar uituc.
Vrea ceva, dar gându-l fură
De la mână pân' la gură.

Din atâta bun, te las
Să-mi răspunzi ce-a mai rămas.

1966

[ŞI-NTR-O ZI, CA DIN GREŞEALĂ...]

Şi-ntr-o zi, ca din greşeală,
Uitând buna-i socoteală,
Călcă singur în capcană
Şi-şi zdrobi, ca de pomană,
Mi-e şi milă să mai spui,
Biete picioarele lui.

1966

PE O PAGINĂ ALBĂ

[Variantă la poezia *Peste lumi*]

Dezlegată iar, aripa vrea să fie călătoare.
Stea de sus, te-am prins în mine şi te duc cu
mine-n zare.

Vântul care-a stat o vară şi-a luat aspra lui prigoană,
Ia-mă, du-mă, smuls zăbranic de pe sfânta din icoană.

Împrejurul meu urâtul zace ca-ntr-un schit închis.
Racla moaştelor topite mai cuprinde-un fulg de vis!
Ia-l şi du-l să joace-n golul scăpărat în mii de colţi,
Rătăcit între beteala pomului albastrei bolţi.

Ianuarie 1967

«Caiet 43. Teatrul Naţional». Stagiunea 1977-1978, p. 3.
Menţiune: *Inedit.*

[AM SPUS O VIAŢĂ...]

Am spus o viaţă «Ţara mea»
Când ea a altora era.
Acum, când mă despart de ea,
Într-adevăr o simt că e a mea.

Şi simt că nu-i a orişicui.
Că nu-i dau dreptul ăsta nimănui.

1967

«Luceafărul», an. XX, nr. 29, 16 iulie 1977, p. 1.
(*Tudor Arghezi–inedit.*)

ŢIE

Cât inima ţi-e bună şi dulce amintirii!
Îmi suie amintirea ca iedera pe gânduri,
Rămase prăbuşite în poarta mânăstirii.

Ating un fir de iarbă. Încrezător se lasă
În mâna cerşetoare subt cerul uranisc,
Făptura e tăcută şi-n pace, ca o casă.
În tronu-i de izvoare visează Domnul Pisc.

Pe râpile de piatră stau şi eu ca o casă
Cu candelă-n fereastră de-altar de paraclis.
În tâmplă, cu icoana de-argint cea mai frumoasă,
Prin smirna neuitării tu ochii ţi-ai deschis.

De-am număra-mpreună vultùrii-n rotogoale,
Mi-ar fi de bucurie alături să te ţin,
Cu gândurile mele şi gândurile tale.
Le-am strânge laolaltă puţin câte puţin.

Dar singur, depărtarea te-mbracă-n amintire
Şi vieţuieşti în mine, cu farmec îndoit,
Hrănită cu puterea a tot ce-a fost gândire,
Gătită cu-ntristarea de-a tot ce a murit.

Din *Antepostume*

«Contemporanul», nr. 28, 4 iulie 1975, p. 1.
(*Tudor Arghezi–inedit.*)

[CUTREIERĂM ŢINUTUL SUS ŞI JOS...]

Cutreierăm ţinutul sus şi jos
Mânaţi de-o voie nouă de-a înfrânge.
Ne cereţi sânge? Nu v-am dat şi sânge,
Fierbinte ca văpaia şi vârtos?

Ochii măcar să puie stăpânire
Pe zarea lungă, îngropată-n grâu.

Spicul ne trece galben peste brâu.
Nu-i zestrea noastră, ţarina, Zamfire?

1975

«Contemporanul», nr. 46, 14 noiembrie 1975, p. 1.

MONOTONIE PE VIOARĂ

[Variantă]

Întristat de ce să fiu?
E devreme, e târziu?

Întristările ţi-s multe?
Cine să ţi le asculte?
Cine ţi le înţelege
Întristările pribege?

Te-ntristează când şi dacă
Alţii cântă, râd şi joacă?

«Contemporanul», nr. 27, 2 iulie 1976, p. 2.
(*Tudor Arghezi–inedit.*)

NOAPTE DE AN

Horbota de promoroace
E-mpletită ca pe ace,
Firul gros şi-un fir subţire,
Două iţe, patru fire.

Sărăciseră de tot
Pomii negri, ciot cu ciot

Şi cerşeau în vântul mare
Îmblânzire şi-ndurare.

Vântul mare, surd şi orb,
Îi zvârlea în crăci un corb,
Altă goală cerşetoare
Degerată la picioare.

Din altoaie, cracă-n cracă
Iată-i ţese şi-i îmbracă
În odăjdii preacurate
Ghemul lânii deslânate.

De Crăciun şi de colind
Lumea-ntreagă-i de argint.

«Tribuna României», an. VI, nr. 101, 15 ianuarie 1977, p. 1.
(*Tudor Arghezi–inedit.*)

CÂNTEC DE PUTERE

Nu mă voi plânge, nu voi suspina.
Ce-i suferinţa, ce e întristarea?
Ştie de ele stânca? Ştie marea?
Ascute-ţi lancea-n ceruri, steaua mea!
Drumului meu poruncă-i dau: Nainte!
Calcă de-a valma ţara şi-o stârneşte.
Braţul de bronz şi mâna ca un cleşte
Dibuie-n bezna dură, ca să intre.
Făcut şi cetluit e jurământul.
Grumazul meu l-apleacă Dumnezeu.
Să scoatem din potmoluri plugul meu.
Străbate piatra,-njunghie pământul!

«Caiet nr. 40. Teatrul Naţional». Stagiunea 1977-1978, p. 1.
Datată: *1938*. Menţiune: *Inedit.*

[VOI M-AŢI ASCUNS...]

Voi m-aţi ascuns în beznă şi tăcere,
Mai mult nici duşmănia nu vă cere.
V-au întrebat streinii cine sunt
Şi aţi răspuns că am ajuns mormânt.
Cel mai limbut din voi şi prost
A spus că nu mai sunt şi-am fost.
Însă, vedeţi, condeiul se răzbună
Că l-aţi bârfit cu toţii împreună.
Şi-aleşi de pe catedre şi din academii,
Vă-ngrop acum de vii.
Nu-i nevoie de preoţi şi convoaie
Pentru-ngroparea unor stricate măruntaie,
Că cimitirul vostru-i maidanul de gunoaie.
Haideţi încoace, mai curând,
Să vă îngrop la rând,
Lichele şi caiafe, cu-ncepere de mâine,
Când cracul şi-l ridică pe groapă câte-un câine,
Vă va cunoaşte istoriograful
Citindu-vă în parte epitaful.

A fost în viaţă, nu-l numesc de silă,
O caricatură de reptilă.
Dă-i un ocol şi du-te
Că-i putred din născare şi de atunci tot pute.

«Luceafărul», an. XXII, nr. 8, 24 martie 1979, p. 1.
Menţiune: *Inedit.*

HODLER

Gravuri

Nu pot să-ţi uit tabloul mic pătrat
De la Muzeul Rath.

Cât a trecut de-atunci? O viaţă.
Veneam din Alpi, unde fusese ceaţă,
Negură oarbă-n ceas de dimineaţă.
O beznă-ntârziată pe piscul de gheţari,
Urcat pe dibuite peste prăpăstii mari.
Din fundul lor se auzea trosnind din maxilare,
Cadavrul câte unui căzut mâncat de fiare.
Alunecat în vasta de piatră-nghiţitoare.
Jur-împrejurul râpei, ajuns un *cimitir*,
Puteam citi-n păreţii rotunzi, vopsiţi cu roşu,
Câţi urcători, pe nume, îi înghiţise hornul
Precipitaţi de colţi, de creste, cu brânciul şi cu cornul.
Voind să biruiască din munţi pe mai înalţii,
Wolfang, François, Edmond, Jean-Jacques şi alţii.

«Luceafărul», an. XXII, nr. 12, 24 martie 1979, p. 1.
Menţiune: *Inedit.*

CAMELEONA

Sufletul tău e-un amazon
Ce-şi pune pălării cu fulgi de struţ,
Cizme de lac, mânuşă, pantalon
Şi-ncalecă pe-o cumpănă de puţ.

Sufletul tău e-o mâţă aurie
Ce se mândreşte-n mers ca o panteră
Ca să vâneze şoareci de hârtie
Şi, zugrăviţi, viţei de dromaderă...

Sufletul tău e-un astru în exil
Ce ca să dea o veşnică lumină
Are nevoie, zilnic, de fitil
Şi de alcool, petroliu sau benzină.

Sufletul tău e un florinte
Ce sare prin copaci cu bucurie
Şi vrând să cânte nu-şi aduce-aminte
Cum îi începe vechea melodie.

Sufletul tău e-un iepure rănit,
Întors acasă noaptea din cărare,
Se crede om şi caută, uimit
De lipsa cheilor din buzunare.

Sufletul tău e o madonă
Care lăptează rumen, plin, la ţâţe
Un Christ strein de Biblia slavonă
Cu mâni de ghips, cu carne de tărâţe.

Sufletul tău e-un parc cu o intrare
Unde mereu se-ascunseră subt brazi
Îndrăgostiţii toţi şi-n care
Se mai preumblă-mbrăţişaţi şi azi.

«Luceafărul», an. XXII, nr. 14, 7 aprilie 1979, p. 1.
Menţiune: *Inedit.*

[DIN NOTE...]

De ce ţi-i pleoapa strânsă şi ochii stinşi în pleoape?
Te temi să nu ne vadă, deschişi de prea aproape?
Când am pătruns la tine, până la sân, ce doarme,
Ca un oştean în templu, să roage, fără arme,
Poate-ar fi fost mai bine, gândeam subt sărutat
Să-mi fi rămas pieptarul de tine depărtat.

Dar ca să nu se curme temuta depărtare
Am stins lumina-n geamuri cu-obloane şi covoare,

De numai amintirea luminii mai pătrunde
Ca-ntr-un adânc de lacuri, cernută printre unde.
Lovindu-se sărutul în drum de șoldu-ți grec
Se-aseamănă cu fluturi de noapte, care trec.
Mai e puțină umbră prin care te străvezi,
Atâta cât nevoie-n ființa mea să crezi.
Ceva ce întârziase din mine, un atom,
În dragostea mea sfântă zălogul meu de om.
Atât cât trebuiește strângându-te să simți
Căldura mea de sânge-a pieptarului cu zimți.

Topit întreg aproape și desfăcut în noapte
Cuvintelor le-oi pune odăjdii moi, de șoapte
Și șoaptele-necate vor fi în cugetare –
Nimic să nu rămâie mai lămurit prea tare.
Iar tu, trezită àpoi din umbră și aromă
Îți vei aduce numai aminte de fantomă.

«Contemporanul», nr. 20, 18 mai 1979, p. 1.

[ȘI ACUM MĂ-NTORC SPRE LOCUL...]

Și acum mă-ntorc spre locul primei noastre întâlniri
Adunând cu-o mână floarea și cu alta amintiri.

Roua arde-n spinii negri de pe drumul înapoi;
Parcă Feți-Frumoșii lumii cu pieptar de diamante
Dorm. De-a pururi câte doi,
Privind zarea covârșită – printre plante.
Roua strălucește-n ierburi până-n marginea Tăriei
Și, suind-o, se întoarce peste fața veșniciei.
Pe-un bordei ce-mi iese-n cale învelit cu pietre scumpe
Salcia e pieptănată de un vânt cu àripi multe.
În pârâu ce-abia-și rostește numele cui vrea s-asculte
Bolta cu-avuția-i vastă se lărgește și se rumpe.

Crini gătiţi cu pene albe duc un lan cât o potecă
Pentru voievozii fluturi ce se-arată în scurteică;
Câte patru-cinci grămadă, beţi de vis, se-ncurcă-n
zbor
Ca o mână plutitoare ce se-nchide şi deschide.
Un mierloi şi-arată capul dintr-un stuf de aguride
Şi nu-i vine ca să strice jocul fericirei lor.
Cerul risipeşte-atâtea bogăţii din vastu-i şal
Că sobolul se uimeşte să se simtă de cristal;
Sfiicios şi-ar duce paşii pân' la undă ca să vază
Dacă tocmai lui din creştet îi răsare-acum o rază.

(Vechi manuscrise)

«Luceafărul», an. XXII, nr. 23, 9 iunie 1979, p. 1.
Menţiune: *Inedit.*

DESPRE CLOŞTI

Duşi pe drumuri într-o droşcă
Veni vorba despre cloşcă.

Vizitiul ne-aşezase,-n
Două locuri strâmte, şase.
Era singura trăsură-n
Gara mică, pe căldură.
Şi, ca în călătorie,
Spune omul tot ce ştie,
Şi din vorbă-n vorbă goală
Se deşartă ca o oală.
O dederăm şi prin cloşti
Ca să nu stăm blegi şi proşti.
Şi-un oltean văzui că-i spune
Cloştii *cloţă*, şi le pune,

Fin'că are multe ouă,
Cloţe-n paie, câte două.
Şi clocesc trei săptămâni,
Cum ştiu ele din bătrâni,
Nici o zi sau ceas mai mult.
Mă striveşte dar l-ascult.
Cloştile împărechiate
Îi dau pui pe săturate.
Omul cu cojoc de miel
S-a vârât în târg şi el,
Şi răspunde că ţăranii
Pun pe ouă şi curcanii,
Şi în loc de zece pui
Scot o sută, vorba lui.
– «Un curcan, e-adevărat,
Cam cloceşte supărat,
Dar, vezi, capeţi dintr-o dată
Suta-ntreagă numărată, –
Zise moşul vizitiu. –
De îi dai şi un rachiu
Şi curcanul se îmbată.
A uitat, dintr-un ciocan
De rachiu, că e curcan,
Şi la cap cum i se urcă
Crede şi el că e curcă.»
I-a răspuns cel preot gras
Cu un fir de păr subt nas
Şi cu moţul pe bărbie,
Jumătate ţăcălie,
Cum se poartă de-astă dată
Preoţimea cultivată:
– «Parcă-aş mai fi auzit
De curcani puşi la clocit.
Strâns curcanul cocoloş
Îi mai pui şi-n cap un coş.
N-aş lăsa pe preoteasă
Cu-aşa cloşti la mine-n casă.

Căci sinodul de aceea
Nu face preot femeia
Nici pe preot preoteasă
Dogma este serioasă.
Te gândeşti la un bărbat
Că s-ar pune pe ouat
Şi i-ar strânge ca o mâţă,
Pe mucoşii lui la ţâţă.»

«Luceafărul», an. XXII, nr. 37, 15 septembrie 1979, p.1.
Menţiune: *Inedit.*

NINGE

Darurile albe, darurile pline
Vin de sus, de unde şi lumina vine.
Primăvara, toamna, dând pământul flori
Le-adunase vântul nopţilor comori.
Sus în cer, de unde, aninate-n stele,
Cad împărechiate îndărăt cu ele.
Tot ce-i luase cerul floarea-i dă-ndărăt
Prefăcută floarea-n mantie de-omăt.

«Luceafărul», an. XXII, nr. 39, 29 septembrie 1979, p. 1.
Menţiune: *Inedit.*

[DACĂ M-AŞ GÂNDI...]

Dacă m-aş gândi mai bine,
Scormonind adânc în mine,
N-am un suflet, ci mai multe
Cine poate să le-asculte.

Pentru toate câte dor,
Ţi le strâng în mărţişor.

Fată zveltă, fată albă
Tata vrea să-ţi facă salbă
Dintr-un şir de mărţişoare
Să nu simţi nimic ce doare.

N-am avut mărgăritare
Pentru-atâtea mărţişoare.
Cată şi le ţine minte,
Înşirate din cuvinte.

De grumazul gălbior
Îţi atârn un mărţişor.
A venit şi un balaur
Să-ţi dea ochii lui de aur.

Iată, şirul de cocoare
Îţi aduce mărţişoare.
Dintre stele-ţi cade-n zbor
Un luceafăr mărţişor,
Să nu poată, fata mea,
Nici un ochi te deochea.

«Luceafărul», an. XXIII, nr. 9, 1 martie 1980, p. 1.

OTILIEI CAZIMIR

Îţi urez de an, crăiasă,
Tot isteaţă şi frumoasă
Să rămâi, ca la-nceput,
De când nu te-am mai văzut.
Că de-i vorba de chemare
Ai avut-o, mi se pare,
Domnişoară, din belşug
Şi condei cu meşteşug.

[ÎNTREBI SOARELE SAU CARTEA...]

Întrebi soarele sau cartea,
Lucrurile-s botezate
Cu un nume vechi ca moartea.

Împrejur urâtul zace
Ca-ntr-o boltă de cetate.
Mai e mult? Lumina tace.

Tot ce-a mai scăpat frumos
Trece-n beci şi-n magazie
Pe capace: «De prisos».
Creta cugetă şi scrie.

CÂNTEC DE CUNUNIE PENTRU MIŢURA CÂND S-A FĂCUT MARE

Mi-a dat sarcini Dumnezeu
Să-ţi înjgheb bordeiul eu.
Cu o sută de pitici
Ţi-l făcurăm de chirpici.
Printre pomii din livadă
L-am ascuns, să nu se vadă,
Şi-n hăţişurile-adânci
Am muncit de-am dat pe brânci.
Ţi-am adus să te cunoască
Fluturi, melci, arici şi-o broască.

Pentru lapte ţi-am adus
Capra mea cu coada-n sus
Şi un stup crescut de mine
Plin de faguri de albine,
O pisică şi-un motan
Şi-un căţel de porţelan.

Ţi-am făcut şi-o-ngrăditură
Cu nuiele de răsură.

Dar când să se mute tata,
Totul find frumos şi gata,

Dând bordeiului ocol,
L-am găsit închis şi gol.

Unde-i fata mea deşteaptă?
Nu-mi spusese că m-aşteaptă?

Dintre crini şi chiparoase
Făt-Frumos mi-o şi furase.

28 octombrie 1956

Versuri, ESPLA, 1959, p. 21,
inclusă în *Cuvinte potrivite*.

21

[Variantă]

Trecutul, revenind pe-alocuri, –
Trimite-n inimă parfume
Părând zvârlite peste focuri
Dintr-alte vieţi, dintr-altă lume;
Miresme scumpe, fără nume,
Sunt sufletele-atâtor locuri!
Şi, ca pe foile de-albume,
Le-ntorci în vinetele blocuri
Din raftul vieţilor postume...

Esenţă lină şi subtilă
În care totul pare şters
De buruiană şi argilă
În nesfârşitul univers,
Întoarce filă după filă
Şi vers adună după vers
În călimară, la feştilă.
Cu amintirile-ntr-un ghiers.

Ne-am întâlnit în bălării
Cu toate amintirile, deodată:
Bolnavă, luna sta culcată
Pe un pachet zdrenţos, de vată,
Într-un ungher printre Tării.

Trecutu-i spada descântată.
Ea taie inima-n felii
De bronz, de aur şi agată.

1904 (manuscris)

Versuri, ESPLA, 1959, p. 699,
inclusă la *Addenda*.

37

Prin apele holdei doi palizi fugari au trecut,
Când luna cu crepuri suite pe creştet, uşor
Intra ca un spectru de sânge, sculat din trecut,
Şi-n urmă rămase ecoul gândirilor lor:

– Visez un imperiu de beznă şi lut,
Cetăţi peste care cucută şi laur
Să tremure rece înspre Absolut,
Şi vântul să zacă pe brânci de balaur,
Şi gândul să-ncrunte cu scârbă – au fost şi-au trecut.

O singură rază fugară să spânzure-n gol
Albastră, cu-o stâncă de-argint de reflex,
Şi vecinic să-mbrace cu nimb circonflex
Tăcerea prin care va curge domol
Visarea cetăţilor arse, culcate.
Visez un imperiu de neguri, de vaste caverne;
Uitarea să-i fie măsura de timp,
Să şuiere bulgări de grindină neagră-n Olimp,
Şi râpele pline de valuri, ca nişte citerne,
Să poarte cadavrul lui Joe lungit între perne,
Cadavru-i de smirnă, de cântec, de vaiet şi doruri
eterne.

E soarta solemnă-a sublimei Cartagini,
Ca-n valuri de flacări s-adoarmă pe veci;
Pe buze să-i crească bureţi şi pătlageni –
Şi râmele umezi, sinistre şi reci –
Să-i gâdile stârvul...
– Din care rămâne-vor câteva pagini.

În ele vor naşte soboli şi-or trece pribegi,
Prin rafturi de fildeş vopsite cu flori...
– Şi fluturii negri vor sta pe viori,
În care suspină iubirea atâtora regi.
Iubirea divină, iubirea trecută pe care tu nu o-nţelegi
– Din care doar pulberi dacă mai poţi să culegi.

1904 (manuscris)

Versuri, ESPLA, 1959, p. 700,
inclusă la *Addenda*.

IATĂ, SUFLETULE...

Lui Walt Whitman

Iată, sufletule, stihuri fără chip,
Fără sunet şi fără de răspuns,
De pulbere şi de nisip.
Primeşte-le, murmură-le.
Cuviincios m-apropii iar de tine
Fiindcă mă tem şi fiindcă te-am văzut
Sălbatec şi neliniştit.
Dau adăpost subt un acoperiş cu mine
Lui Dumnezeu şi marilor minuni,
Cum aş putea să nu mă-nfricoşez?

Le-am rupt să curgă fără şir,
Metanii dezlânate,
Horbote, petice, borangicuri, frunze.
Aş încerca să stăm din nou la şoaptă

După ce dansurile s-au oprit
Şi a tăcut orchestra.
Vreau să vorbim în graiuri desfăcute.
Şi, dezlegând cuvântul de cuvinte,
S-alegem înţelesurile pe sărite.

Alt'dată am grăit în stihuri încălţate,

Croite măsurat şi-mpodobite.

Am ostenit să-mi fie strânsă limba în coturni

Şi vreau s-o las să umble de acum desculţă.

«Revista Fundaţiilor Regale», an. III, nr. 9, septembrie 1936, p. 483.
A fost inclusă la *Addenda*, în vol. *Versuri*, ESPLA, 1959, p. 709.

18

Între zenitul presupus
În infinit,
Şi-ntre pământul pus pe fus
Şi prihănit,
Valsează calcule şi legi
Având, se pare, rost;
Iar dacă tu nu le-nţelegi,
Fatal, eşti prost!

Între zenitul secular
Ascuns în înserări.
Şi ochii tăi de lăutar
Sunt multe mii de zări;
Dar turme lâncede de bestii
S-au zămislit;
Sărută nuferii-ntre trestii
Şi eşti zmintit!

Publicată de Şerban Cioculescu în vol. *Poeţi români*, Editura Eminescu, 1982, p. 302.

DIN
«AGATE NEGRE»

1

Ce-mi cereți veștede buchete?
De ce lăsați sicriul vostru
Deschis sub ochi-mi de profan?
Visați răcoarea de tufan?...
Ah, amintirea e un monstru,
Crucificat pe-acest părete!

Și tu, păianjen strâns în umbră,
În colțul tău de vechi cavou,
Încremenit vei fi de-a pururi?
Ah, numai plânset și susururi
Țâșnesc din torsul tău de bou,
Când fruntea mea rulează sumbră.

Ah, solitudine amară,
De ce când plouă, gem și plâng,
De ce când primăvara râde,
Am lângă mine-același gâde,
Cu-o bardă neagră-n brațul stâng?
Răspunde, mumă funerară!

Și cugetarea mi-e pierdută,
Ca un vultùr într-un abis,
Din care zborul e zadarnic.
Rămân un biet bătrân paharnic
Ce-și umple amfora cu vis
Și cu licoare de cucută.

Zadarnic aş cerca să scap,
Acelaşi zeu se-nalţă-n mine,
Scuipând batjocură şi ură,
Acelaşi monstru care-mi fură
Cununa unor clipe line
Şi o trânteşte-ntr-un dulap.

În mine – aceeaşi groapă vastă,
Ca un popor de aripi stranii, –
O boltă nenţeleasă-adâncă-i
Aceeaşi peşteră de stâncă,
Aceleaşi lanţuri de litanii,
Acelaşi blestem şi năpastă.

... Adorm. – Un deget bate-n uşe,
Sau orologiul ţese gânduri
Spre lumi bizare şi confuze?
Din perini oare nişte buze
Şoptesc de lumi închise-n scânduri,
De imortale, de cenuşe?

Oh, nu! ci corbul se trezeşte,
Şi-n urma lui un stol de corbi.
Ah, corb smintit, răspunde, cugeţi
Ca viaţa-ntreagă să mi-o sugeţi?
Rotirea voastră, lanţ de orbi,
Tovarăşi negri, mă-ngrozeşte.

Dar sunt nebun? Ce lume stinsă,
Mi-a-nfipt oţelul crud în creieri?
Hidoase hârci încremenite
Sărmani, cu frunţi îngălbenite,
Orbita voastră-i cuib de greieri
Şi gura, leagăn de vipere.

Lăsaţi-mi harpa, în durere
S-atingă toamna din stejari.
Stejarii-s trişti, stejarii-s rari,
Ca nişte coame de bitum.

Privirea voastră mă-nfioară,
Ca de pe-o coardă de vioară
O amintire de parfum
Ş-un crepuscul de-odinioară!

5

Misterul, în aprilul trist,
Mă sărutase lung pe creştet,
Şi sărutarea-i ca un plumb,
În aripa unui porumb
Ce cade sângerat şi veşted,
Cum idealul cade trist
Şi mort, pe-o frunte de artist,

S-a-nfipt în ţeasta mea de veci,
Şi m-am trezit în omenire,
Nepriceput şi vagabond,
S-alunec mort până la fiind.
În dezgustare şi-amăgire.
Şi dacă am o amintire,
Pluteşte-n stol de lilieci.

Ah, când Misterul te alege,
Te-nnebuneşte şi te fură
Să-l însoţeşti în cavalcadă!
Atunci în sufletu-ţi grămadă,
Izbesc demoni zidiţi din ură!
În tine – zeu fără de lege,
Căci nici un stârv nu te-nţelege.

– Ce eşti, de unde vii, sihastru?
Pe brânci! aicea-ţi e altarul,
Te subjugăm subt tălpi de bestii!
– Ah, simt în piept fiori de trestii,

Şi-n infinit îmi e hotarul,
Departe-n luncile albastre,
Unde-nflorește argint în glastre.

– Pe ruguri, mâine-or să te ardă!...
Sărmanii, nu știu – sunt născut
Unde venin și hulă nu e!
Şi am înfipt un lanț de cuie
Care mă fac nepriceput, –
Adânc în inima-mi bastardă,
Şi reveria-mi e blafardă.

Misterul, îmi șoptești, Iubită,
Că mi-a lăsat curgând pe umeri,
În dar, mantaua lui solară
'Ntr-acel amurg de primăvară.
Ah, de-ai putea ca tu să numeri,
Pe plosca inimii – cernită –
Durerile dintr-o clipită!...

Cătușe azvârlite-n strângeri,
Ca-n bezna unui gol de minge,
Un arsenal cu zid integru,
Pe care gândul suie negru. –
Şi ai ghici de ce când ninge
Peste cărarea dintre sângeri
Cad rupte aripe de îngeri...

Când fruntea mea smintită,
O trec de-a lungul să aline
Durerea când începe-a plânge;
Rămâne-o mamă ce se frânge
În cute-aprinse peste mine,
Căci purpura-i un râu de sânge,
Şi inima din mine – vâslă –
Curgând peste-omenirea ceasta,
Ca un imens apus de sânge.

Această purpură, Iubită,
Ţi-aş dărui-o clipă, ţie,
Şi ai trăi o veşnicie.

CLOPOTE DE TOAMNĂ

În toamnă fui, când frunţii pale
I se încinge primăvară,
Când sufletul ca un cocor,
Într-un suspin tremurător,
Izbi-ntr-o coardă solitară,
Ca nişte aripi sepulcrale.

Ah, toate toamnele pe rând
Mi-au dat paharul cu durere,
Să sorb dintr-însul fierea morţii.
Ah, rămăseseră doar morţii,
Să mă-nţeleagă din tăcere,
Când frunzele plângeau căzând.

Această toamnă, morţi iubiţi,
Vă va lăsa prin cimitire,
Să contemplaţi din subterane,
Pământul prins în uragane.
De-acum vă las în nesimţire,
Să somnolaţi, încremeniţi,

Spre voi mi-am înălţat gândirea,
Iar voi veneaţi cu pruncii – mume,
Urcaţi, la sânul vostru vid;
Iar după voi un şir de hârci,
Târând în urmă câte-un zgârci –
Trăsnite de-un oţel avid!...
Ne-a torturat aceeaşi lume,
Şi v-am plătit cu nemurirea.

Adio! azi vă las; e toamnă!
E cineva mai scump ca voi;
Închin visarea-ntreagă, Liei!
Adio! – viața e uitarea!
Adio! – moartea e uitarea;
Vă las în gheara nebuniei,
Să vă preschimbe în noroi,
Sub ceața vânătă de toamnă.

– Iubită, prinde-te în mine,
Ah, tu visarea mea de-a pururi! –
Alăturați cu păru-n aer,
Să ne șoptim un imn de rouă,
În moartea galbenă ce plouă,
Și să uităm că-n toamnă-i vaier;
Voi numai zâmbet și murmururi
Adânci, ca noaptea care vine...

7

După un stol de nopți amare,
Pentr-un gălbui amurg – lăsasem
Închise, cărțile bătrâne.
Ceream un imn care să-ngâne
Tot ce zadarnic eu visasem, –
Ceream o clipă de uitare.

De-atâtea ori țesusem vis
De melodii care să plimbe
Durerea sufletului meu,
Pe pânza unui curcubeu
Suav, și-n arcul său să schimbe
Acanta veștedă-n iris.

În lungul zidurilor sumbre,
Trecui din nou pe sub salcâmi,
Curbat subt lespedea din mine.
Când moartea-ncepe să domine,
Ridici securea şi sfărâmi,
Iar visul cade, rupt în umbre.

Plecasem visător, cu dorul
De a lăsa-n pustiul serei
Acest granit de piramidă,
Zidit pe coaste de omidă. –
Amurgu-n loc de mângâiere,
Înfipse-n ţeasta mea, toporul...

De ce, aceeaşi ironie
Din praful cărţilor adânci
Ţi-ntinde-o cârpă-n loc de laur? –
Diformă, luna, ca un taur
De foc, se ridica pe brânci,
Din ierburile din câmpie.

Am colindat câmpia-ntreagă,
Dar altele fugeau-nainte,
Şi «până-aicea» nicăieri!
Ah, ce lipsit de mângâieri,
Acest exil care te minte,
Sărmană lebădă pribeagă!

M-am prăbuşit cum zvârli un ţol
Murdar, în zdrenţe, pe gunoi –
Să-şi facă-azil din mine, viermii,
Şi din blestemul epidermei
Să nască populaţii noi
Pe urma-acestui suflet gol!

În creieri, viermii disperării
Crescură-n şerpi şi-n bivoli groaznici,

Cât munţii-şi înnegriră zarea;
Plesni în urlet, depărtarea!
Şi lanţuri de satiri obraznici
Valsau cadenţa dărâmării!...

O vecinicie, mort sub cer
Zăcui, dar sufletul din mine
Veghea pe-o piatră, gânditor,
Şi degetu-i turburător,
Încremenise lung, spre mine,
Într-o-nclinare de mister.

....

Pe frunte-mi tresăriră mâni...
Trăiam?... Câmpia masă albă,
Şi peste mine, bucle-n văl.
O şoaptă: «Visul mie dă-l»,
Pe sân garoafe-nchise-n salbă, –
Şi-n ochi, reflexe de fântâni...

«Mi-e inima-ntr-un corn de fiară
Care-a furat-o s-o sfâşie,
Şi zac aici de-o vecinicie»...
Iar vânturile şuierară. –
Şi braţul ce mi-ntinse scutul,
Şi-nfăşuraţi într-o hlamidă,
Trecurăm pajiştea lividă,
Lăsând blestemul şi trecutul, –
Ca două spectre de argint, –
Alunecând în labirint.

8

«De tot ce nu cunosc mi-e dor,
Şi dorul tremură în mine
Ca un fior nepriceput,
Şi pare, din necunoscut,

Pornit, etern să mă domine
Şi să-mi răpească mintea-n zbor.»

...Veni-va cineva? Ce-aştept?...
În fiecare fir de vânt,
În fiecare strop de mare,
Plutesc subtil, ca nişte gaze,
Reminiscenţe de mormânt,
De mâni crucişe, peste piept,

De fremătare-n depărtări!
De paşi rătăcitori pe sus...
Sunt poate-un mort ieşit din criptă:
Simt crucea-n inimă înfiptă
Şi-n jurul ei un dor nespus,
Desfăşurându-se în zări.

Această lună care trece
Pe sus, mi-e soră, şi aproape
În fiecare noapte vine
Să plângă-o clipă peste mine,
Alunecând amar, din pleoape,
Un văl de lacrimi pal şi rece.

De vin sau nu dintr-un mormânt,
Ori dintr-un somn clădit pe vise,
Ce-nseamnă, când mă simt străin,
Vâslind pe-o mare de venin,
Cu profunzimile deschise
Peste trufaşul meu pământ?

Mă simt străin, răzleţ, gonit,
Cu nostalgii, nelămurit
Trecând prin pieptul meu de humă,
Sătul de grindini şi de brumă
Ca un boschet îngălbenit,
Pe care toamnele-au murit.

Mi-e dor! – o inimă de moarte,
Subt pliscurile care-o sug,

Păstrează încă amintirea
În care plouă nemurirea
Sub valul apei, lumi ce fug,
Să lase doliu-ntr-altă parte.

«Nu simţi când braţul te încinge,
Când fruntea mea îţi stă pe sân,
Când ochii mei îţi prind privirea –
Tot golul şi nemărginirea
Dintr-o prunelă de bătrân,
În care candela se stinge?

Nu simţi că gândurile mele
Sunt aburi şterşi de cimitire,
Căci se înalţă către cer?
Că-n mine totul e mister,
Melancolii şi aiurire!
Fără să voi, fără să cer?

Dacă - lipesc de tine torsul,
Dacă te strâng pe el enorm,
Sunt totuşi mort şi zdrenţuit...
Dar e atâta infinit
Pe buzele-ţi, în care-adorm
Crepusculele de zenit!

Prin tine, Lie siderală,
Plutesc în dorul meu, spre stele,
Pe spaţiul unei sărutări
Care domină depărtări
Peste profiluri de castele,
De-azur pe-o vale vesperală.»

....

Când întunericul veghează
Ca un Destin peste pământ,
Ca o statuie pe-un mormânt,
Când omenirea somnolează
Sub candelabrele de sus.
Cine mai strigă din apus?

9

Gândurile-mi se duc plecate
Pe cârji, spre ţara ceea-n care
Se-ntinde-o singură cărare,
Din veac sortită la-ntristare.

Ce lanţ bizar de cerşetoare!
Cusute-n zdrenţe de păpuşe,
Se duc spre ţara de cenuşe,
Să bată-n cea din urmă uşe.

Şi fiecăreia, pe frunte,
Îi stă simbolul blestemării,
Pe care lumile pierzării
L-au ars sub discurile zării.

În calea lor dogoritoare
Se rătăcesc printre toiege
Şi cad, şi-n urma lor culege
Destinul, zdrenţele pribege,
Căci trebui togei lui de rege,
Să răsucească-o cingătoare.

Dar cele care-ajung în stepe,
Încremenesc în gesturi mute. —
Şi numai noaptea le pricepe!
Şi brusc se schimbă-n mii de sute
De lupi, de vulturi, după cum
Se prăbuşeşte-n ele vântul,
Stârnit în pulberea din drum.

În biciul vântului de-aramă
Se-ntorc uitându-şi ţinta-n drum,
Şi bolta pare-un văl de scrum
Ce-n brunul nopţii se destramă

Şi vin cu cârjile spre lună —
Izbite-n coapse de furtună,
Şi cad pe ţeasta mea sărmană:
O sparg şi-ntreaga caravană
Dispare-n mine cum o umbră
S-ar prăbuşi-ntr-o turlă sumbră.

De-atâtea ori le văd plecate
Pe-aceste biete cerşetoare,
Să ceară tihnă, strânse-n turmă;
Dar vecinic vin gonite-n urmă,
Purtând în ochi văpăi de soare,
Şi-n mâni hangere despicate.

... Plecaţi! Priviţi-mă pe frunte:
Acelaşi semn îl am ca voi...
Duceţi-vă pe spuza căii,
Spre-mpărăţia cucuvăii,
Şi-n urma-ntregului convoi,
Daţi pace zilelor cărunte!

— Destin de bronz, Destin de fum!
De vrei tămâie, psalmi şi sânge,
Fă-mi semn să cad umil pe dale;
De vrei cântări şi osanale,
Fă semn — şi viaţa-mi se înjugă,
Să-ţi ardă facle şi parfum.

... Nu voi timpanele-ţi de spije[1]
S-ascult? şi nici nu ai chemarea
Să ierţi! — nici gândul să sfărâmi
Pe cel ce-ţi cheamă sub salcâmi
În care susură-nserarea —
În strune veştede-ndurarea?

---

[1] Tip special de fontă cu mangan, folosit la fabricarea oţelului (germ. *Spiegel*; fr. *spiegel*) (*n. ed.*)

Pe câmpul poleit cu rouă,
E-ncremenire funerară,
Şi dungi pe care-ngheţară
Stejarii de-astă-primăvară.

În sticla nopţii, viaţă nouă
Pluteşte vagă pe senin,
În locul vechiului suspin
Tremurător pe snopi de in
Se simte un imens amin.

Stejarii aceşti giganţi de zgură,
Lipsiţi de inimi şi de frunţi,
Par azi nişte-nţelepţi cărunţi,
Nemişcători ca nişte munţi;

Au haosul în loc de gură
Petrificată sub extaze,
Şi desfăşoară fără fraze,
O epopee printre raze.

Şi tot ce par vorbind, e-atât
Adânc gândit şi-atât de sfânt,
Că-mi pleacă fruntea spre pământ,
Ca un mormânt peste mormânt.

Un braţ mi-nfipse-un junghi în gât
Şi sângele ce-a curs din rană
În lung, e zdreanţă diafană
Ce zboară-n laturi suverană,
Pe silueta mea umană.

Stejarii par uniţi pe-o lege
Zidită numai peste mine –

Pe care n-o pot înţelege.
Dar totuşi «arcul morţii» vine.

Stejarii ţipă deseori,
De pare valea lor o surlă,
În care mii de muritori
Se-nvălmăşesc în fum, şi urlă;

Şi uneori din pieptul lor,
Prin care luna coase fir,
Se-nalţă solo plângător,
Jeluitor, de cimitir.

Azi câmpul poleit cu rouă,
E-ncremenire funerară,
Şi-s dungi (pe care îngheţară),
Legând potecile-amândouă.

Câmpia pare-o reverie,
Gravată-n stâncă de cristal,
Şi-ntr-însa par un bard banal,
Târând pe iarba de metal

Un început de nebunie,
În care cugetele-n cor,
Prind aripi sure de cocor,
Dispar în infinit, şi mor.

Târziu, sub vălul de cicoare,
Voi apărea, acelor care
Vor trece strânşi în stins de soare,
Colind pe-o singură cărare. –

Molift cu braţale-n pământ,
Fără suspin, fără cuvânt,
Ca un stejar peste-un mormânt.
Al cui pământ, al cui mormânt?...

11

– Te du şi vezi, ah, du-te
Şi lasă-n mâna mea hârtia,
Pe care orele pierdute
Brăzdară cugete-ncepute.

Închide, de voieşti, cutia
În care praful ţese-n cute,
Gândirile nepricepute;
Grăbeşte pasul, du-te!

Nu vezi atâtea stoluri care
Răzbesc în gloată dintre pini?
De ce atâta fremătare
Şi-atâta glas de răzbunare?

De ce-ntârzii, de ce suspini?
Nu vezi gonind spre lumânare,
Un vast potop de dezolare,
Din bezna tăbărâtă-n zare?

Nu vezi tu zidurile pline
De fluturi galbeni, cât vulturii,
Ţintind privirea lor spre mine?
Se-aude un vaiet de surdine,

Venind din orgile pădurii,
În care cântă psalmi, albine...
Goneşte lumea, care vine
În sănătatea mea să-nchine!

Iubita mea, grăbeşte pasul;
N-ai suflet să-mi asculţi cuvântul?...
Un braţ măsoară cu compasul
Pe zid, şi-i şterge urma, vântul;
Făcuse bietul om Pământul.

Să râdem, scumpo, împreună!
Tu plângi pe paginile scrise?
Oh, nu-nţeleg! Din nou s-adună
Pe brazi acea cohortă brună...
– Divagi! sunt geamurile-nchise.

– Ah, vino să te-aşezi la creştet!
De ce ţi-e păru-atât de veşted.
De ce-ţi sunt ochii mari ca luna,
Căci tu-i aveai întodeauna
Mai mici, mai verzi decât acum?

De ce miroşi întreagă-a fum? –
Închide ochii! mă-nspăimântă,
Lumina care mă-nveşmântă...

Simţi tu, cum cresc în mine, Lio,
Toate gândirile de-alt'dată?
Simţi tu că pleci, simţi tu că zbori?
Ce valsuri de privighetori
S-aud întinse peste nori!

... Te-ai dus, ori mâinile mă mint?
Cunune vii de hiacint,
Parfum de crin
Se desfăşoară-n juru-mi lin.
Te-ai dus?
Ce palid şi suav apus!
Te-ai dus în haos? Lio, Lio!
Adio!

În câte capete plecate,
În câte suflete enorme,

Mai dese-n număr decât părul,
Născute şi multiplicate
În mii de gesturi şi de forme,
Trăieşte Adevărul?

Din veac trecut-a miliard
De siluete – fiecare
Brăzdând ţările-ntr-un sens.
Aceleaşi candeli nopţii ard;
Şi încă fără de hotare
Rostogoleşte-se-n Imens.

Poetul calcă pe văzduhuri
Şi-l cântă glas de *aleluia*
Căci paşii lui şi-ai tuturor
Plăsmuitorilor de duhuri
Nu vor să calce cărăruia
A celor care mor.

În sus e-atâta gol, în jos
E-atâta gol că te sfâşie,
Când luneci în călătorie,
Şi aripile se descos,
Halucinate de-o fâşie,
Jucând în vecinicie.

Nemuritori, nemuritori!
Dar ei pe haosul orbit,
Vâslesc în vânt cu-n singur dor:
S-abată holdele de flori,
Sădite moarte-n pieptul lor
Pustiul dosădit.

Nemuritorii sunt hoinarii
Care ţintesc să fure zilei
Şi licăririlor, lumină!
Trândavii vieţii şi doinarii,
Spoind în flacăra feştilei,
Cu stihuri albe tina.

În lungul anilor, copacii
Şi ploile-i sărută lung, –
Cioppliţi de daltă de maestru;
Furtuna, morţile şi macii
Mereu îi lasă şi-i ajung,
Cu Timpul în buiestru.

Cu toţii-ncremeniţi în piatră,
Păzesc oraşele-n unghere,
Şi crinii dau pe rând prinosul...
– E soarta voastră, zei de piatră,
Să staţi eterni în priveghere
Şi care e folosul?

Vă ţin sub dreapta mea striviţi;
Sunt imperator şi stăpân,
Şi pot să vă distrug de voi,
Cum staţi cu toţii-ncremeniţi
(Ca-n câmp movilele de fân),
În chip de muşuroi.

Răspundeţi, care dintre voi,
Închis sub uşa cestui cufăr,
Vorbeşte drept? Mă ştiu bătrân
Şi trebui peste-acest gunoi
Să-mprăştii capete de nufăr
Şi cântece să-ngân.

Implor o zdreanţă de lumină,
În golul gândurilor mele;
Sunt om, şi vântul morţii, iată-l;
Redaţi-mi liniştea divină
Şi cerul încărcat cu stele,
Să pot vorbi cu Tatăl.

Sosesc din cimitir; chiar lor,
Acelor morţi de altădată
Li-e limba-nmormântată-n guri

Şi aerul întristător:
Şi chinuire blestemată
Pluteşte-n frunzături.

Omorâtori, nemuritori,
Voi pune-n vraful vostru focul,
Şi-n el mă voi zvârli de viu, –
Să ardă-un şir de visători
Mai mincinoşi decât Norocul
Lunatic şi zglobiu.

Oh, scutura-se-va pământul,
Străpuns ca bivolul de junghi,
Şi prăbuşi-se-vor cu toţii,
Şi hohoti-va-ntr-înşii vântul,
Sinistru-n fiecare unghi
Mai cinic decât hoţii.

14

Mi-e părul sclipitor în rouă
De-argint. Primeşte-n dar aceste
Tulpini şi foi de plante pure
De câmp, cu braţele-amândouă.
Le-am secerat dintr-o poveste,
Printre columne de pădure,
Pe unde facla lui Saturn
Palpită taciturn.

Ţi-aduci aminte, scumpă soră?
Le-aduc din codrii ceia-n care
Legat-am nopţii jurământul,
Într-o şoptire mai sonoră
Decât o lungă fremătare

Pe care-o lasă-n fugă vântul,
Când logodirăm cu cuvântul,
Nădejdea şi mormântul.

Ţi-aduci aminte? Suspinară
Moliftii sumbri şi tufanii
Atunci, mai dulce, mai întins
O simfonie selenară
Pe care cedrii şi libanii
Şi Smirna noastră ni s-a stins,
Precum parfumul dintr-un vis
Pe un iconostas.

Acolo-n vuiete de crâng,
Cântai din stihurile tale,
Reminiscenţe vesperale
Aduse din Parâng.

Copii muşcaţi în frunţi de soartă
Călări pe ramuri de măslin,
Brăzdarăţi drum prin lumea moartă,
Dar setea voastră de senin
Făcu pe Despotul Destin
Să vă trimită-o rază moartă
Din ochiu-i sibilin.

Astfel vorbi cu glas de tuci,
În limba-i aspră de infern,
Aleea spartă printre nuci,
Pe care corbii stol se-aştern,
Când se zideşte-n lunci guvern
De piramide şi de cruci,
Căzute din Etern.

Şi mă trezii pornit să scriu,
Încolăcit în chip de şarpe,
Cu ochiul vânăt şi pustiu
Încremenit pe două carpe,

De mult căzute de pe harpe,
Descoperite-ntr-un sicriu
Cu lauri şi eşarpe.

Pe nişte panglici sure lungi,
Pornisem să-mpletesc visarea
Din crengi de paltini nibelungi,
Cu gândurile mele ciungi
Venise înserarea.

Primeşte-mi ochii şi obrajii
Şi lasă cugetele mele,
Venite poate fără şir,
Să-ţi înfioare lin grumajii,
Ca spuma albă de dantele,
Brodate numai de zefir
Cu-n văl imens argintuit,
Găsit în Infinit.

O zdreanţă vagă-mi e veştmântul
Şi pieptul meu dogit în soare,
Şi fraţii mei, tu ştii, golanii
Care cutreieră pământul
Cu lanţuri prinse de picioare,
Dar care-opresc din goană anii
Şi-nalţă stelele-n văzduh,
Din sunet şi din duh.

Dar dacă-n blidul meu e sânge,
Şi viermi în coaja mea de pâine,
Şi strâng în zarea vieţii mele, –
Zâmbeşte totuşi fără-a plânge,
Suroră, soarta mea de câine;
Căci dacă stâncile-au castele
Cu ochi rătăcitori pe unde,
Morminte sunt, profunde.

Tu ştii că lumile-au cristale
Şi zimţi topiţi, în jur de cranii

Şi şolduri rupte printre buze,
Şi pleoape sfinte de vestale,
Şi guri umplute cu litanii.
Pe ritmuri sterpe şi ursuze,
Tu ştii că-n lume zboară muze
Schiloade şi lăhuze.

Arginţi, hlamide şi ziare
Şi legi clădite în asfalt,
Sculptate-n slove purpurii –
Într-un amurg de lumânare!
– Babel slăvit, Babel înalt,
Cel mai desculţ dintre copii,
Salută splendidul tău chip
Cu un zvârlet de nisip!

Cezarii acestui vast Babel
Sunt monştrii fabulei *formulă*,
Care mănâncă zilnic
Pe-o piatră neagră de măcel,
Dar vecinic burta nesătulă
Îşi cască gaura poruncii.
Cezarii? iată-i trec în zări,
Pe snopi de chei, călări.

Cezarul! – Neagra mea virtute
Ţi se-ngenuche-ntr-un simbol
Filosofal stăpânilor!
Drum bun, multiplică-te, du-te
În gloria-ţi de sobol;
Opreşte vulturii din zbor
Şi-n fiecare pur calvar,
Zideşte lupanar.

Fereşte-mi braţul, cap iubit;
Brăţări de sânge-l melcuiesc,
Dar roua ninsă peste faţă
Spăla scuipatul azvârlit

În hoitul meu diavolesc
În murmurul de dimineață
Al florilor de liliac
Curbate peste lac.

Venit-am să te-ncing în ramuri,
Să te-nvestesc în aste zori,
Levita unicului cult
Ce lasă noaptea printre geamuri,
Nostalgiere de viori
Pe-al inimii bolnav tumult,
Şi valuri pale de fluid,
Pe suflet de druid.

Trăieşte-n mine o eglogă
Pe care voi să ți-o susur
Venit-am să-mi înalț rărunchii
Ca printre stâlpi de sinagogă,
Şi firmamentul minții, sur,
Să-l sprijinesc între genunchii
Tremurători, – şi să-l ridic
Din gârbovul nimic.

Priveşte-n şesuri geme viața
Pe brânci enormi de elefant,
Şi-n locul lirei cântă lanțul;
Spre munți adie-n voaluri ceața,
Şi Timpul, singurul servant,
Acolo cugetă Bilanțul.
În ceață-adie reverii
Şi-alcovuri azurii.

Coşciugul n-are acolo cuie,
Nici pânze veştede, nici praf,
Iar morții n-au statuie,
Făclii şi epitaf.

În urma lor plutiră norii
Mai virginali şi mai bucolici,
În fund vâsliră larg cocorii,
Bătrâni şi melancolici.

SOLILOCUL UNUI PARIA

Smeriţi şi goi colindători
La porţi imaginare,
Străbatem ginţi de muritori
Spre clime legendare
Avem o ţintă şi-o chemare!
În mintea noastră se confundă
Trecutul, spaţiul, viitorul,
Şi lebezi negre trec pe undă,
Dând aştri cu piciorul.

În loc de vorbe multe-avem
Un suflet fără margini,
Care murmură când se gem
Dureri în ochiul unei pagini.
La noi femeia-i pânză vagă,
Căci suntem teferi fiecare;
Şi carnea ştim că n-are vlagă
Şi fără sărutare.

În unda Stixului cu dânşii,
Cu derbedeii morţi în paie,
Cu fugăriţii, cu deplânşii,
Vâslim închişi într-o copaie,
Şi-i ducem sus, în emisferul
De unde-n fundurile minei
Se vede răstignit Misterul
Pe uşile Latrinei.

Noi suntem umbrele trecând
Tiptil în umbra Sorţei,
Să bage-n creştetul flămând
Ideea sură – a morţei:
Stiletu-nfipt într-un blazon,
Precum un semn exclamator
Pe ţeasta tristului bizon
Schimbat în vânător.

Zidari şi arhitecţi de turle
Şi de cetăţi cu baza-n vânt,
Pe care prind câini să le urle,
Şi lupi, treziţi peste pământ.
Cetăţi pe care mâine le-or
Înscăuna şi le-or slăvi
În câte un stih nemuritor
Cu gloria de o zi.

În lumea noastră viaţa-i una
Cu moartea şi cu cântul,
Şi-n drumul nostru-atingem luna
Şi aştri cu veştmântul.
«Smintiţi» ne strigă lumea-n cor,
Bătrâna, domnii, filosofii
Noi trecem peste fruntea lor
Râzând, lovindu-ne pantofii.

Oh, cine s-a-ntrecut s-ajungă
Ca noi, ciuntit, şi nu s-a-ntors
Înzdrăvenit de mâna ciungă
Ce-i spânzura umil de tors? –
Fluidul crinilor am stors
Pe multe veghi şi buze arse,
Şi-atâtea suflete-am întors
Când ţeasta-n vânturi li se sparse!

Noi suntem blânzi şi simpli, însă
Privirea noastră rece, clară,

Şi vocea noastră slabă, stinsă,
Se judecă mereu bizară,
Căci duce-o notă funerară.
Rătăcitori vânaţi de-a pururi,
E cerul singura-ne ţară!
Pe sălciile cu murmururi
Desfăşurate-n primăvară.

Printre tulpinile de-aluni,
Noi ducem ochi adânci de magi
Stropiţi cu constelaţiuni
Şi smulgem firele de fragi
Tăcuţi ca sufletele care
Ne-ncrucişează pe poteci –
Poteci imense, seculare,
Şi triste veci-de-veci.

....

Veniţi, copii nebuni de preţ,
Câţi sunteţi cu plămânii-n vânturi,
Cu năzuinţele-n mormânturi,
Cu corzi halucinate-n cânturi!
La noi e molimă şi-ngheţ,
Şi reveria-i vas cu bale.
Din turnurile virginale
Zvârli-veţi hoardelor din vale
                    Iertare şi Dispreţ!

20

Am dor imens să fug, dar unde?
La sânii-ţi feciorelniceşti
Mă prind intenţii muribunde,
Căci gândul muced mă pătrunde:
                    Că tu te veştejeşti.

În barcă pe-nserat, la lună,
Durerea ninge nenufarii,
Şi par chiar însumi o lagună,
Şi peste mine trec sitarii
Tăcuţi ca solitarii;

La cei desculţi, durere-amară
Mă rupe-n pliscu-i de şopârlă:
Oh, câtă plebe funerară,
Cât plâns şi câtă târlă
De hoit ce curge gârlă.

«Te du, te du!» tic-tac osânda
Ce bate pulsul ca-ntr-un turn
În care Timpul stă la pândă,
Bătând măsura din coturn,
În şuierul nocturn.

DE PE UN PERGAMENT

Tu numeri anii-n orologiu,
Iar eu în Infinitul
Deschis ca un martirologiu.
Tu eşti «severul» eu «smintitul».

Tu vezi în lume morţi şi vii,
Rugină şi puroaie,
Şi ceri sinteza-n farfurii.
Eu storc fantome; tu, buboaie.

Tu cauţi visul între pulpe
Şi vrei să-l prinzi cu mâna,
Dar ce-ai găsit e-un bot de vulpe,
În care licăre ţărâna.

De-acolo judeci că purcede
Iubirea şi Lumina, –
Pe când în lumea mea se crede
Că-i numai jegul şi urina.

În lumea ta cobori mereu,
Dintr-însa mă ridic
Să descifrez pe Dumnezeu,
Pe care tu-l numeşti limbric;

Dar tu la mine când şi cum,
Venişi să guşti cu limba cerul,
Şi nebulozele din drum
Să le săruţi brăzdând Eterul?

Zecimi de mii de ani obscuri
Îndoapă-atâtea ţeste
De călători, de trubaduri –
Cu rătăcire, cu poveste.

Oh, ce nebuni mai fură Danţii,
Să născocească la năluci;
Şi-n urma lor să vină alţii,
Tot zăpăciţi şi tot năuci!

Ce veacuri sterpe, fără minte,
În vânt desfăşurară
Atâtea teancuri de cuvinte
Pe-a sunetelor scară, –

Când totul iată-atât de clar
Decurge azi, dintr-un cuvânt
Pe care doctul mădular
Îl lămureşte pe pământ!

Intrat-a omul ca-ntr-o mină
În mine şi mi-a-mpuns tulpina,

Şi-a scormonit ca-ntr-o lumină,
Din care-a dispărut lumina.

Şi ceea ce-a rămas din faclă
A fost pecinginea, se ştie,
Dar zgura e persoană sacră
Şi numai facla-i erezie.

Dar eu aceleaşi drumuri bat
Spre neguroasa mea himeră,
Căci umbra mea s-a strecurat
De mult, spre limpedea Citeră

(Citeră, ţară fără Scaun
Şi fără formă-n harta lumii,
Pământ-văzduh clădit aiurea,
Aprinde ochii mei de faun,
Ieşit din pântecele mumii,
La brâu cu lira şi securea.)

Nu-mi arde spaţiul cu fantasme,
Căci tu te duci, şi-atâta tot, –
Înmormântat în cataplasme,
Legat cu bezna cot la cot.

O, Christ va fi un Christ etern,
Şi trubadurii, trubaduri,
Iar tu, o şchioapă dintr-un stern,
Plutind pe undă de lături.

Vor fi păduri mereu şi corzi,
Şi crepuscule şi iubiri –
Şi suflete de voievozi
Le-or logodi pe corzi subţiri.

Dar unii plâng şi cântă, iar
Ceilalţi rostogolesc procentul
În trâmbe, dintre care iar
Vor drege-n găuri, firmamentul.

Te las; o mână din senin
Mi-atinge umerii şi gândul
Eu am o luntre şi-un destin
Ce-mi toacă-n creştet, sfărâmându-l.

Şi vai! şi ţie-ţi vine rândul,
Şi poate-om fi doi crini vreodată,
Şoptind în vânt şi fermecându-l –
Pe vreo câmpie smaraldată,
Pe care poate numai gândul
Să treacă, să răzbată,
Al unor ginte de-altădată.

Opere, II, *Versuri*, Editura Univers Enciclopedic, 20
incluse în secţiunea *Inedite*.

ÎN PERIODICE

TATĂLUI MEU

E prea târziu să mă iubeşti,
Mai stai puţin să te gândeşti. –
Nu te-a mişcat, – sunt câţiva ani,
Plânsoarea mea. – Setea de bani
Te-a cucerit şi te-a furat,
Şi pentru dânsa m-ai uitat. –
Mai stai puţin să te gândeşti,
E prea târziu să mă iubeşti.

Urmează-ţi iute drumul vechi,
Să-ţi ţipe plânsu-mi prin urechi. –
Ţi-aduci aminte când, pe drum,
Te-am întâlnit, cinci ani acum,
Mi-ai zis să fug. Eu am fugit
Şi după pâine-am pribegit. –
Să-ţi ţipe plânsu-mi prin urechi –
Urmează-ţi iute drumul vechi.

De-o fi senin sau înnorat,
Urmează-ţi drumul apucat. –
E prea târziu să mă rechemi,
Eu sunt copil uitat de vremi.
Oh, lasă-mă să mor, să pier...
Destule stele sunt pe cer.
Urmează-ţi drumul apucat,
De-o fi senin sau înnorat.

«Liga ortodoxă», an. I, nr. 9, 30 iulie 1896, p. 2.

PLÂNS...

Prietenului Şt. Vilde

Am plâns adesea printre cruci,
Însă pe cine, nu mai ştiu:
Am plâns pe-o cruce şi-un sicriu.

Şi stau ş-acuma şi tot plâng,
Dar nu mai plâng pe lângă cruci,
Acuma plâng în fund de crâng.

Dar plânsul meu în vis se schimbă,
Şi trist mi-e visul fără viaţă,
Strigoi în minte mi se plimbă.

Te văd privindu-m-aşa rece...
Privirea ta parcă mă-ngheaţă,
Dar este vis... şi visul trece.

«Liga ortodoxă», an. I, nr. 12, 2 august 1896, p. 2.

IUBITEI MELE

Printre copacii morţi de vremi
Pe stratul frunzelor căzute
Peste cărările pierdute,
M-ai tot chemat şi mă tot chemi.
Dar azi, când dorul mă usucă,
Sunt osândit numai să plâng,
Nu pot la piept să te mai strâng...
Fiind iubire-ai fost nălucă.

«Liga ortodoxă», an. I, nr. 18, 10 august 1896, p. 2.

CLARA NOAPTE

Clara undă argintoasă reflectează alba lună,
Lacul limpede se mişcă, nalta trestie răsună;
Abia vântul şerpuieşte printre crengi de sălcii verzi,
Răsfoirea lor e tristă şi în şoapta lor te pierzi
Adâncit în visul dulce al reflexelor de lună.

Noaptea clară într-un basmu de magie schimbă balta,
Oh, ce aur curge-n trestii ce cad una peste alta;
Peste tot plăceri nespuse bat din àripile lor,
Tainic cântă-n ulmul falnic singuraticul cinflor;
El doineşte, şi în ochii-mi se răsfrânge, clară, balta.

«Liga ortodoxă», an. I, nr.25, 20 august 1896, p. 2.

ÎN CIMITIR

Era seară... şi subt stele amândoi stam visători...
Cimitirul, alb subt lună, înmuiat era-n colori,
Se-ntindea spre dealul verde, şi-n dumbrăvi
privighetori
Modulau prin pomii negri o sublimă armonie.
Noi, trântiţi, visam în umbră, cugetând la veşnicie
Şi umpleam privirea noastră de ochi vii, scânteietori.
Erau veşnicele stele, erau sfintele splendori...
Subt dumbrava luminată de-ale razelor ninsori
Erau ochii ei albaştri, era cer şi erau sori...
Ea şedea înmărmurită de cadenţa sunătoare.
– «Cineva să nu ne-audă», mi-a şoptit tremurătoare.
– «Nu, ne aflăm printre morminte, şi eşti hârcă
dacă mori...»

«Liga ortodoxă», an. I, nr. 35, 31 august 1896, p. 2.

ÎN ZĂRI

D-rei L. A.

În zări
Cântări,
Trezesc
Păduri,
Copaci
Şoptesc
Murmùri
Tu taci...

Prin plop,
Potop
De dulci
Cântări
În zări
Te culci
Pe crini
Suspini...

«Liga ortodoxă», an. I, nr. 50,
26 septembrie 1896, p. 2.

DE-O FI SĂ MOR...

De-o fi să mor, de-o fi să mor
Să mă lăsaţi în vechea haină,
Vor şti doar codrii a mea taină...
La groapa mea daţi zor, daţi zor.

Când voi fi mort, în vreo trei scânduri
Să m-aşezaţi, n-oi şti de gânduri,

Am fost şi gând, dar am trecut,
Am suspinat, dar am tăcut...

La groapa mea daţi zor, daţi zor...
De-o fi să mor, de-o fi să mor...

«Liga ortodoxă», an. I, nr. 51, 27 septembrie 1896, p. 2.

FRUNZĂ GALBENĂ

Pe-această frunză ofilită
Ţi-am scris din inimă un vers
Şi zi c-am fost odată-n lume
Şi că din ea de mult m-am şters.

«Liga ortodoxă», an. I, nr. 52, 28 septembrie 1896, p. 2.

EPIGRAMĂ

Unui contrabandist în literatură

L-a găsit în casă mort,
Spânzurat c-un *«fir de tort»*.
Căci volumele-i din casă
Azvârlite pe subt masă,
Erau tot cum începuse...
Numai şapte se vânduse.

«Liga ortodoxă», an. I, nr. 54, 1 octombrie 1896, p. 2.

VALEA SAULEI

Ici şi colo rupte cumpeni ale puţurilor seci
Scot a jalei scârţâire pe când vântul suflă-n ele
Şi le mişcă şi le-apleacă, iar în aer rondunele
Vii săgeţi spre cerul negru, în nebuna vijelie
De vânt aprig sunt furate spre eterna veşnicie,
Şi cad moarte sau zdrobite printre galbenele creci
Valea Saulei mugeşte adâncită printre dealuri

Şi când vântul o-nfăşoară c-o stridentă simfonie,
Sau un freamăt când o face să reverse armonie,
Sau când cumpenele strigă sau se vaietă cu jale,
Ea opreşte pe oricine şi îl farmecă în cale,
Mărmurit în contemplarea unor verzi şi sumbre
maluri.

M-am uitat şi eu adesea l-acea vale vibrătoare,
Am cântat şi eu cu dânsa armonia ce te pierde
Şi am plâns şi eu cu dânsa lângă salcia cea verde.
Valea Saulei răsună, nencetat în a mea minte,
Ori de câte ori de dânsa printre trai mi-aduc aminte
Şi în inima mea ţipă ca o coardă care moare.

«Liga ortodoxă» – Supliment literar, an. I, nr. 1,
20 octombrie 1896, p. 3.

ZORI DE AUR

O creacă-naltă-n balta albă s-apleacă, saltă,
Şi vara-n unda clară, scaldă pe vesela-nverzită,
În vânt un cânt din sălcii zboară spre balta adormită...
Să fie ea, – iubita mea? – Dar nu... Era o turturea
Lărgind în zori de zi dulceaţa ei pe baltă,
Şi verdea creacă-n vânt s-apleacă şi-n apă saltă.

Fiori timizi de roze zori, uşori şi creţi trec peste baltă,
Iar nenufari, potire-nvoalte, – mari, – se mişcă-ncoa
şi-ncolo,
În vreme ce un tril sonor ia zbor rotind un magic solo...
Să fie ea, – iubita mea? – Dar nu... Era
privighetoarea...
În cer murea ultima stea şi se făcea lumină-naltă,
Iar mici fiori de roze zori treceau uşori şi creţi pe baltă.

«Liga ortodoxă» – Supliment literar, an. I, nr. 2,
27 octombrie 1896, p. 3.

ÎN ROMA

Steaua lampei, suflet palid, în odaia parfumată
Expira subt catifeaua de-aur roşu fulgerată,
Draperia ondulându-şi crinii càndizi sângeraţi,
Şi-n penumbra rubinie, voluptate plutitoare.
Un polog, azur subţire, se-nvolta, imensă floare
Peste corpurile goale, muşchi de spasme încordàţi.

Lung vibrau în cuibul magic sărutările romane...
Vineţeli arau grumajii, palpitau plăceri profane...
Roma veche-n Roma nouă renvia ca subt Cezàr...
Voluptatea era vie ca o flacără cumplită...
Corpul, aprig, sfărâmase floarea stinsă de ispită,
Iar tablouri din perete îşi zâmbiseră bizar.

Nudul sacru frumuseţea exaltându-şi-o subt lampă,
Îi făcea să pară două corpuri àntici dintr-o stampă
Pe al cărei fund de umbră un mister se celebra,
Şi zâmbeau, şi erau tineri, – ea cu gene lungi şi creţe, –
Şi erau ca două coarde, şi vibrau de tinereţe...
Roma veche-n Roma nouă triumfală reintra.

«Liga ortodoxă» – Supliment literar, an. I, nr. 3,
3 noiembrie 1896, p. 2.

DO–RE–MI

DO

Do–mi–sol–fa–si – armonia anunţă ivirea regală...
Sol–mi–re – arcuşul revarsă superbu-i tezaur;
Si–re–mi–la–*do* – din orchestră triumfă un cântec
de gală,
Perechea s-arată, muiată în fulgere de-aur.

RE

Re – valţuri vârteje, – mi–fa–sol–do–*re* – se urmează...
În aer adie arome, – *re*–si–do – de vară;
Mi–si–la–*re*–fa – dintre note, suavă, o notă oftează...
Fiori trec prin inimi... Vioara vibrează mai clară.

MI

Mi: lampa; Re: pală se stinge; do–sol: mandolina
se-ncoardă...
Un tremol se-nalţă. *La*, mistic, – colan de opale,
Surâse bizare şi blânde s-alină pe fiece coardă...
Sol: Nu!... Dar zadarnic... Ning crinii petale.

«Liga ortodoxă» – Supliment literar, an. I, nr. 5,
17 noiembrie 1896, p. 1.

AEGYPT

D-nei Hélène Lazaresko

Adiat de sicomorii parfumaţi de elebor
Nilu-şi duce către Theba cadenţarea-n solzi de aur.
Şi subt nori de libelule, îndoit ca un balaur,
Oglindeşte-n umbra sumbră a lui Hapi magic zbor.

Pe câmpie se resfiră al naturii antic basm,
Iar papyrusele blonde îşi vorbesc tremurătoare,
Şi-n Gyzeh, pe Sphinx, o umbră se lungeşte-nvietoare,
Iar pe vârful plin de raze se cutremură un spasm.

Pyramidele zac moarte în nespusa depărtare,
Şi nisipurile roşii dau reflexe viorii,
Pe când Theba coronează fecioreînici theorii
Cu flori mari de lotus càndid pentru-a zeilor serbare.

«Liga ortodoxă» – Supliment literar, an. I, nr. 7,
1 decembrie 1896, p. 2.

MAIUL ROZ

Chitara vag trăsare în zarea de azur.
Ning pe lac
Raze lungi
Blonde dungi...
Pitpălac. Zdrang, zdring... O sărutare ş-al
frunzelor murmùr.
Trestii tac
Şi spre mal
Nici un val, –
Pitpălac.
Chitara însă sună: Planc-plinc-plunc-
planc-plunc-plac.
Pitpalac.

«Liga ortodoxă» – Supliment literar, an. I, nr. 8,
8 decembrie 1896, p. 2.

NĂLUCA

Cu a visului meu daltă, lucitor argint din astre,
Din porfiru-nchipuirei scos-am vie o nălucă,

Muzicală-nsufleţire ce cu braţe nu s-apucă,
Iar subt larga frunte-aprins-am două largi
prunele-albastre.

Zveltul corp e eleganţă şi lactare opalină,
Cuibul zâmbetelor roze e corola de răsură,
Şi pe când un nimb palpită radiat de-acea făptură,
Părul fin vibrează-n soare clarul de sulfină.

Din neant când se-ntrupează, al meu suflet o presimte,
Noua Veneră răsare în a zorilor ispită,
Şi, – adâncă disperare ce mereu e rennoită, –
Mor prin ea, respir printr-însa, o posed, şi nu mă simte.

«Liga ortodoxă», an. I, nr. 102, 17 decembrie 1896, p. 4.

ÎN REGIUNI BIZARE

Puternicului critic şi eruditului,
delicatul poet Alexandru Bogdan-Piteşti

Lombard bastard cu ochi de rouă,
Te plouă-n haina de velură,
Tuşeşti şi harpa ta murmùră;

Golan divin, din vin absoarbe
Căci trilurile tale oarbe
Se sting pe coardele-amândouă.

Dar şezi şi scutură-ţi suspinul
Cu mandolina ta bizară.
Visează-ţi soarele de vară,
Şi din ţigare-ţi urcă fumul,
Priveşte-n ploaie cum e drumul
Şi dormi. Noroc! Goleşte-ţi vinul.

«Revista modernă», an. I, nr. 2–3, 1 septembrie 1897,

NOAPTEA

E noapte. Şoapte trec pe baltă.
Tuşeşte clopotul în turn
Vibrează lung: Saturn, Saturn,
O cucuvea pe turla-naltă

Saturn, Saturn, vibrează-n vânt,
Danteie negre deşirate
Se-ntind pe pietrele curate,
Pe turnu-nalt cu vârful frânt.

Nici un cuvânt, e vânt, e vânt.
Din gang ies plete de-ntuneric.
E râs, e plânsul ei himeric
E noapte, şoapte şi pământ.

E noapte. Şoapte trec pe baltă,
Saturn, Saturn, vibrează-n vânt,
Nici un cuvânt, e vânt, e vânt.

«Revista modernă», an I, nr. 4-5, octombrie 1897, p. 12.

VERSURI

E vântul care-mi bate-n geam
Ori mâinile iubitei mele,
Care-a zburat pe-un şir de stele
Să mă sărute când plângeam?

Sunt sunetele harpei mele,
Sunt sufletele unor morţi
Ce bat în geamuri şi la porţi?

Oh! ploaia, ploaia-mi bate-n geam, –
Subt şirurile lungi de ploaie
Gândirea mea se încovoaie,
Suspinul meu e lung şi stins,
Şi imnul meu se-naltă mort
Din coarda ruptă ce-am întins.

«Viaţa nouă», an. I, nr. 7, 10 mai 1898, p. 56.

36

Sărmanul meu suflet strivit,
În care ţintesc gânditorii,
Pe care pe rând te-au sluţit –
Îndreaptă-te tot liniştit
Spre unde se-ndreaptă cocorii.

Gândirea în care să-ţi treci
Ecoul profundelor coruri,
E golul cu aburi-i reci,
Deschis peste veci,
Deasupra atâtora goluri.

Privirile calde şi limpezi
Şi frunzele pline
De şoapte timide de cintezi,
Rămasu-ne-au iarăşi streine,
Şi-n ocna durerilor noastre-i mai bine.

O clipă, şi trecem apoi
Acolo de unde ne-am rupt, –
Cu norii-n convoi,
Cu lumea dormind dedesubt.

Căci lumea pe unde alesul,
Ţi-l cauţi prin ceaţa tomnală
Să-ţi prindă-nţelesul,
E-o biată secundă banală
Din Viaţa totală.

«Linia dreaptă», an. I, nr. 1, 15 aprilie 1904, p. 3.

LITANII

În depărtarea noastră, Lio,
Îmi zboară gândul ca un corb
În ploaia unei toamne sure,
Prin solitudini de pădure
Pe unde sufletul e orb
Şi vântul un amar adio.

... Un biet buchet pe care-n rând
Păianjenii ţesură cort
În chipul unui baldachin;
E-atâta plângere şi chin
Să văd că-ntr-însul e un mort!

Aceasta-i masa, scumpă Lie,
La care tu odinioară
Visai crepuscule de tuci
Peste alee lungi de nuci
Pe unde vântul înfioară
Ca un sfârşit de reverie.

Sunt singur. Ah! şi cât de rău
Şi plin de moarte e văzduhul,
Şi ploaia, baltă de otravă!
Aş vrea ca gura ta suavă
Pe-aceste vrafuri să-şi dea duhul,
Să am pe masă capul tău.

Pe-această masă arsă-n vise
Voiesc să doarmă fruntea ta
Cu pleoape închise pentru veci,
Mai bine două buze reci
Cari nu mai ştiu a săruta,
De-a pururi vinete şi-nchise.

Atunci ai fi a mea, Iubită!
Ai fi o glastră funerară,
Cu părul, plantă de Infern;
Atunci ai fi a mea, etern!
Şi-n fiecare-amurg şi seară
De fruntea ta încremenită

Aş alipi şi fruntea mea
Ţinându-ţi tâmplele-ntre mâini;
Şi-aş cugeta la «altădată»,
La-ntâia sărutare dată,
La-ntâiul «ieri», la primul «mâni»,
La primul glas de cucuvea.

Ţi-aş ridica în deget pleoapa
Şi ţi-aş privi privirea stinsă
Cum aş privi într-un abis
Care-ar vorbi de morţi, de vis,
De lumea ceea larg întinsă
Pe care n-o înghite groapa.

Şi părul, ca un crep de doliu,
L-oi săruta nebun de jale,
De fericire, de extaz;
Îl voi lăsa peste obraz
Să-mi curgă ca un râu de jale.
El va fi ultimul linţoliu

Al celui care te iubi.
Iar când durerea va izbi
Cu barda cea din urmă-n mine,
Cu lovitura cea mai grea –
Atunci, pe masă, lângă tine,
Va-ngălbeni şi fruntea mea.

«Linia dreaptă», an. I, nr. [illegible], 15 mai [illegible] fost inclusă la *Addenda*, în vol. *Versuri*, ESPLA, 1959, p. 705.

LITANII[1]
[Variantă]

În depărtarea noastră, Lio,
Îmi zboară gândul ca un corb

---

[1] Poezie revăzută de Tudor Arghezi, în intenţia de a o oferi lui Vasile Netea. Nu avem cunoştinţă dacă textul a intrat în posesia acestuia şi nici dacă a fost publicat.

Pe pagina întâi a manuscrisului, deasupra titlului poeziei, se află următoarea dedicaţie: «Domnului Vasile Netea, care, de vreme îndelungată, cu un surâs permanent egal, mă terorizează să-i reproduc, pentru plăcerea-i diavolească, sărăcia gângavă a îngăimărilor de mai jos, îngânate la 18 ani, şi pe care nefericitul lăutar, în vârstă de 71, de astă dată iremediabil compromis, mărturiseşte pe hârtie de format oficial, ca totuşi să spere în mântuire, că le detestă, pentru că-i spurcă gura şi i-au mânjit vioara. 29 iunie 1951. Mărţişor.»

Considerăm că sunt relevante afirmaţiile lui Tudor Arghezi, prin care se delimitează de creaţiile din perioada de început a activităţii sale literare, cu trimitere expresă la ciclul *Agate negre*. Ori de câte ori s-a văzut obligat să se întoarcă în timp, din varii motive, la aceste versuri, de fiecare dată a făcut-o cu migala bijutierului, care consideră că mai are încă de şlefuit la piatra lăsată cândva din mână, pentru a-i adăuga noi irizaţii şi străluciri miezului ei de taine (*n.ed.*).

În ploaia unei toamne sure,
Chemat să mi te fure
Prin solitudini de pădure,
Pe unde sufletul e orb
Şi vântul un amar adio.

Ţin un buchet pe care-n rând
Păianjenii ţesură cort
În chipul unui baldachin.
E-atâta plângere şi chin
Să văd că e uscat şi mort
Şi că se spulberă-n curând,

Pe masa noastră, scumpă Lie,
La care tu odinioară
Visând crepuscule de tuci
Peste alee lungi de nuci
Pe unde cenuşa înfioară
Reîncepeai o reverie.

Sunt singur, Lie, şi e rău
Şi plin de moarte-ntreg văzduhul
Şi ploaia, baltă de otravă.
Aş vrea ca gura ta suavă
Să-şi dea pe-aceste slove duhul,
Să am alături carte capul tău.

Pe masa cărţilor deschise
Aş vrea să doarmă fruntea ta,
Cu pleoape-nchise pentru veci.
Mai bine buze seci şi reci
Nemaiştiind a săruta,
De-a pururi vinete şi-nchise...

Atunci, într-adevăr, iubită,
Ai fi o glastră funerară
În plete, plante de infern
Şi-ai fi atunci a mea etern!

În fiece amurg şi seară
De faţa ta încremenită
Aş alipi şi faţa mea
Ţinându-ţi tâmplele-ntre mâini
Aş cugeta la «altădată»
La-ntâia îmbrăţişare dată,
La-ntâiul «ieri», la-ntâiul «mâni»
Şi n-ar fi noaptea oarbă grea
Că ce folos să-ţi fie vie
Făptura care nu mai ştie?

Ţi-aş ridica pe-ncet o pleoapă
Şi ţi-aş privi lumina stinsă
Cum m-aş uita într-un abis.
Mi-ai povesti din morţi, din vis,
De lumea ceea necuprinsă,
De peste codri, cer şi groapă.

Eu, părul, ca un crep de doliu,
L-aş ninge negru cu petale
Cu o nădejde, în extaz
Mi l-aş lăsa peste obraz
Să-mi curgă râul lui de jale;
Şi fie paşnicul linţoliu

Al celui care te-a iubit
Iară când ceasul chibzuit
Ar da un zvon şi pentru mine
Şoptind ceva, cătând ceva,
Atunci pe masă, lângă tine,
Ar sta-ntre cărţi şi fruntea mea.

Trecutul revenind pe-alocuri
Trimite-n inimă parfume

Părând zvârlite peste focuri
Dintr-alte vieţi, dintr-altă lume;
Miresme scumpe, fără nume,
Sunt sufletele-atâtor locuri!
Şi ca pe foile de-albume
Le-ntorci în vinetele blocuri
Din raftul vieţilor postume...

Esenţă lină şi subtilă
În care totul pare şters,
Dar care roade ca o pilă
Plămânul făurit invers,
În nesfârşitul univers. –
Întoarce filă după filă
Şi vers înşiră după vers
Căci amintirea-i o cămilă
Brăzdând nisipurile-n mers. –

Ne-am întâlnit în bălării
Cu amintirile, deodată:
Cucute până-n pălării;
Bolnavă, luna sta culcată
Peste-un pachet zdrenţos, de vată,
Într-un ungher printre Tării. –
Trecutu-i spada descântată,
Ce taie inima-n felii
De bronz, de aur şi de-agată. –

Ţiganii, visătorii, fanţii
Trăiesc murind în amintiri;
În jeţuri cugetă savanţii
Tăind pământu-n două firi –
Închişi, ca umbra-n monastiri;
Şi totuşi doruri şi iubiri
Apar pe zid ca elefanţii, –
Când pun formule şi zidiri

În tiriziile balanţii
Deasupra bietei omeniri!

«Linia dreaptă», an. I, nr. 4, 1 iunie 1904, p. 56.
A fost inclusă la *Addenda*, în vol. *Versuri*, ESPLA, 1959, p. 699, cu modificări.

4

Dar unde merg? Prin ce oraş
Azvârlă paşii mei ecouri
Ce hohotesc de mă-nspăimânt?
Oraşul doarme în mormânt;
Ai zice-o ţară de cavouri
Zidită de un uriaş.

Şi fiecare dală, şarpe
Care se mişcă subt călcâie
Când prind pe dânsele să calc.
Oraşu-ntreg: un catafalc,
Şi norii: văluri de tămâie,
Crispaţi în chipul unor harpe.

Dar nici parfum, nici armonie;
Nimic din câte zboară-n tine;
Nici ochi de vis, nici buze pale,
Nici mâni uitate-ntr-ale tale,
Pe veci candide şi divine
Subt gene de melancolie:

Aici e numai moarte-ntinsă:
Mirosul cărnilor albastre,
Fântâni din cari ţâşneşte chin;
Drept melodie un suspin
Care tronează pe dezastre
Ca o enormă faclă-aprinsă.

Şi când găseşti un braţ să strângă
Dezesperarea-ţi seculară
Într-un mănunchi de fire albe,
Rămâne-ngheţ în loc de nalbe,
Pe suflet piatra tumulară
Pentru vecie să ţi-l frângă.

Din braţ rămâne-un braţ de lemn,
Din plete-un ghem scăpat pe scânduri
Şi din extaz un râs livid;
Din reverie-un hoit stupid
Ce-ţi arde inima în gânduri
Şi-ntr-un cuţit înfipt ca semn.

– Gomoră, groază şi orgoliu!
Trecui pe tine-ntins pe liră
Şi morţii tăi rânjiră-n cor;
Găsii în tine un decor
Pe care demonii-l zidiră
Pentru-a-mi lăsa pe frunte doliu.

... – Iar tu, acea de altădată,
Care-ai întins în mine ceaţă,
Revino doar o clipă-n viaţă,
Căci eşti în mine neuitată;
Apari din lumea ta, te chem!
Apari subt negrul meu tavan,
Căci voi: cu glas de uragan
Să te blestem.

«Linia dreaptă», an. I, nr. 5, 15 iunie 1904, p.

[UN VEAC S-A SCURS, ŞI ÎMPREUNĂ...]

Un veac s-a scurs, şi împreună,
Lungiţi subt un capac de piatră,

Ne crede morţi întreg pământul.
Ah, de-aş putea să-mi iau mormântul
Şi lumei care veşnic latră
Să-i strig că totul e minciună!

Un veac, Iubita mea, de când
Am adormit culcaţi alături!
Fu dulce cupa cu venin!
Ne-a-nchis destinul în sicriu
Ca două pagini puse-alături
Subt o prunelă lăcrămând.

Simţirăm cărnuri, oase, scoase,
Căzând în jurul nostru rupte.
Acum, trântită lângă tine,
Cupola multor clipe line,
În urm-atâtor vane lupte,
Zâmbeşte lanţului de oase.

Surâs amar şi fără preget
Încremenit pe-un lanţ de dinţi,
Îmi dai fiorul unor zimţi
Ce-mi trec pe frunte ca un deget...
Şi cât aş da să văd că minţi
Chiar azi, când ştiu că *nu mai simţi*!

Enigmă searbădă şi rece,
Din tine nu-nţeleg nimic.
77. Să văd în tine nemurire?
Un râs ironic care trece
Şi el, ca toate, spre nimic,
Ori un simbol de fericire?
Ah! ştiu, Iubită: lumea-ntreagă
Acelaşi trist sfârşit îl are,
Suntem şi noi la fel cu ea?
Mai e vreun fir care ne leagă,
Sau peste toate-o lumânare
S-a stins, şi-un glas de cucuvea?

Ghicesc că buzele-ţi sunt rupte
De-atâtea horde blestemate,
Că nervii tăi sunt roşi de viermi.
Ridică-ţi paşii largi şi fermi,
Arată-mi stelele curate
Din negru-abisurilor supte.

Oh, de-ai rămas aceeaşi Lie,
Înalţă-ţi fruntea, palid vals...
....
– Dar dacă visul meu e fals?...
Dar dacă totu-i nebunie?

«Viaţa socială», an. I, nr. 2, martie 1910, p. 118.

DEDICAŢIE

Femei, potire cu venin,
Miros de fân stropit cu soare,
Lăsaţi-mi jalea să-mi închin
Într-astă toamnă-ntristătoare!

Parfumul vostru vrăjitor
Îmi prinde fruntea-n nebunie
Ca un stilet omorâtor
Şi-azvârle sânge-n reverie.

Aspir o dragoste-alburie
În care numai nemurire
Şi nori uşori să se-nmlădie
Ca vântul printre corzi de lire.

Visez o dragoste suavă,
O sărutare lină, rece,
Cum simt molifţii din dumbravă
Când peste dânşii luna trece;

Cum sunt în umbră heleştaie
În cari tresar lumini de candeli,
Când vântul serilor le taie
Cu aripi fragede de-arhangheli.

O sărutare, fără spasme,
O-mbrăţişare solitară
Şi corpuri limpezi de fantasme
Din care setea-mi seculară

Să verse vinul sideral
În arşiţatele caverne
Din stânca mea de mineral
Înmormântată printre perne.

– Senar, nefericit azil
Al cugetărilor amare,
Te-a prins al morţii fad cadril
În selenara-i desfrânare.

Înţelepciune, veşnicie,
Şi tot ce cânţi în înserare
C-o palidă zădărnicie
Ce-ţi toacă trist în cugetare.

Te du pleşuv prin omenire,
Spuzit în suflet şi livid;
De-i fi-nţelept, de-i fi stupid
Aceeaşi surdă neclintire
Îngheaţă sufletele-n vid.

De-i fi bandit sau visător,
Despot cu sângele pe limbă;
Aceeaşi negură te nimbă,
Şi pentru pasu-ţi călător
Cărarea vremei nu se schimbă.

Iubiri visate sau trecute
Cu smirna sânurilor calde,

Sau bolţi stropite cu smaralde
Se duc, stârpite şi căzute,
Aceleaşi valuri să le scalde.

În şuier vânăt urcă ura.
Lugubra lumelor cămaşă
Şi-o prinde-n unghii ca-ntr-o fase
Lăsându-i hoit ciuntit figura.
Belzeb şi Christ se duc de-a dura! –
Nădejdea, visu! se confundă
Cu limba faclei, muribundă,
Cu silueta cui? Cu dorul,
C-un crep ce-astupă viitorul,
Cu amintirea, cu zefirii,
Bătând văzduhul ca vampirii –
Şi-ntind sfârşitului, covorul...

– Poeme, fraze şi sisteme
Ce tind să stingă meteorii!
O vijelie de blesteme
Pe care-o-nalţă muritorii;
O vorbă zisă şi răszisă!
Azi, cartea lor îmi este-nchisă;
          Şi, dacă nu,
          Închide-o tu!

«Viaţa socială», an. I, nr. 4, mai 1910 p. 276.
A fost inclusă la *Addenda*, în vol. *Versuri*, ESPLA, 1959, p. 102.

SINTAXĂ RITMICĂ

Norii se duc;
Escortă funebră, duc toamna-n mormânt,
Grămezi de linţolii destramă-se-n vânt
Şi corbii medită pe braţe de nuc. –

Sosesc în cohorte, se duc în cirezi,
Când negre ca bezna, când rare, – jucând
În muzica morţei, mai mulţi într-un rând –
Şi doliul absoarbe grădini şi livezi.

Din negură facle răsar;
Le-astupă vreun munte ce trece masiv,
Întreg firmamentul e-un vis de beţiv,
Pe culmi zboară spume şi dâre de var;
Cu monştri de mână aleargă smintit,
Nebune, sluţite de biciul barbar
Ce şerpuie-n haos dinspre Răsărit
Mânat de-un gigantic Satan solitar.

O ţeastă se-azvârlă din umeri titani,
De ştreanguri atârnă martiri de bitum,
Statui se răstoarnă în grupe de fum,
Se clatină cerul subt paşi suverani,
Prin ceţe compacte se spintecă drum;
Şi frigul străpunge plămânii golani
Şi bântuie ploaia-n castani
Şi-n suflet remuşcă trecutul postum.

Şi totul se-mbină şi-n vid se prăvale;
Acolo-s la pândă satirii, ciclopii,
Pe-aici se combină durerea cu plopii,
Pe-aiurea e geamăt şi jale...

Oh! plângeţi, de-acuma, pe lespedea gropii
Acelor suave şoptiri vesperale
Din vremea când luna, cărări ideale
Brodase cu degete pale,
Spre frunţile voastre, vecine cu snopii.

«Viaţa socială», an. I, nr. 10, noiembrie 1910, p. 195.
A fost inclusă la *Addenda*, în vol. *Versuri*, ESPLA, 1959, p. 707.

CUCUVEAUA

[Variantă la poezia *Noaptea*]

E noapte, şoapte trec pe baltă,
Tuşeşte clopotul în turn,
Vibrează lung... Saturn... Saturn...
O cucuvea pe bolta-naltă.

Saturn, Saturn, răsună-n vânt.
Dantele negre deşirate
Se-ntind pe pietrele curate
Pe turnul blond cu vârful frânt.

Nici un cuvânt, e vânt, e vânt.
Din gang ies plete de-ntuneric.
E râs, e plânsul ei himeric.

E noapte, şoapte trec pe baltă,
Saturn, Saturn, vibrează-n vânt.
Nici un cuvânt, e vânt, e vânt.

1896

«Cugetul românesc», an. II, nr. 6-7, iunie-iulie 1923, p. 428. A fost inclusă la *Addenda*, în vol. *Versuri*, ESPLA, 1959, p. 708.

MOARTE ALBĂ

Satele-s împrăştiate-n ger, ca sacii de porumb,
De olane-şi freacă norii ugerii de plumb,
Pe la uşi miroase vântul ca un câine
Care caută stăpân şi pâine.

Schiturile dorm închise, risipite printre stele;
Albă, ţarina, tăcerea şi-o apropie de ele,
Speriată la chilie, unde-a dat, în gol, de om,
Veveriţa cenuşie sare-n crăci din pom în pom,
Frânge ramuri, rupe vreascuri:
Auzi? lacul geme-n teascuri.
Strânge vulpile de labe, degetele li se sparge.
Toţi păianjenii veghează, fără muşte, pe catarge.
Cariul singur îşi întoarce-n grinzi tăcutele burghie,
Ascultate-n ceasul nopţii ca o pană care scrie.
Sania cu o momâie dusă de un cal mărunt,
Lunecă pe fulgi de unt.
În cetate, vântul intră înmulţit pe şapte uliţi,
Ca o oaste biruită cu oştenii fără suliţi.
Bate-n porţi.
Vecinica lor pomenire, toată iarna, celor morţi.

1929, decembrie

«Curentul», an. II, nr. 697, 25 decembrie 1929, p. 5.

CETATEA VECHE

Pe un album regal

Mă poartă paşii-n uliţa îngustă
Cu pietrele coclite şi treptele de scamă,
Unde lumina zilei nu stă
Şi, mucezită, vremea se destramă.

Balcoanele se-alătură pustii
Subt streaşini lungi de pâslă şi bumbac
Colivii
În care, deslânate, păsările zac.

Ascuns în ultima fereastră,
Strivit pe jgheaburi şi silit în fiare,
Abia îşi taie vâna lui albastră,
Punctată, cerul, cu chenare.

S-a pregătit necontenit în burg
O şoaptă ori un ţipăt să tresară.
Şi se trezeşte de amurg,
Sunetul vechi de clopot, rămas pe câte-o scară.

Clădirile sunt strânse cărţi, închise
În cheotori de uşi.
Pe placa de aramă citeşti cum se numise
Cel care poate-n casă trăieşte şi acuşi.

Perdele grele-n geamuri.
Blazoane retuşate de veacuri şi de iarnă.
Statui în zale groase, din zeci şi zeci de
neamuri.
Îşi pune luna lampa în lucarnă.

«Viaţa românească», an. XXV, nr. 1-2,
ianuarie-februarie 1933, p. 10.

[JOACA DE-A VORBELE]

1. OMUL ŞI VRABIA

Pe buturugă subt pom
Îmbuca pâine un om,
Şi din pom un titirez
Cerea fărâme de miez.
Acum, după-nvăţătură,
Vine şi le ia din gură.

2. VRABIA LA SPĂLĂTORIE

Titirez ori vrabie
Vine pân' la albie
Unde maica spală rufe.
Ar avea şi ei o scufe
Şi ciorapii de clătit,
Care s-au cam terfelit.

3. CHIRIAŞUL DE PRIPAS

Vrăbioiule, vecine,
Te rog să treci pe la mine,
Stai de-un an la noi pe casă
Şi de chirie nu-ţi pasă.
Mă tot ţii într-o minciună
Şi n-ai dat măcar arvună.

4. VRABIA N-ARE PARALE

Vrabia cum să plătească
La casă gospodărească?
N-are ban în buzunar
Şi nici buzunar măcar.
Toată lumea doar o ştie
Că nu plăteşte chirie
Şi stă-n pod pe datorie.

5. BIATA BABĂ

Dar nici maica nu-i bogată
Ca s-o ţie fără plată.
Vrabia nu se gândeşte
Că şi baba se hrăneşte,
Ca să-i aducă în cioc,
Şi ei, câte-un glomotoc?

6. N-ARE CĂ I-AR DA

Vrabia ar vrea, săraca,
Să îi dea lapte ca vaca,
Şi frumos, curat şi nou,
Ca găina, câte-un ou.
Lapte? Ia-l de unde nu-i.
Ouă? Face mici, cu pui.

7. VÂNATURILE

Ea se pricepe să-mpuşte
Gărgăuni, omizi şi muşte
Însă din aşa vânat
Baba încă n-a mâncat.

8. VRABIA LA JUDECĂTORIE

Vezi că odată şi-odată
O să iasă judecată.
Şi-o să vie la proces
Vrabia cu titirez.
Şi o să fie silită
Prin hotărâre citită,
După toate spusele,
Să-şi ia catrafusele.

«Bilete de Papagal», nr. 8 (485), [1937], p. 148.

CAROL II REGE

De-a pururea de-aci-nainte
Au să ni-l ţie vremurile minte.

O să-şi aducă-aminte vântul
Cel ce-i ascultă gândul şi cuvântul,

Vântul acela, care de la cer
L-a pogorât pe un vultur de fier.

O să-şi aducă muntele şi şesul
Şi, povestindu-i apele-nţelesul,
Din râu în râu, de la izvoare,
I-l vor zvoni talazelor din mare.
El a mutat Carpaţii vechi din loc
Şi-a-ncins cu ei, cu cremene şi foc,
Altarul noilor hotare.

Graiul gândit, atât cât va fi grai,
O să-şi aducă-aminte de frumosul Crai
Şi mintea, cât va fi o minte,
Smerită-şi va aduce-aminte.

Or să-şi aducă, slova, pana,
Cartea, vioara, dalta şi icoana,
Că-nstrăinaţi, pribegi şi-n aşteptare,
I-a adunat pe meşteri cu-o strigare,
Şi cot la cot şi-unealtă pe unealtă,
I-a hotărât să se-mplinească laolaltă.

Şi tot ce fuse vis şi răzvrătire
Şi l-a-nsuşit el sieşi moştenire:
Ce-au năzuit plugarul, cărturarul,
Răbdarea, suferinţele şi harul.
Fusese scris să prigonească somnul
Şi să-i alunge bezna însuşi Domnul.
Răscoala lui a fost a tuturor,
Durerea lui era durerea lor
Iar biruinţa lor întreagă e-n izbânda
Şi-n truda lui, care-a sfinţit osânda.

*

Noi ştim, din cazna Ta, muncită de mai bine,
Că numai osteneala-i pentru Tine;

Căci slava Ta, Mărite Doamne,-ncepe
De dincolo de unde se pricepe.
Dar sufletele, inimile toate
Bat lângă Tine, Doamne. Sănătate!

«Revista Fundaţiilor Regale», an. VII, nr. 6,
1 iunie 1940, p. 483.

LETOPISEŢI

Te amăgeşti că arme grele
Nu-mi spânzură de umeri şi curele.
Ce va să fie, ştiu mai dinainte,
Îmi văd de brazde şi morminte
Şi rabd să treci şi să te cerni
Şi-o sută de arşiţe şi de ierni.
Intră cum vrei, cu talpa sau călare,
Năvala ţi-este a pierzare.
Poruncă dă, grădina să-mi răstoarne
Bivolii tăi cu şapte coarne.
Ia gardurile, mută-le din loc,
Mai am porumb un sac şi un cojoc.
Mai am doi rupi de in şi cânepă un cot.
Ia ouăle cu cloşcă şi cu cuib cu tot.
Ia tot ce poţi şi lasă-mi vatra goală
Şi satul opăreşte-mi-l cu smoală,
Voinicii tăi, atâta vitejie,
Au învăţat din sfânta liturghie.
Nu mă mai iau cu ei de piept.
Îmi scot din bete trişca şi aştept.
Vă spulberă oştirile mereu:
Răbdarea, fluierul şi graiul meu.

«Ardealul», an. III, nr. 42, 30 octombrie 1943, p. 1.

NE SUPRA CREPIDA[1]

Odată, cum s-a spus,
Un pictor a expus
Portretul, în picioare,
Al unei domnişoare.
Tabloul, în ulei,
Era de cinci pe trei,
Şi-n sală, prin urmare,
Din toate cel mai mare
Şi foarte admirat.
Artistul a lucrat
La el, pe deşelate,
Opt ani şi jumătate.

Se-nghesuia, grămadă,
Tot publicul să-l vadă
Şi-n public şi-un cizmar,
Estet, pesemne; chiar
Şi critic priceput.
Vorbind c-un cunoscut,
I se părea că-i prost
Tabloul – şi-o fi fost,
Nu-l laud, nu discut,
Că nici nu l-am văzut.
Dar criticul, curând,
S-aprinde şi ia vânt.
Figura zugrăvită
E prea sulemenită
Şi buza, ca şi nasul,
Nu-i trasă cu compasul.

---

[1] Pe dactilograma cu «însemnările» cenzurii, Tudor Arghezi a notat următoarele: «Suprimată de către Editura Tineretului. Mai 1956». Mai mult de jumătate din text a fost refăcut (*n. ed.*).

Lipsesc din gât, cumetre,
Vreo patru centimetre
Şi gâtul e prea gros.
Putea fi mai frumos.
Pictată dintr-o parte,
Îl supăra de moarte
Că faţa bunăoară
C-un singur ochi e chioară.
În loc de o păreche
Vezi numai o ureche
Şi doar o jumătate
Din formele pictate.
Eu nu pot să-nţeleg
Pe om decât întreg,
Femeie şi bărbat.
De m-ar fi întrebat
Cu-o lună mai-nainte,
În câteva cuvinte
Ar fi-nvăţat cu mine
Cum se pictează bine;
Că trebuie să ştie
Şi cum îmi place mie.
Priviţi încoace. Oare
Şi asta e culoare?
Albastru-i prea verzui
Şi-ntreg tabloul lui
În loc să fie lins
E plin, parcă-ntr-adins,
De pojghii de vopsea.
Mai prost nu se putea.

Văzându-l încântat
Că este ascultat
De publicul din sală
Şi, pus la îndoială,
Artistul, care ştie
Ce-i aia măiestrie

Se scoală şi răspunde:
De unde până unde?...
Mă ierţi de-o întrebare:
De ce te-ntinzi, cizmare,
Mai sus de-ncălţăminte?
De ce nu eşti cuminte?
Puteai să spui ceva
De ghete şi pingea,
Că poate, în pictură,
Nu-s tocmai pe măsură
Sau tocul fasonat –
Şi te-aş fi ascultat.
Dar ce caţi dumneata
În meseria mea?
Vin eu să mă răsfăţ
Şi papul să te-nvăţ?
Şi crezi că dacă taci
Ai trece de cârpaci?

«Steaua», an. VII, nr. 11, noiembrie 1956, p. 3.

BILETE DE PAPAGAL [II]

1

Frontul, slava mea enormă,
M-a-mbrăcat în uniformă.
Te rog, domnule croitor,
Să mă faci fermecător.
Biceps gras şi mădulare.
Vreau să defilez călare.

2

Ce-mi tot vorbeşti de geniu şi talent,
De capul prost, de cap inteligent?
Escrocherii, zorzoane de prisos.
Eu te-aş ruga să fii cuviincios.

3

Eşti viteaz, te ştiu, şi-ai fost
Mai ales în adăpost.

4

Când traduci, pare că scrii,
Şi când scrii, parcă traduci.
Ai plecat şi parcă vii,
Ai sosit, parcă te duci.

Când ai fost, nici nu erai,
Nici măcar şi nici niscai.
Ce destin fără de rost!
Azi, când vrei să fii, ai fost!

5

Nu-s aşa de fioros
Pe cât ţip şi fac urât,
Căci mă-ntorc numaidecât
Şi ştiu să fac şi frumos.

6

Are-o fire minunată
Strălucitul meu amic,
Nu refuză niciodată,
Însă nici nu dă nimic...

7

Te-nvaţă toţi deşteptii, scriind, ce-i poezie,
Dar scapă din vedere să-nveţe-ntâi să scrie.

«Steaua», an. XII, nr. 2, februarie 1961, p. 3.

SILABELE ACESTEA

Silabele acestea, pentru tine,
Ţi le-am cules din vuietele line.
Vezi, nu mai zace nici o coardă stearpă,
De când trecu dantela ta pe lângă harpă.

Trecuse ca o adiere.
O presimţire parcă mă-ndeamnă şi mă cere.
Te-ai împletit pe strune, ca iedera subţire
Şi le-ai adus prisosul adaos de simţire.

Nu ştiu de cântă harpa când noaptea mi-o sărută
Sau freamăţi tu-n vibrarea ei gemută,
De scorbura cu zale,
Din frunzele şi horbotele tale,
Că se strecoară-n ea, cu luna din lucarne,
Fără să vreau, şi vrejul tău de carne.

«Gazeta literară», an. IX, nr. 20, 17 mai 1962, p. 1.

PROLOG DE DESCHIDERE A NOULUI TEATRU «COMOEDIA»

Ca s-arătăm, să zicem, că suntem acuma la-nceput,
Permiteţi, domni şi doamne, întâi să vă salut.

(Scoate chivăra.)

E-n obicei, atuncea când legi o prietenie,
Să-ţi fie la-ndemână şi-un fund de pălărie.
Pe-al meu îl scot cu cinste, zicându-vă: Bonsoir!
Cuvântul nu-i prea neaoş şi ţin să o declar,
Ca mulţumiţi o clipă, măcar, să fiţi cu toţii.
Şi ca să-mpac şi capra - scuzaţi! – şi patrioţii,
Numaidecât salutu-l voi repeta pe şleau,
Căci salutată sala să fie-ntreagă vreau,
Pierrot va zice dară, şi este măgulit
Să vă salute iarăşi cu: Bine aţi venit!

(Surâs răsfăţat şi reverenţă prea mare.)

Cred c-am surâs cu artă şi n-am greşit mişcarea,
Cu toate că m-ajută destul de rău spinarea.
Acum, că pălăria-mi lipseşte, n-am ce face:
Pierrot mai niciodată nu ştie să se-mbrace,
Şi bănuiţi că fracul şi clacul de rigoare
Preferă să le poarte mai mult la-nmormântare.
Aci vom fi mai veseli, şi vă urez ca mine
Să faceţi, dacă toate voiţi să iasă bine.
Vedeţi, de la tichie şi până la picioare
Sunt alb de-aţi crede poate că sunt vreun pui de floare.
Sunt alb cum e zăpada de mai, din liliac.
Ce trist aş sta pe scenă subt un joben, cu frac!

O lămurire-n treacăt va fi de datorie
Despre Pierrot, de vreme ce-aşa îmi zice mie.
Ca să vorbesc în fraze mai universitare,
Am rugămintea totuşi să dobândesc iertare,
Pierrot e personagiu, un fel de fost student,
Şi-n româneşte n-are cuvânt echivalent.
Am consultat hrisoave şi dascăli în zadar.
Despre Pierrot nici urmă nu s-a găsit măcar.
Cu toate c-o slujeşte Pierrot destul de des,
Filologia noastră l-a şters, bine-nţeles.
Pierrot! şi totuşi bietul vi-i cunoscut prea bine.
Câţi n-aţi văzut în carne şi oase pân' la mine!

Se-ascunde pe cât poate, e drept, şi rar în drum
Te-ncrucişezi cu dânsul purtând aşa costum.

(Îl arată.)

Şi mai cu seamă noaptea spre zori, prin Carnaval,
În câte-o birjă strâmtă îl scoate de la bal.
Lui dedesubt, din suflet, i se cunoaşte firea:
Cu cântecul e una, şi una cu iubirea.
E vechi în lumea noastră. Surprins întodeauna
A fost ţinând cu snoave, pe câte-o bancă, luna,
Şi sărutându-i ochii, obrazul lui oval
A luat reflexul lunii-ngheţat, ca de metal,
Şi depărtarea bolţii de-azur în ochii lui,
Pierduţi în reverie, ca ochii de statui.
Visează, numai visul îl ţine... Pruncii toţi,
Nainte de-a fi oameni ca noi, n-au fost Pierroţi?
Pierrot este copilul întârziat copil,
E cam ce-ar fi noiembre trezindu-se-n april.
Pribeagul care trece mereu din ţară-n ţară
Cu-o alăută-n spate, cu-o carte subsuoară,
În căutarea unui zadarnic Canaan,
Ca fluturii de vesel, ca dânşii de golan.
Păzit de-o Providenţă ce-i mută paşii-ntruna
Şi-ndrăgostit de multe şi toate-ntodeauna,
Pierrot străbate lumea c-un vis de lume nouă,
Anume cum să fie, din rouă - sau nerouă,
Cu lacuri – fără lacuri, cu flori – sau fără flori,
Să aibă noaptea stele şi-n crengi privighetori,
Prea bine nici nu ştie. De-ajuns e că doreşte
De-această ţară nouă ce-i fuge printre deşte.
Dar cred că,-ntâi de toate, ţărâna-l cam dezgustă,
Că-i zvârlă praf pe haina cusută ca o fustă
Şi-i mâzgăleşte-atlazul, pe ploaia cu noroi,
Prin care-noată luciul pantofilor lui noi.

Ar mai dori, fireşte, câmpii de porţelan.
Şosele zmălţuite, nori albi în filigran,

Cărări de majolică, bazinuri de cleştar.
Cu broaşte japoneze, la fund, de chihlimbar;
Printre copaci de Saxa, jucând câte-o Tanagră,
Şi numai umbrei dreptul i-ar da să fie neagră.
Un univers de aţă, mătase şi covoare,
Căldură nu prea multă, prea multă nici răcoare,
Ceva,-n sfârşit, asemeni cu tot ce n-a mai fost.
Pierrot se poate zice că n-are gust prea prost.
Ras peste tot, cu barbă sau numai cu mustaţă,
Pierrot să fie-odată om nu se mai învaţă.
Se mai întâmplă şi-asta, tot încercând himera,
Să-şi strice câteodată Pierrot şi cariera,
Şi-n loc să bată câmpii pe jos, se suie sus...

(Un gest social.)

A! câte-ar fi aicea de descusut şi spus!...
Dar să tăcem mai bine, să fim politicoşi...
Şi să vorbim uşure şi-ncet, ca din galoşi.
E hotărât un lucru: Pierrot e masculin,
Oricât ar fi la gleznă piciorul lui de fin.

(Scoate discret piciorul.)

Deci cum e pretutindeni, de te loveşti de el,
Acasă, pe trotuare, la teatru, la hotel,
La birt, în cafenele şi chiar – mă rog! – în sală,
Persoană câteodată chiar guvernamentală,
Cum câteodată umblă şi-n sufletele noastre,
Cercând să le descuie cu cheile albastre;
Cum îi atingi ghitara, fără să ştii, şi sună
Când îţi încape-n suflet un răsărit de lună.
Mi-am zis să-i facem, haide, un nume şi la noi.
Şi-l luai din franţuzeşte, cum l-am găsit...
Şi-apoi
De este supărare,-l dăm Franţei înapoi.

Eu, ca Pierrot, în versuri, mărturisesc, mi-e dragă
Visarea, şi o caut să fie-a mea întreagă,
Ce frate bun e visul! Ce lină-mbrăţişare
Nu ştie să ne-aducă o singură visare!
Ca să visez mai bine am dat cu pudră fină,
Muindu-mi pămătufu-n argint şi în lumină,
Căci vreau să-mi par un altul, decât mă simt,
chiar mie..

(Surprins si dezmeticit.)

Dar ce tăcere mare-n parter şi-n galerie!
Cum vă uitaţi la mine! Şi nu ştiţi ce sfiială
Mă prinde să nu-mi scape din buze vreo greşeală!
Pierrot din cale-afară-i de prost şi de fricos,
Şi-ndată-şi lasă ochii, confuz şi trist, în jos...
N-a fost atât de lesne s-ajungă-ntreg pe scenă.
Ce vremuri! Ce-ntuneric! Ce chinuri! Ce ghehenă!
Abia-şi ridică fruntea şi el de la pământ.
Ieri îl vedeaţi cum trece desculţ şi gol prin vânt,
Tuşind, în bluză albă, pribeag pe subt balcoane,
Pe când ţâşnea o rază de lampă prin obloane.
Se înnopta, cetatea tăcea, – şi el, afară!
Cel mai gingaş, săracul, şi cel mai de ocară,
Străin în toată noaptea boltită sus senină,
Şi roiuri depărtate de palidă lumină.
O noapte mai nainte de petrecut subt cer
Şi urmărit cu stele de viscol şi de ger.
Aci-ncăperea-i caldă, duioasă fericire.
În faţa casii-nchise... trecea-mbrăcat subţire,
Cu capul stup de cântec, cu pântecele gol,
Dând caselor bogate, cu cobza lui, ocol,
Uitând câteodată de foame, frig şi ceaţă,
Aluneca prin crivăţ târâş din gheaţă-n gheaţă.
Căta să se ascundă, dormea pe câte-o scară,
Sau strâns, cu cobza-n braţe, pe câte-o ulicioară,
Cu lacrima-ngheţată pe gene şi sprâncene.

«Nu-i place să muncească. I-i greu şi-i e a lene.
Cine-i trândavul ăsta?...» (pianul: Do... mi... fa...
re... la... do.
Şi singură fetiţa şoptea cântând: «Pierrot...»
Prinţii spuneau: «Sfrijitul nu-i bun nici să se bată».
Ţăranii: «Nedestoinic la plug şi la lopată».
Misiţii: «Nu e-n stare măcar de misitie».
Profesorii: «E leneş! E loc la puşcărie».
Fierarii: «Osteneşte de cum îi dai ciocanul».
Şi-aşa zicea şi popa, şi tot aşa băcanul.
În meşteşuguri multe Pierrot a încăput,
Dar pentru fiecare a fost nepriceput,
Căci numai să tot cânte şi să tot joace ştie...
Dar poţi să faci dintr-astea, mă rog, o meserie?

«Ruşine! Ce ruşine! Domnule director,
Mieluş-al meu dă semne că vrea să fie-actor».
«Văzuşi, spuneam eu bine, cucoană jupâniţă,
Că Marioara noastră ajunge-n târg actriţă».
«Frumos talent mai are băiatul dumitale!»
«Mai lasă-l cu talentul. Mă rog, ceva parale...»
Pare c-aud şi astăzi pe tata, fost copist,
Plângându-se că fi-su, Pierrot, se face-artist.
Nefericitul tată! cât nu aş da să-nvie,
Să vadă-acum ce curge din cobză şi tichie!
Căci azi Pierrot stă bine,-n sfârşit, şi-i proprietar.
Pierrot e personagiu, un om cotat şi rar.
De unde-l luau la goană, azi e poftit la masă,
Şi automobilul l-aşteaptă jos, să iasă.
Acuma perla fină din lacrima-ngheţată,
I-a lunecat din gene pe acul din cravată.
Pierrot voia s-ajungă-ntr-o zi şi deputat,
Atât e-acum de mare, şi sfânt şi căutat.
Vai, unde-i tata? unde-s mătuşa şi bădia?
Când se deschide astăzi şi Teatrul «Comoedia».
Dar să iertaţi că, fără să prind la timp de veste,
Mă depărtai, bag seama, de şirul de poveste.
Unde-ajunsesem?...

(Aruncă ochii speriați la sufleur... E neliniștit.)

Nu știu!... Ba parcă mi se pare...

(Se gândește.)

A, da!... Ba nu! Ce-i asta? Pierrot nu este-n stare
Să-și mai aducă-aminte de unde a uitat.
Văzurăți ce-i visarea?... Sunt foarte rușinat...

(Indignat.)

Ce-o fi făcând sufleurul de sufl-așa de-ncet?

(Pare că îl caută pe sufleur. Apoi, spre loja teatrului.)

Rog luați măsuri severe, colegi din comitet.
M-àș prinde că în vreme ce să mă-ncurc mă lasă,
S-a dus să-și sugă halba de bere la Terasă.
Cum s-a stricat, vai! lumea, cucoane și boieri!
Cu neputință astăzi să mai găsiți sufleri.

Dar cum vă place teatrul? Așa e că vă place?
Nu e drăguț?... Nu-i gingaș?... Nu-i drăgălaș?...
Nu face?

(Pauză.)

Ce-o fi voind să zică și publicul, de tace?

(Pauză mai mică.)

Pe domni să-i mai pricepem. Dar dumneavoastră,
doamne?

(Grav.)

Tăcerea generală mă face iar timid.
Când vin cu-atâta poftă cortina s-o deschid!!

(Şiret.)

Poate-nţeleg... Desigur, şi publicu-a-nţeles:

(Silabisind.)

Aşa-i făcut prologul, cu-această întrebare.
De-aţi fi răspuns din staluri, poate l-aş mai fi dres,
Cum pregătit cu versuri sunt de-orişice-ntâmplare...
Dar teatrul mie-mi place, nu pot să v-o ascund,
Vedeţi că arhitectul, croindu-l cam rotund,
I-a dat sonoritate şi-un aer de altar.
Răsună ca vioara. E mic cât un pahar.
Vom căuta ca-ntr-însul să nu cumva să-ncapă
Aceeaşi băutură ca-n cele mari, cu apă...
Uitaţi-vă la teatru şi spuneţi-mi, vă rog,
De nu este întocmai cum zice la prolog.
Păreţii-şi ţin auzul aproape de cortină –
Şi cine oare are ureche-atât de fină?
Din loji, apropiate cu-o şchioapă de parter,
Privirea nu mai cade pe staluri ca din cer.
Domniţa de şi-o pierde batista, pot să sară
Curtenii toţi din staluri s-o prindă când scoboară
Şi să i-o-ntoarcă-n lojă cu gestul legiuit.
«Vă mulţumesc»: Domniţa. Curteanul: «Fericit».

Loji mici şi mici fotolii şi piese mici. Nimic
Nu-i mai înalt de-atâta.

(Gest: o şchioapă. – Cu tristeţe.)

Chiar eu aşa-s de mic!
Şi dacă nu mă credeţi, uitaţi-vă acuşi,
Că sala noastră-i plină de flori şi de păpuşi.

(A fixat o femeie mai frumoasă din sală.)

Da, teatru-i mic şi intim, şi pare ca o casă
Cu o stăpână dulce,-n fotoliul ei, frumoasă,

Zâmbind în evantalii de fulgi mărgăritare
Şi-n fiecare şoaptă, discret, o sărutare.
Un amănunt îmi vine la rândul lui de spus...

(Ridică mâna şi ochii.)

Uitaţi-vă o clipă, vă rog, cu mine-n sus.
Tavanul plin de stele, cum îl vedeţi că este,
Se ia din loc, se mută din loc, ca-ntr-o poveste,
Îmi pare rău că nu e cu-o toamnă mai puţin,
Ca să-nnoiesc minunea cu Hogea Nastratin.
Căci la un semn ce-aş face, cu mâna, doar oleacă,
Tavanul înţelege de semnul meu şi pleacă.
La vară, – n-o să fie prea mult până la vară, –
Noi vom avea în teatru şi stelele de-afară...
Şi-or să răsune până în zările albastre,
Ca nişte surle vaste, aplauzele noastre.
De-altmintreli, să se ştie: acustica-i vrăjită.
Să fie-o protestare oricât de potrivită
Şi orice zgomot fie,-n aplauze se schimbă,
Aci nu se vorbeşte decât această limbă.
Noi înţelegem limba vorbită-n Parlament,
Acolo unde-atacul, şi cel mai elocvent,
Se schimbă în ovaţii şi-urale nesfârşite.
Dar de prisos aceste măsuri nepreţuite.

Dar cabaretul nostru? O, pentru cabaret
Găseşte alte versuri, mai noi, domnul poet.
În cabaretul nostru... Eu n-am să spui nimic,
Rămâne pe-altă dată ce mă gândeam să zic...

25 decembrie, 1911

«Gazeta literară», an. XII, nr. 21, 20 mai 1965, p. 3.

SECETĂ

Vrăbiile-mi vin, ca de-obicei,
Să ciugulească la fereastră mei,
De ani de zile vin, din neam în neam,
Şi nu greşesc a şti la care geam.

Numai că de-astă dată vremea pleacă,
Lăsându-mi ţarina muncită seacă.
Meiul e sterp, grădina mi se-ngână
Cu arşiţa bolnavă de ţărână.

Din patru-n patru ani o dată
Câmpia noastră pare blestemată
Să dea pârjol, tăciuni şi plumb,
În loc de grâu şi de porumb.

Ce să vă dau când vă uitaţi la mine
Şi aşteptaţi sămânţa că nu vine?
Puiandri de o vară, cine-o să vă crească?...
Durerea-n ochii voştri-i omenească.

«Gazeta literară», an. XII, nr. 25, 17 iunie 1965, p. 1, cu titlul *O secetă.*

[TU VEI AVEA DE-ALES...]

Tu vei avea de-ales.
De-o parte conştiinţa, de alta viaţa bună
Ce nu pot să trăiască împreună.

Vei şti că niciodată nu vei cunoaşte totul
Cine măsoară cerul şi şesul lui cu cotul?

«Luceafărul», an. XVI, nr. 20, 19 mai 1973, p. 1.

[ŞTIU, TE TREC MII DE FIORI...]

Ştiu, te trec mii de fiori
Numai la gândul că mori,
Într-un timp, cândva, târziu,
Însă esti voinic şi viu,
Plin de pofte şi putere.
Dar acordă-mi o plăcere,
Dacă simţul te mai minte
Ţin să îţi aduc aminte,
Că fără sau cu necaz
Ai să mori în orice caz.
Îngrijeşte-te
Să nu-ţi scape vreo hârtie
Din care o să se ştie
De câte un nechemat
Câţi buni prieteni ai trădat.

1960

«Luceafărul», an. XXIII, nr. 19, 10 mai 1980, p. 1.

[E UN SPITAL AL FOSTEI MĂNÂSTIRI...]

E un spital al fostei mânăstiri
Clădită într-un parc înalt
Cu pomii lungi şi cu tulpini subţiri
De la un capăt până-n celălalt.

În loc de maici smerite ca-n icoane,
Trec lin, de-a lungul, albele halate.
Au fost gonite micile cucoane
Şi alungat bătrânul lor abate.

E noapte rece şi se apleacă-n vînt
Cu umbra lor mişcată pe părete,
Făcând metanii până la pământ
Copacii goi, cu maici în siluete.

«Tribuna României», an. IX, nr. 181, 15 mai 1980, p. 9.

[FĂRĂ SĂ ŞTIU, GÂNDUL, STREINE...]

Fără să ştiu, gândul, streine,
Mereu mă duce numai înspre tine.
De-ar bătea vântul oricum în ele
Purced la tine apele mele,
Ca nişte ape adevărate,
Mereu muncite, mereu mânate,
Când mai iuţite, când încetinate.

«Luceafărul», an. XXIII, nr. 20, 18 mai 1980, p.1.

[MAICĂ DRAGĂ, DRAGĂ ŢARĂ...]

Maică dragă, dragă ţară,
Veac de veac eşti mai fecioară,
Mai copilă, mai frumoasă,
Păzind stupii lângă casă,
Înflorindu-ţi trandafirii-n
Adierile iubirii.

Între timpuri mirii mulţi,
Când cu cizme, când desculţi,
Au poftit, câţi am uitat,
Te cereau pentru-mpărat.
Erau mândri, lungi în piele
Şi îţi aduceau mărgele.

Tu le-ai pus câte-o-ntrebare:
– «Ce-mi cătaţi peste hotare?»
Dânşii, clăfătind din gură,
Au crezut că te şi fură.

– «Îl aleg pe cel mai teafăr,
Dar să vie din luceafăr.»

Mamă dragă, dragă ţară,
Îţi făcui şi eu brăţară,
Zece spice împletite,
Cu flori nemaiveştejite.

«Scânteia», an. XLIX, nr. 11 740, 21 mai 1980, p. 1.

MONOTONII

În groapa singurătăţii arde-a sufletului vatră
Ascultând în jar pădurea înviată, moartă-n aur
Simţi şi vântul ascuţindu-şi aripile-n stânci de piatră,
Auzi noaptea dând târcoale vetrii tale vechi de faur.
Şi în hornul ei răsună tropotul făpturii-ntregi.
Poţi deosebi-ncolţirea diamantelor mărunte
Şi convoaiele-n mişcare-ale molifţilor pribegi
Îndreptate spre luceferi între râpă şi-ntre munte
Dezlipirea unei frunze o cunoşti în clătinarea
Rădăcinilor Tăriei ce-o scobesc şi o pătrund
Şi primeşti robit ţărânii, neclintirii, închinarea
De lumină-a stelelor şi celor mai din afund.

Viscoleşte jarul mare şi visează să te soarbă
Când prin suflet amintirea trece ca o fată oarbă,
Căutând cu mâna-ntinsă mută ca-ntr-o rugăciune
Clape de pian şi orgă pe părete să răsune.

«Luceafărul», an. XXIII, nr. 21, 24 mai 1980, p. 3.

NOAPTE-BUNĂ

Iată, soarele e sus
Şi flăcăul doarme dus.
E flăcău de şase ani
Cu obrajii dolofani.

Decuseară, maica-n poală
Legănat în pielea goală,
După ce l-a legănat,
L-a culcat întins pe pat.

Pe subt cap cu braţul drept,
Şi cu ursul lui pe piept,
Un picior niţel sucit,
Celălalt încolăcit,

A uitat de bună seamă
Cine-i el şi cum îl cheamă,
Într-o horă-i joacă-n vis
Îngerii din Paradis.

Şi-un descântec mototol
Şi şoptit îi dă ocol:
«Dormi şi nu te deştepta
Cât o sta-n perdeaua ta
Steaua-n cer cu vârf de spic.
Dormi ca să te faci voinic.»

Din văzduhuri, o putere
Cu o pensulă cu miere
A venit şi-n somn l-a uns
Subt velinţă, într-ascuns
Peste pleoape, peste gene,
Mi se pare Sfânta Lene.

«Luceafărul», an. XXIII, nr. 21, 24 mai 1980, p. 3.

[PRINS COCÒ DE-O NOSTALGIE...]

Prins Cocò de-o nostalgie,
Neputând să le mai scrie
Cum făcea, pe îndelete,
Când vindea prin târg bilete,
Precum ştiţi, de altădată, –
Poate-abia să le mai scoată,
Din cutia lăbărţată.
Deşi mai îmbătrânit,
Şi-a dat ciocul învârtit
La tocilă şi la strung.
N-a ieşit cum vreau, mai lung,
Rămânând mai mult pe zgârci
Vine vinerea la bâlci.
Haideţi şerpi, veniţi năpârci,
Babe (tinere) chiluge,
Pofticioase şi-n coşciuge,
Şi moşnegi cuprinşi de toane
Cu magiun şi cu bomboane,
Muşterii de-odinioară,
Ţineţi rândul ca la moară,
Flaşnetarul cuvenit
Vinde aproape gratuit,
Dă biletul pe-o firavă
Semuire de otravă

Şi pe stropul de venin,
Nu vi-l stoarceţi chiar deplin,
Prost venin dar n-ai ce-i face,
Că vă-ntunecă şi coace.
Schimbând dulcele-n amar,
Să-l treziţi pe flaşnetar,
Că secaţi ca o lămâie
N-aveţi zer să mai rămâie.
Trebuinţă-i de voi toţi
Prefăcuţi, lingăi şi hoţi,
Cei de-un cot şi de doi coţi.
Ursitori tăcuţi, mişei,
Să daţi pricini de condei.

«Luceafărul», an. XXIII, nr. 21, 24 mai 1980, p. 3.

PSALM

Îţi mulţumesc Iehova că mă ţii în viaţă
Că dimineaţa mi-este dimineaţă,
Că prânzul mi-este prânz şi-odihna mi-e odih
Dar ce-ai făcut cu gândul dintru început.
Nu înţeleg, păcatele mele,
Că ai umplut pământul de lichele.
Mă-ntreb să nu fi fost cumva
Omul dintâi, Adam al Sfinţiei tale, lichea.
Şi, de asemeni, Cain, de-a fost în stare,
Având un frate bun să şi-l omoare.
Că despre Abel nu am îndoială
El se uita la stele, zicu-mi, cu sfiială,
Nu avea arc, săgeţi, cuţite, spadă,
Când frate-su-şi făcuse o grămadă
Că se nărăvise într-atâta,
Că da-mprejur cu sabia şi bâta.
De unde-mi ies atâtea javre şi lichele în cale.
Ele se-nchină ţie, sunt, Doamne, ale tale.

Vezi tu de ce de-o vreme încoace
Nu mai te caut şi credinţa-mi tace.
Mi-e silă de cuvântul lichea
Dar el stă pus pe făptura ta.
Afară de Adam ai mai avut un fiu
Şi ai lăsat licheaua a-l răstigni de viu.
De nu mai cureţi tu pământul bine,
Te părăsesc şi nu vreau să mai ştiu de tine.
Şi voi lua-o, când va începe secerişul,
În lanurile tale de-a curmezişul.

«Luceafărul», an. XXIII, nr. 21, 24 mai 1980, p. 1.

[MI-E FAMILIA-NZESTRATĂ...]

Mi-e familia-nzestrată
Cu trei haruri dintr-odată.
E ca o epidemie
Fiecare din noi scrie.
Nu ştiu cum ne-am molipsit
Însă geniul n-a lipsit.
Dar se pare
Că avem şi o chemare
Într-o artă fiecare.

«Luceafărul», an. XXIII, nr. 21, 24 mai 1980, p. 3.

[ÎN COLŢUL OCHILOR CA NIŞTE BUBE COAPTE...]

În colţul ochilor ca nişte bube coapte
Se-ngroaşe-o umbră ca de caş şi lapte,
Sugă-ţi-o strânşi gândacii
La pleoapele tale, ca pe putregaiuri racii.

O să-ţi atârne-o mână jos din pat,
Mânjită nespălată cu ce te-ai îndopat.
Cinci şobolani să-ţi sângere cu zeamă
Buricele de deşte cu gustul de pastramă
Să ţi le roadă, tu visând, la os.
Când ploşniţa te ia de sus în jos
Să nu mai ai nici degetul cel gros
Ca să te scarpini, domnule fălcos.

«Luceafărul», an. XXIII, nr. 21, 24 mai 1980, p. 3.

[RUPŢI ALBI DIN VREJUL LOR ADÂNC...]

Rupţi albi din vrejul lor adânc,
Mi-a dăruit trei nuferi care plâng.
Azi-dimineaţă, apa din urcior
Sporise ca de lacrămile lor.
N-o să le ardă lacrima tulpina
Pân-o veni din lume iar streina?

«Convorbiri literare», nr. 5, mai 1980, p. 1.

[COCOŞULE, TE-ASCULT CÂNTÂND...]

Cocoşule, te-ascult cântând
De-a lungul nopţilor, din când în când,
Şi la soroace-alese ca-ntr-adins.
Pământul doarme, vetrele s-au stins.
Pe întuneric glasul tău trăsare
Cu-al tuturor cocoşilor din zare.

Din haosul de drumuri şi cărări
Al sutelor şi miilor de ţări.
Tu cânţi aci, dintr-un coteţ închis,
Şi-ţi şi răspund cocoşii din Paris.
O făcătură pare că vă leagă
Să fiţi tot unul, toţi, din lumea-ntreagă.
Cu-acelaşi cântec, în aceeaşi limbă,
Doar sunetul subţire sau gros vi se mai schimbă.
Glasul voios cu glasul mai adânc
Şi niciodată vocile nu plâng.
Ci trâmbiţează vesele în sus
Din răsărit până-n apus,
Din miazănoapte până-n miazăzi,
Chemând la ridicare popoarele-ntristate
Şi vieţile scăzute la vlaga jumătate.

«Albina», an. 83, nr. 5, mai 1980, p. 6.

[DUMINICĂ ŞI SĂRBĂTOARE NU-I...]

Duminică şi sărbătoare nu-i.
Sunt prada şi-osînditul lui.
Nici scaunul nici patul nu mă ştie
M-am dat pe viaţă rob şi pe vecie
Atât cât zilele or vrea să mă mai ţie.
Şi m-am obişnuit
Să fiu de-a pururi osândit.
Semenii mei mi-au dat tot închisoare.
El mi-a pus lanţ la mâini şi la picioare.
Aş vrea s-adorm şi eu câte puţin, dar grele,
Mă-mpiedic în catene şi ghiulele.
M-am învăţat de tânăr să le port
Şi uneori mă simt în groapă mort.
Lasă-mi o zi măcar din viaţa mea.
El mai adaogă un lanţ şi o ghiulea.

N-aş mai putea să mai mă-nalţ la cer
De-atâtea-ncătuşeri de fier.
Ţi-ajunge-atât, aripile ascunse
Când l-am rugat. Atâta îmi răspunse.
Iată o horă-ntinsă subt fereastra mea.
Aş vrea să joc şi eu. Nu te mişca.
Aş vrea să mă ridic si cad.
De nu te-astâmperi te arunc în Iad
Şi de acolo nu' mai e scăpare.
Dar nu-nţelegi că lacătul mă doare?
Nu-i vindecare pentru tine.
N-ai inimă şi n-ai ruşine?
Dascălul meu mai bine zis e gâde.
Eu sufăr, el surâde.
Tot eu sunt şi gâdele şi vinovatul.
Luaţi-i şi jilţul, perina şi patul
Şi daţi-te de-a aruncatul.
Ce să mă fac, vai, Doamne, ca să scap?
Că lanţurile mi-au ajuns la cap.
Asta-i căciula mea
S-o duc mereu, din ce în ce mai grea?
Când te-au chemat din liniştile tale
A vrut chimir şi platoşe şi zale.
E-adevărat? E poate-adevărat
Dar ce-i păcat c-am încercat?
Te-am îmbrăcat şi încălţat
Cu ce-ai ales din magazie.
Ce mai imputi destinului şi mie?

Scuteşte-mă de-atâta cel puţin
Să nu tot dau dovezi de chin
Că nu mai sunt la şcoală
S-acopăr tot mereu o foaie goală
Cu slove negre şi cu verzi uscate.
Vezi, asta nu se poate.
E lege să-ţi arăţi mereul
Lupta-n bătaia vieţii cu negura şi greul.

Măcar mă lasă-n voia mai uşoară
Să mă deprind că aripa nu zboară
Să-mi ieftinesc răgazul, să-mi dea târcoale mie
Şi încrezut în mine s-o iau pe dăscălie.
Să judec, să dau lecţii, să fac pe dinafară
Nătânga meserie, la mine o povară.
Vezi trebuie dovadă să dai în iarmaroc,
Că ţi-ai ales taraba, cu locul de ghioc.
Vreau să trăiesc în tihnă cu treaba care place.
Te-ai războit cu lumea; puteai s-o laşi în pace.
Acum îţi e oprită. Să faci tovărăşie
Cu gustul de tărâţe, fie ce-o fi să fie.
Eşti un şcolar de-a pururi şi noaptea ca şi ziua
Îţi poruncesc cu biciul să baţi întruna piua.
Dimia ţi-e hârtia, de ce ţi-o ai ales?
Ce-ai semănat de voie aceea ai cules.
Osânda nu-ţi mai iartă să faci de capul tău
Rupându-te de gâde că-i crud, (stăpân) şi rău.

«Steaua», an. XXXI, nr. 5, mai 1980, p. 3.

LOGODNĂ

N-am nimic decât inima:
Ţi-o dau.
Am un bordei în pădure, cu căprioare:
Te primesc în el.
Am un pat de frunze:
Te învelesc în el.
N-am bijuterii de purtat la gât şi sâni,
Dar îţi dau toate stelele cerului, că sunt ale mele.
Te voi purta în Carul Mic prin pădure şi în Carul Mare
în toată lumea.
Îţi voi da şiragurile de briliant şi brăţări de luceferi.
Mai am pentru tine, departe, departe, o salbă de luni:
pentru ziua nunţii.

Şi mai am ceva pentru tine: inima.
Ia-mi-o şi poart-o pe sâni, să joace pe ţâţa pruncilor
noştri, care vor veni din umbră şi lumină.

«Manuscriptum», an. XI, nr. 2, 1980, p. 9.

CAISELE

Pomii din grădina mea
Dau gogoşi de catifea.
Gheme, vată, mingi de aţă,
Borangicuri de dulceaţă.

«Manuscriptum», an. XI, nr. 2, 1980, p. 10.

CIREŞILE

Câte două, trei
Părechi de cercei.
Mărgăritare
De coacăză mare,
Puşi călare
La urechea ei.

«Manuscriptum», an. XI, nr. 2, 1980, p. 10.

CITITORULE

Să nu se mire ochii tăi să vadă
Că-n cartea asta totul e tăgadă
Şi înfruntare şi vinovăţie.

Aşa cum e ţi-e hotărâtă ţie,
Dar de durere, grije şi frăţie,
Celui flămând, înspăimântat şi rob,
Scrisă cu sânge, bob cu bob,
Şi câteodată-amestecat
Cu stropul de mocirlă şi scuipat.
De-aşijderi, hărăzită ţi-e şi ţie
Celui pizmaş, bolnav de lăcomie.
Cerneala uneori otrăvitoare
Poate că usturâ şi doare
Însă din scârbă ori din deznădejde
Mustrarea cugetului creşte.

Am înjghebat-o-n stihuri, la-ntâmplare,
Cum a ieşit, pripită, alături de tipare,
Ca să o strâng în scurt
Şi să o simţi mai bine şi s-o auzi şi surd.
O poţi începe de-orişiunde
Că paginile sunt rotunde,
Ca nişte ouă, nelegate între ele,
Decât cu umbra, cum ar fi la stele.
Vârâţi până la gură în lătură
Să ne mai pese de literatură?
Ne pasă
De laba neagră care ne apasă,
De timpul negru de-astăzi şi de mâine.
De inima care zvâcneşte-n pâine,
De sufletele din pământ.
În fiecare casă-i un mormânt
Şi un coşciug subt fiece saltea.
E suferinţa ta şi-a mea
Şi-a tuturora celor pe care-i prinde Hiena
Şi-i tăvăleşte-n sânge prin Ghehena.
Martor tăcut al vremii de solie,
De lepădare şi de silnicie,
Ca tine, cititorule şi-ai tăi,
Trezit între lingăi şi-ntre călăi,

Apropiatul meu cât şi streinul
Îmi caută tristeţea şi suspinul.
Tovarăşi împreună de iscoadă,
S-audă gândul şi să-l dea dovadă,
Dar, pe furiş, de-a nu simţi nici vântul,
Mi-am îngăimat, cum am putut, cuvântul.
Parcă şi vântul e spion,
Că trage cu urechea la geam şi la oblon,
Şi-şi ţine suflul să asculte cine
Vorbeşte, sufletul sau îngerul, cu tine?
Semenul tău, strivit şi el,
Ia parte la prigoană şi măcel.
Simbria-l face gâde şi duşman,
Că-i orăşan, că e ţăran,
Şi vânător de oameni.
El te-a vânat

Pe uliţi, în biserică şi-n pat.
Când luna-mbracă ţara în horbote-argintii,
Vine o haită de stafii,
Te fură şi te leagă pe tăcute.
Un dric te ia şi duce-n potecile pierdute
Şi nu mai ştie nimeni de tine niciodată,
Surghiunul tău se-ntinde ca o pată.
Mânjindu-ţi casa-ntreagă
Gonită de la vatră şi pribeagă,
Ş-alt rând de cerşetori şi cerşetoare
Sporeşte gloata celor care
Bătrâni, copii, femei,
Cerşesc pe la răspântii de la săraci ca ei.
Din om în om, din casă-n casă
Poliţia e-ntinsă ca o plasă
Urzită din frânghie sau moale, de mătasă.
Păianjenul aşteaptă să te muşte
Şi spânzură pe semeni de fire, ca pe muşte.
Umflat, flocos, cu ochii înflăcăraţi de pradă
Şi lacom să apuce-n reţele lumea toată.

În fiecare clipă de timp, norod şi ţară
Trăiesc în jungla neagră din vârsta terţiară.
Păduche de gorilă, păianjenul şi-a-ntins
Până la cer urzeala, crezând că l-a cuprins,
După ce spurcăciunea, suind pe cruce, sus,
Prin rănile deschise a supt şi din Iisus.

Prietenii stau prin preajma ta la pândă
Cum ar putea mai bine să te vândă,
Căci pâra li-i plătită cu dobândă.
Ţi-e teamă şi de frate
Să nu te dea cu mâinile legate.
Şi noaptea, chiar în noaptea învierii,
Se-opresc la poartă duba şi hingherii,
În toată noaptea câte-o turmă
De-ai noştri pier în gol şi fără urmă.
Din patru trei zăceau în puşcării,
Din zece opt nu mai sunt vii.
Ne-a mai rămas în ţară credincios
Câinele singur, teafăr la miros.
El simte-n ceaţă prietenul şi ruda.
Călcând tiptil cu pasul şi şoaptele lui Iuda.

[aproximativ 1943]

«Manuscriptum», an. XI, nr. 2, 1980, p. 11-13.

CATRENE ŞI DISTIHURI

[1]

Oricare-i timpul şi felul de doctrină,
Se-mparte lumea-n două, în multă şi puţină.

[2]

Trâmbiţi, clopote, lăute, tobe, flaute, tipsii --
Noaptea s-a târât prin ceaţă, printre hăuri şi vecii.

[3]

Şi azi aceleaşi ceasuri mereu, fără sfârşit.
Ca nişte amfori negre, pe umeri, de granit.

[4]

Din viaţa voastră goală făceaţi întâietate
Că fiecare ţine să aibă el dreptate.
Dreptatea mea-i supusă dreptăţii tale ş-între
Dreptăţile-ntristate domnesc doar cele mândre.

[5]

E oltean, însă, din fire,
Nu-i la minte prea subţire.
Şi desigur a minţit
Ca să crezi că nu-i corcit.

[6]

Pe cât creşti şi eşti mai mare
Te obrăzniceşti mai tare.

[7]

După cazne de un an
Poţi să scrii şi un roman.

[8]

Nu auzi nimic, măcar
Ia urechi de la măgar.

[9]

De vorbeşte
Te stropeşte,
Dacă tace
Nici atât nu poate face.

«Manuscriptum», an. XI, nr. 2, 1980, p. 14.

[PĂCALĂ I]

Păcală ştie poveşti
De citeşti şi-ncremeneşti.
Cu snoave şi cu minciuni
Păcală face minuni.
Şi te scoală de pe boală,
Cu vorbele lui, *Păcală*.

Veste bună, dragii mei,
Păcală are condei!
Păcală scoate şi el
O revistă într-un fel.
Foaia lui săptămânală
Se va chema tot *Păcală*!

De-acu jale-ntre reviste,
Doliu, lacrimi şi batiste.
Nebiruitul *Păcală*
Vine, – a venit!... Sfiială
Întristare generală,
Dispariţie totală...

Cei ce n-au cucuie-n frunte
Să poftească să-l înfrunte.

Cei ce nu sunt strâmbi de şale
Să se frece de-ale sale.
Că *Păcală* unde trage
Lasă vite boşoroage.

Pân' la 20 aprilie
Mai sunt doar câteva zile.
Iese-n fiecare joi
Şi preţul e de lei doi.

1928

«Manuscriptum», an. XI, nr. 2, 1980, p. 15.

[PĂCALĂ II]

Fete mici şi fete mari,
Şi ştrengari şi neştrengari,
Unchi, nepoţi, mătuşi, părinţi,
Cei cu dinţi şi fără dinţi,
Voi, surori, cumătri, fraţi,
Veniţi toţi şi ascultaţi!

E poruncă literară
Să dăm sfoară azi în ţară,
Când apar sute şi mii
De prostii şi nerozii,
Ilustrate, colorate,
Să le aruncaţi pe toate!
Ironii săptămânale
Fără duh de cinci parale,
Tiraje şi-abonamente
Fără haz, fără talente,
Înapoi la tidva goală!
Ca să-şi facă loc *Păcală*.

De prisos să vi-l prezint:
O să-l auziţi grăind.
Neaoşul nostru *Păcală*
O să dea şi pe la şcoală,
Şi pe-acasă, şi pe stradă;
O să daţi de el hui-hai,
La Senat şi în tramvai.
Nu cred c-o să se mai nască
Aşa soi de gură-cască.

1928

«Manuscriptum», an. XI, nr. 2, 1980, p. 15.

PĂCALĂ ÎN CIŞMIGIU

Şoseaua şi Grădina Icoanii, Filaretul
Ţi-au imitat zadarnic, o, Cişmigiu! portretul.
Un singur Monte-Carlo există-n Bucureşti,
Tu eşti şi Monte-Carlo şi Cişmigiu tu eşti.

Benoni latră-n apă şi frunzele-l îngână
Ştiind că lângă tine e Opera Română.
Minunea ta-i păzită de două ministere
Adânci ca două sfinte sălaşuri de mistere.

Aleea Carmen Sylva, Liceul Lazăr, Schitul
Lui Măgureanu veghează grădina şi stropitul,
Şi şapte-alei cu sălcii şi cu pietriş pe lut
Duc la movila rece cu laptele bătut.

Miss Wellebeck de vorbă cu Fraulein Klara Roth
Şterg pe Bébé şi Pufy mânjiţi de fragi pe bot,

Şi ei printre grimase de guri posomorâte
Le văd solemne, grave, bătrâne şi urâte.

«Manuscriptum», an. XI, nr. 2, 1980, p. 15-16.

[PROGNATĂ, DOAMNA DOCTOR...]

Prognată, doamna doctor, gustând un colţ de pâine,
Avea un zâmbet parcă şi-un rânjet ca de câine.
Şi-i sta frumos şi bine
Când îşi punea urechea, s-asculte-n piept, pe mine.
Dar stând întins pe masă alături de halat,
Cădeam fără de voie cu gândul în păcat.

«Manuscriptum», an. XI, nr. 2, 1980, p. 16.

AGRICULTURĂ

Caută-ţi găina şi curca de ouă
Şi-n cuibar de paie pune-le-amândouă.
Dar bagă de seamă,
Nu ştiu cum te cheamă:
Uneori cu creasta şi cu coada bearcă
Şi cocoşul, dragă, să ouă se-ncearcă.
Am văzut odată chiar un biet clapon
Stând să facă ouă măcar de carton.
– «Dacă nu-mi lipseşte – zice – nici un maţ!»
Oul lui se cheamă însă găinaţ.

«Manuscriptum», an. XI, nr. 2, 1980, p. 16.

[ŞTIE TOT...]

Ştie tot şi-ar face tot
Are mintea în compot.
Dar de-l rogi
Nu e-n stare de nimic
Priceput într-altceva:
Critică la cafenea.

Şi-a pierdut tot timpul bun
Cu baloane de săpun.

«Manuscriptum», an. XI, nr. 2, 1980, p. 16.

[E TOT CE VREAM SĂ ZIC]

E tot ce vream să zic.
Nu mă-ntreba nimic,
Că n-am răspuns în stare
Să împlinească orice întrebare.

«Manuscriptum», an. XI, nr. 2, 1980, p. 16.

Y

Prin cerul spart
Vii stele-mpart
Armonii transcendentale,
Peste veştede petale.

În surdine,
Coarde fine

Tremurarea-şi cadenţează,
Şi-n refrene vagi vibrează.

Ochi de rouă
Lacrimi plouă
Şi-ntr-un tril de clape clare
Joacă vinul în pahare.

1896

Publicată de Şerban Cioculescu în «România literară», an. XIV, nr. 5, 29 ianuarie 1981, p. 7.

[CA SĂ...]

Ca să
Nu mai fie ca bolnavă
N-aştepta firul să iasă
Iarba este cu zăbavă.

Până ce se va topi
Aşternutul şi zăpada
Fă-i tu floare cum vei şti
Din cuvinte cu grămada.

«Luceafărul», an. XXIV, nr. 45, 7 noiembrie 1981, p. 1.

[CATREN OCAZIONAL][1]

N-a-nţeles poetul când admiri şi spui
Că n-ar fi de stânga versurile lui.
Domnule ministru, respectându-ţi treapta,
Te întreb de n-o fi că le-a scris cu dreapta.

[1946]

«Manuscriptum», an. XII, nr. 1, 1981, p. 13.

[ŢI-AŞ TRIMITE MĂRŢIŞOARE...]

Ţi-aş trimite mărţişoare
Ochii blândei căprioare.
În silabe ca un dar
De smarald şi chihlimbar.

«Luceafărul», an. XXV, nr. 10, 6 martie 1982, p. 1.

PODOABE

[Variantă]

În lumina lunii, moale
Un păianjen – un blestem
Se deşiră prin petale,
Noaptea-ntreagă ca un ghem.

---

[1] Acest catren este însoţit în manuscris de următoarea însemnare a lui Tudor Arghezi: «Era să fie citit cuatrenul de mai jos la banchetul oferit de ministrul de atunci, M. Ralea, în ziua Premiului Naţional de poezie» (*n. ed.*).

Ac, mosor, compas, gherghef.
Bate raza-n loc şi-o coase
Şi pe ramuri de sidef
Îşi desface firu-n şase.

Două fire străvezii
Ţin de coada unei ghinde.
Câte-o stea de broderii
Ca o muscă i se prinde.

Uneori oprit pe fire
Înnodând un vârf de aţă
Întâlneşte cu uimire
Luna plină drept în faţă.

Vântul mai înalt ca teii
Iute şi nebun, ca ţapul,
Prin hlamida areneii
Îşi strecoară zilnic capul.

Şi când nu e vânt sau ploaie,
Numai umbra grea de lene,
Un mierloi, o cucuvaie,
Iau găteala lui pe pene.

«Luceafărul», an. XXVI, nr. 19, 14 mai 1983, p. 1.

BILETE DE PAPAGAL [III]

[1]

Moare-n fiecare zi
Ba de cap, ba de stomac
Şi iată-l că ne trăi
Fără patru ani un veac.

Şi-acum pune un picior
Şi în veacul următor.

[2]

Şapte ceasuri nu-ţi ajung,
Fă-ţi discursul cât mai lung,
Dă cât vrei din mâini şi gură.
Prostul nu are cenzură.

[3]

Ce bine v-aţi mai înţeles
Când mi-aţi dat actul de deces;
Şi singur când m-am dezgropat,
Ce viu m-aţi felicitat.

[4]

Ce-i o ţară, azi, vitează?
Sensurile variază.

[5]

În ce fel de zodie
Te-ai născut, jigodie?

[6]

Neron moft, şi moft Irod.
Tu trecuşi un şanţ şi-un pod
Şi la ceasul liturghiii
Ucizi mama şi copiii.

[1940]

«Manuscriptum», an. XIV, nr. 3, 1983, p. 39.

[FATĂ ALBĂ...]

Fată albă,
Fără salbă
Ieşi din grâu şi din mohor
Că-ţi aduc un mărţişor
La grumazul
Ca atlazul
Ca să-ţi poarte
De-ntâi marte
Bucuria şi noroace,
Ieşi din spice, vino-ncoace.

«Luceafărul», an. XXVII, nr. 8, 25 februarie 1984, p. 1.

[MI-O SETE DE TINE, SUAVĂ...]

Mi-o sete de tine, suavă,
O sete de-arşiţă bolnavă.
Paharele de carne în preajma mea
Dar nu te pot bea.
Pahar rotund
Te-aş bea până-n fund.
Femeie, răcoare, nălucă,
Că setea mea bea şi usucă.

Mi-e sete-n răscoală
Zăcând ca de boală.
Te-aş prinde-n livede
Dar ochiul ne vede.
Un ochi ca de şcoală
Deschis pentru noi
Bolnavi amândoi.

Ne află tot satul,
Pândeşte păcatul.
Păcatului inima-i dulce,
Că vrea să te culce,
Ascunşi în hăţiş,
Te-aş bea pe furiş.

1964

«Flacăra», an. XXXIII, nr. 10, 9 martie 1984, p. 9.

VINO-NDĂRĂT

Vino-ndărăt, descântă-mă să-mi treacă,
Ia-ţi farmecele, lasă-mi inima săracă.
Stinge-mi cărbuni şi dă-mi să le beau leşia,
Îmi fă ceva şi ia-mi ticăloşia,
Îngaimă şi murmură din datini cuvinte,
Să-i vie sufletului minte.

Din amfora întreagă rămase un ciob.
Cum de-ai putut din slobod să faci rob
Şi dintr-un teafăr un neghiob?
Fă semne de-a-ndaratelea şi ia
Păienjenişul de pe mintea mea
Şi strânge-l, du-ţi-l, fă-ţi-l trâmbă.
Se-mpleticeşte ochiul, căutătura-i strâmbă
Auzul astupat şi gura
O iau ca şi căutătura
De-a curmezişul gândurilor toate.
Vrăjitul tău de pipăit nu poate
Nimic mai mult decât să facă scame
Din suflet, şi să mi-l destrame?

Înstreinează-mă de tine – abia cuprins.
Fă-te urâtă, hâdă, rea-ntr-adins,
Du-mă cu scârbe, fă să-mi pară rău
C-am sărutat petala zâmbetului tău.

«Luceafărul», an. XXVII, nr. 20, 19 mai 1984, p. 1.

CLAPONII

Ieşiseră din ouă, adesea răsclocite
Umblând după gângăi şi viermi pe nimerite
Şi legănaţi, nesiguri pe slabele picioare
Cădeau în gropi de ploaie, cercând în van să zboare.
Era-ntuneric beznă jur-împrejur iată
Îi vede grădinarul cu milă, ca un tată.
Veniţi încoa, le spuse hoinarilor, de-acuş
O să găsiţi seminţe, nu muşte, şi culcuş.
Sunt omul de grădină,
Vă scot din întuneric la lumină
Şi vă învăţ din aripi să daţi cum se cuvine.
Intraţi aci, la mine.
Deocamdată dascălul local
Va fi să vă înveţe-a cânta un papagal.
El n-are cine ştie ce voce de tenor
Dar gama şi solfegiul le ştie binişor.
Nu este-aşa, Coco?
El dete pilda-ndată: Do, Re, Mi, Fa, Si, Do.
Pe-ncetul şi măsură ce va scădea şi frigul,
O să vă-nveţe moşul Cocò şi cucurigul.

«Flacăra», an. XXXIII, nr. 21, 25 mai 1984, p. 25.

[N-AM DAT CU VOIE NICI O SUFERINŢĂ...]

N-am dat cu voie nici o suferinţă
Şi am, cu toate-acestea, o căinţă.
Şi trebuia să-ndur pentru trecut
Povara relelor ce n-am făcut.

N-am înşelat, n-am pângărit altarul tău
Deci n-aş avea de ce, dar am păreri de rău.
Mă mustră cugetul cu vorbe grele
Şi-i glasul chiar al gândurilor mele.
Şi să-nţeleg îmi vine greu
Mă mustră el, mă mustru eu?

«Luceafărul», an. XXIX, nr. 8, 22 februarie 1986, p. 1.

[LA GEAM PĂMÂNTUL MI-A TRIMIS...]

La geam pământul mi-a trimis
Să-mi înflorească un cais,
Şi fiecare mugure cu floare
Nu m-aş mira, să-nceapă, ca fluturii, să zboare.

«Luceafărul», an. XXX, nr. 20, 16 mai 1987, p. 1.

FLORI DE MUCIGAI

Mi-e sete şi aş vrea să te beau, să te sorb
Şi să mă-mbăt cu tine, pe brânci şi orb.
Îngenunchiat la tine
Ca la rugăciune
Să te beau fierbinte ca un tăciune.

Eşti o vioară cu vibrarea nepătrunsă,
Lasă-mă să-ţi caut coarda ascunsă
Şi s-o fac să cânte mută.
Eşti o alăută,
Eşti un stup cu mierea nebăută.
Doamnă, marchiză,
Lasă-ţi stupul să se deschiză.
Te roagă o albină,
Regină.
Şi-aş vrea s-o alung,
Sunt orb şi ciung,
Şi numai buzele mi-s întregi.
În tremurul sărutării mă întreci.
Şi sărutarea
Cu gura aprinsă, cu coapsele reci.
Iată,
Crâncenă şi zvăpăiată,
Tinereţe, tristeţe,
M-am lipit de stupul tău,
L-am devastat şi-acum îmi pare rău.
Nu trebuia
Să te frâng ca pe o nuia
De salcie moale
A mădularelor tale.
După ce am gustat din miezul tău
Nedemn de tine-mi pare rău.
Nu trebuia, nu era permis.
Stupul trebuia să rămâie închis.

«Luceafărul», an. XXX, nr. 21, 23 mai 1987, p. 1

[MI-E FOAME DE TINE, MI-E FOAME ŞI SETE...]

Mi-e foame de tine, mi-e foame şi sete
Ascunsă în dantele şi plete.

Ţi-aş rupe dantela să te ajung mai iute
Pierdută-n falduri şi cute.
Te vreau desfăcută şi goală
Cu şoldurile scrise-n spirală.
Fireşte că dragostea e-a inimii-ntâi
Dar nu poţi fără trup să rămâi.

«Luceafărul», an. XXX, nr. 23, 6 iunie 1987, p. 1.

INIMII

Ce duci acolo-ascuns, m-au întrebat,
Crezând că-s nişte bucuri de furat.
Ia nişte haruri căpătate de pomană.
Căutător de zdrenţe şi de vechituri.
Avuşi aleanuri pentru toţi,
Să ai şi pentru mine un leac nu poţi?
Câţi au bătut la tine, flămânzi şi desculţi,
Le-ai dat un adăpost, oricât de mulţi.

«Luceafărul», an. XXX, nr. 27, 4 iulie 1987, p. 1.

HORĂ DE NUNTĂ

În mijlocul tuturora-şi
Întinsese zâna hora
Şi flăcău cântând pribeag
Mă uitam cam fără drag.
Hora,-nţelesesem bine,
Se-ntindea şi pentru mine,

Multă părere de rău
Eram vârstnic dar flăcău.

«Luceafărul», an XXX, nr. 31, 1 august 1987, p. 1.

[TREBUIE SĂ MI LE ASCUND, SĂ NU MI LE MAI VADĂ...]

Paraschivei

Trebuie să mi le ascund, să nu mi le mai vadă
Gândul şi lacrima oricine.
Şi ziua trece, noaptea iarăşi vine
Şi plâng mereu stârnit de tine.

21 martie 1967

«Caiet teatru», nr. 76, februarie 1988, p. 5.

FLORI DE MUCIGAI

Croncăne un corb în ploaie
Şi-i răspunde o cucuvaie.
Temniţa e o cetate
Şi din turlă ceasul bate
Să mi-aducă ştirea, ştiu,
Todeauna că-i târziu
Pentru tot ce-aş vrea să ştiu.
Dacă ceasul va să tacă
Cu tăcerea nu se-mpacă.
Şi zburând cu vecii vecii
Vin la gratii liliecii.

«Familia», an. XXIV, nr. 3, martie 1988, p. 1.

[MUSCALII, NEMŢII, SÂRBII ŞI UNGURII SE BAT...]

Muscalii, nemţii, sârbii şi ungurii se bat,
Pe tot atât de multe tărâmuri şi hotare,
Bătaie cum în lume în veac nu s-a aflat
Cu-atâta vitejie şi dârză-nvierşunare.

Dar între cele patru oştiri ce-acuma mor,
Vulturul dând ocolul voinicilor trasare
De-a întâlni păstrată la pieptul tuturor,
Aceeaşi iconiţă a lui Ştefan cel Mare.

1916-1918

«Familia», an. XXIV, nr. 4, aprilie 1988, p. 1.

PSALM LUI EMINESCU

De-o viaţă toată noaptea ţi-am trimis
Stăpâne, gândul nerostit nici scris
Că cine-ar fi atât de iscusit şi teafăr
De-a-şi înmuia ca tine, condeiul în luceafăr.

Te caut pretutindeni şi umbra ţi se-ascunde
În ce stihie veche, rătăcitoare ? Unde ?
Plânsetul spune că ai fi-n pământ
Ca să te-ncapă nu-i pământ destul de sfânt.
Tu te-ai întors de unde ne-ai venit
Purces din nesfârşit,
Unde se-ascunde taina tuturora.

«Luceafărul», an. XXXII, nr. 10, 11 martie 1989, p. 1.

[PĂRINTELE EPISCOP, BĂTRÂN DE O VECIE...]

Părintele episcop, bătrân de o vecie,
Cutreierase lumea pentru Hristos şi Papă,
Călătorind ca Pavel din Tars cu o solie
Pe drumurile-ntinse, de pulbere şi apă.

N-a pregetat o dată, n-a-ntârziat o dată
Să mângâie durerea, necazul şi-agonia.
Curată-i era mâna şi viaţa prea curată
Trăindu-şi suferinţa de om şi veşnicia.

Doi îngeri mari de aur, ca grâul dat în spic
Primitu-i-au şi trupul şi sufletul creştine
Într-un şervet cu ciucuri, gălbui de borangic,
Un suflet ca văpaia şi-un trup cât un ciorchine.

«Adevărul», an. I, nr. 44, 15 februarie 1990, p. 1.

[UN VEAC ÎNTREG DE CÂND MEREU MĂ-NŞEALĂ...]

Un veac întreg de când mereu mă-nşeală
Şi-o tot gonesc cu graiul de cerneală.
Îmi trece seara în manta albastră
Şi-mi bate cu un deget la fereastră.
Îmi spune că e sora mea de lapte
Şi să nu iau nici seama că se face noapte.
Dar eu aştept şi noaptea să mai stea
Până ce iese-n cer şi steaua mea.

Mă duc prin toamna frunzelor în horă
Şi-ascult jucând dantela ei sonoră.

Rue de Pavillions

«Alfa», nr. 7, iulie 1990, p. 10.

PĂPUŞA MEA

Tătuţu-a căpătat cu fata lui
Păpuşa cu ochii vineţi ori căprui,
Ori verzi cu brumă-n ei ca pruna
Şi schimbători şi alţii-ntodeauna
Nu ştiu-n câte feluri de scântei.
Că nu-ndrăzneşte să se uite drept în ei.
Viteaz şi îndrăzneţ în toate cele
Se-nfricoşează doar de două stele
Ce-l aţintesc naive dintre pleoape
Ca din adâncul fund al unei ape.
În faţa lor se pierde şi rămâne prost.
Şi vocea ca un geamăt răguşit
Îl turbură şi-i trece prin trup ca un cuţit
Moale şi cald şi dulce, de mătase,
Din buzele pe care de-abia le sărutase.

«România Mare», an. III, nr. 86, 28 februarie 1992, p. 16.

[NEPUTÂND SĂ SCRII MAI BINE...]

Neputând să scrii mai bine
Dragă prietene, ca mine,

Mi-ai luat pâinea de la gură
Şi cărbunii de căldură.
Zece anii de răbdare
Tot n-ai fost mai mult în stare
Şi mi-ai cere-acum iertare.
Fericitul autor
Ştie că eu iert uşor.

«România Mare», an. III, nr. 86, 28 februarie 1992, p. 16.

MONOLOGURI

[1]

Fă-te şir de stânci odată,
Taie vântul la mijloc
Şi-n cărarea lui tăiată
Fă-mi să trec, prin piatră, loc.

[2]

Peste vântul călător
Am o zestre de-mpărţit:
O cireadă, un izvor
Şi-o pădure-n asfinţit.
Pe-o potecă de-o copită
Stăpânirea cotropită
Când e dincoace şi când,
Dincolo de cer şi vânt.

«Curierul românesc», an. IV, nr. 19-20,
20 octombrie 1992, p. 8.

VERSURI PENTRU COPII

PRIETENII COPIILOR PE TERENUL DE SPORT [1942-1943]

[1]

Nu prea stă frumos, băiete,
Să sari capra peste fete.
Înţeleg să sară ea,
Capra, pe spinarea ta.

[2]

Ar vrea şi ea pe zăpadă
Să alunece, să cadă.
Pune şi tu, dacă poţi,
Talpa lor de şapte coţi.

[3]

Dacă n-o loveşti cu rost,
Mingea sare strâmb şi prost.
Dar se-ntâmplă că piciorul
Îşi trânteşte jucătorul.

[4]

Dus uşor în josul apii,
Să te-ntreci înot cu crapii
Şi, călcând cu tot obrazul,
Să te legene-ncet iazul.

ANIMALE MICI ŞI MARI
[1943]

[1]

Dumnezeu ne dă de-a gata
Totul chibzuit şi bine.
Calul este pentru tata,
Mânzul este pentru mine.

[2]

De la floarea de lumină,
Ea ne-aduce plosca plină
Şi ne toarnă în pahar
Lapte de mărgăritar.

[3]

Sus pe cracă, parcă-n grindă,
Veveriţa roade ghindă.
Deşi nu-i aşa de bună
Ca o nucă şi-o alună.

[4]

Puiul mâţii-ntâia oară
Vede fluturii că zboară.
Vino-ţi, mâţule, în fire,
Lucruri multe-or să te mire.

[5]

Cel mai bun ceasornicar
E cocoşul din hambar.
Când îi stă, Moş Crăcănel
Pune ceasul după el.

[6]

Mi-ar plăcea să fiu curcan,
Să scot moţul din sprâncene
Ca un turc un iatagan,
Să mă umflu gros, în pene.

[7]

Aşa câine-aş vrea şi eu
Să fie prietenul meu.
Nu m-aş teme de nimic
Că sunt cârn, fricos şi mic.

[8]

Hai tataie, hai mamaie,
Să ne luăm şi noi o oaie
Cu doi gemeni, cu doi miei,
Să mă culc în pat cu ei.

[9]

Doamne, câte lighioane
Ai făcut pentru copii.
Lumea-i plină de plocoane,
De minuni şi jucării.

[10]

Ele nu dau nici o hrană
Oamenilor, de pomană,

Însă iazul fără ele
E ca noaptea fără stele.

[11]

Două rațe și-un rățoi
Au zburat până-n zăvoi,
Pentru că s-au săturat
De coteț și praf uscat.

ZILE DE FERICIRE
[1943]

[1]

Dunărea şi apa toată
Izvorăsc dintr-o găleată.

[2]

Vasilache-aş vrea să ştiu
E păpuşă ori e viu ?

[3]

Nu-i mai arde seara, iacă,
Nici căţelului de joacă.

[4]

Noi ne ducem la culcare.
Noapte bună, mamă-mare.

[5]

Hoţul cum ar lua în gură
Cel puţin o prăjitură.

[6]

Uţa, uţa,
Cu căruţa.

[7]

Cuţule, nu-ţi este frică
De aşa soi de pisică?

[8]

Mare-adâncă, măi băiete.
Trec prin ea-n papuci şi ghete.

[9]

Cuţu merge şi la şcoală,
Fără cărţi, cu mâna goală.

[10]

Cel puţin găina n-are
La spălat, rufe murdare.

[11]

Fă-ţi tu numai vânt pe-o roată
Că străbaţi şi lumea toată.

[12]

Cuţu s-a cam necăjit
Grebla că l-a mârâit.

[13]

Iată, soarele e sus
Dar băiatul doarme dus.

[14]

Pe la ceasul opt sau zece
Ia un duş de apă rece.

[15]

Dacă lunecă şi-o scap
Mă dă mingea peste cap

[16]

Cuţul tare-ar vrea să-l pape
Punei-i cornul mai aproape.

IUBITELE NOASTRE ANIMALE
[1944]

[1]

Capra-i mândră cine e
Şi o cheamă Bebé.

[2]

Numai domnişoara ştie
Grohăitul cum se scrie.

[3]

Domnul ăsta, cu covrigu-n
Coadă-i domnul Cucurigu.

[4]

Dumnealui, când întrebam,
Răspundea că-l cheamă «Ham»

[5]

În coteţ, în lac, în sac
Vorba ei e una «Mac».

[6]

Am şi-un mut, bagă de seamă.
Ia ghiceşte cum îl cheamă.

[7]

Are-o coadă fiecare
Şi-o poreclă din născare.

[8]

Mângâi-o pe bot şi tu
Şi-o să spuie că e «Mu».

[9]

Când l-apucă bucuria
Pe cumătru, strigă «I-a».

MICI COPII, MARI BUCURII
[1944]

[1]

Domnul doftor de păpuşi
A sosit şi-aduce-acuşi
Vată, scule, spirt şi ismă:
Dar va face-ntâi o clismă.

[2]

Seara vine somnoroasă –
Ochii strâng şi buza-i groasă;
Bosumflată şi posacă
Lasă baltă tot şi pleacă.

[3]

Eu, de ziua dumitale,
Ţi-am făcut un cozonac
Cu stafide şi migdale
Şi umplut cu nuci şi mac.
Dar nu ştiu ce s-a-ntâmplat –
C-a ieşit un colţ muşcat.

[4]

Dă-ne pace, măi Grivei,
Că nici tu nu ştii ce vrei:
Cloşca de te-o da grămadă,-ţi
Trece pofta de saladă.

[5]

Până astă-seară piciul
N-a ştiut ce e ariciul.
El credea, prostul de el,
Că ariciul e purcel.

[6]

Aşa pat când calcă hoţii
Beciul, păcăliţi cu toţii.
Fata mamii-a dus la gură
Linguroiul cu untură.

[7]

În orchestră, surioare,
Bate toba o căldare,
Şi-n loc de violoncel,
Cântă gros un brotăcel.

[8]

– «Toată casa-i un săpun;
Ce, eşti, piciule, nebun?»
– «Să nu-ţi dau un pai mai bine
Ca să-nveţi să faci ca mine?»

[9]

Melcul iese din găoace
Vrând şi el cu ei să joace,
Şi lăcusta se avântă,
Vaca-Domnului le cântă.

[10]

Maica, fraţii-l tot răsfaţă,
Corcolit de dimineaţă.
Numai el nu prea pricepe,
Că e mic şi-abia începe.

SPORTURILE COPIILOR
[1944]

[1]

De-ar mai fi o dată vară
Să plecăm voioşi la ţară
Şi, de-a ruga prin pădure,
Bucuria să ne fure.

[2]

Profesorul stă pe mal;
Nu cumva să-i ia un val.
Căci, atunci, cu-o săritură,
Îi aduce-acasă-n gură.

[3]

Din rachetă în rachetă
Mingea face o navetă,
Prinsă ca-ntre două bice.
Jocul este să nu pice.

[4]

Dimineaţa, la plimbare,
Doamna iese-n câmp călare,
Iar boierul plimbăreţ
O urmează călăreţ.

[5]

Cu frânghia, de-a atleţii,
Să vedem de-nving băieţii.
Mi se pare că e gata
Să câştige cel cu fata.

[6]

Domnişoara ştie bine
Să danseze pe patine,
Dar îi vine mai uşor
În nădragi de domnişor.

[7]

Cine face muşchii mari,
Ochii buni, copiii tari
Şi dă àripi la picioare?
Două roate zburătoare.

[8]

Trei fetiţe s-au jucat
Cu balonul lor umflat.
Când să-l prindem împreună
S-a dus tocmai până-n lună.

SĂRBĂTOAREA DE PĂPUŞI SE ÎNCEPE CHIAR ACUŞI
[1944)

[1]

Ce mi-e că ar fi ligheanul,
Heleşteul ori oceanul,
Cel cu boroboaţele;
Că ne scapă raţele.

[2]

Nu gândesc, nici nu zic că
N-ar fi şi-asta muzică,
Însă-n parte, fiecare
Cântă tot altă cântare.

[3]

Grădinarul cu ghivece
Ne aduce cincisprezece.
Că ce fel de sărbători
De păpuşi, sunt fără flori?

[4]

Din caleaşcă, la ospăţ,
Castelana se coboară.
Haide-ntâi să te învăţ
Hora noastră, domnişoară.

[5]

I-a condus un individ
De cățel, un cățelan.
Ea e de celuloid,
Şi el e de porțelan.

[6]

Cotoşmanul a sărit
Peste ziduri de cetate
Şi palate răsturnate,
Şoaricele find grăbit.

[7]

Socoteala-i încurcată,
Căci cât face-o dată una
Mă întreb întodeauna
Şi nu aflu niciodată.

[8]

Gospodinele-au venit
Ca să cumpere fidea;
Şi-a rămas de chibzuit
Dacă-i bună în cafea.

[9]

Pentru fetele uimite
De atâta voinicie,
Ei cad cu destoinicie
Peste cap, pe negândite.

[10]

Cu girafe pe căruță
Azi l-a inaugurat,

Circul nostru, o maimuţă
De bumbac adevărat.

[11]

Pentru marea sărbătoare
A păpuşilor, măcar,
S-a întins o masă mare,
Care nu-i în calendar.

[12]

De la masă, le aduce
Ciutelor de căprioare,
Fiecare-o sărutare
Şi câte ceva să-mbuce.

[13]

Accidentu-i serios,
Puiul mamii de o şchioapă
Trebuie sculat de jos,
De pe preş, ca dintr-o apă.

[14]

Dă semnalul de plecare
Cu alaiul, toboşare,
Că-n lanterne arde tare
Mucul mic de lumânare.

[15]

Zarva din bucătărie
Pregăteşte, jos, dejunul
Şi copiii, câte unul,
Fac mâncări şi cocărie.

[16]

Ca să fie mai drăguț
Între ginere şi fată,
Când se plimbă cu căruț,
Ursul pune şi cravată.

TRECE ANUL
[1944]

[1]

Pe o ramură, băiete,
Cântă polca un sticlete.
Câteşitrei, voi, nu puteţi
Să cântaţi ca trei sticleţi.

[2]

Două fete mititele
Umblă după micşunele,
Fiindcă vor să strângă-ncet,
Mamei, coşcogea buchet.

[3]

Vântul scutură copacii
Şi-i îndoaie de pământ,
Însă, pasămite dracii
Nu ţin seamă nici de vânt.

[4]

Numai zmeului îi place
Să stea-n vânt şi-n frig afară,
Să se-ntreacă şi să joace,
Dus de coadă şi de sfoară.

[5]

Vara-i bine, -ntins pe rână
Să mă fac cioban de stână
La o capră şi un ied,
Să fiu baciu ori să mă cred.

[6]

Tu să crezi că umbli-n mare
Când în apa de pârâu,
De-abia udă la picioare,
Vreai să-ţi treacă peste brâu.

[7]

Vara-i vară, orice-ai face:
Poate omul să se joace
Şi să cânte cât îi place,
Când încolo, când încoace.

[8]

Vrei să fii şi tu cioban.
Ia trei gâşte şi-un gâscan
Şi să strigi în gura mare:
«Lapte dulce de vânzare».

[9]

De momâia dintr-un par
Păsările n-au habar,
Nici de-ar fi momâi o oaste,
Nu sunt ele-aşa de proaste!

[10]

Voi, crezând că-i pomul mare,
V-aţi ales cu-o supărare.

Două coşuri goale, vere:
Ca să-ncapă şapte mere!

[11]

Ala, bala, portocala,
Mai bună-i hora ca şcoala,
Ţarina decât cerneala,
Decât cartea, hoinăreala.

[12]

Vă dau: Bună dimineaţa!
Tot o şcoală-i şi verdeaţa.
Fluturele şi-un bondar
Zboară ca-n abecedar.

[13]

Cu păpuşa şi pisica
Spui că nu-nvăţăm nimica.
Parcă eu, lungi-s-ar anii,
Nu-nvăţ lenea cu motanii!

[14]

Nu-i ruşine, n-ai sfială,
Să stai vara-n pielea goală.
Toamna-n câmp, una din două,
Iei umbrela sau te plouă.

[15]

Domnul ăsta din ogradă
Este Omul-de-Zăpadă.
A venit pe neaşteptate
Pe la opt şi jumătate.

[16]

Vicleimu-a colindat
Toată noaptea de Ajun
În costum de bal mascat
Până-n ziua de Crăciun.

CARTEA MEA FRUMOASĂ
[1958]

ZECE HARAPI

Zece plozi, zece harapi,
În papuci şi în ciorapi,
Au plecat să strângă ouă.[1]
Unul însă nu se-ndură,
Supărat de-o bătătură,
Şi-au pornit, din zece nouă.

Nouă cârni, strânşi în sobor,
Sunt prăjiţi ca-ntr-un cuptor.
Unul e de tot răscopt
Şi, răzbit de moleşeală,
Cade, mort de oboseală.
Şi-au rămas din nouă opt.

Opt harapi s-au prins ca marea
Să o fure cu căldarea.
Unul,auzind din şoapte
Ce şi-au pus în gând să facă,
S-a oprit şi se dezbracă,
Şi-au rămas din ceată şapte.

Şapte, câţi au mai rămas,
S-au bălăbănit un ceas

---

[1] E ştiut că-n râul Nil
Ouăle-s de crocodil.

Cu găteje noduroase.
Un harap s-a-mbolnăvit,
S-a culcat şi-a adormit.
Şi din şapte mai sunt şase.

Şase mierii-i dau târcoale
Şi le lasă gura bale:
Nu poti trece să nu lingi.
Dar pe unul l-a-nţepat
O albină, şi-a urlat.
Şi-au rămas din şase cinci.

Cinci harapi au fost pârâţi
De-alţi harapi, şi mai urâţi,
La un jude idolatru,
Din ei unul, cu hârtie,
A intrat în puşcărie,
Şi din cinci câţi mai sunt? Patru.

Patru câmi, Doamne fereşte,
Dând cu undiţa la peşte,
S-au zbârlit ca vai de ei.
Unul, creţ şi mai rotund
A fost tras de laţ la fund
Şi mai sunt cu toţii trei.

Trei harapi, trei coate goale,
S-au zgâit la animale
Mai de rând şi mai de soi.
Unul mai cutezător
S-a băgat îmblânzitor.
Şi din trei sunt numai doi.

Doi harapi mâncau stafide,
Roşcove, la Piramide.
Le-a lipsit numai tutunul.
Văzând soarele că trece,
Unul n-a mai vrut să plece

Şi-a rămas că pleacă unul.
Un harap ce să se facă
Singur, te gândeşti oleacă,
Singur cuc şi oropsit?
Gândul bun când i-a venit,
Iată taică, iată maică,
S-a-nsurat c-o harăpoaică.

ZECE CĂŢEI

S-au legat zece căţei
Să se facă derbedei,
Doritori de-o viaţă nouă.
Unul însă s-a retras
Şi din zece-au mai rămas
Buni tovarăşi numai nouă.

Hotărâţi, fără zăbavă
S-au şi dat la o ispravă
Mai cuminte, cel mai copt
S-a pitit subt coşul mare
Şi din nouă, prin urmare,
Au rămas, căţeii, opt.

Opt s-au strecurat tiptil
Într-un automobil.
Pe şofer, cum l-au zărit,
Ei s-au şi cărăbănit.
Numai unul, mai sfios.
Şi cu dinţii toţi de lapte,
N-a putut să sară jos
Şi din opt rămas-au şapte.

Iată-i instalaţi, în fine,
Cum nu se putea mai bine.

Când veni proprietăreasa
O iau iar la sănătoasa.
Dar pe unu-l înşfăcase
Şi-au rămas din şapte şase.

Cu al şaselea căţel
S-a-ntâmplat ceva la fel.
Ca o fiară, care muşcă,
A fost prins şi pus în cuşcă.
E uşor să te convingi
Cum se face că, deodată,
După fusta sfâşiată,
Au rămas din şase cinci.

Însă, piază rea şi-aici,
Că au dat de un arici.
Cel mai blând şi mai netot
Înţepat a fost în bot
Şi rănitul, ca la teatru,
A ieşit schilod din scenă
Şi rămaseră-n arenă,
Din toţi cinci căţeii, patru.

Când au dat şi de cocoş
În coteţul cu cuibare,
Altul a scăpat din gheare
Scărmănat şi cocoloş.
Şi din patru derbedei
Au rămas acuma trei.

Crezi că s-au astâmpărat,
După tot ce s-a-ntâmplat?
Iată-i cum au tăbărât
Pe furtunul de stropit
Şi l-au tras şi l-au târât
Până ce a izbucnit
Şi pe unul l-a chiorât.
Şi din trei căţei vioi
Am rămas numai cu doi.

Dar căţeii pe o punte
Începură să se-nfrunte.
Unul din căţei, săracul,
Făcând, prostul, pe nebunul,
A venit de-a berbeleacul
Şi-a rămas, la urmă, unul.

Singuratic. trist. mâhnit.
Tocmai bine-a nimerit.
Drăgălaşa de copilă
L-a primit la ea cu milă.
Şi când iar s-au întâlnit
Toţi căţeii camarazi,
A fost şi mai fericit
Până-n zilele de azi.
Căci, dintr-unul, hai, noroc!
S-au făcut zece la loc.

ZECE MÂŢE

Zece mâţe-au fost poftite
La un ceai, pe negândite.
Dar de teamă să n-o plouă,
Poate şi de altă frică,
Stă la uşă cea mai mică
Şi-au plecat de-acasă nouă.

Nouă mâţe-ascultă-aici
Un concert pentru pisici.
Una sforăie pe nas
Şi acuma doarme dusă
Şi din toată ceata spusă
Mâţe opt au mai rămas.

Opt pisici se duc la râu
Unde-i apa peste brâu
Plină-n fund cu frig şi noapte.
Un pisoi, cum a călcat,
Că s-a dus! şi s-a-necat
Şi-au rămas cu toate, şapte

Şapte mâţe s-au jucat
A un joc nemaijucat.
Cărămizile find groase
Au lovit pe una-n cap,
Ca o muche de dulap,
Şi-au rămas din şapte şase.

Şase mâţe din grădină
S-au suit într-o maşină,
Şi-n târligi, ca în opinci,
Una nencăpând, frumos
Au lăsat-o-n drum, pe jos,
Şi din şase mai sunt cinci.

Cinci pisici s-au rânduit
Sus pe mal, la pescuit.
Hai, mai prinde-l, dacă poţi!
Că pe unul l-a furat
Racul cel răscăcărat
Şi-au rămas patru din toţi.

Patru mâţe, după peşte,
Vor să-l prindă între deşte
Şi cu mâna, vrei, nu vrei.
Una fuge cu un crap,
Să şi-l facă la proţap,
Şi-au rămas din patru trei.

Trei pisici, precum se ştie,
S-au dus la menajerie
Ca să vadă un cotoi,

Însă pe cel mai drăguţ
L-a luat şi l-a dus un struţ
Şi-au rămas pisicii doi.

Două mâţe, chipurile,
Au bătut .nisipurile
Toată ziua, toată luna.
Dar o mâţă, mi s-a spus,
A zburat şi s-a tot dus
Şi-a rămas din două una.

O pisică de prigoană,
S-a văzut că e orfană,
Singuratică şi mică,
Şi, bolnavă, s-a culcat.
Nu mai ştiu ce s-a-ntâmplat.
Nu mai e nici o pisică.

ŞAPTE FRAŢI
[1963]

[1]

Unul şi-unul, şapte fraţi
Au ieşit la sport grămadă.
Rog să nu prea observaţi
Că-s de câlţi şi-au stat în ladă.

[2]

Trage, vulpe, ţine bine!
Cuţule, nu te lăsa!
Ursule, nu ţi-e ruşine?!
Elefant de mucava!

[3]

Au pornit la alergare.
Să vedem: Care drezină
Iese-ntâi din fuga mare?
Cred că puiul de găină.

[4]

Asta nu-i petrecere,
S-au luat la întrecere
Şi, din fugă, poate-ntâiul
Să-şi scrântească şi călcâiul.

[5]

Elefantul sare, cade,
Jucând tenis cum se cade.

După ce s-a cântărit,
Face cură de slăbit.

[6]

Capra-i veche, precum ştii:
Sar copii peste copii.
Cei mai mici peste cei mari,
Laolaltă, toţi ştrengari.

[7]

Pe trotuar, ca şi-n şopron
Să jucăm, de vrem, şotron.
Elefantul s-a crezut
Mai uşor şi a căzut.

[8]

A! Cu mingea e mai bine;
Nu dă nimeni de bucluc.
Nasul e de cârpă, ţine,
Mingea e de cauciuc.

[9]

Asta-i altceva, înot,
Intră-n apă până-n bot.
Numai pâslă dacă scapă –
Şi de n-ar intra la apă...

[10]

La ping-pong s-au prins în joc
Jucătorii cu cojoc
Şi cu fulgi, ca şi cu pene.
Staţi puţin, că vi-i cam lene!

ŞCOALA «PUII DE GĂINĂ»

[1]

Ceartă-l, domnule, şi-l pune
În genunchi, pe coji de-alune.
Cât îl vezi de mieluşel
Nici nu ştii ce dă din el.

[2]

S-a-nfiinţat acum un an
Şcoala «Puii de Găină»
Pentru puii cu ghiozdan,
Cărturari cu guşa plină.

[3]

Un cocoş e profesor,
Mândru ca un preşedinte,
Şi păşeşte înainte
Serios şi scrutător.

[4]

Clasa lui e-ntr-o livede
Aşezată cum se vede.
E-o tăcere până-n duzi
Că nici musca n-o auzi.

[5]

La istorie învaţă
Că duşmanul de-o viaţă

Şade-n casele din faţă
Şi-i cotoiul cu mustaţă.

[6]

Iar la muzică, în cor,
Şeful, domnul profesor,
Îi învaţă cum să strige
Cotcodace, cucurige.

[7]

Pentru jocuri, prevăzute
În program, sunt cinci minute.
Domnului Cocoş îi place
Dar n-arată şi se face.

[8]

A sunat : La prînz, acasă,
Îl aşteaptă ciorba grasă
Şi bucate, două, trei,
De mălai, porumb şi mei.

[9]

Ce-o să spuie Cloşca, dacă
Numai unul n-o să treacă?
Căci băiatul eminent
A căzut şi-i repetent.

[10]

Ţi-a făcut şcoala primară
Cloşca-n fulgi, la subsuoară,
Şi de-acuma, dragul meu,
Poate mergi şi la liceu.

Ţine minte de la taine,
Că-ţi vor prinde tare bine,
Câteva învăţături:
Să nu fugi după trăsuri.

Şi când intră profesorul
Tu salută-l cu piciorul
Şi să strigi pe bariton
«Trăiţi! Domnule Clapon».

[11]

Să-ţi mai dau, mă rog, un sfat,
După cum l-am învăţat
Şi eu, de la cloşti şi curci,
Ca să ştii să te descurci.

Când zăreşti un clopoţel
Şi te-ntinzi s-ajungi la el,
Fă o mică socoteală
Să nu iasă păruială.

Dacă totuşi, după şcoală,
Vrei să tragi o păcăleală
La căţei, boieri şi slugi,
Sună repede şi fugi.

[12]

Să vorbim, că nu mi-e frică
Nici la tablă de pisică,
Deşi-i locul să mă mir
S-o mai văd şi-n tibişir.

Domnul ne-a crezut mai proşti,
Ca pe nişte fii de cloşti,
Socotind că n-o să ştim
Numele să-i nimerim.

I-am răspuns atunci frumos:
«Aşa să fii sănătos,
Că ştim, domnule, şi noi
Ce-i o mâţă şi-un cotoi.»

[13]

Eu admir, fără-ndoială
Ce fel iese din croială
Un costum de coconaş,
Pentru şcoală şi oraş.

N-aş voi să mai v-arăt
Părţile de dindărăt.
Vi se trage luare-aminte
Doar la cele din nainte.

Un cizmar mai iscusit
Încă nu le-a reuşit
La băieţi bocanci şi ghete
Şi pantofi cu toc la fete.

[14]

Naltul corp profesoral
A-ntocmit un manual
De gramatică şi jocuri
După ore, după locuri.

Pentru pui de-o zi şi mame,
Seara, domino şi dame,
Iară pentru sărbători
Păcăleli şi ghicitori.
Lecţiile dimineţii
Trec de-a puii şi iereţii.
Baba-oarba, am răspuns,
Vine cu de-a v-aţi ascuns.

[15]

Ai la şorţ, în buzunar,
Câţiva bani de cheltuială.
Nu-i da fără socoteală
Pe bomboane şi zahar.

Aritmetica te-nvaţă
Şi să scazi dar şi s-aduni.
Pe cofeturi şi dulceaţă
Nu da bani munciţi şi buni.

Eu aş fi cam de părere,
Dacă ai în pungă doi,
Să-i dai mamii, din avere,
Unul, seara, înapoi.

[16]

Ce e jocul ăsta, ţurcă?
Oină, poarcă sau sfârlează?
Sfârcul biciului se-ncurcă
Şi-nvârtirea se strâmbează.

Toată treaba e să ţii
Mosorelul în picioare.
Bate-i vârful, fă cum ştii,
Poate cade, poate sare.

Biciul vezi să nu-l deochi
Şi să nu ai nenorocul
Să te ardă peste ochi
Şi din loc să-ţi mute ciocul.

[17]

Bilele şi-alicele
Au gonit arşicele.

Nu mai joc în rotogol,
Nu mai știu ce-i «pui de giol».

Ichiuri, soalbe nu mai sunt.
Fac o groapă în pământ
Şi-asta-i toată tevatura,
Să dai bilele de-a dura.

Fiindcă ești, oricum, tot pui,
Mintea nu cumva să-ți pui
Şi să-nghiți, drept muscă mică,
O gogeamite alică.

NOTE BIBLIOGRAFICE

CADENŢE, E.P.L., Bucureşti, 1964, 62p.
SILABE, E.P.L., Bucureşti, 1965, 66p.
RITMURI, E.P.L., Bucureşti, 1966, 90p.
NOAPTEA, E.P.L., Bucureşti, 1967, 76p.
FRUNZELE TALE, cu o *Prefaţă* a autorului, datată 30 iunie 1967, E.P.L., Bucureşti, 1968, 63p.
CRENGI, Editura Eminescu, Bucureşti, 1970, 70p.
XC, Editura Cartea Românească, Bucureşti, 1970, 53p.
CĂLĂTORIE ÎN VIS, Editura Eminescu, Bucureşti, 1973, 78p.
DESLUŞIRI, ediţie de Mitzura Arghezi, Editura Eminescu, Bucureşti, 1980, 86p.
PRIETENII COPIILOR PE TERENUL DE SPORT, Editura Socec & Co. S.A.R.,Bucureşti [1943], 10p. Catrene cu ilustraţii pe fiecare pagină.
ANIMALE MICI ŞI MARI, Editura Socec & Co. S.A.R., Bucureşti, [1943], 10p. Catrene cu ilustraţii pe fiecare pagină.
ZILE DE FERICIRE, Editura Socec & Co. S.A.R., Bucureşti, [1943], 6p. Distihuri cu ilustraţii pe fiecare pagină.
IUBITELE NOASTRE ANIMALE, Editura Socec & Co. S.A.R., Bucureşti, [1944], 9p. Distihuri cu ilustraţii pe fiecare pagină.
MICI COPII, MARI BUCURII, Editura Socec & Co. S.A.R., Bucureşti, [1944], 12p. Catrene cu ilustraţii pe fiecare pagină.
SPORTURILE COPIILOR, Editura Socec & Co. S.A.R., Bucureşti, [1944], 10p. Catrene cu ilustraţii pe fiecare pagină.
SĂRBĂTOAREA DE PĂPUŞI SE ÎNCEPE CHIAR ACUŞI, Editura Socec & Co. S.A.R., Bucureşti, [1944], 9p. Catrene, câte două pe fiecare pagină, cu ilustraţii.
TRECE ANUL, Editura Socec & Co. S.A.R., Bucureşti, [1944], p. 16. Catrene cu ilustraţii pe fiecare pagină, iar pe contrapagină câte o proză. Pe dactilograma uneia dintre proze, Tudor Arghezi a notat următoarele: «Subt ilustraţii executate în streinătate şi cu textul editat de Socec.

Înțelegerea cu editura fiind anonimatul versificatorului, la apariție cele 12 albume, ale căror coperte au fost ascunse, purtau nume de autor: Tudor Arghezi.

Notificare. Dreptul de autor era frustrat de o comandă plătită cu versul.

A intervenit o nouă înțelegere, care a redus totuși drepturile la mai puțin de jumătate, socotite însă pe tiraj. Autorul fiind în lagăr (oct.-dec. 1943) a trebuit să primească orice condiții.»

Așa se explică faptul că din cele 12 albume despre care vorbește Tudor Arghezi au apărut numai 8, iar din cel de al 9-lea, intitulat *Școala «Puii de găină»*, s-au păstrat numai versurile.

CARTEA MEA FRUMOASĂ, cu desene de Mitzura Arghezi, Editura Tineretului, București, 1958, 56p.

ȘAPTE FRAȚI, cu ilustrații de Clelia Ottone, Editura Tineretului, București, 1963, 15p.

ȘCOALA «PUII DE GĂINĂ», inedit.

CUPRINS

RITMURI (1966)

NOAPTEA (1967)

FRUNZELE TALE (1968)

CRENGI (1970)

XC (1970)

CĂLĂTORIE ÎN VIS (1973)

DESLUŞIRI (1980)

ADDENDA

ÎN PERIODICE

VERSURI PENTRU COPII

PRIETENII COPIILOR PE TERENUL DE SPORT (1942-1943)

ANIMALE MICI ŞI MARI (1943)

ZILE DE FERICIRE (1943)

IUBITELE NOASTRE ANIMALE (1944)

MICI COPII, MARI BUCURII (1944)

SPORTURILE COPIILOR (1944)

SĂRBĂTOAREA DE PĂPUŞI SE ÎNCEPE CHIAR ACUŞI (1944)

TRECE ANUL (1944)

CARTEA MEA FRUMOASĂ (1958)

ŞAPTE FRAŢI (1963)

ŞCOALA «PUII DE GĂINĂ»